

HRVATSKI SABOR

KLASA: 021-03/24-09/64

URBROJ: 65-24-2

Zagreb, 23. srpnja 2024.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 33. stavka 1. podstavka 3. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Godišnje financijske izvještaje Hrvatske banke za obnovu i razvitak za 2023. godinu***, koje je na potvrđivanje Hrvatskom saboru u skladu s odredbom članka 22. stavka 1. Zakona o Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak ("Narodne novine", broj 138/06 i 25/13), dostavila Hrvatska banka za obnovu i razvitak (HBOR), aktom od 11. srpnja 2024. godine.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

HRVATSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVITAK

Klasifikacijska oznaka: OIU-IO/18-09
Urudžbeni broj: DO-24-69
Zagreb, 11.07.2024.

Hs**NP*021-03/24-09/64*323-24-1**Hs

* 0 0 0 7 5 4 5 3 8 *

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno: 12-07-2024

Klasifikacijska oznaka:	Org. jed
021-03/24-09/64	65
HRVATSKI SABOR Gospodin GORDAN JANDROKOVIĆ Predsjednik Hrvatskog sabora	Prih. Vrij.
323-24-1	Sps CD

HRVATSKI SABOR
Gospodin GORDAN JANDROKOVIĆ
Predsjednik Hrvatskog sabora

Trg sv. Marka 6
10 000 ZAGREB

Predmet: **Godišnji financijski izvještaji HBOR-a za 2023. godinu**

Poštovani gospodine Jandrokoviću,

sukladno odredbi članka 22. stavka 1. Zakona o Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak (dalje u tekstu: Zakon) u prilogu ovog dopisa dostavljamo Vam Godišnje financijske izvještaje HBOR-a za 2023. godinu.

Naime, prema navedenom članku Zakona, Godišnje financijske izvještaje HBOR-a potvrđuje Hrvatski sabor, stoga Vas molimo za uvrštavanje Godišnjih financijskih izvještaja HBOR-a za 2023. godinu u dnevni red sjednice Hrvatskog sabora.

Ujedno Vas želimo izvijestiti kako je predmetne Izvještaje utvrdio Nadzorni odbor HBOR-a dana 8. travnja 2024. godine te Vam presliku Odluke dostavljamo u prilogu.

S poštovanjem,

Član Uprave

mr. sc. Alan Herjavec

Predsjednik Uprave

mr. sc. Hrvoje Čuvato

Privitak

1. Primjerak Godišnjeg financijskog izvještaja HBOR-a za 2023. godinu,
2. CD s tekstom Godišnjeg financijskog izvještaja HBOR-a za 2023. godinu,
3. Odluka Nadzornog odbora.

Na znanje

dr. sc. Marko Primorac, Potpredsjednik Vlade RH i ministar financija.

GODIŠNJE IZVJEŠĆE

GRUPE HRVATSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVITAK

ZA 2023. GODINU

Zagreb, ožujak 2024.

SADRŽAJ

IZJAVA OSOBA ODGOVORNIH ZA SASTAVLJANJE GODIŠNJEG IZVJEŠĆA	3
IZVJEŠĆE POSLOVODSTVA ZA 2023. GODINU	4
IZJAVA O PRIMJENI KODEKSA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA	6
OPIS POSLOVANJA GRUPE HRVATSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVITAK U 2023. GODINI.....	10
POSLOVANJE HRVATSKE BANKE ZA OBNOVU I RAZVITAK	10
UVEDENE I AKTIVNE MJERE I PROIZVODI	14
MJERE POMOĆI GOSPODARSTVU NAKON RUSKE AGRESIJE NA UKRAJINU	14
OBRTNA SREDSTVA ZA RURALNI RAZVOJ.....	14
OBRTNA SREDSTVA ZA POLJOPRIVREDU I PRERADU	14
NACIONALNI PLAN OPORAVKA I OTPORNOSTI	15
NASTAVAK SURADNJE S JLP(R)S-ovima I HAMAG BICRO-om	18
SUBVENCIJA KAMATNE STOPE U POJEDINIM ŽUPANIJAMA, OPĆINAMA I GRADOVIMA.....	18
SURADNJA S HAMAG-BICRO-om	18
EU PROGRAMI I INICIJATIVE	19
FINANCIJSKI INSTRUMENTI	19
HBOR-ov PROJEKT ODRŽIVOG FINANCIRANJA – ZAKRET HBOR-ovih AKTIVNOSTI PREMA ODRŽIVOM FINANCIRANJU I ZELENOJ TRANZICIJI	20
RAZVOJ TRŽIŠTA RIZIČNOG KAPITALA	21
POSLOVI OSIGURANJA IZVOZA	25
UPRAVLJANJE RIZICIMA	29
UNUTARNJA REVIZIJA.....	34
FUNKCIJA PRAĆENJA USKLAĐENOSTI	34
LJUDSKI POTENCIJALI	35
OSTALE AKTIVNOSTI	36
POSLOVANJE GRUPE HRVATSKO KREDITNO OSIGURANJE	41
HRVATSKO KREDITNO OSIGURANJE D.D. I POSLOVNI INFO SERVIS D.O.O.	41
NAČELA FINACIJSKOG IZVJEŠTAVANJA	44
PREGLED FINACIJSKOG POSLOVANJA U 2023. GODINI	45
OSVRT NA FINACIJSKO POSLOVANJE GRUPE	45
OSVRT NA FINACIJSKO POSLOVANJE HBOR-a.....	49

IZJAVA OSOBA ODGOVORNIH ZA SASTAVLJANJE GODIŠNJEG IZVJEŠĆA

Prema našem saznanju, Godišnje izvješće za 2023. godinu sadrži istinit prikaz razvoja i rezultata poslovanja i položaja Hrvatske banke za obnovu i razvitak i Grupe Hrvatska banka za obnovu i razvitak te opis najznačajnijih rizika i neizvjesnosti kojima su Hrvatska banka za obnovu i razvitak i Grupa Hrvatska banka za obnovu i razvitak izloženi.

Član Uprave

Josip Pavković

Član Uprave

mr. sc. Alan Herjavec

Predsjednik Uprave

mr. sc. Hrvoje Čuvalo

U Zagrebu 21. ožujka 2024.

IZVJEŠĆE POSLOVODSTVA ZA 2023. GODINU

Godišnje izvješće obuhvaća sažetak financijskih informacija, opis poslovanja te revidirane Godišnje financijske izvještaje zajedno s Izvješćem neovisnog revizora za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. Revidirani financijski izvještaji prikazani su za Grupu Hrvatska banka za obnovu i razvitak i Hrvatsku banku za obnovu i razvitak.

Pravni status

Godišnje izvješće uključuje Godišnje financijske izvještaje pripremljene u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja i Zakonu o računovodstvu te revidirane u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Usklađenost Godišnjeg izvješća s Godišnjim financijskim izvještajima potvrđena je od strane revizora provođenjem procedure zahtijevane Zakonom o računovodstvu.

Osnivanje

Hrvatska banka za obnovu i razvitak osnovana je 12. 6. 1992. donošenjem Zakona o Hrvatskoj kreditnoj banci za obnovu (HKBO). Izmjenama i dopunama Zakona u prosincu 1995. naziv se mijenja u Hrvatska banka za obnovu i razvitak. U prosincu 2006. Hrvatski sabor donio je Zakon o Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak koji je stupio na snagu 28. prosinca 2006. Hrvatski je sabor 15. 2. 2013. donio Zakon o izmjeni Zakona o Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak kojim je izmijenjen sastav Nadzornog odbora, odnosno Nadzorni odbor je povećan za jednog člana – ministra nadležnog za regionalni razvoj i fondove Europske unije te ukupno broji deset članova.

Grupa Hrvatska banka za obnovu i razvitak

Hrvatska banka za obnovu i razvitak (HBOR ili Banka) je matično društvo Grupe Hrvatska banka za obnovu i razvitak (Grupa HBOR) koja je formirana tijekom 2010. godine. Grupu HBOR uz matično društvo čine Hrvatsko kreditno osiguranje d.d. (HKO) i Poslovni info servis d.o.o. (PIS).

NAZIV	ULOGA UNUTAR GRUPE	% POVEZANOSTI	POSLOVNE AKTIVNOSTI
Hrvatsko kreditno osiguranje d.d.	ovisno društvo, neposredna kapitalna povezanost	100% s HBOR	osiguravanje inozemnih i domaćih kratkoročnih potraživanja vezanih uz isporuke roba i usluga
Poslovni info servis d.o.o.	ovisno društvo, posredna kapitalna povezanost	100% s HKO	izrada analiza, procjena kreditnih rizika i pružanje informacija o kreditnoj sposobnosti

Pregled najvažnijih financijskih informacija za HBOR, u milijunima eura

	2021.	2022.	2023.
Ukupna imovina	3.749,42	3.853,25	4.018,68
Bruto krediti	3.494,50	3.703,40	4.077,56
Ukupni kapital i rezerve	1.402,58	1.421,54	1.457,52
Ukupni prihodi	96,71	90,53	102,32
Ukupni rashodi	(71,88)	(65,82)	(72,48)
Dobit	24,83	24,71	29,84
Kamatni prihodi	89,74	83,33	94,63
Kamatni rashodi	(24,50)	(21,02)	(28,27)
Neto kamatni prihod	65,24	62,31	66,36

*iznosi u kunama za 2021. i 2022. godinu su preračunati u eure po srednjem konverzijskom tečaju na 31.12.2022. (7,5345)

Kreditni rejting, 31. prosinca 2023.

BBB+/A-2, (pozitivni izgledi) - rejting agencije Standard & Poor's

Područni uredi

Područni ured za sjevernu Dalmaciju
Područni ured za srednju i južnu Dalmaciju
Područni ured za Istru
Područni ured za Liku
Područni ured za Primorje i Gorski kotar
Područni ured za sjeverozapadnu Hrvatsku
Područni ured za Slavoniju i Baranju

Broj zaposlenih

Na dan 31. prosinca 2023. u HBOR-u je bilo zaposleno 409 radnika.
Na dan 31. prosinca 2023. u Grupi HBOR bilo je zaposleno 428 radnika.

Tečajna lista

U svrhu preračunavanja iznosa u stranim valutama u kunske iznose korišten je srednji tečaj Hrvatske narodne banke (HNB):

31. prosinca 2023. 1 EUR = 1,10500 USD

31. prosinca 2022. 1 EUR = 7,534500 kuna 1 USD = 7,064035 kuna

IZJAVA O PRIMJENI KODEKSA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA

Hrvatska banka za obnovu i razvitak (HBOR)

HBOR primjenjuje Kodeks korporativnog upravljanja HBOR-a (dalje u tekstu: Kodeks) koji su usvojili Uprava i Nadzorni odbor te je isti objavljen na mrežnim stranicama HBOR-a.

Kodeks sadrži temeljna načela utvrđena u Odluci o donošenju Kodeksa korporativnog upravljanja trgovačkim društvima u kojima Republika Hrvatska ima dionice ili udjele (NN 112/2010) (dalje u tekstu: Odluka) i načela utvrđena u Smjernicama o unutrašnjem upravljanju EBA-e (*European Banking Authority Guidelines on Internal Governance GL 44, September/2011*) (dalje u tekstu: Smjernice).

HBOR je dobrovoljno u Kodeks implementirao načela navedena u Smjernicama u mjeri u kojoj su primjenjiva zbog činjenice da se Smjernice odnose na kreditne institucije i nisu u potpunosti primjenjive na HBOR kao posebnu financijsku instituciju.

Usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima te pridržavanje internih pravila osnova su odgovornog korporativnog upravljanja i nužan preduvjet za održivu uspješnost poslovanja. HBOR sustavno prati zakonsku regulativu i najbolju praksu na području korporativnog upravljanja te istu ugrađuje u svoje poslovanje u skladu s načelima dobrog bankarskog poslovanja.

Kodeksom korporativnog upravljanja uspostavljeni su standardi korporativnog upravljanja i transparentnosti poslovanja HBOR-a i njihovog unapređenja u svrhu učinkovitog i odgovornog upravljanja javnim kapitalom i poslovima od posebnog društvenog značaja u funkciji razvoja hrvatskoga gospodarstva. Radi postizanja standarda korporativnog upravljanja, HBOR ovim Kodeksom opisuje odnose s upravljačkim tijelima i zainteresiranim stranama, kao i usvojene principe rada koji imaju za cilj umanjeње rizika poslovanja u nepovoljnim tržišnim uvjetima.

Kodeksom ponašanja HBOR-a propisane su specifične vrijednosti i pravila za prevenciju korupcije i osiguranje profesionalnog ponašanja te je predviđena mogućnost prijave po osnovi kršenja Kodeksa. Obrazac za prijavu, adresa elektroničke pošte za zaprimanje prijave i opis načina podnošenja prijave dostupni su na mrežnim stranicama HBOR-a. Osoba odgovorna za rad funkcije praćenja usklađenosti podnosi godišnje izvješće o podnesenim prijavama i pokrenutim postupcima u vezi s prijavama po osnovi kršenja Kodeksa ponašanja.

U skladu s načelima javnosti poslovanja financijski izvještaji HBOR-a i Grupe HBOR u izvještajnom razdoblju objavljeni su na mrežnim stranicama HBOR-a. Godišnja odvojena i konsolidirana financijska izvješća HBOR-a utvrđuje Nadzorni odbor te ih podnosi na potvrdu Hrvatskom saboru. Ocjena rejtinga HBOR-a provedena je od strane međunarodne nezavisne rejting agencije Standard & Poor's. U skladu sa Zakonom o pravu na pristup informacijama, HBOR dostavlja izvješće o provedbi Zakona Povjereniku za informiranje.

U izvještajnom razdoblju, dužnosti, odgovornosti i ovlasti članova Uprave i Nadzornog odbora regulirane su Zakonom o HBOR-u (NN 138/06) i Zakonom o izmjenama Zakona o HBOR-u (NN 25/13) i detaljnije razrađene u Statutu HBOR-a. Uprava i Nadzorni odbor ostvaruju uspješnu suradnju koja se očituje u otvorenoj raspravi, a temelj suradnje čini pravodobno podnošenje savjesno pripremljenih izvješća Nadzornom odboru u pisanom obliku. Zakonom i Statutom HBOR-a te odlukama Nadzornog odbora određene su vrste poslova koje HBOR obavlja samo uz prethodnu suglasnost Nadzornog odbora.

Nadzorni odbor utvrđuje načela poslovne politike i strategije, nadzire vođenje poslova banke, donosi kreditne politike HBOR-a, utvrđuje godišnje financijske izvještaje, razmatra izvješća unutarnje revizije, vanjskih neovisnih revizora i izvješća Državnog ureda za reviziju. Nadzorni odbor također prati i kontrolira zakonitost rada Uprave te imenuje i opoziva predsjednika i članove Uprave. Nadzorni odbor po Zakonu čini deset članova i to šest ministara Vlade Republike Hrvatske, tri saborska zastupnika te predsjednik Hrvatske gospodarske komore.

Tijekom 2023. godine Nadzorni odbor djelovao je u sljedećem sastavu:

- dr. sc. Marko Primorac, ministar financija i predsjednik Nadzornog odbora,
- dr. sc. Davor Filipović, ministar gospodarstva i održivog razvoja, zamjenik predsjednika Nadzornog odbora (na dužnosti do 13. prosinca 2023.),
- dr. sc. Nikolina Brnjac, ministrica turizma i sporta,
- Ivan Paladina, ministar prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine, (na dužnosti do 20. siječnja 2023.),
- Branko Bačić, ministar prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine, (na dužnosti od 20. siječnja 2023.),
- Nataša Tramišak, ministrica regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, (na dužnosti do 20. siječnja 2023.),
- Šime Erlić, ministar regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, (na dužnosti od 20. siječnja 2023.),
- mr. sc. Marija Vučković, ministrica poljoprivrede,
- dr. sc. Luka Burilović, predsjednik Hrvatske gospodarske komore,
- Žarko Tušek, saborski zastupnik,
- Predrag Štromar, saborski zastupnik,
- dr. sc. Siniša Hajdaš Dončić, saborski zastupnik.

Uprava zastupa, vodi poslove i raspolaže imovinom HBOR-a te je dužna i ovlaštena poduzeti sve radnje i donijeti sve odluke koje smatra potrebnim za zakonito i uspješno vođenje poslova. Uprava je također zadužena za donošenje normativnih akata kojima se utvrđuje način rada i unutarnja organizacija HBOR-a, donošenje programa kreditiranja, donošenje pojedinačnih odluka o odobrenju kredita i drugih financijskih poslova, odlučivanje o imenovanju i opozivu radnika s posebnim ovlaštenjima, odlučivanje o pravima i obvezama radnika te izvješćivanje Nadzornog odbora.

Članovi Uprave HBOR-a u 2023.:

- mr. sc. Hrvoje Čuvalo, predsjednik Uprave,
- mr. sc. Alan Herjavec, član Uprave,
- Josip Pavković, član Uprave.

Na temelju Kodeksa korporativnog upravljanja HBOR-a i Zakona o reviziji, odlukom Nadzornog odbora osnovan je Revizijski odbor HBOR-a. Revizijski odbor sastavljen je od tri člana od kojih je jedan član

Nadzornog odbora HBOR-a, a druga dva člana, od kojih najmanje jedan mora biti neovisan član, imenuje Nadzorni odbor. Iz redova neovisnih članova Revizijskog odbora, Nadzorni odbor imenuje predsjednika.

Tijekom 2023. **Revizijski odbor** HBOR-a djelovao je u sljedećem sastavu:

- prof. dr. sc. Lajoš Žager, redoviti profesor, Katedra za računovodstvo Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Ekonomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, predsjednik Revizijskog odbora,
- Predrag Štromar, predsjednik Odbora za prostorno uređenje i graditeljstvo u Hrvatskom saboru, član Revizijskog odbora,
- prof. dr. sc. Boris Tušek, redoviti profesor, Katedra za računovodstvo Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Ekonomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, član Revizijskog odbora i zamjenik predsjednika Revizijskog odbora .

Radi osiguranja što efikasnijeg i kvalitetnijeg upravljanja rizicima te svođenja rizika na najmanju prihvatljivu mjeru, pri Upravi Banke djeluju i sljedeći odbori: Odbor za upravljanje aktivom i pasivom, Odbor za procjenu i mjerenje kreditnog rizika, Odbor za upravljanje informacijskim sustavom i Odbor za upravljanje poslovnim promjenama.

Sustav unutarnjih kontrola HBOR-a organiziran je kroz neovisne organizacijske jedinice:

- Sektor upravljanja rizicima provodi utvrđivanje, procjenu, odnosno mjerenje, praćenje i kontrolu rizika kojima je HBOR u svom poslovanju izložen ili bi mogao biti izložen te o njima izvještava nadležna tijela,
- Unutarnja revizija provodi provjeru adekvatnosti i djelotvornosti upravljanja rizicima i sustava unutarnjih kontrola, uključujući i funkciju kontrole rizika i funkciju praćenja usklađenosti, primjenu unutarnjih politika i procedura te postupke u svezi sprječavanja pranja novca, a predmet revizije su i svi drugi poslovni procesi koji se odrede na temelju procjene rizika,
- Funkcija praćenja usklađenosti organizira, koordinira i usmjerava aktivnosti praćenja usklađenosti na razini HBOR-a, savjetuje o pitanjima usklađenosti, upravlja mjerama koje se poduzimaju radi umanjivanja rizika usklađenosti, objedinjuje podatke o praćenju usklađenosti, identificira i ocjenjuje rizike usklađenosti i o tom redovito podnosi izvješća. Osnovna zadaća funkcije praćenja usklađenosti je ograničiti rizik neusklađenosti i na taj način ograničiti i njegove negativne posljedice, kontrolirati usklađenost internih akata i poslovnih procesa s relevantnim propisima te promicati načela etičnog poslovanja.

Hrvatsko kreditno osiguranje d.d. (HKO, Društvo)

Sustav unutarnjih kontrola Hrvatskog kreditnog osiguranja d.d. organiziran je kroz sljedeće neovisne ključne funkcije:

- funkciju praćenja usklađenosti,
- funkciju upravljanja rizicima,
- funkciju unutarnje revizije i
- aktuarsku funkciju.

HKO ima uspostavljen odgovarajući sustav unutarnjih kontrola temeljen na internom propisu, Pravilniku o sustavu unutarnjih kontrola, čime je povećana vjerojatnost pravovremenog uočavanja prevara, doprinos smanjivanju neopravdanih troškova, smanjivanju zlouporaba i grešaka, sprječavanju neodgovarajućih aktivnosti te smanjenju rizika vezanih za usklađenost sa zakonodavnim okvirom. Društvo uspostavlja stalne i djelotvorne kontrole neovisne o poslovnim procesima i aktivnostima u kojima rizik nastaje odnosno koje prati i nadzire razmjerno svojoj veličini te vrsti, opsegu i složenosti poslovanja u skladu s profilom rizičnosti.

Pravni status, ustrojstvo i upravljanje u HKO-u te druga pitanja značajna za poslovanje uređuju se Statutom Društva te u skladu s odredbama Zakona o trgovačkim društvima i Zakona o osiguranju.

Organi upravljanja Društva su Uprava, Nadzorni odbor i Glavna skupština. HKO vodi dvočlana Uprava koja odluke donosi u skladu sa Statutom Društva i Poslovníkom o radu Uprave. Sve odluke donose se na temelju principa dvostruke provjere („dva para očiju“) uz odgovarajući sustav autorizacija.

HKO u svojem poslovanju dobrovoljno primjenjuje načela Kodeksa korporativnog upravljanja koji su izradile Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga i Zagrebačka burza d.d., u mjeri primjerenosti veličini i stupnju razvoja Društva.

Ova Izjava smatra se dijelom Godišnjeg izvješća Grupe HBOR za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2023.

POSLOVANJE HRVATSKE BANKE ZA OBNOVU I RAZVITAK

Izvještajna godina, osim što je obilježena ključnim europskim integracijama – uvođenjem eura i ulaskom u schengensko područje, pokazala je izuzetnu sposobnost HBOR-a da se prilagodi dinamičnom ekonomskom okruženju.

U cilju ostvarenja naše vizije i misije da budemo pokretač inovativnosti i održivog rasta kroz pružanje proaktivne podrške razvoju Hrvatske, naše aktivnosti i u 2023. godini bile su usmjerene na ostvarenje pozitivnih učinaka na hrvatsko gospodarstvo i društvo.

Poseban naglasak stavljen je na ključna područja i izazove gospodarstva, suradnju s tržištem i financijskim posrednicima te nadopunjavanje tržišnih praznina kada ponuda financijskih i osiguravateljskih usluga nije bila dostatna za zadovoljenje potrebe tržišta. Nastavili smo razvijati partnerstvo s lokalnim, regionalnim i međunarodnim dionicima kako bi se mobilizirala sredstva i znanja potrebna za daljnje jačanje HBOR-ovih aktivnosti.

Nastavili smo jačati našu ulogu pokretača razvoja financiranja vlasničkim i kvazi-vlasničkim kapitalom tvrtki s razvojnim potencijalom u svim fazama njihovog razvoja.

Podržali smo regionalni razvoj hrvatskog gospodarstva putem financiranja infrastrukturnih projekata javnog sektora, ali i podržavanjem potreba privatnog sektora u financiranju investicija te potrebnih obrtnih sredstava. Potaknuli smo ujednačeni razvoj svih dijelova Republike Hrvatske osiguravanjem financijskih sredstava na slabije razvijenim područjima za projekte i likvidne potrebe u područjima poljoprivrede i ruralnog razvoja.

Putem naših programa kao i u suradnji s poslovnim bankama i leasing društvima, kroz financiranje privatnog sektora, naročito malih i srednjih poduzetnika, kao i digitalizaciju i inovacije hrvatskih poduzetnika poticali smo konkurentnost hrvatskog gospodarstva.

U cilju internacionalizacije i globalizacije hrvatskog gospodarstva poticali smo malo i srednje poduzetništvo, kao i aktivnost velikih hrvatskih tvrtki u inozemstvu kroz poslove osiguranja izvoza, kreditiranje inozemnih kupaca naših izvoznika te izdavanje garancija vezanih uz izvozne poslove hrvatskih poduzetnika.

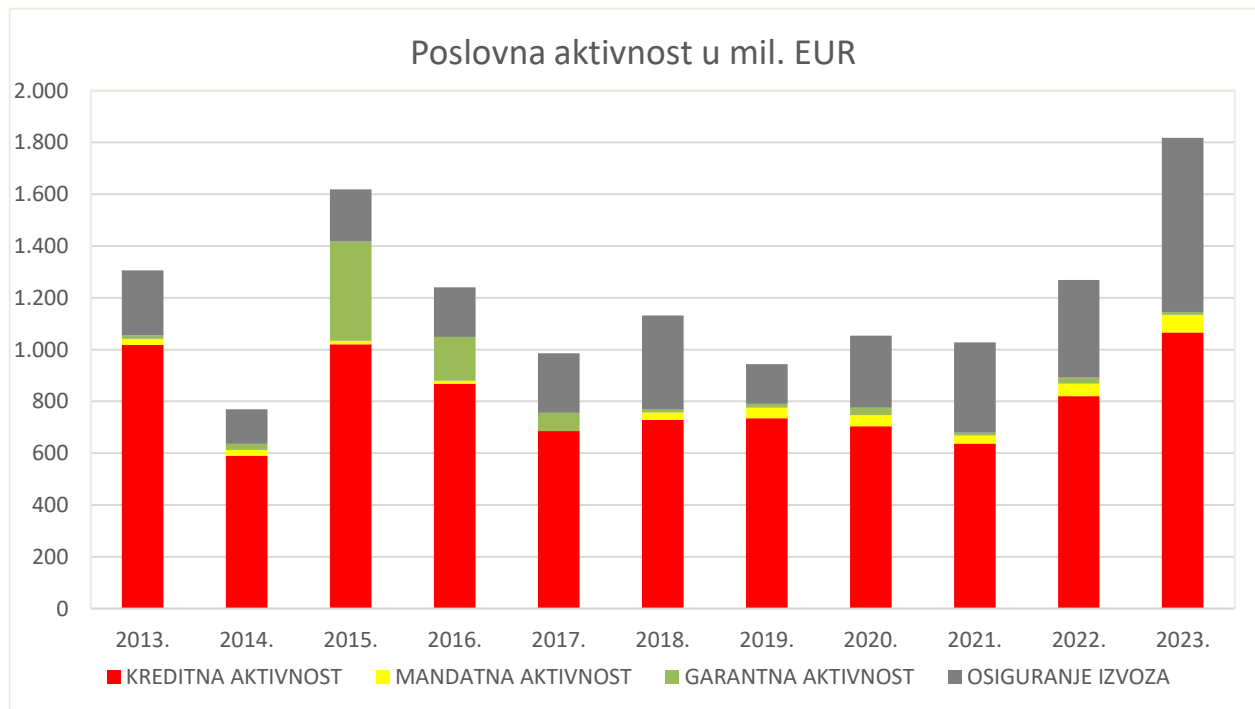
HBOR je bio jedan od ključnih kanala plasiranja državnih sredstava Nacionalnog plana oporavka i otpornosti i EU fondova u gospodarstvo, čime je HBOR između ostalog doprinio i poticanju klimatski i energetske neutralnog gospodarstva i zelenoj tranziciji.

Kako bi se definirao strateški okvir aktivnosti HBOR-a u sljedećem strateškom razdoblju, HBOR je u 2023. godini započeo s aktivnostima definiranja i izrade Strategije poslovanja HBOR-a za razdoblje 2025.-2029.

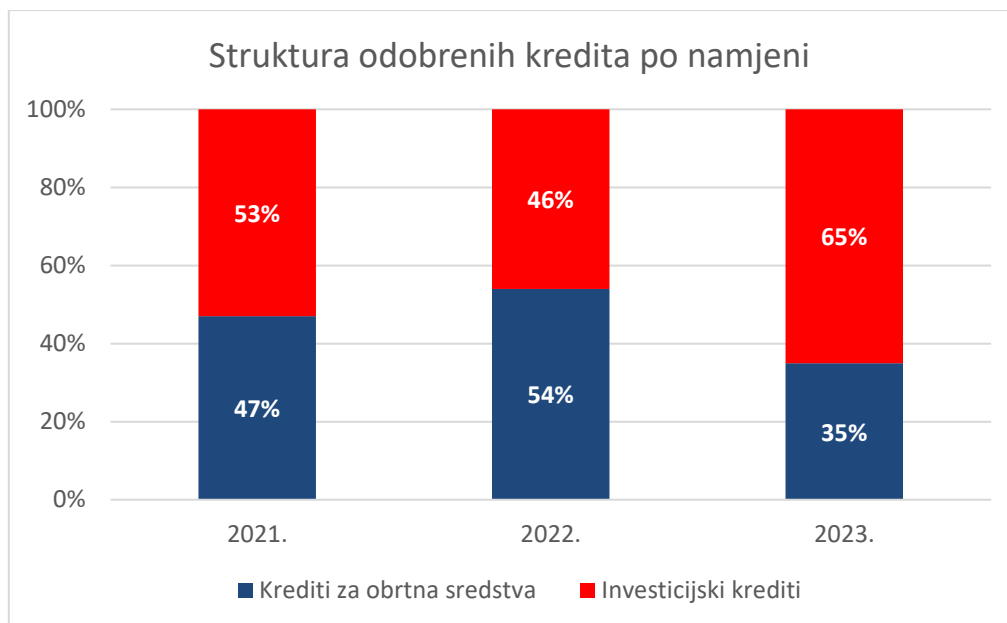
Izvještajno razdoblje obilovalo je značajnim inicijativama i projektima, s posebnim naglaskom na implementaciju novih financijskih instrumenata u sklopu Nacionalnog plana oporavka i otpornosti (NPOO). Početkom 2023. HBOR je iz okvira NPOO-a potpisao ugovore s 15 poslovnih banaka za subvencije kamatnih stopa, a uveden je i novi jamstveni program za investicijske projekte srednje tržišno kapitaliziranih i velikih poslovnih subjekata. U suradnji s Europskim investicijskim fondom (EIF) pokrenut je novi program ulaganja kapitala, vrijedan 52 milijuna eura, namijenjen potpori brzorastućim hrvatskim poduzećima.

Uz navedeno, Banka je reagirala na trenutačne gospodarske izazove uvođenjem programa za očuvanje likvidnosti kao odgovor na krizu uzrokovanu ruskom agresijom na Ukrajinu, dok je otvaranjem novog područnog ureda u Zadru dodatno potvrdila svoju posvećenost ravnomjernom regionalnom razvoju. Napravljen je i iskorak u podršci povećanja hrvatskog izvoza kroz omogućavanje financiranja kupnje poslovnih udjela inozemnih tvrtki u cilju širenja poslovanja na inozemna tržišta.

Sve navedene aktivnosti rezultirale su značajnim povećanjem poslovne aktivnosti HBOR-a. Tijekom 2023. ukupna poslovna aktivnost, koja uključuje kreditno i garantno poslovanje, osiguranje izvoza i poslove ulaganja kapitala, povećana je za 43 posto u odnosu na prethodnu godinu.

Tijekom izvještajnog razdoblja HBOR je odobrio preko 2.800 kredita u ukupnom iznosu većem od 1,1 milijarde eura, što je povećanje u volumenu za 31 posto, a po broju za 22 posto u odnosu na prethodnu godinu. Snažan rast zabilježen je i u poslovima osiguranja izvoza - osigurano je 672 milijuna eura izvoznih potraživanja, što je 79 posto više nego u istom razdoblju prošle godine. Pribrojimo li tome i iznos izvoznih potraživanja koja je osiguralo Hrvatsko kreditno osiguranje, tvrtka kćer, dolazi se do ukupno 1,65 milijardi eura za osiguranje izvoznih poslova hrvatskih poduzetnika. Uz povećanje kreditne aktivnosti, pozitivna kretanja zabilježena su i u strukturi odobrenih kredita. Struktura kreditne aktivnosti s omjerom investicijskih kredita prema kreditima za obrtna sredstva od 65:35 u korist investicijskih kredita, potvrđuje rastući trend investicijskih aktivnosti u Republici Hrvatskoj i optimističnu financijsku klimu.

Tijekom 2023. HBOR je prolazio kroz iznimno složen i zahtjevan projekt Ocjene na temelju stupova (*engl. Pillar Assessment*) za potrebe dobivanja akreditacije za izravno korištenje sredstava iz europskih fondova. Samo nekolicina banaka u Europskoj uniji uspješno je završila ovaj proces. HBOR je u ožujku 2024. dobio pozitivnu ocjenu Europske komisije.

Godinu je obilježio i nastavak uspješne suradnje s Europskom investicijskom bankom koja je tijekom 2023. ocjenjivala usklađenosti HBOR-a s okolišnim i društvenim standardima, i prema čijem nalazu je HBOR u potpunosti usklađen s EIB-ovim standardima. Priznanje EIB-a i njihova potvrda u ocjeni kapaciteta i stručnosti HBOR-a u usvajanju novih standarda HBOR-u su od iznimnog značaja.

U 2023. HBOR je krenuo i s novim ulaganjima u skladu sa zahtjevima održivosti prema okolišnim, društvenim i upravljačkim kriterijima (ESG). Nove okolnosti dovele su do potrebe uključivanja indikatora održivosti u pojedine dijelove kreditne dokumentacije. Za potrebu poštivanja načela nenanošenja bitne štete (*engl. Do No Significant Harm - DNSH*) HBOR je osmislio i poseban upitnik, koji je prihvaćen od strane Europske komisije, a njegova izrada zahtijevala je poznavanje EU taksonomije, tehničkih smjernica za provjeru održivosti i ostalih propisa i kriterija Europske komisije.

HBOR igra ključnu ulogu u poticanju zelene tranzicije hrvatskog gospodarstva, usmjeravajući svoje aktivnosti na očuvanje okoliša i prirodnih ekosustava. U skladu sa smjernicama Zelenog plana Europske unije i zelene politike Vlade Republike Hrvatske, HBOR osmišljava i kreira nove financijske instrumente i proizvode namijenjene financiranju održivih gospodarskih projekata. Također, HBOR aktivno radi na privlačenju dionika iz privatnog sektora za ulaganje u ove projekte, pokazujući predanost ne samo ekonomskom razvoju nego i zaštiti okoliša, te na taj način omogućava održivi razvoj hrvatskog gospodarstva.

U izvještajnoj godini završene su aktivnosti projekta održivog financiranja pod nazivom Zaokret HBOR-ovih aktivnosti prema održivom financiranju i zelenoj tranziciji kojim je HBOR pokrenuo prilagodbu zahtjevima regulative o održivosti i održivom financiranju. Ovaj projekt, koji je podržala Europska komisija, ojačao je HBOR u razumijevanju okolišnih, klimatskih i društvenih rizika i njihovih implikacija na poslovanje te osigurao razvoj i provedbu sveobuhvatnog skupa održivih financijskih politika, postupaka, alata i mjerila.

Implementacija projektnih preporuka i implementacijskih aktivnosti započela je nakon zatvaranja projekta. Navedeno je tek jedan u nizu koraka koje je HBOR poduzeo kako bi preuzeo ključnu ulogu – institucije koja potiče tranziciju Republike Hrvatske na niskougljično gospodarstvo.

UVEDENE I AKTIVNE MJERE I PROIZVODI

Osim odobrenja po Mjerama za prevladavanje gospodarskih posljedica rusko-ukrajinske krize poput smanjenja potražnje, prekida postojećih ugovora i projekata uz posljedični gubitak prometa, poremećaja u lancima opskrbe i sl., HBOR je nastavio s provedbom svih svojih postojećih programa kreditiranja investicija i obrtnih sredstava kao i financijskih instrumenata u okviru Nacionalnog plana oporavka i otpornosti.

MJERE POMOĆI GOSPODARSTVU NAKON RUSKE AGRESIJE NA UKRAJINU

Usljed tržišnih poremećaja uzrokovanih ruskom agresijom na Ukrajinu, HBOR je i u 2023. nastavio provoditi mjere pomoći gospodarstvu temeljem Privremenog kriznog okvira. Krediti za likvidnost su se odobravali kroz privremenu mjeru „Obrtna sredstva KRIZA 2022“ i police osiguranja kao instrument osiguranja uz mogućnost subvencioniranja premije osiguranja čime se poduzetnicima olakšalo prevladavanje gospodarskih posljedica rusko-ukrajinske krize.

Mjera je uvedena 1. rujna 2022. i trajala je do 31. prosinca 2023., a ukupno je odobreno 257 kredita u ukupnom iznosu od 287 milijuna eura.

OBRTNA SREDSTVA ZA RURALNI RAZVOJ

Ovaj program također se provodio kao mjera za prevladavanje gospodarskih posljedica rusko-ukrajinske krize temeljem Sporazuma o financiranju s Ministarstvom poljoprivrede (MP) i Agencijom za plaćanja u poljoprivredi, ruralnom razvoju i ribarstvu (APPRRR).

Sredstva Programa bila su namijenjena korisnicima pogođenim poremećajima u poljoprivrednoj proizvodnji i na tržištu poljoprivrednih proizvoda slijedom ruske agresije na Ukrajinu. Time im je bio olakšan pristup financiranju obrtnih sredstava potrebnih za neometano odvijanje proizvodnje i financiranje tekućeg poslovanja kroz nižu cijenu financiranja (niža kamatna stopa, bez plaćanja naknada) i nižim zahtjevima za osiguranjem.

Kredite iz ovog programa HBOR je odobravao do 31. prosinca 2023. izravno poljoprivrednicima i prerađivačima poljoprivrednih proizvoda ili subjektima koji djeluju u sektoru šumarstva. Sredstva su se odobravala bez uobičajenih bankarskih naknada po kamatnoj stopi 0,5 posto uz mjenice i zadužnice kao instrument osiguranja i uz rok otplate do 5 godina. Program je uveden prenamjenom dijela sredstava Financijskog instrumenta Investicijski krediti za ruralni razvoj, a u cijelosti se financirao iz sredstava Programskog doprinosa Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. - 2020.

U 2023. odobreno je 56 kredita u ukupnom iznosu od 6,2 milijuna eura.

OBRTNA SREDSTVA ZA POLJOPRIVREDU I PRERADU

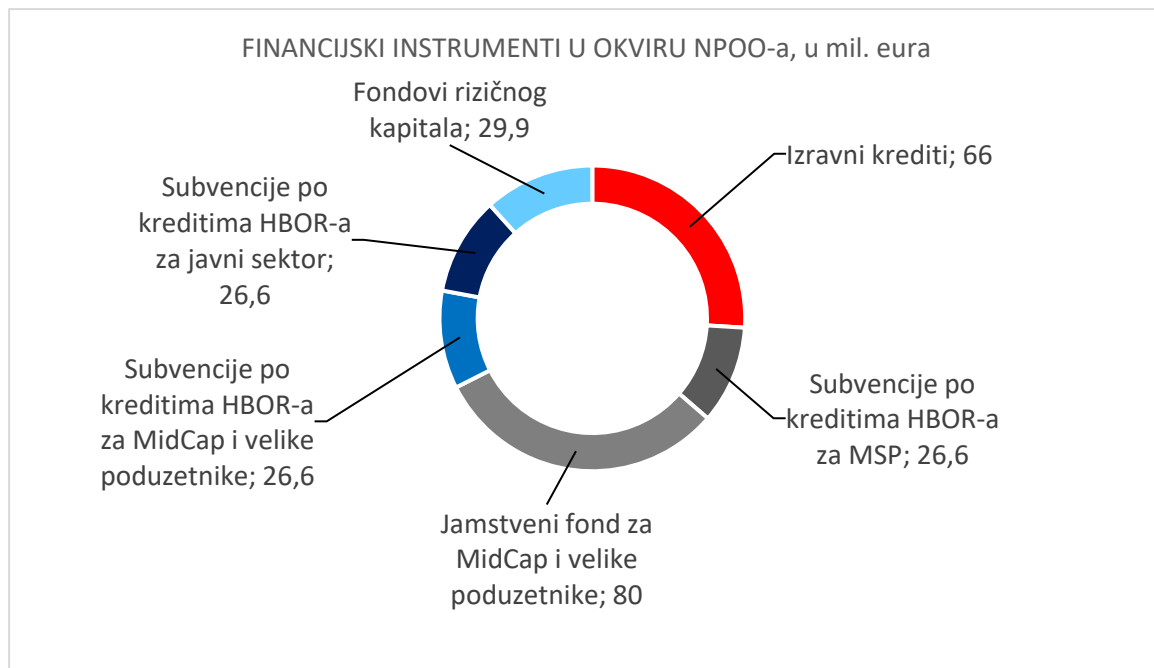
U četvrtom kvartalu 2023. godine, HBOR je temeljem Sporazuma o financiranju s Ministarstvom poljoprivrede (MP) i Agencijom za plaćanja u poljoprivredi, ruralnom razvoju i ribarstvu (APPRRR) uveo novi Program kreditiranja Obrtna sredstva za poljoprivredu i preradu iz sredstava od povrata financijskog instrumenta Obrtna sredstva za ruralni razvoj. Navedena sredstva koristila su se za daljnje odobrenje kredita za obrtna sredstva kao odgovor na niz poremećaja u poljoprivrednoj proizvodnji i na tržištu poljoprivrednih proizvoda koji su uzrokovani ruskom agresijom na Ukrajinu. Sredstva su se odobravala bez uobičajenih bankarskih naknada po kamatnoj stopi 0,5 posto uz zadužnice kao instrument osiguranja i uz

rok otplate do 5 godina. Krediti su bili dostupni korisnicima do 25. listopada 2023., tj. do trenutka iskorištavanja cjelokupne alokacije za ovaj program.

U 2023. odobreno je 65 kredita u ukupnom iznosu od 10,5 milijuna eura.

NACIONALNI PLAN OPORAVKA I OTPORNOSTI

U suradnji s resornim ministarstvima i nadležnim tijelima Republike Hrvatske, HBOR je tijekom 2021. bio aktivan sudionik izrade Nacionalnog plana oporavka i otpornosti iz Instrumenta za oporavak i otpornost (*engl. Recovery and Resilience Facility*), dalje: RRF.

Pri razvoju financijskih instrumenata, izuzev ciljeva RRF-a, uvaženi su ciljevi HBOR-a definirani u okviru Strategije poslovanja za razdoblje 2020. - 2024. Provedbom financijskih instrumenata omogućeno je povoljno financiranje novih investicija privatnog i javnog sektora usmjerenih prema jačanju konkurentnosti i otpornosti ekonomije, ali i tranziciji prema zelenom i digitalnom gospodarstvu, kao temelju konkurentnosti gospodarskih subjekata u budućem razdoblju.

U okviru NPOO-a HBOR-u je povjerena provedba šest financijskih instrumenata ukupne vrijednosti 256 milijuna eura.

Tijekom 2022. potpisani su Sporazumi s Ministarstvom financija i Ministarstvom gospodarstva i održivog razvoja temeljem kojih je HBOR-u povjerena provedba svih šest financijskih instrumenata. Tijekom 2023. HBOR je provodio pet financijskih instrumenata, dok je šesti financijski instrument razvoja fondova rizičnog kapitala bio u razvoju te se njegova provedba očekuje 2024. godine:

- Financijski instrument izravnih kredita HBOR-a iznosa iznad 100.000 eura za mikro, male i srednje poslovne subjekte ukupne vrijednosti 66 milijuna eura,

- Financijski instrument Fonda subvencija kamata po kreditima za mikro, male i srednje poslovne subjekte ukupne vrijednosti 26,6 milijuna eura,
- Financijski instrument Fonda subvencija kamata po kreditima subjektima srednje tržišne kapitalizacije i velikim poslovnim subjektima ukupne vrijednosti 26,6 milijuna eura,
- Financijski instrument Fonda subvencija kamata po kreditima za subjekte javnog sektora ukupne vrijednosti 26,6 milijuna eura i
- Financijski instrument jamstvenog fonda za kredite subjektima srednje tržišne kapitalizacije i velikim poslovnim subjektima ukupne vrijednosti 80 milijuna eura.

Opis NPOO financijskih instrumenata:

Izravni krediti putem programa Investicije posebnih segmenata MSP-ova u okviru NPOO-a

Financijski instrument usmjeren je na poduzetnike i sektore koji uobičajeno imaju otežan pristup financiranju: poduzetnici početnici, mladi poduzetnici, žene u poduzetništvu te ulaganja malih i srednjih poduzeća u slabije razvijena područja te istraživanja i razvoj.

Provedbom predmetnog financijskog instrumenta, uz podršku sredstava RRF-a, od lipnja 2022. i tijekom cijele 2023. HBOR odobrava izravne investicijske kredite iznosa od 100 tisuća eura do 1 milijuna eura uz kamatne stope 0,4 posto i 0,8 posto. Provedba financijskog instrumenta započeta je u lipnju 2022. godine. Od početka provedbe do kraja 2023. odobreno je 69 kredita u ukupnom iznosu od 16,7 milijuna eura.

Financijski instrumenti subvencioniranja kamata za privatni i javni sektor

Od početka primjene u lipnju 2022. godine i tijekom cijele 2023. godine u provedbi su bila tri financijska instrumenta subvencija kamata kojima su se omogućili povoljniji uvjeti financiranja ulaganja:

- mikro, malih i srednjih poslovnih subjekata,
- subjekata srednje tržišne kapitalizacije i velikih poslovnih subjekata,
- javnog sektora.

Subvenciju kamata moguće je dodijeliti za investicijske kredite usmjerene na ulaganja u jačanje konkurentnosti i otpornosti, a za ulaganja u zelene i digitalne tehnologije nužne za dugoročni održivi razvoj javnog i privatnog sektora u Republici Hrvatskoj, subvencija kamata je značajnija.

Iznos subvencije kamate po pojedinom kreditu ograničen je na 500 tisuća eura za male i srednje poduzetnike, odnosno na 1 milijun eura za ostale subjekte, kako bi povoljnije uvjete mogao koristiti što veći broj korisnika kredita. Subvencija do najviše 3 postotna boda dodjeljuje se ovisno o namjeni i vrsti ulaganja, a može iznositi do 75 posto kamatne stope za zelenu i digitalnu tranziciju, do 65 posto kamatne stope za ulaganja na posebna područja Republike Hrvatske ili u istraživanja, razvoj i inovacije te za ulaganja javnog sektora za ublažavanje posljedica potresa, odnosno do 50 posto kamatne stope za ostala ulaganja u konkurentnost i otpornost.

Subvencioniranje kamata odobrava se kroz programe kreditiranja HBOR-a izravnim kreditiranjem od lipnja 2022., a od 2023. i u suradnji s 16 poslovnih banaka.

Od početka provedbe do kraja 2023. odobreno je 107 kredita u iznosu od 245 milijuna eura.

Dodatno, krajem 2023. potpisani su sporazumi o suradnji s 5 leasing društava za subvencioniranje kamata putem financijskog i operativnog leasinga čija će operativna provedba započeti u 2024. godini.

Financijski instrument jamstveni fond za kredite subjektima srednje tržišne kapitalizacije i velikim poslovnim subjektima

U Republici Hrvatskoj već duži niz godina postoje različiti jamstveni proizvodi usmjereni na podršku ulaganjima mikro, malih i srednjih poduzeća. Kako bi se omogućila slična podrška i subjektima srednje tržišne kapitalizacije i velikim poslovnim subjektima, u okviru Nacionalnog plana oporavka i otpornosti uspostavljen je novi model jamstava za investicijske kredite subjekata srednje tržišne kapitalizacije i velikih poslovnih subjekata.

Tijekom 2022. potpisan je Sporazum između HBOR-a i resornih ministarstava kojim je omogućena provedba predmetnog instrumenta. Provedba instrumenta započela je 2023., a ista omogućuje izdavanje jamstava za investicijske kredite subjektima srednje tržišne kapitalizacije i velikim poslovnim subjektima uz pokriće do 80 posto dospjele nenaplaćene glavnice kredita i subvencioniranje do 100 posto iznosa naknade za jamstvo, u ovisnosti o pravilima o državnim potporama. HBOR je u 2023. Europskoj komisiji prijavio izmjene Metodologije za određivanje naknada za jamstva te je 18. prosinca 2023. dobio pozitivnu Odluku Europske komisije o izmjenama. U 2023. izdano je prvo jamstvo za kredit u iznosu od 289 tisuća eura uz 80 posto pokrića.

Poticanje razvoja novih fondova rizičnog kapitala

Tradicionalni izvori ne mogu uvijek adekvatno odgovoriti na financijske potrebe brzorastućih, ali visokorizičnih kompanija. Upravo iz navedenog razloga, u okviru NPOO-a, predviđena su sredstva za dodatno jačanje malih i srednjih poduzetnika kroz ulaganja vlasničkog i kvazi-vlasničkog kapitala, a s ciljem razvoja poslovnih ideja u Republici Hrvatskoj. Izuzev potpisivanja Sporazuma s resornim ministarstvima kojima je HBOR-u povjerena provedba financijskog instrumenta, HBOR je tijekom 2022. godine započeo suradnju s Europskim investicijskim fondom s ciljem razvoja novog instrumenta te je u 2023. godini potpisan ugovor s Europskim investicijskim fondom u vrijednosti 52 milijuna eura. Tijekom pregovora s EIF-om uspjeli smo osigurati da na 1 euro ulaganja HBOR-a EIF uloži dodatno 1 euro s istom namjenom. U tijeku je selekcijski postupak za odabir društava za upravljanje koji bi trebao završiti do kraja 2024. nakon čega se očekuje osnivanje novih fondova rizičnog kapitala.

Načelo nenanošenja bitne štete - „Do No Significant Harm“ DNSH načelo

Važno je napomenuti kako je provedba svih prethodno opisanih NPOO financijskih instrumenata usklađena s načelom nenanošenja bitne štete, tzv. DNSH načelom (*engl. „Do No Significant Harm“*). Navedeno načelo odnosi se na zahtjev da nijedna investicija koja se financira ne smije imati značajnije negativne utjecaje na klimu, okoliš, prirodni ekosustav, vodu i ostale ciljeve definirane EU Taksonomijom, čime HBOR izravno doprinosi razvoju klimatski i okolišno održivijeg gospodarstva Republike Hrvatske. Na ovaj način potiče se veća otpornost hrvatskog gospodarstva i društva na buduće tržišne poremećaje, ali i tranziciju na klimatsku i okolišnu održivost.

NASTAVAK SURADNJE S JLP(R)S-ovima I HAMAG BICRO-om

SUBVENCIJA KAMATNE STOPE U POJEDINIM ŽUPANIJAMA, OPĆINAMA I GRADOVIMA

HBOR je i u 2023. nastavio doprinositi postizanju ujednačenog regionalnog razvoja putem suradnje s pojedinim županijama, gradovima i općinama. Na temelju ugovora o poslovnoj suradnji zaključenih između HBOR-a i županija, gradova i općina, poduzetnici mogu koristiti subvenciju kamatne stope na kredite HBOR-a iz sredstava županije, grada ili općine. Do kraja 2023. godine HBOR je ostvario suradnju s 42 jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave – JLP(R)S.

SURADNJA S HAMAG-BICRO-om

U 2023. nastavljena je suradnja s HAMAG-BICRO-om na jamstvenim programima:

- ESIF pojedinačna jamstva za investicijske kredite i kredite za obrtna sredstva namijenjena subjektima malog gospodarstva (osim za djelatnosti poljoprivrede i ribarstva, trgovačke djelatnosti i dr.) s rokom korištenja do najkasnije 31. prosinca 2023.,
- ESIF pojedinačna jamstva za ruralni razvoj namijenjena lakšem pristupu financiranju mikro, malih i srednjih subjekata malog gospodarstva u poljoprivrednom, prerađivačkom i šumarskom sektoru,
- ESIF ograničeno portfeljno jamstvo namijenjeno lakšem pristupu financiranju mikro, malih i srednjih subjekata malog gospodarstva s rokom korištenja do najkasnije 31. prosinca 2023.

Završetkom 2023. godine završena je provedba ESIF pojedinačnih jamstava za investicijske kredite i kredite za obrtna sredstva i ESIF ograničenog portfeljnog jamstva.

FINANCIJSKI INSTRUMENTI

HBOR je u 2023. godini nastavio provedbu postojećih financijskih instrumenata namijenjenih privatnom sektoru „ESIF Krediti za rast i razvoj” i „Obrtna sredstva za ruralni razvoj”, ali i financijskog instrumenta namijenjenog javnom sektoru „ESIF Krediti za javnu rasvjetu”.

Uspješna realizacija postojećih financijskih instrumenata dovela je do povjeravanja HBOR-u provedbe novih financijskih instrumenata za programsko razdoblje 2021. - 2027. U 2023. HBOR je dobio Odluku kojom mu se povjeravaju poslovi provedbe financijskih instrumenata „Urbani razvojni fond” u iznosu 29 milijuna eura i „Krediti za energetske učinkovitost poduzetnika” u iznosu 150 milijuna eura čija se implementacija očekuje u 2024. godini.

Uz navedeno, u razdoblju 2021. - 2027. planirano je HBOR-u dati na upravljanje ukupno 381,2 milijuna eura, što čini oko 70 posto sredstava predviđenih za financijske instrumente na razini RH u okviru Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2021. – 2027. i Integrirani teritorijalni program 2021. – 2027. Time je HBOR ostvario jedan od strateških pokazatelja uspješnosti da je više od 50 posto sredstava predviđenih za financijske instrumente na razini RH pod upravljanjem HBOR-a te je na taj način HBOR ispunio svoju ulogu glavnog kanala korištenja EU sredstava za provedbu financijskih instrumenata namijenjenih za gospodarstvo RH.

Korištenje sredstava Europskih strukturnih i investicijskih fondova (ESI fondovi) za financijske instrumente omogućilo je razvoj novih proizvoda i modela financiranja koji se provode putem HBOR-a i poslovnih banaka. Ujedno, omogućavanje realizacije investicija javnog i privatnog sektora te investicija vezanih uz energetske učinkovitost kao i regionalni razvoj iz ESI fondova doprinosi ostvarenju strateških ciljeva HBOR-a.

U 2023. HBOR je u sklopu svojeg EU Newslettera nastavio objavljivati novosti iz područja EU fondova te informacije o provedbi novih proizvoda, kao i natječaje raspisane od strane resornih ministarstava. Kroz godinu ukupno su objavljena 4 broja Newslettera.

Obrtna sredstva za ruralni razvoj

Program kreditiranja Obrtna sredstva za ruralni razvoj HBOR je provodio temeljem Sporazuma o financiranju s Ministarstvom poljoprivrede (MP) i Agencijom za plaćanja u poljoprivredi, ruralnom razvoju i ribarstvu (APRRR). Program je inicijalno uveden prenamjenom dijela sredstava financijskog instrumenta Investicijski krediti za ruralni razvoj, a u cijelosti se financirao iz sredstava Programskog doprinosa Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. - 2020. Zahtjevi su se zaprimali do 31. kolovoza 2023., tj. do trenutka iskorištavanja cjelokupne alokacije za ovaj program.

Budući da je programski doprinos za provedbu financijskog instrumenta za obrtna sredstva za ruralni razvoj u cijelosti iskorišten tijekom kolovoza 2023., a postojala je određena alokacija sredstava prikupljenih od povrata kredita u okviru ovog financijskog instrumenta, uveden je novi program kreditiranja Obrtna sredstva za poljoprivredu i preradu iz sredstava, čiji uvjeti kreditiranja su usklađeni s uvjetima Privremenog okvira Ukrajina – odjeljkom 2.1., a koji je nacionalni proizvod budući sredstva od povrata ne predstavljaju programski doprinos.

HBOR-ov PROJEKT ODRŽIVOG FINANCIRANJA – ZAOKRET HBOR-ovih AKTIVNOSTI PREMA ODRŽIVOM FINANCIRANJU I ZELENOJ TRANZICIJI

U HBOR-u je tijekom razdoblja od rujna 2021. do svibnja 2023. proveden sveobuhvatni krovni projekt održivog financiranja naziva: DG REFORM TSI 2021: Zaokret HBOR-ovih aktivnosti prema održivom financiranju i zelenoj tranziciji. Projektom je pokrenuta prilagodba zahtjevima regulative o održivosti i održivom financiranju, a projekt je proveden uz sredstva Europske unije kroz Instrument tehničke podrške i u suradnji s Glavnom upravom za potporu strukturnim reformama Europske komisije (*engl. Directorate-General for Structural Reform Support (DG REFORM)*).

Tijekom 18 mjeseci provedbe, projektne aktivnosti rezultirale su izradom dijagnostičkog izvještaja, prijedloga metodologija za upravljanje okolišnim, društvenim i upravljačkim rizicima i mjerenjima utjecaja, prijedloga upravljačkih, komunikacijskih i izvještajnih aktivnosti, izgradnje kapaciteta nizom treninga te izradom akcijskog plana za održivo financiranje HBOR-a. Nakon zatvaranja projekta, započete su pripreme za provedbu preporuka i glavnih grupa aktivnosti akcijskog plana u području analize portfelja, ugradnje klimatskih rizika, izgradnje infrastrukture za prikupljanje podataka o održivosti, usvajanja internog strateškog okvira i strategije održivog financiranja te nastavka izgradnje internih stručnih kapaciteta.

Do kraja 2023. započela je uspostava interne upravljačke strukture koja će osigurati provedbu aktivnosti i osnovana je posebna organizacijska jedinica Održivo financiranje.

Izještavanje o održivosti

HBOR je u srpnju 2023. objavio Izvješće o održivosti za 2022. izrađeno prema Standardima Globalne inicijative za izvještavanje (GRI) i uzimajući u obzir načela UN Global Compacta te Ciljeve održivog razvoja Ujedinjenih naroda. U izvješću je opisan HBOR-ov pristup održivosti i najvažnije materijalne teme. Pri identifikaciji materijalnih tema rukovodili smo se međunarodnim standardima i sporazumima, europskim politikama i propisima, važećom strategijom poslovanja, internim dokumentima te ocjenama i procjenama dionika.

RAZVOJ TRŽIŠTA RIZIČNOG KAPITALA

Financijsko tržište u Hrvatskoj snažno je fokusirano na tradicionalne bankarske izvore financiranja. Alternativno financiranje u Hrvatskoj još je uvijek nedovoljno razvijeno. Financijska tržišta u Hrvatskoj pretežno su usmjerena na financiranje dugom, a za učinkovitu raspodjelu sredstava i financiranje projekata većeg stupnja rizika koji se temelje na inovacijama, istraživanju i razvoju te "start-up" projektima, potrebno je financijska tržišta učiniti diverzificiranijima i raznolikijima u ponudi modela financiranja.

Na tržištu je još uvijek prisutan relativno mali broj društava za upravljanje fondovima rizičnog kapitala te ista raspolažu s ograničenim organizacijskim kapacitetima kao i relativno malom imovinom pod upravljanjem. Osim u pogledu društava za upravljanje, na tržištu je također vidljiv nedostatak potencijalnih ulagatelja u fondove rizičnog kapitala (4 mirovinska fonda i u rijetkim slučajevima osiguravajuća društva i banke), slijedom čega gotovo svaki postupak prikupljanja sredstava zahtijeva značajnu javnu intervenciju. Uslijed svega navedenog, uloga HBOR-a kao ulagatelja od posebnog je značaja.

HBOR je u proteklom razdoblju sudjelovao u nizu inicijativa za razvoj tržišta rizičnog kapitala kako bi se osigurali odgovarajući izvori za pomoć rastu poduzetničkih aktivnosti.

Kroz venture capital (VC) fond Fil Rouge Capital (FRC2 CROATIA PARTNERS SCSp), koji je uz HBOR-ovu podršku osnovan 2019., izvršeno je ukupno 212 investicija u 145 kompanija. Fondu je s krajem 2023. godine završila investicijska faza. Tri fonda rizičnog kapitala osnovana u okviru programa CROGIP (Croatian Growth Investment Programme) intenzivno ulažu u rastuća poduzeća u Republici Hrvatskoj te manjim dijelom u Sloveniji. Društvo za upravljanje fondom za transfer tehnologija je odabrano te se očekuje pokretanje fonda u 2024. godini.

U srpnju 2023. pokrenut je novi Program (CROGIP II) unutar kojeg je potpisan ugovor s Europskim investicijskim fondom (EIF-om) vrijedan 52 milijuna eura, a namijenjen je pokretanju investicijskog programa za podršku brzorastućim malim i srednjim poduzećima, malim srednje kapitaliziranim poduzećima i srednje kapitaliziranim poduzećima koja su osnovana i posluju u Hrvatskoj. HBOR-ov doprinos financira se kroz Mehanizam za oporavak i otpornost u okviru „EU sljedeće generacije“ (*engl. NextGenerationEU*) u skladu s Nacionalnim planom oporavka i otpornosti 2021. - 2026. (NPOO). Više informacija o ovoj temi nalazi se u odjeljku Nacionalni plan oporavka i otpornosti (NPOO).

FRC2 CROATIA PARTNERS SCSP (ESIF FOND RIZIČNOG KAPITALA)

FRC2 Croatia Partners SCSp je fond rizičnog kapitala pokrenut dijelom iz sredstava ESIF Financijskih instrumenata kroz suradnju s EIF-om, a dijelom iz sredstava privatnih ulagatelja. EIF je za upravljanje odabrao društvo FRC2 GP S.à.r.l. te je 2019. osnovan fond FRC2 Croatia Partners SCSp (fond FRC2). Investicijska faza Fonda završila je s krajem 2023. Nakon navedenog datuma fond više nema mogućnosti ulaganja u nova poduzeća.

HBOR je 2019. postao jedan od ulagatelja u fond FRC2. Kao ni drugi ulagatelji u fond, nije sudjelovao u odabiru poslovnih subjekata u koja je fond ulagao.

Fond FRC2 ulagao je u poduzeća u Republici Hrvatskoj u najranijim fazama razvoja koja su imala inovativnost i želju za uspjehom.

Fond se sastoji od dvije komponente: akceleratori program bio je namijenjen inovativnim startup-ovima s poslovnom idejom (Start-up škola) ili prototipom (Akcelerator) i VC ulaganje (ulaganje vlasničkog kapitala) namijenjeno poduzećima koja su već prošla ranu fazu razvoja i imala prve kupce.

CROATIAN GROWTH INVESTMENT PROGRAMME (CROGIP)

U okviru EIF-NPI Equity Platforme, EIF i HBOR su 2019. potpisali ugovor kojim je pokrenut CROGIP. CROGIP inicijativa ima za cilj potaknuti ulaganja u mala i srednja te srednje kapitalizirana poduzeća.

EIF i HBOR zajednički ulažu sredstva (svaki po 50 milijuna eura) u fondove rizičnog kapitala kojima upravljaju društva odabrana od strane EIF-a te u su-investiranje uz fondove koji već imaju uspostavljen odnos s EIF-om i pozitivne reference.

Osim općeg cilja osiguravanja podrške hrvatskim poduzećima i otvaranja novih radnih mjesta kroz osiguravanje dostupnosti vlasničkog kapitala, svrha CROGIP-a je i razvoj tržišta i institucionalnih kapaciteta za financiranje vlasničkim kapitalom u Republici Hrvatskoj podržavanjem društava za upravljanje fondovima koja značajan dio svojih ulaganja usmjeravaju u hrvatska poduzeća.

EIF upravlja i provodi CROGIP kroz ulaganja u fondove rizičnog kapitala i su-investiranje s fondovima i privatnim ulagateljima po tržišnim uvjetima. Program nije ograničen na određeni sektor. EIF omogućava ulaganje u fondove i su-investiranje s odabranim društvima za upravljanje s pozitivnim referencama prema kriterijima koje je HBOR unaprijed definirao kroz CROGIP. Osim EIF-ovih kriterija za odabir, fondovi moraju zadovoljiti i uvjet da u svojoj investicijskoj strategiji imaju utvrđeno da će najmanje 70 posto ukupnih ulaganja fonda uložiti u društva koja su osnovana u Republici Hrvatskoj i koja najveći dio poslovanja obavljaju u Republici Hrvatskoj i/ili koja će planiranim ulaganjima započeti dugoročno poslovanje u Republici Hrvatskoj pri tome zapošljavajući značajan broj domaćih radnika.

EIF je prema uvjetima CROGIP inicijative i svojim internim procedurama odabrao tri fonda u koja ulaže sredstva CROGIP inicijative i to: Adriatic Structured Equity Fund, Prosperus Growth Fund i Croatian Mezzanine Debt Fund. Uz ulaganje u navedena tri fonda, provedeno je i jedno su-ulaganje te će se pokrenuti i fond za transfer tehnologije.

Adriatic Structured Equity Fund i Prosperus Growth Fund započeli su s poslovanjem u 2020., a u 2021. proveli su svoja prva ulaganja. Croatian Mezzanine Debt Fund započeo je s radom u 2022. te je u istoj godini proveo i svoje prvo ulaganje.

Kroz CROGIP inicijativu ukupno je do kraja 2023. uloženo u 47 investicija. Do 31. prosinca 2023. na navedene investicije utrošeno je 45,13 posto preuzete obveze ulaganja HBOR-a.

FOND ZA TRANSFER TEHNOLOGIJE

Iz CROGIP inicijative, koja je omogućila uspostavljanje prve regionalne platforme za pokretanje fonda za financiranje komercijalizacije inovativnih tehnoloških i znanstvenih rješenja hrvatskih i slovenskih sveučilišta, istraživačkih instituta i centara, očekuje se i pokretanje prvog fonda namijenjenog isključivo financiranju projekata vezanih za transfer tehnologija. HBOR-ov partner u ovom projektu je, osim EIF-a, i SID banka d.d. (slovenska razvojna banka). Budući fond za transfer tehnologije minimalne veličine 40 milijuna eura morat će, uz ostale uvjete, osigurati da se najmanje 15 milijuna eura uloži u projekte ili poduzeća koji se razvijaju na sveučilištima ili istraživačkim institutima i centrima u Republici Hrvatskoj. Za upravitelja fonda izabrano je društvo za upravljanje Vesna Venture Capital. Društvo za upravljanje trenutno je u procesu pregovora oko pravne dokumentacije s EIF-om, nakon čega se očekuje potpisivanje ugovora o ulaganju.

INVESTICIJSKI FOND INICIJATIVE TRIJU MORA

Inicijativa triju mora, platforma za suradnju 12 zemalja članica Europske unije na području triju mora (Jadransko, Baltičko i Crno more), osnovana je radi pružanja podrške zajedničkim prekograničnim strateškim projektima s naglaskom na energetske, prometne i digitalnu povezanost regije.

Investicijski fond Inicijative triju mora kreiran je kao financijski alat uz čiju pomoć se ulaže kapital u projekte na području Inicijative (investicije u rizični kapital). Investicijski cilj Fonda je korištenje raspoloživih sredstava za ulaganje u infrastrukturne projekte kojima se doprinosi sigurnosti i raznolikosti opskrbe energijom, smanjenju emisija i troškova prijevoza, gospodarskoj, društvenoj i digitalnoj povezanosti zemalja članica Europske unije te integraciji kroz smanjenje razlika u kvaliteti infrastrukture.

Vlada Republike Hrvatske donijela je krajem 2020. odluku o ulaganju u Fond sa svrhom poticanja ostvarivanja zajedničkih projekata na području Inicijative. HBOR je ovom odlukom ovlašten da u svoje ime, a za račun Vlade Republike Hrvatske, provede ulaganje u Fond u iznosu do 20 milijuna eura uvećano za naknade i troškove pristupanja i sudjelovanja u Fondu. HBOR je pristupio Fondu u prvom kvartalu 2021. godine. Veličina fonda na 31. prosinca 2023. iznosila je 928,1 milijuna eura.

Potrebno je istaknuti kako HBOR ne donosi odluke o odabiru investicija Fonda, već odabir projekata vrši investicijski savjetnik, a odluku donosi društvo za upravljanje na prijedlog neovisnog investicijskog odbora.

EIF-NPI EQUITY PLATFORMA I OSTALA ČLANSTVA

Europska komisija je u suradnji s EIF-om i nacionalnim razvojnim institucijama (*engl. National Promotional Institutions - NPIs*) u svrhu razvoja tržišta ulaganja u fondove rizičnog kapitala pokrenula EIF-NPI equity platformu. HBOR se kao jedna od institucija osnivačica pridružio stvaranju ove platforme u rujnu 2016. te od tada sudjeluje u radu dvaju tijela platforme – Generalnog foruma i Konzultativnog foruma čiji rad je usmjeren na razmjenu iskustava i znanja u svrhu jačanja industrije rizičnog kapitala.

HBOR je član u stručnim udruženjima Invest Europe i European Venture Fund Investors Network (EVFIN). Invest Europe je strukovno, neprofitno udruženje koje okuplja sektor ulagatelja u kapital, fondove rizičnog kapitala i investicijski sektor te društva za upravljanje. Aktivno doprinosi u izradi politika koje imaju utjecaj na ulaganje kapitala (izravno i kroz fondove) u Europi, a istovremeno pruža informacije o utjecaju svojih članova na gospodarstvo EU i objavljuje istraživanja o trendovima i razvoju industrije rizičnog kapitala. EVFIN je neformalna platforma za dijalog i suradnju koja okuplja 21 javnog ulagatelja iz 19 europskih zemalja. Cilj platforme je razmjena informacija i najboljih praksi među članicama te pružanje doprinosa javnoj raspravi u EU i istraživanju mjera za stvaranje održivijih tržišta rizičnog kapitala u EU.

JAČANJE INTERNIH KAPACITETA

Europski savjetodavni centar za ulaganja (*engl. European Investment Advisory Hub - EIAH*) je partnerstvo između EIB-a i Europske komisije. Njegov glavni cilj je pružanje savjetodavnih usluga projektnim partnerima. Zahvaljujući dobroj suradnji, HBOR je dosad uspio ishoditi dva ugovora s EIAH-om vezano za industriju rizičnog kapitala.

U 2022. HBOR je s EIB-om zaključio ugovor na temelju kojeg je EIAH tijekom 2023. godine osigurao pružanje savjetodavnih usluga s ciljem pripreme relevantnih dionika za novi fond za transfer tehnologije, pregleda najboljih praksi i organiziranja radionica za izgradnju kapaciteta za sveučilišta i istraživačke institucije, društvo za upravljanje fondom za transfer tehnologije te potencijalne investitore u fond.

NACIONALNI PLAN OPORAVKA I OTPORNOSTI (NPOO)

Ministarstvo financija, Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja i Hrvatska banka za obnovu i razvitak (HBOR) potpisali su u prosincu 2022. Sporazum o delegiranim poslovima u okviru Nacionalnog plana oporavka i otpornosti (NPOO) ukupne vrijednosti 29,86 milijuna eura.

Novopotpisanim Sporazumom o delegiranim poslovima u okviru NPOO-a HBOR-u je povjerena provedba još jednog Financijskog instrumenta - Ulaganje u instrumente vlasničkog i kvazi-vlasničkog financiranja za mikro, male i srednje poslovne subjekte te poslovne subjekte srednje tržišne kapitalizacije ukupne vrijednosti 29,86 milijuna eura.

U srpnju 2023. EIF i HBOR potpisali su ugovor vrijedan 52 milijuna eura (26 milijuna eura svaki). Očekuje se da će zajedničko ulaganje ubrzati dodatna ulaganja privatnog sektora u fondove rizičnog kapitala. Osnovni cilj programa (CROGIP II) osnažiti je osnivanje novih fondova koji značajan dio svojih ulaganja usmjeravaju prema hrvatskim malim i srednjim poduzećima, malim srednje kapitaliziranim poduzećima i srednje kapitaliziranim poduzećima.

EIF i HBOR zajednički će upravljati programom i voditi ga kroz ulaganja fonda u ciljana poduzeća. Program nije ograničen ni na koji sektor, iako će biti usmjeren na održivost, zelenu transformaciju i inovacije. Najmanje 25 posto ukupnog iznosa povučenog za ulaganja investirat će se u prihvatljive korisnike za koje je procijenjeno da doprinose kriterijima EIF-a u okviru klimatskih akcija i okolišne održivosti (CA&ES). Program ulaganja također će nastojati pružati podršku timovima u nastajanju osnovanim u Hrvatskoj koji su posebno usmjereni na Hrvatsku.

U skladu s regulatornim okvirom za provedbu i korištenje sredstava, sve investicije koje će biti financirane sredstvima NPOO-a moraju zadovoljavati kriterije načela nenanošenja bitne štete okolišnim i klimatskim ciljevima EU (Do No Significant Harm – DNSH).

Poziv za iskazivanje interesa za odabir društva za upravljanje bio je otvoren od 5. listopada do 31. prosinca 2023. godine. Zaprimitelj je zadovoljavajući broj prijava te je u 2024. pokrenut selekcijski postupak za odabir društava za upravljanje.

POSLOVI OSIGURANJA IZVOZA

Poslove osiguranja i reosiguranja izvoza HBOR obavlja kao mandatni posao s ciljem poticanja izvoza, internacionalizacije poslovanja te povećanja konkurentnosti hrvatskih izvoznika na stranim tržištima.

Zbog krize uzrokovane ruskom agresijom na Ukrajinu, HBOR je i u okviru mandatnih poslova osiguranja izvoza poseban naglasak stavio na olakšavanje financiranja likvidnosti za izvoznike. Tako su u drugoj polovici 2022. uvedeni novi programi osiguranja kredita za likvidnost izvoznika – mjere pomoći gospodarstvu RH nakon ruske agresije na Ukrajinu, kao i program subvencioniranja premije osiguranja, a koji su se provodili do 31. prosinca 2023. temeljem Privremenog kriznog okvira Europske komisije. U okviru navedenih programa osiguranja tijekom 2023. osigurano je 308 kredita za likvidnost izvoznika u ukupnom iznosu od 478 milijuna eura, dok je u istom razdoblju izvoznicima odobreno 6,8 milijuna eura subvencije premije osiguranja, čime im je omogućeno da nemaju ili da umanje trošak osiguranja predmetnih kredita.

Treba napomenuti kako su od uvođenja pa do kraja provedbe ranije navedenih programa – mjera pomoći gospodarstvu RH nakon ruske agresije na Ukrajinu, osigurana 333 kredita u ukupnom iznosu većem od 527 milijuna eura, dok je izvoznicima odobreno 7,9 milijuna eura subvencije premije osiguranja.

Navedene brojke dodatno dobivaju na važnosti ako se uzme u obzir da je HBOR u okviru programa osiguranja izvoza i mjera pomoći gospodarstvu RH uslijed pandemije COVID-19, koje je provodio temeljem Privremenog okvira Europske komisije, u razdoblju od 2020. do 30.6.2022. osigurao 369 kredita za likvidnost izvoznika u ukupnom iznosu većem od 557 milijuna eura, dok je izvoznicima odobrio 10,2 milijuna eura subvencije premije osiguranja.

HBOR je tako u okviru mandatnih poslova osiguranja izvoza, kroz mjere pomoći gospodarstvu RH uslijed kriza uzorkovanih COVID-19 pandemijom te ruskom agresijom na Ukrajinu, osigurao preko milijardu eura kredita za likvidnost izvoznika, te je izvoznicima odobrio preko 18 milijuna eura subvencija premije osiguranja, čime je i kroz mandatne poslove osiguranja izvoza doprinio ublažavanju negativnih posljedica navedenih kriza na gospodarstvo RH.

HBOR je u 2023. osigurao izvozni promet u visini od 671,8 milijuna eura, što predstavlja rekordan iznos osiguranog izvoznog prometa u jednoj godini od početka obavljanja poslova osiguranja izvoza te uzastopan rast već četvrtu godinu zaredom. Osigurani promet u 2023. godini predstavlja rast od 79 posto u odnosu na 2022. te je najvećim dijelom rezultat snažnije iskorištenosti programa osiguranja uvedenih s ciljem pomoći gospodarstvu uslijed krize uzrokovane ruskom agresijom na Ukrajinu, kao i osiguranja kapitalnih izvoznih projekata. U okviru programa osiguranja izvoza HBOR je tijekom 2023. podržao izvoz hrvatskih roba i usluga u 48 država svijeta.

Sažetak rezultata po poslovima osiguranja izvoza, u milijunima eura

Opis	2021.	2022.	2023.
Osigurani promet	349,34	376,20	671,77
Bruto izloženost na 31. 12.	478,21	696,35	1.148,37
Naplaćena premija osiguranja	7,13	1,08	6,87
Isplaćene odštete	0,21	6,62	2,58
Regresne naplate od dužnika	13,66	0,01	0,12
Raspoloživa sredstva Garantnog fonda na 31. 12.	82,72	98,48	118,36

Za preračun kunskih iznosa u 2021. i 2022. u EUR korišten je srednji tečaj HNB-a za EUR na zadnji dan pojedine godine.

BRUTO IZLOŽENOST

Na dan 31. prosinca 2023. bruto izloženost HBOR-a po poslovima osiguranja izvoza iznosila je 1,1 milijardu eura, što predstavlja rast od 65 posto u odnosu na isti dan 2022. te je ujedno i najveći iznos bruto izloženosti koji je HBOR ikad imao od početka obavljanja poslova osiguranja izvoza. Navedeni rast rezultat je snažnije aktivnosti po programima osiguranja koji su uvedeni s ciljem pomoći gospodarstvu uslijed krize uzrokovane ruskom agresijom na Ukrajinu, kao i osiguranja kapitalnih izvoznih projekata.

OSIGURANJE KRATKOROČNIH IZVOZNIH POTRAŽIVANJA

U okviru Programa osiguranja kratkoročnih izvoznih potraživanja, HBOR osigurava kratkoročna potraživanja izvoznika od netržišnih i privremeno netržišnih rizika za koja je ugovorena odgoda plaćanja do najviše 2 godine.

Kroz navedeni program HBOR je u 2023. osigurao promet u iznosu od 63,7 milijuna eura. U okviru programa ponajviše su podržani izvoznici koji se bave proizvodnjom farmaceutskih pripravaka, trgovinom računalima, perifernom opremom i softverima te proizvodnjom električne opreme. Najveći osigurani izvozni promet ostvaren je prema kupcima u Ukrajini, Francuskoj, Švicarskoj, Sloveniji i Srbiji.

OSIGURANJE KRATKOROČNIH IZVOZNIH POTRAŽIVANJA ZA MALE IZVOZNIKE

Program osiguranja kratkoročnih izvoznih potraživanja za male izvoznike namijenjen je malim i srednjim poduzetnicima s godišnjim izvoznim prometom do 2 milijuna eura i onima koji tek započinju s prodajom svojih proizvoda i usluga na inozemnom tržištu. Police osiguranja omogućavaju izvoznicima ugovaranje osiguranja u kraćem roku i uz smanjene administrativne obveze.

Za ovu skupinu izvoznika tijekom 2023. odobreno je osiguranje u ukupnom iznosu od 1,2 milijuna eura. U okviru programa ponajviše su podržani izvoznici koji se bave inženjerstvom i tehničkim savjetovanjem, prerađivačkom industrijom, proizvodnjom strojeva za posebne namjene te trgovinom na veliko i malo. Najveći osigurani izvozni promet ostvaren je prema kupcima u Italiji, Sloveniji, Velikoj Britaniji, Kosovu i Njemačkoj.

REOSIGURANJE KRATKOROČNIH IZVOZNIH POTRAŽIVANJA

Program reosiguranja kratkoročnih izvoznih potraživanja namijenjen je osiguravajućim društvima koja posluju na tržištu Republike Hrvatske i koja hrvatskim izvoznicima osiguravaju izvozna potraživanja.

HBOR je kroz Program reosiguranja kratkoročnih izvoznih potraživanja u 2023. reosigurao izvozni promet u visini od 4,2 milijuna eura. Većina podržanih poslova odnosila se na izvoz farmaceutskih pripravaka te proizvoda od stakla prema kupcima iz Bjelorusije, Kazahstana, Slovenije, Bosne i Hercegovine, Srbije te Vijetnama.

OSIGURANJE KREDITA DOBAVLJAČA I RIZIKA PROIZVODNJE

Kroz predmetne programe HBOR je u 2023. osigurao promet u iznosu od 5 milijuna eura te na taj način podržao izvoz na tržište Mađarske, a od udaljenijih izvoznih tržišta izvoz u Australiju, Kubu i Kinu. Osigurani izvozni poslovi odnosili su se većinom na izvoz roba i usluga iz sektora energetike te proizvodnje strojeva i opreme.

OSIGURANJE KREDITA INOZEMNOM KUPCU

Program osiguranja kredita inozemnom kupcu namijenjen je svim izvoznicima u slučajevima kada je inozemnom kupcu odgoda plaćanja, odnosno financijski kredit, uvjet sklapanja izvoznog posla s izvoznikom, što je najčešće slučaj kod izvoza kapitalnih dobara, opreme veće vrijednosti i slično.

HBOR je kroz predmetni program u 2023. osigurao promet u iznosu od 118,4 milijuna eura. Osigurani izvozni poslovi ostvareni su prema kupcima iz Malte, Bosne i Hercegovine, Armenije i Ukrajine, a većinom su se odnosili na djelatnosti gradnje brodova, proizvodnje strojeva i opreme te sektor energetike.

OSIGURANJE KREDITA ZA PRIPREMU IZVOZA

Programom osiguranja kredita za pripremu izvoza bankama je omogućeno financiranje obrtnih sredstava izvoznika u fazi proizvodnje robe za izvoz, a izvoznicima je omogućeno dobivanje kredita koje inače ne bi bilo moguće realizirati zbog nedostatnosti kolaterala.

Kroz navedeni program tijekom 2023. godine nije bilo osiguranih kredita jer je istovremeno HBOR imao u ponudi privremene programe portfeljnog i pojedinačnog osiguranja kredita za likvidnost izvoznika, kroz koje je mogao zadovoljiti potrebe izvoznika za pribavljanjem obrtnih sredstava.

OSIGURANJE IZVOZNIH ČINIDBENIH BANKARSKIH GARANCIJA

Po predmetnom programu zaključene su dvije police osiguranja bankarske garancije u iznosu od 513 tisuća eura izdane u svezi izvršenja izvoznog ugovora izvoznika na tržišta Francuske i Srbije.

OSIGURANJE PORTFELJA KREDITA ZA OBRITNA SREDSTVA ZA IZVOZNIKE

Predmetni program usvojen je krajem 2019. te se provodi u suradnji s bankama kako bi se malim i srednjim poduzetnicima olakšao pristup financiranju obrtnih sredstava te kako bi ih se potaklo na izvoz i izlazak na

nova izvozna tržišta. Banke, prema unaprijed definiranim uvjetima programa i troškovima osiguranja, samostalno odlučuju o kreditima koje će uključiti u portfelj, a koji HBOR osigurava uz 80-postotno pokriće glavnice i redovne kamate svakog kredita. Tijekom 2023. osigurani su krediti ukupnog iznosa 642 tisuće eura.

OSIGURANJE PORTFELJA KREDITA ZA LIKVIDNOST IZVOZNIKA - MJERA POMOĆI GOSPODARSTVU RH NAKON RUSKE AGRESIJE NA UKRAJINU

Predmetni program uveden je u drugoj polovici 2022. temeljem Privremenog kriznog okvira Europske komisije. U 2023. godini u okviru programa osigurano je 307 kredita u ukupnom iznosu od 477,4 milijuna eura.

POJEDINAČNO OSIGURANJE KREDITA ZA LIKVIDNOST IZVOZNIKA - MJERA POMOĆI GOSPODARSTVU RH NAKON RUSKE AGRESIJE NA UKRAJINU

Predmetni program uveden je u drugoj polovici 2022. temeljem Privremenog kriznog okvira Europske komisije. U 2023. u okviru programa osiguran je jedan kredit u ukupnom iznosu od 665 tisuća eura.

ISPLAĆENE ODŠTETE

Tijekom 2023. isplaćeno je šest odšteta ukupnog iznosa 2,6 milijuna eura. Od navedenog broja isplaćenih odšteta, dvije odštete u iznosu od 1,5 milijuna eura isplaćene su u okviru programa osiguranja kredita dobavljača i rizika proizvodnje, tri odštete ukupnog iznosa 953 tisuće eura odnose se na programe osiguranja portfelja kredita (dvije po programu osiguranja portfelja kredita za likvidnost izvoznika - COVID-19 mjera i jedna po programu osiguranja portfelja kredita za obrtna sredstva za izvoznike), a preostala odšteta u iznosu 120,5 tisuća eura isplaćena je u okviru programa osiguranja kratkoročnih izvoznih potraživanja. Istovremeno je, po svim programima osiguranja, osiguranicima isplaćeno 89 tisuća eura na ime naknade troškova koji su nastali u svrhu umanjenja potencijalnih šteta ili u svrhu regresne naplate.

U 2023. zaprimljeno je 14 obavijesti o zakašnjenju plaćanja dužnika, pri čemu se 3 obavijesti odnose na programe osiguranja portfelja kredita (dvije po programu osiguranja portfelja kredita za likvidnost izvoznika - COVID-19 mjera i jedna po programu osiguranja portfelja kredita za obrtna sredstva za izvoznike), a 11 na programe osiguranja kratkoročnih izvoznih potraživanja.

REGRESNE NAPLATE OD DUŽNIKA

U 2023. regresno je od dužnika naplaćeno 119 tisuća eura. Navedeni iznos regresne naplate povećan je u odnosu na prethodnu godinu kada je ostvareno 13,7 tisuća eura regresne naplate.

UPRAVLJANJE RIZICIMA

Temeljem Zakona o HBOR-u Banka je dužna rizike u poslovanju svoditi na najmanju mjeru rukovodeći se načelima bankarskog poslovanja.

U procesu upravljanja rizicima, HBOR kontinuirano utvrđuje, procjenjuje, odnosno mjeri, prati, ovladava i kontrolira rizike kojima je u poslovanju izložen ili bi mogao biti izložen te o njima izvještava nadležna tijela. Navedenim postupcima i odgovarajućim internim aktima osiguran je sveobuhvatan i cjelovit sustav upravljanja rizicima. Najznačajniji rizici kojima je HBOR u svakodnevnom poslovanju izložen su kreditni rizik, rizik likvidnosti, kamatni rizik, valutni rizik, operativni rizik i rizik eksternalizacije. Navedenim rizicima svakodnevno se upravlja na temelju politika, pravilnika, procedura, metodologija, uputa i sustava limita, kontrola te odluka/zaključaka Nadzornog odbora, Uprave i Odbora za upravljanje rizicima.

HBOR ima funkcionalno i organizacijski odvojenu i neovisnu organizacijsku jedinicu za kontrolu rizika u poslovanju koja je neposredno odgovorna Upravi. Navedena organizacijska jedinica odgovorna je za utvrđivanje, procjenu, odnosno mjerenje, nadzor i kontrolu rizika kojima je Banka u svom poslovanju izložena ili bi mogla biti izložena. Svoju funkciju ostvaruje analizom te procjenom, odnosno mjerenjem rizika, razvojem politika, pravilnika, procedura i metodologija i uputa vezanih za upravljanje rizicima, nadzorom i praćenjem njihove primjene, predlaganjem i kontrolom poštivanja usvojenih limita, davanjem prijedloga i preporuka za primjereno upravljanje rizicima te izvješćivanjem nadležnih tijela.

Pri procjeni, odnosno mjerenju rizika, HBOR uvažava povijesne podatke, planove poslovanja, trenutne i očekivane tržišne uvjete te specifičnosti Banke kao posebne financijske institucije. Rezultati procjene, odnosno mjerenja, provedenih analiza te testiranja na stres izlažu se na sjednicama odbora za upravljanje rizicima, Uprave i Nadzornog odbora. U svrhu praćenja i kontrole rizika utvrđeni su sustavi limita za upravljanje kreditnim rizikom, rizikom likvidnosti, kamatnim rizikom i valutnim rizikom. Nadležna tijela sustavno se izvještava o: kvaliteti kreditnog portfelja i danih kredita, velikoj izloženosti i najvišoj dopuštenoj izloženosti, adekvatnosti regulatornog kapitala, naplati potraživanja i rizičnih plasmana, promjenama internih rejtinga poslovnih banaka i poduzetim aktivnostima u slučaju pogoršanja istih, nizu pokazatelja likvidnosti (koeficijent likvidnosne pokrivenosti (LCR), omjer neto stabilnih izvora financiranja (NSFR), period preživljavanja), kao i o projekcijama kretanja likvidnosti, projekcijama otvorenosti devizne pozicije, rizičnim vrijednostima, utjecaju promjena deviznih tečajeva i kamatnih stopa na rezultat poslovanja, kamatnom jazu, projekcijama prosječnih ponderiranih kamatnih stopa na izvore i plasmane i dr. Dinamika izvještavanja te metodologije mjerenja i procjene rizika propisane su internim aktima Banke.

Banka provodi analize osjetljivosti i analize scenarija pod pretpostavkom promjene jednoga, odnosno više faktora rizika u redovnim i stresnim okolnostima te se o rezultatima izvještavaju nadležna tijela HBOR-a. Kontinuirano se razvijaju sustavi proaktivnog upravljanja rizicima radi smanjenja potencijalnih budućih rizika.

Uprava HBOR-a odgovorna je za provođenje strategije upravljanja rizicima te uspostavljanje i provođenje učinkovitog i pouzdanog sustava upravljanja rizicima. Za ostvarenje svoje funkcije Uprava je svoja ovlaštenja delegirala na tri odbora za upravljanje rizicima:

- Odbor za upravljanje aktivom i pasivom - upravlja rizikom likvidnosti, kamatnim rizikom i valutnim rizikom u okviru propisanih politika, pravilnika i procedura, a kojima je regulirano ovo područje,

-
- Odbor za procjenu i mjerenje kreditnog rizika - upravlja kreditnim rizikom u okviru propisanih politika, pravilnika i ostalih internih akata vezanih za kreditni rizik,
- Odbor za upravljanje informacijskim sustavom HBOR-a - upravlja resursima informacijskog sustava uz primjereno upravljanje rizicima koji proizlaze iz korištenja informacijske tehnologije.

Strategija upravljanja rizicima usmjerena je prema postizanju i održavanju kvalitetnog i učinkovitog sustava upravljanja rizicima, na daljnji razvoj i unapređenje tog sustava u smjeru usklađenja s bankovnom regulativom te relevantnim preporukama i smjernicama, uvažavajući specifičnosti HBOR-a kao razvojne i izvozne banke i posebne financijske institucije.

Kreditni rizik

Banka kontrolira kreditni rizik putem kreditnih politika i pravilnika o upravljanju navedenim rizikom u kojima su utvrđeni sustavi unutarnjih kontrola s ciljem preventivnog djelovanja na rizik.

Sustav upravljanja kreditnim rizikom čini najvažniji dio poslovne politike HBOR-a i bitan je čimbenik njezine strategije poslovanja zbog čega je ovo područje regulirano Politikom o upravljanju kreditnim rizikom i Pravilnikom o upravljanju kreditnim rizikom koji se primjenjuje na sve faze kreditnog procesa (od razvoja novih bankarskih proizvoda, zahtjeva za kredit, praćenja poslovanja klijenta do konačne otplate kredita).

Uz Politiku i Pravilnik o upravljanju kreditnim rizikom propisane su metodologije namijenjene ocjeni poslovanja različitih ciljnih skupina klijenata.

U svrhu ublažavanja kreditnog rizika i smanjenja troškova poslovanja, a u skladu sa Zakonom o HBOR-u, dio svojih plasmana Banka odobrava putem financijskih institucija koje snose rizik povrata plasmana krajnjeg korisnika. Radi lakše dostupnosti sredstava HBOR-a, dio svojih plasmana Banka plasira po modelima podjele rizika s poslovnim bankama prema kojima kreditne institucije i HBOR dijele rizik u unaprijed dogovorenim omjerima financiranja.

Svi izravni plasmani i plasmani uz podjelu rizika uglavnom su osigurani hipotekom na nekretninama i, ako je to moguće, kao osiguranje od kreditnog rizika Banka pribavlja jamstvo HAMAG BICRO-a te ostale vrste jamstava i garancija. Ovisno o vrsti instrumenta osiguranja, kreditnom programu, općim uvjetima osiguranja ili odluci nadležnog tijela, Banka je odredila potreban omjer visine plasmana i vrijednosti osiguranja.

Banka kroz razvojne programe kreditiranja obuhvaća područje cijele Republike Hrvatske s naglaskom na potpomognuta područja. Kreditni rizik rasprostranjen je po geografskim područjima, djelatnostima, sektorima te kreditnim programima. Banka nastoji izbjeći pretjeranu koncentraciju kreditnog rizika te povoljnijim uvjetima i novim kreditnim potprogramima (proizvodima) potaknuti razvoj slabije razvijenih područja Republike Hrvatske u skladu sa Strategijom poslovanja HBOR-a za razdoblje od 2020. do 2024. godine i državnom strategijom razvoja pojedinih djelatnosti.

Rizik likvidnosti, valutni rizik i kamatni rizik u knjizi banke

Kroz djelovanje Odbora za upravljanje aktivom i pasivom, Banka osigurava adekvatno upravljanje rizikom likvidnosti te valutnim rizikom i kamatnim rizikom. Upravljanje navedenim rizicima podrazumijeva svođenje kamatnog i valutnog rizika te rizika likvidnosti na najmanju mjeru. Izravnim i neizravnim uključivanjem većine organizacijskih jedinica Banke u rad Odbora za upravljanje aktivom i pasivom nastoji se osigurati kvalitetan, integritan i sveobuhvatan sustav upravljanja navedenim rizicima.

Rizik likvidnosti

Temeljna načela upravljanja rizikom likvidnosti HBOR-a utvrđena su internim aktima te odlukama i zaključcima Nadzornog odbora, Uprave i Odbora za upravljanje aktivom i pasivom.

U svrhu upravljanja rizikom likvidnosti, Banka je uspostavila sustav limita te prati i kontrolira njihovo poštivanje, održava potrebnu razinu rezerve likvidnosti, kontinuirano, kroz limite, pokazatelje i projekcije prati tekuću i planiranu likvidnost, osigurava dostatna eurska i devizna sredstva potrebna za pravovremeno podmirenje obveza te za isplate po odobrenim kreditima i planiranim odobrenjima kredita. Pri upravljanju rizikom likvidnosti Banka prati i nastoji postići ročnu usklađenost postojećih i planiranih plasmana i njihovih izvora. Banka nema depozite građana te nije izložena značajnijim dnevnim oscilacijama likvidnosti. Praćenje rizika likvidnosti Banka provodi i kroz analize scenarija i analize osjetljivosti pod pretpostavkom redovnih i stresnih uvjeta poslovanja. Pravilnikom o upravljanju rizikom likvidnosti utvrđeni su signali ranog upozorenja te postupci u slučaju naznake, kao i nastupa krize likvidnosti.

Kamatni rizik

Temeljna načela upravljanja kamatnim rizikom Banke utvrđena su internim aktima te odlukama i zaključcima Uprave i Odbora za upravljanje aktivom i pasivom. Za mjerenje i praćenje kamatnog rizika Banka provodi analizu kamatnog jaza, izračunava promjenu ekonomske vrijednosti kapitala, promjenu neto kamatnih prihoda i vrijednosti baznog boda (*engl. basis point value, BPV*). Kamatni se jaz izražuje za određena razdoblja prema mogućnosti promjene kamatnih stopa i koristi se za sagledavanje osjetljivosti Banke na promjene kamatnih stopa u redovnim i stresnim uvjetima poslovanja. Provodi se i detaljna razrada kamatnih stopa po valuti, vrsti i visini kamatne stope te se izrađuju projekcije kretanja prosječnih ponderiranih kamatnih stopa izvora i plasmana. Pored usklađivanja kamatnih stopa izvora i plasmana, prate se trenutni tržišni uvjeti i prognoze kretanja osnovnih tržišnih pokazatelja.

Valutni rizik

Temeljna načela upravljanja valutnim rizikom HBOR-a utvrđena su internim aktima te odlukama i zaključcima Uprave i Odbora za upravljanje aktivom i pasivom. Postavljene su metode za mjerenje, odnosno procjenu, praćenje i upravljanje valutnim rizikom, utvrđeni su limiti i signali ranog upozorenja, postupci u slučaju naznake, kao i nastupa krize te su definirana izvješća potrebna za cjelovito ovladavanje ovim rizikom.

Za mjerenje izloženosti valutnom riziku Banka prati otvorenost devizne pozicije. Osim dnevnog praćenja otvorenosti devizne pozicije i projiciranja njezinog kretanja, Banka za potrebe procjene i mjerenja valutnog rizika izračunava rizične vrijednosti te redovito izvještava nadležna tijela o najvećim potencijalnim gubicima po značajnim valutama. Provode se analize osjetljivosti pod pretpostavkom redovnih i stresnih uvjeta poslovanja.

Operativni rizik

Temeljna načela upravljanja operativnim rizikom utvrđena su krovnim aktom Politike upravljanja operativnim rizikom, uspostavljena je struktura upravljanja i odgovornosti u sustavu, utvrđen je pristup za izračun kapitalnog zahtjeva za operativni rizik, uspostavljen je sustav izvještavanja te načini utvrđivanja, ovladavanja i praćenja izloženosti operativnom riziku.

Za praćenje i nadziranje rada informacijskog sustava zadužen je Odbor za upravljanje informacijskim sustavom čiji je cilj upravljanje resursima informacijskog sustava uz uspostavljanje odgovarajuće razine učinkovitosti i sigurnosti informacijskog sustava kako bi se osiguralo, između ostalog, primjereno upravljanje rizicima koji proizlaze iz korištenja informacijske tehnologije. Nadzor nad sigurnošću informacijskog sustava obavlja funkcija Voditelja sigurnosti informacijskog sustava. U okviru navedene funkcije uspostavljen je sustav upravljanja kontinuitetom poslovanja HBOR-a.

U proteklom periodu, HBOR je kontinuirano radio na povećanju razine informacijske sigurnosti i otpornosti prema kibernetičkim napadima kako bi se u slučaju incidenta poslovanje moglo nastaviti bez prekida. Dodatne sigurnosne kontrole uspostavljene su nad poslovnim aktivnostima djelatnika i radom mobilnih uređaja (telefona i računala) kako bi se omogućio rad s primjerenom razinom zaštite.

Rizik eksternalizacije

Temeljna načela upravljanja rizikom eksternalizacije utvrđena su krovnim aktom Politike upravljanja rizikom eksternalizacije, uspostavljeno je upravljanje eksternalizacijom, upravljanje odnosima s pružateljima usluga te svođenje rizika koji proizlaze iz eksternalizacije na najmanju mjeru.

Uspostavljena je centralna evidencija o eksternaliziranim aktivnostima, a o materijalno značajnim eksternalizacijama godišnje se izvještava Upravu i Nadzorni odbor HBOR-a.

Kvaliteta imovine HBOR-a

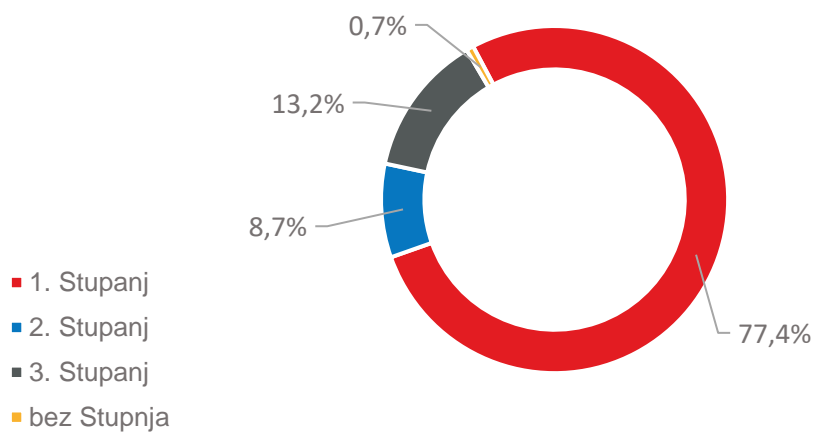
HBOR od 2018. primjenjuje Međunarodni standard financijskog izvještavanja broj 9 za umanjene vrijednosti financijskih instrumenata.

Ukupni bruto portfelj HBOR-a na 31. prosinca 2023. iznosi 4.980,55 milijuna eura. Od ukupnog bruto portfelja, u 1. stupanj kreditnog rizika razvrstano je 77,4 posto, u 2. stupanj kreditnog rizika 8,7 posto te 13,2 posto u 3. stupanj kreditnog rizika.

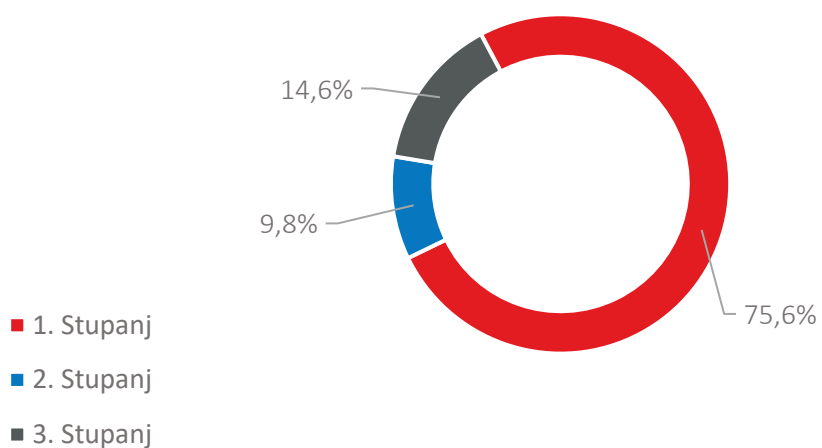
Financijska imovina koja nije klasificirana u stupnjeve kreditnog rizika čini 0,7 posto ukupnog bruto portfelja.

Od ukupnog bruto kreditnog portfelja, u 1. stupanj kreditnog rizika razvrstano je 75,6 posto, u 2. stupanj kreditnog rizika 9,8 posto te 14,6 posto u 3. stupanj kreditnog rizika. Navedeno je prikazano u grafikonima u nastavku.

UKUPNI BRUTO PORTFELJ PO STUPNJEVIMA KREDITNOG RIZIKA
31. 12. 2023.

UKUPNI BRUTO KREDITNI PORTFELJ PO STUPNJEVIMA KREDITNOG RIZIKA
31. 12. 2023.

UNUTARNJA REVIZIJA

Unutarnja revizija je dio sustava nadzora HBOR-a zadužen za praćenje ukupnog poslovanja temeljenog na zakonitosti i internim aktima HBOR-a, koji se provodi primjenom standarda interne revizije. Unutarnja revizija organizacijski je nezavisna u obavljanju poslova te samostalno određuje način rada, izvještavanja, nalaza, mišljenja i preporuka. Za svoj rad odgovara administrativno Upravi, a funkcionalno Revizijskom i Nadzornom odboru HBOR-a koje izvještuje polugodišnje. Na temelju izvješća o reviziji, na prijedlog Unutarnje revizije, Uprava donosi potrebne odluke za poduzimanje korektivnih mjera i aktivnosti.

FUNKCIJA PRAĆENJA USKLAĐENOSTI

Funkcija praćenja usklađenosti uspostavljena je kao neovisna i trajna kontrolna funkcija. Poslovi praćenja usklađenosti uključuju utvrđivanje i procjenu rizika usklađenosti kojem je HBOR izložen ili bi mogao biti izložen, savjetovanje Uprave i drugih odgovornih osoba o načinu primjene relevantnih zakona, standarda i pravila, uključujući i informiranje o aktualnostima iz tih područja.

Funkcija praćenja usklađenosti procjenjuje učinke koje će na poslovanje HBOR-a imati novi zakoni i propisi te izmjene relevantnih zakona i drugih propisa, procjenjuje usklađenost novih proizvoda ili novih postupaka s relevantnim zakonima i propisima kao i s izmjenama propisa, savjetuje u dijelu pripreme obrazovnih programa vezanih za usklađenost, savjetuje i obrazuje o etičkom ponašanju te nadzire provedbu i pridržavanje odredbi Kodeksa ponašanja. Funkcija praćenja usklađenosti podnosi periodička izvješća Upravi, Revizijskom i Nadzornom odboru HBOR-a.

LJUDSKI POTENCIJALI

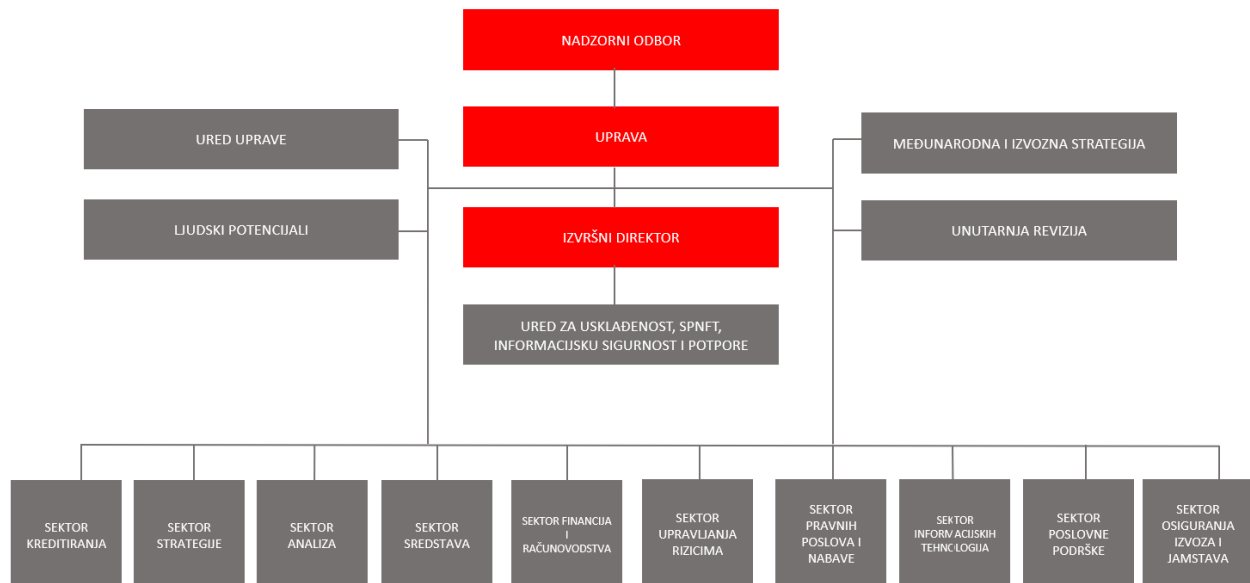
HBOR je nositelj Certifikata Poslodavac Partner za izvrsnost u upravljanju ljudskim potencijalima. Od 2006., kada je HBOR uključen u projekt, prisutan je stalni rast i razvoj u područjima upravljanja ljudskim potencijalima.

Cilj procesa upravljanja ljudskim potencijalima jest kvalitetan odabir zaposlenika, njihovo kvalitetno usavršavanje i vođenje kao ključan preduvjet za izvrsnost u poslovanju Banke. Redoviti procesi i aktivnosti upravljanja ljudskim potencijalima pokrivaju cjelokupni tijek karijere zaposlenika u organizaciji te omogućuju podršku menadžmentu u upravljanju ljudskim potencijalima: odabiru zaposlenika i zapošljavanju, upravljanju ciljevima i kompetencijama te nagrađivanju kao i razvoju zaposlenika. Nakon zapošljavanja, koje se provodi po transparentnim i propisanim selekcijskim kriterijima, novi zaposlenici uključuju se u program uvođenja u posao kroz interne edukacije. Radni učinak svih zaposlenika HBOR-a prati se i dokumentira u kvartalnoj dinamici, a jednom godišnje provodi se proces godišnjih razgovora. Razvoj i usavršavanje u kompetencijama, koje su ključne u poslovima koje zaposlenici obavljaju, provodi se kroz održavanje internih edukacija te kroz sudjelovanje zaposlenika na eksternim edukacijama.

HBOR je svoje poslovanje organizirao na način da zaposlenici mogu poslove svog radnog mjesta povremeno obavljati na izdvojenom mjestu rada te je s zaposlenicima, čija priroda posla to dozvoljava, reguliran rad na izdvojenom mjestu rada.

Na dan 31. prosinca 2023. od ukupno 409 radnika njih 378, odnosno 92 posto, je visokoobrazovano. Prosječna dob radnika je 45 godina, pri čemu žene čine 65 posto, a muškarci 35 posto radnika.

Organizacijska struktura HBOR-a 31. prosinca 2023.

OSTALE AKTIVNOSTI

Ocjena na temelju stupova (*engl. Pillar Assessment*)

Kao preduvjet sudjelovanja u neizravnom upravljanju sredstvima EU-a, HBOR je proveo Ocjenu na temelju stupova (*engl. Pillar Assessment*), definiranih člankom 154. Financijske uredbe koja se primjenjuje na opći proračun Europske komisije i Europski razvojni fond. Na temelju rezultata Ocjene stupova Europska komisija (EK) odlučuje hoće li povjeriti zadaće izvršenja proračuna HBOR-u i sklopiti posebne sporazume o doprinosima za neizravno upravljanje.

Unutar postupka Ocjene na temelju stupova HBOR je proveo proces provjere sljedećih stupova:

- A. Sustav unutarnje kontrole
- B. Računovodstveni sustav
- C. Neovisna vanjska revizija
- D. Financijski instrumenti
- E. Isključenje iz pristupa financiranju
- F. Objava informacija o primateljima
- G. Zaštita osobnih podataka

Postupak provjere i testiranja završio je u studenom 2022. kada je Europskoj komisiji dostavljeno Preliminarno završno izvješće. Tijekom cijele 2023. odvijala se komunikacija Europske komisije, HBOR-a i nezavisnog revizora koji je proveo Ocjenu na temelju stupova, a Završno izvješće je Europskoj komisiji dostavljeno u prosincu. U ožujku 2024. HBOR je dobio pozitivnu ocjenu Europske komisije.

Rejting

15. rujna 2023. objavljeno je izvješće rejting agencije Standard & Poor's kojim je potvrđen rejting Republike Hrvatske 'BBB+/A-2' i kojim su poboljšani izgledi iz stabilnih u pozitivne. Rejting agencija procjenjuje da će hrvatsko gospodarstvo ove godine rasti snažnije nego u većini članica eurozone, poduprto turizmom i potrošnjom. Revizijom izgleda dugoročnog rejtinga na pozitivne, Republika Hrvatska je došla na korak do prelaska u višu A razinu kreditnog rejtinga.

S obzirom da je u skladu s rejting metodologijama gotovo sigurna vjerojatnost izvanredne državne potpore u slučaju financijskih poteškoća, izjednačen je i dugoročni rejting HBOR-a s rejtingom države, te je potvrđen rejting HBOR-a 'BBB+/A-2', uz poboljšanje izgleda iz stabilnih u pozitivne što dodatno doprinosi HBOR-ovoj reputaciji na domaćim i stranim tržištima.

Suradnja s EIB-om

U studenom 2023. HBOR i EIB potpisali su ugovor kojim su osigurali 200 milijuna eura (od ukupno 500 milijuna eura odobrenog okvira) za financiranje malih i srednjih poduzetnika, poduzeća srednje tržišne kapitalizacije i subjekata javnog sektora, od čega je 20 posto namijenjeno za „zelene” projekte.

HBOR će EIB-ova sredstva odobravati privatnim poduzećima i subjektima javnog sektora izravno ili putem lokalnih financijskih posrednika, pri čemu je 70 posto ukupnog iznosa sredstava namijenjeno lokalnim malim i srednjim poduzećima te poduzećima srednje tržišne kapitalizacije.

Očekuje se da će ovaj kredit u potpunosti doprinijeti ciljevima kohezijske politike EU-a i podržati zelene projekte u skladu s klimatskim ciljevima EIB-a. Ovaj ugovor će, između ostalog, pomoći HBOR-u u apsorpciji bespovratnih sredstava EU-a i strukturnih fondova te se očekuje da će pomoći u mobiliziranju ulaganja u hrvatsko gospodarstvo u iznosu do milijardu eura.

Međunarodna suradnja i internacionalizacija

Tijekom 2023. nastavlja se aktivno sudjelovanje HBOR-a na brojnim međunarodnim događanjima, kako na multilateralnom, tako i na bilateralnom planu. HBOR posvećuje posebnu pažnju uspostavljanju i održavanju uspješnih odnosa s međunarodnim financijskim institucijama, razvojnim bankama, izvozno-kreditnim agencijama te udruženjima i klubovima među kojima su Europsko udruženje javnih banaka (EAPB), Europsko udruženje dugoročnih investitora (ELTI) čiji je HBOR suosnivač, Međunarodni klub za financiranje razvoja (IDFC), Udruženje banaka Srednje i Istočne Europe (BACEE), Bernska unija, Mreža europskih financijskih institucija za mikro, mala i srednja poduzeća (NEFI), UN-ov Program zaštite okoliša (UNEP FI), UN Global Compact, te više bilateralnih trgovinskih komora.

Aktivno sudjelovanje u radu međunarodnih udruženja omogućuje HBOR-u bolji uvid i informiranje o razvojnim politikama EU-a kao i o aktivnostima razvojnih banaka EU-a što rezultira stjecanjem novih znanja korisnih za razvoj novih oblika podrške hrvatskim poduzetnicima i razmjenu najboljih praksi i specifičnih znanja članica u različitim područjima poslovanja. Putem međunarodne aktivnosti, HBOR sudjeluje u izradi zajedničkih stajališta i lobiranju te tako utječe na kreiranje EU politika i regulative.

U pojedinim udruženjima razvojnih banaka HBOR ima izuzetno aktivnu ulogu, sudjelovanjem Uprave HBOR-a u radu njihovih upravljačkih tijela. Predsjednik Uprave, mr. sc. Hrvoje Čuvalo, član je Upravnog vijeća EAPB-a u mandatu 2022. - 2024. čime HBOR potvrđuje status važnog čimbenika u provođenju zajedničkih europskih politika sudjelovanjem izravno u radu s predstavnicima utjecajnih europskih javnih banaka (SFIL, VÖB, BGK, NRW, NWB i dr.) iz različitih europskih regija u odlučivanju o stavovima i politikama vezanim uz odnos i potrebe javnih banaka u odnosu na europske institucije (EP, EK, EIB, CEB, EBA, ECB) te u odlučivanju o drugim pitanjima. Kao jednu od ključnih zadataka važnih za učinkovitost rada udruženja Upravno vijeće EAPB-a je u 2023. razradilo i institucionaliziralo novu strategiju udruženja s naglaskom na ESG rizike i strukturne fondove.

Nadalje, važno je istaknuti kako je HBOR kao suosnivač ELTI-a aktivno zastupljen i u njegovom upravljačkom tijelu te je član Uprave, mr. sc. Alan Herjavec, ujedno i predstavnik HBOR-a u Upravnom odboru udruženja. Radom u Upravnom odboru zajedno s najvećim europskim razvojnim bankama (KfW, CDP, CDC, ICO, BGK) i promatračima EIB-om i EIF-om, HBOR osigurava zastupljenost u lobiranju za interese manjih razvojnih banaka u provođenju zajedničkih europskih politika. Svoj angažman u ELTI-u HBOR je potvrdio osiguravanjem zastupljenosti HBOR-a u novoj radnoj skupini Glavni ekonomisti te sudjelovanjem u programu European Leaders Programme.

Tijekom 2023., kao i ranijih godina, nastavljena je aktivna suradnja HBOR-a i Mreže europskih financijskih institucija za mala i srednja poduzeća (*engl. European Financial Institutions for SMEs*) – NEFI, koja okuplja 21 financijsku instituciju specijaliziranu za olakšavanje pristupa sredstvima financiranja za mala i srednja poduzeća (MSP). U prvom kvartalu 2023., HBOR je bio domaćinom stalne radne skupine NEFI mreže te se u sklopu iste održala radionica na temu Održivog financiranja. Do kraja godine, HBOR je aktivno sudjelovao i dao svoj doprinos na dodatne 3 radionice koje su obrađivale tematiku Pametne kontrole i smanjenje birokracije u sustavima zajmova i jamstava, InvestEU i Izvještavanje za okolišno, društveno i korporativno upravljanje (*engl. ESG*).

HBOR je kroz članstvo u IDFC-u, nastavno na potpisanu Zajedničku deklaraciju javnih razvojnih banaka u Parizu sudjelovao u temama od svjetskog značaja za približavanje Ciljevima održivog razvoja i Pariškim ciljevima te utvrdio temelje za dodatnu suradnju u radnoj skupini za klimu. Isto će se realizirati u 2024., što doprinosi reputaciji HBOR-a u stručnom dijelu kao prenositelja znanja u IDFC-u, a potencijalno za HBOR donosi primjere najbolje prakse, najprikladnije metode i primjere implementacije klimatskog financiranja u rad HBOR-a. Nastavno na rad u radnoj skupini za ravnopravnost spolova HBOR je kao jedna od 9 članica aktivno sudjelovao u mapiranju financiranja usmjerenog na postizanje Cilja održivog razvoja br. 5.

Internacionalizacija gospodarstva podržana je kroz suradnju HBOR-ovih predstavnika s Ministarstvom vanjskih i europskih poslova u radnim skupinama i izaslanstvima.

Tako je u lipnju u izaslanstvu član Uprave, Josip Pavković, sudjelovao na Konferenciji o obnovi Ukrajine u Londonu (URC23). Sudjelovali su čelnici i ministri preko 60 država te predstavnici međunarodnih organizacija, 400 globalnih kompanija uz preko 1000 sudionika.

Poslovi vezani za internacionalizaciju aktivno se provode kroz snažnu suradnju s ino-komorama u Republici Hrvatskoj i udruženjem Hrvatski izvoznici gdje je HBOR kontinuirano uključen u aktivnosti.

HBOR je tijekom 2023. aktivno sudjelovao na sastancima Radne skupine za izvozne kredite (*engl. Export Credits Group, ECG*) Vijeća Europske unije i na sastancima Radne skupine za izvozne kredite Organizacije za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD) na kojima je kao stručni član hrvatske delegacije doprinio razgovorima o temama vezanim za izvozno-kreditno poslovanje, te aktivno radio na pristupnom procesu RH OECD-u kroz pripremu raznih informacija za OECD i prezentiranje poslovanja HBOR-a kao izvozno-kreditne agencije (*engl. Export Credit Agency, ECA*) i izvozne banke RH OECD-u i članovima ECG-a pri OECD-u. Rad oba ECG-a nastavio je biti vrlo dinamičan, naročito u dijelu završetka pregovora oko modernizacije OECD Sporazuma o službeno podupiranim izvoznim kreditima, koji je bio osnovni zadatak obje radne skupine tijekom godine s ciljem pojednostavljenja i približavanja predmetne regulative potrebama tržišta i aktualnim međunarodnim okolišnim, društvenim i upravljačkim ciljevima (rezultat čega bilo je usvajanje nove, modernizirane verzije OECD Sporazuma u srpnju 2023., te praćenje njene provedbe), te dodatno u ECG-u koji djeluje pri Vijeću Europske unije tijekom rada na aktivnostima vezanim za europsku strategiju izvoznog financiranja, na kojoj se radi s ciljem povećanja konkurentnosti europskih poduzetnika na globalnim tržištima.

Osim prethodno navedenog, HBOR je aktivno sudjelovao u radu neformalnog skupa ECA-e na razini Europske unije pod nazivom EU ECA Summit. Cilj ovog summita, koji prvenstveno okuplja predsjednike uprava ECA-e, osigurati je platformu za razmjenu na visokoj razini vezano za potrebu za promjenama u okviru djelovanja ECA-e, povećati njihovu vizibilnost, osigurati bolje informiranje javnosti i vlada o njihovoj ulozi i doprinosu gospodarstvima država u kojima djeluju te potaknuti veću razmjenu znanja i dobrih praksi s kojima se susreću u poslovanju.

HBOR je i u 2023. aktivno sudjelovao u radu Bernske unije, najvećeg svjetskog udruženja izvozno-kreditnih osiguratelja koji broji 84 članice iz cijelog svijeta, u kojem je HBOR član jednog od četiri operativna odbora - Odbora Praškog kluba. U 2023. predstavnici HBOR-a aktivno su sudjelovali na općem proljetnom sastanku Bernske unije koji je održan u svibnju u Bruxellesu te na tri tematska specijalistička sastanka.

ELENA (*European Local ENergy Assistance*)

HBOR u sklopu svojeg poslovanja pruža poslovnim subjektima iz javnog i privatnog sektora mogućnost financiranja dokumentacije za pripremu investicijskih projekata u području energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije putem bespovratnih sredstva iz ELENA programa.

ELENA (*engl. European Local Energy Assistance*) je program tehničke pomoći koji su zajednički oblikovale Europska komisija i Europska investicijska banka kako bi podržale pripremu investicija u energetske učinkovitost i obnovljive izvore energije. Tehnička pomoć namijenjena je korisnicima i privatnog i javnog sektora, a može se koristiti za pripremu projekata koje korisnici financiraju bilo financijskim instrumentima ili programima kreditiranja HBOR-a, svojim vlastitim sredstvima ili drugim izvorima financiranja.

Unutar ELENA programa koji provodi HBOR, pokriva se 100 posto troška pripreme investicijskih projekata koje provode izabrani konzultanti. Sam Program osigurava bespovratna sredstva (*engl. grant*) za pokriće 90 posto troškova pripreme projektne dokumentacije, a preostalih 10 posto troškova pripreme projekta osigurava HBOR iz vlastitih izvora. Bespovratna sredstva uglavnom se koriste za financiranje arhitektonskih i inženjerskih i s njima povezanih savjetodavnih usluga u graditeljstvu i prostornom uređenju za projekte energetske učinkovitosti u zgradarstvu koji uključuju i obnovljive izvore energije. Usluge pružaju vanjski dobavljači (konzultanti). Osim troškova za konzultantske usluge za izradu dokumentacije, prihvatljivi troškovi u okviru ELENA financijske potpore su i drugi pripadajući administrativni troškovi (npr. troškovi promocije i marketinga, troškovi vanjske revizije ELENA programa i dr.). Sukladno zaključenom Ugovoru o financiranju između HBOR-a i EIB-a, HBOR je dobio mogućnost koristiti maksimalno 2,097 milijuna EUR ELENA granta.

Nakon provedenog postupka javne nabave u kojem su odabrani konzultanti, u 2020. započela je provedba programa. Do 31. prosinca 2023. odobrena je izrada dokumentacije za 82 projekta. Tako više županija, gradova, općina i tijela javne vlasti priprema projekte povećanja energetske učinkovitosti u bolnicama, školama, dječjim vrtićima, domovima za starije, sportskim objektima, tržnim centrima i poduzetničkim objektima te sustavu javne rasvjete, a trgovačka društva za povećanje energetske učinkovitosti hotela, trgovačkih centara i proizvodnih pogona. ELENA tehnička pomoć korisnicima će biti dostupna do 1.5.2024. godine. U 2023. iz sredstava ELENA granta financirana je izrada projektne dokumentacije u iznosu od 685 tisuća eura (84 dokumenta). Od početka provedbe ELENA programa iz sredstava ELENA granta financirana je izrada projektne dokumentacije u iznosu od 1,404 milijuna eura (235 dokumenata).

Zaštita osobnih podataka

HBOR je u 2023. nastavio s ažuriranjem i dopunjavanjem Registra obrade osobnih podataka, prilagođavanjem poslovnih procesa GDPR-u odnosno nastavio je s aktivnim provođenjem radnji u svrhu usklađenja poslovnih procesa s GDPR-om, smanjenjem redundancije u obradi osobnih podataka kroz poboljšanje funkcionalnosti poslovnih aplikacija te provedbom internih edukacija radnika. Provedene promjene u načinima obrade osobnih podataka u svrhu usklađenja s GDPR-om, kao i kontinuirano educiranje radnika, dodatno su umanjile rizike obrada osobnih podataka radnika i klijenata HBOR-a.

Funkcija sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma

HBOR u svom poslovanju provodi mjere, radnje i postupke sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma u skladu s odredbama Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma, propisima donesenim na temelju Zakona te u skladu s odredbama HBOR-ovog Pravilnika o sprječavanju pranja novca

i financiranja terorizma i Metodologije za provedbu mjera, radnji i postupaka sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma.

Područni uredi

Tijekom 2023. područni uredi HBOR-a (u Gospiću, Osijeku, Puli, Rijeci, Zadru, Splitu i Varaždinu) realizirali su planirane aktivnosti u segmentima prezentacija i edukacija te iniciranja kreditne aktivnosti u dijelu koji je razmjernan kreditnoj aktivnosti na razini HBOR-a kao cjeline. Radi kvalitetnije i bolje dostupnosti usluga HBOR-a klijentima u svim dijelovima Republike Hrvatske otvoren je u rujnu 2023. Područni ured za sjevernu Dalmaciju u Zadru, koji pokriva područje Zadarske i Šibensko-kninske županije. U provedbi planiranih aktivnosti svi područni uredi uspješno surađuju s uredima za gospodarstvo jedinica lokalne uprave i samouprave, nadležnim gospodarskim i obrtničkim komorama, poduzetničkim centrima ili razvojnim agencijama te lokalnim akcijskim grupama. Glavnina aktivnosti usmjerena je na savjetovanje i informiranje poduzetnika o korištenju HBOR-ovih proizvoda kao izvora financiranja za ulaganja u pokretanje poslovanja, rast i razvoj. Područni uredi smatraju se važnim distribucijskim kanalom proizvoda HBOR-a, posebice u kontekstu realizacije aktivnosti u okviru Nacionalnog plana za oporavak i otpornost, provedbe Operativnih programa Strategije poslovanja HBOR-a te programa u sklopu Privremenog kriznog okvira (TCF) i programa Obrtnih sredstava za ruralni razvoj.

Poslovna podrška

Tijekom 2023. nastavljeni su procesi reorganizacije Sektora poslovne podrške vezano uz preuzimanje zaduženja pozadinskih poslova od drugih organizacijskih dijelova Banke.

Krajem godine redefinirane su cijene nekretnina preuzetih u zamjenu za dospjela potraživanja što je rezultiralo većim povećanjem prodaje, pri čemu se očekuje nastavak trenda početkom 2024. godine.

Isto tako, Sektor je na samom kraju godine završio pregovore oko dodatnih poslovnih prostora koji su unajmljeni kako bi se privremeno premostio projekt cjelovite obnove sjedišta Banke na Strossmayerovom trgu, te će u novo unajmljenim prostorima biti smješteno 109 zaposlenika Banke do kraja obnove.

Javnost rada

HBOR osobitu pozornost posvećuje informiranju javnosti o ciljevima svog rada i mjerama za njihovo ostvarivanje kao i o rezultatima svojih aktivnosti, poštujući pri tome i vodeći računa o propisanoj bankovnoj tajni i njezinoj funkciji. Primjenom različitih oblika informiranja, HBOR je i tijekom 2023. redovito obavještavao javnost o svim svojim važnijim aktivnostima.

Tijekom izvještajne godine objavljeno je 30 postupka javne nabave u elektroničkom oglasniku javne nabave. Od 1. srpnja 2017. na mrežnim stranicama HBOR-a objavljuju se i postupci jednostavne nabave, a od 1. siječnja 2022. svi postupci jednostavne nabave procijenjene vrijednosti nabave jednake ili veće od 20 tisuća kuna (odnosno od 1. siječnja 2023. svi postupci jednostavne nabave procijenjene vrijednosti nabave jednake ili veće od 2.650,00 eura) objavljuju se u elektroničkom oglasniku javne nabave.

Tijekom 2023. godine zaprimljeno je 13 zahtjeva za pristup informacijama u skladu sa Zakonom o pravu na pristup informacijama.

POSLOVANJE GRUPE HRVATSKO KREDITNO OSIGURANJE

HRVATSKO KREDITNO OSIGURANJE D.D. I POSLOVNI INFO SERVIS D.O.O.

Hrvatsko kreditno osiguranje d.d. (HKO) dioničko je društvo za osiguranje specijalizirano za osiguranje kratkoročnih potraživanja (s rokovima plaćanja do 2 godine) nastalih na temelju prodaje roba i usluga među poslovnim subjektima.

HKO je u listopadu 2010. osnovao društvo Poslovni info servis d.o.o. te je počeo poslovati kao Grupa Hrvatsko kreditno osiguranje (Grupa HKO) i iskazivati konsolidirane financijske podatke. Poslovni info servis d.o.o. (PIS) unutar Grupe HKO zadužen je za provedbu analize i ocjene kreditnih rizika u vezi s poslovanjem osiguranja.

Na dan 31. prosinca 2023. Grupa HKO je zapošljavala 19 zaposlenika, od čega je 15 bilo zaposleno u Hrvatskom kreditnom osiguranju d.d., a 4 u društvu PIS. Visoku stručnu spremu ima 17 zaposlenika, a dvoje srednju stručnu spremu.

Vlasnička struktura

Hrvatska banka za obnovu i razvitak 100%-tni je vlasnik HKO-a.

Upravljanje

Statutom Društva uređuje se pravni status, ustrojstvo i upravljanje Društvom te druga pitanja značajna za poslovanje Društva kao i ostala usklađenja u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima i Zakonom o osiguranju. Tijela koja upravljaju Društvom su: Uprava, Nadzorni odbor i Glavna skupština.

Osobe ovlaštene za zastupanje

Uprava tijekom 2023. godine:

- Zvonimir Samodol, predsjednik Uprave
- Ružica Adamović, članica Uprave

Nadzorni odbor HKO-a

Nadzorni odbor HKO-a u 2023. godini djelovao je u sljedećem sastavu:

- Vedran Jakšić, predsjednik Nadzornog odbora, do 3. siječnja 2023. godine
- Andreja Mergeduš, zamjenica predsjednika Nadzornog odbora
- Ante Artuković, član Nadzornog odbora, predsjednik Nadzornog odbora, od 2. ožujka 2023. godine
- Gordan Kuvek, član Nadzornog odbora
- Marija Jerkić, članica Nadzornog odbora
- Marin Pranjčić, član Nadzornog odbora, od 2. ožujka 2023. godine

Poslovni info servis d.o.o.

Funkciju direktorice PIS-a obavljala je Jelena Boromisa.

Prokuristica Društva je Ivana Paić.

Revizijski odbor HKO-a

Revizijski odbor HKO-a u 2023. godine djelovao je u sljedećem sastavu:

- Ante Artuković, predsjednik Revizijskog odbora do 2. ožujka 2023. godine, a od 2. ožujka 2023. godine zamjenik predsjednika Revizijskog odbora
- Andreja Mergeduš, zamjenica predsjednika Revizijskog odbora, do 2. ožujka 2023. godine
- Andreja Svečnjak, članica Revizijskog odbora
- Marin Pranjčić, predsjednik Revizijskog odbora od 2. ožujka 2023. godine

Izveštavanje nadzornih tijela

Društvo je tijekom 2023. redovito izvještavalo nadzorna tijela u skladu sa Zakonom o osiguranju, pravilnicima Hrvatske agencije za nadzor financijskih institucija i drugim važećim propisima o svim relevantnim činjenicama i promjenama u Društvu. Društvo je uredno odgovaralo na sve zahtjeve nadzornih tijela u smislu kontrole poslovanja i dostave podataka Društva.

POSLOVANJE U 2023. GODINI

Hrvatsko kreditno osiguranje d.d. u 2023. ostvarilo je premijski prihod od 2,48 milijuna eura, što predstavlja pad od 5,3 posto u odnosu na prethodnu godinu. U ukupnom premijskom prihodu izvozna su potraživanja imala udio od 54,8 posto. Ukupno je u osiguranje tijekom 2023. prijavljen osigurani promet u iznosu od 1,71 milijardu eura, što je rast od 0,3 posto u odnosu na prethodnu godinu.

Na dan 31. prosinca 2023. ukupna izloženost prema odobrenim limitima po kupcima iznosila je 745 milijuna eura, što predstavlja rast od 11,6 posto u odnosu na stanje na 31. prosinca 2022. godine.

Na dan 31. prosinca 2023. u osigurateljno pokriće je uključeno 8.126 kreditnih limita, što je za 4,2 posto više u odnosu na prethodnu godinu. U ukupnoj strukturi limita, na domaća potraživanja odnosi se 2.689 kreditnih limita, a 5.437 kreditnih limita odnosi se na izvozna potraživanja prema kupcima u 65 zemalja svijeta.

Društvo je u 2023. isplatilo štete i povezano pokriće troškova u ukupnom iznosu od 1,85 milijuna eura, dok je u prethodnoj godini iznos likvidiranih šteta bio 838 tisuća eura. Štete su isplaćene za kupce u Hrvatskoj, Mađarskoj, Velikoj Britaniji, Sloveniji, Sjedinjenim Američkim Državama, Francuskoj, Italiji, Srbiji i Njemačkoj.

Indikatori poslova osiguranja

	2021.	2022.	2023.
Volumen osiguranih potraživanja, u mil. eur	1.421,60	1.707,52	1.712,84
Izloženost prema kupcima, na 31. 12., u mil. eur	575,77	667,77	745,30
Zaračunata bruto premija, u mil. eur	2,34	2,62	2,48
Iznos isplaćenih naknada šteta, u mil. eur	0,30	0,84	1,85
Broj aktivnih limita na 31. 12.	7.685	7.796	8.126

Troškovi pribave, marketinga i administrativni troškovi te ostali poslovni rashodi Grupe HKO u 2023. iznosili su 1,76 milijuna eura, a na razini društva troškovi pribave, marketinga i administrativni troškovi te ostali poslovni rashodi iznosili su 1,59 milijuna eura.

Prihodi od naknada za procjenu rizika iznosili su 0,28 milijuna eura, u usporedbi s 0,27 milijuna ostvarenih u 2022. godini.

Neto prihodi od ulaganja u 2023. iznosili su 0,24 milijuna eura (u 2022. iznosili su 0,18 milijuna).

Poslovnu 2023. godinu Grupa HKO zaključila je s ostvarenom dobiti tekuće godine prije poreza u iznosu od 0,13 milijuna eura, dok je u 2022. dobit tekuće godine prije poreza iznosila 0,18 milijuna eura.

Ukupna imovina Grupe HKO na 31. prosinca 2023. u iznosu od 10,38 milijuna eura niža je od imovine na 31. prosinca 2022., kada je iznosila 11,15 milijuna eura, najvećim dijelom zbog primjene novog standarda u osiguranju MSFI 17, kod kojeg se stavke aktive i pasive drugačije iskazuju.

Ukupni kapital Grupe HKO na dan 31. prosinca 2023. iznosio je 7,91 milijun eura.

NAČELA FINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA

Grupa HBOR priprema:

1. odvojene financijske izvještaje matice – HBOR te
2. konsolidirane financijske izvještaje koji uključuju HBOR i društva pod njegovom kontrolom, tj. ovisna društva.

Grupa HBOR pri sastavljanju i prezentiranju godišnjih financijskih izvještaja primjenjuje Međunarodne standarde financijskog izvještavanja usvojene od strane Europske unije („EU MSFI“).

Financijski izvještaji sastavljaju se i pripremaju s ciljem pružanja informacija o financijskom položaju, uspješnosti poslovanja i promjenama financijskog položaja HBOR-a i Grupe HBOR radi donošenja odgovarajućih ekonomskih odluka od strane njihovih korisnika te pružanja financijskih podataka o provedbi strategije Grupe HBOR.

Grupa HBOR, pri financijskom izvještavanju i objavama, primjenjuje sljedeća načela:

- **transparentnost prezentiranja** radi osiguravanja većeg razumijevanja prezentiranih informacija od strane korisnika financijskih izvještaja,
- **dosljednost prezentiranja** unutar svakog izvještajnog razdoblja i između izvještajnih razdoblja,
- **jednostavnost prezentiranja** kako bi se korisnicima omogućilo lakše razumijevanje položaja, uspješnosti poslovanja te promjena financijskog položaja i donošenje odluka,
- **usmjerenost na zahtjeve zakonske regulative** kako bi se osigurala usklađenost,
- **primjena najbolje prakse prezentiranja** primjenjive na djelatnost poslovanja Grupe uz uvažavanje suvremenih međunarodnih trendova u financijskom izvještavanju, kao i zahtjeva tržišta.

PREGLED FINANCIJSKOG POSLOVANJA U 2023. GODINI

Financijski izvještaji uključuju odvojene financijske izvještaje HBOR-a i konsolidirane financijske izvještaje Grupe HBOR.

U nastavku se daje financijski pregled i pregled poslovanja zasebno za Grupu HBOR i HBOR, kao matično društvo i izvještajni subjekt.

Reviziju odvojenih i konsolidiranih Godišnjih financijskih izvještaja HBOR-a za 2023. godinu, koji se nalaze u privitku, obavila su revizorska društva BDO Croatia d.o.o. i PKF FACT Revizija d.o.o., o čemu su podnijela zajedničko revizorsko izvješće u kojem je izraženo pozitivno mišljenje u Zajedničkom izvješću neovisnog revizora.

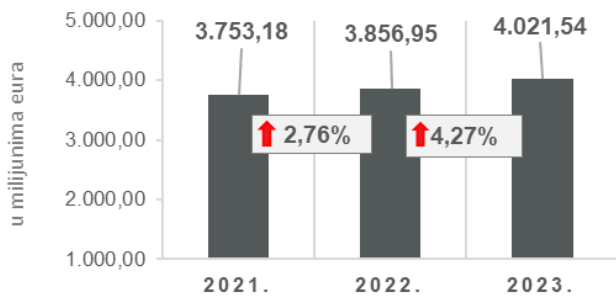
OSVRT NA FINANCIJSKO POSLOVANJE GRUPE

S obzirom na veličinu ovisnih društava i obujam njihovog poslovanja u usporedbi s poslovanjem matice, njihovi financijski podaci nisu od značaja da bi se posebno isticali u okviru konsolidiranog financijskog izvještaja te shodno tome nemaju materijalan utjecaj na konsolidirane financijske izvještaje u odnosu na odvojene financijske izvještaje HBOR-a, kao matičnog društva. Naime, Grupa Hrvatsko kreditno osiguranje d.d. čini tek 0,26 posto imovine matičnog društva.

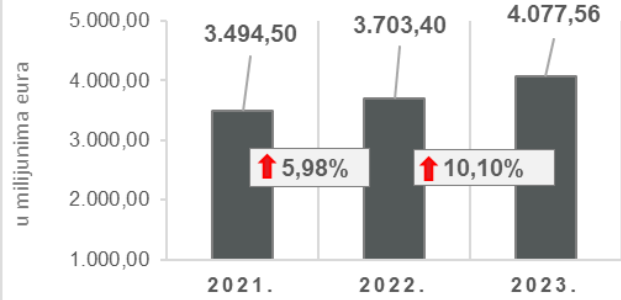
Pregled najvažnijih financijskih informacija za Grupu HBOR, u milijunima eura

	2021.	2022.	2023.
Ukupna imovina	3.753,18	3.856,95	4.021,54
Bruto krediti	3.494,50	3.703,40	4.077,56
Ukupni kapital i rezerve	1.403,78	1.422,13	1.457,88
Ukupni prihodi	98,39	92,69	105,40
Ukupni rashodi	(73,41)	(67,54)	(75,45)
Dobit	24,98	25,15	29,95
Kamatni prihodi izračunati metodom efektivne kamatne stope	89,91	83,51	94,87
Kamatni rashodi	(24,50)	(21,03)	(28,27)
Neto kamatni prihod	65,41	62,48	66,60

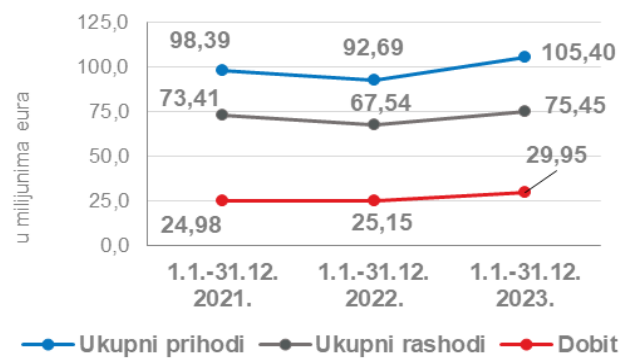
UKUPNA IMOVINA

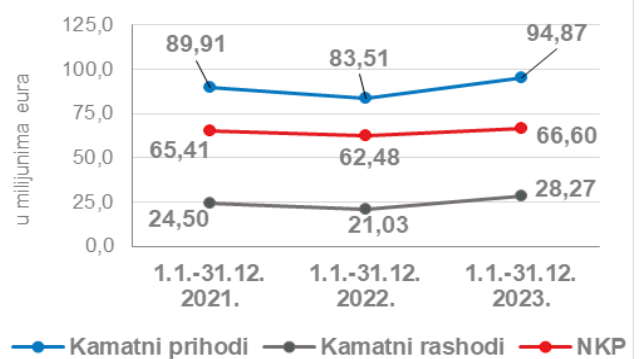
BRUTO KREDITI

UKUPNI PRIHODI, UKUPNI RASHODI I DOBIT

KAMATNI PRIHODI, KAMATNI RASHODI I NKP

Rezultat Grupe

Grupa HBOR je u 2023. ostvarila dobit nakon oporezivanja u iznosu od 29,95 milijuna eura. Ostvarena dobit veća je za 19,09 posto u odnosu na prethodnu godinu, a razlozi se daju u opisu financijskog poslovanja HBOR-a.

Matično društvo na temelju odredbi Zakona o HBOR-u nije obveznik plaćanja poreza na dobit te porezne obveze na ime poreza na dobit proizlaze isključivo iz aktivnosti ostalih članica Grupe.

Konsolidirani ukupni prihodi u 2023. iznose 105,40 milijuna eura, dok ukupni rashodi iznose 75,45 milijuna eura.

U strukturi prihoda Grupe najveći dio, tj. 90,01 posto odnosi se na prihode od kamata kao rezultat poslovanja matičnog društva.

U dijelu ukupnih rashoda, najveći dio čine operativni troškovi i to 38,44 posto te rashodi od kamata 37,47 posto koji proizlaze iz poslovanja matičnog društva.

Konsolidirani operativni troškovi u 2023. iznose 29,00 milijuna eura, a čine ih opći i administrativni troškovi te ostali troškovi poslovanja.

Ukupan broj zaposlenih u Grupi na dan 31. prosinca 2023. je 428, dok je na kraju 2022. Grupa zapošljavala 402 radnika.

Imovina i obveze Grupe

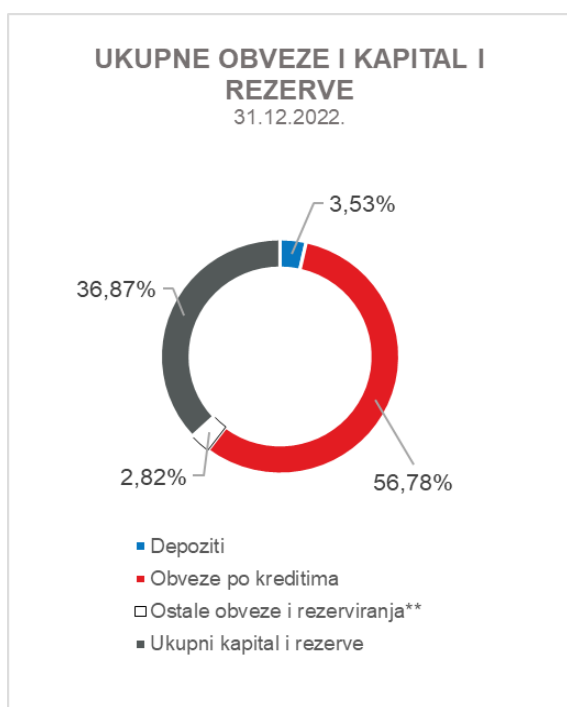
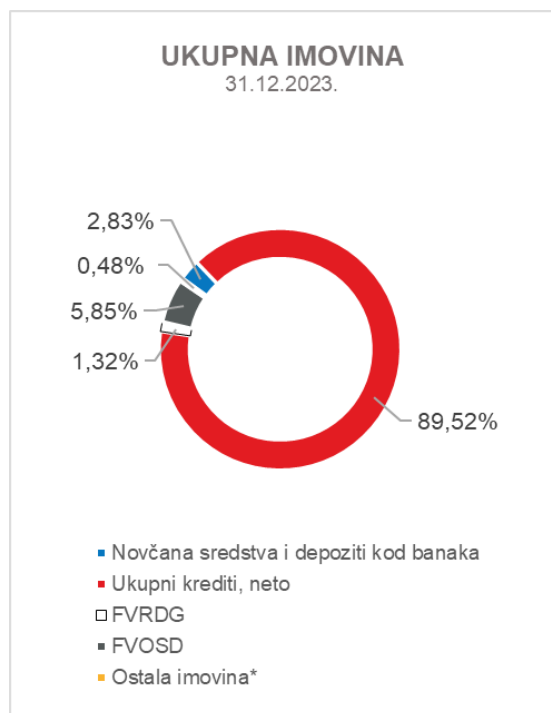
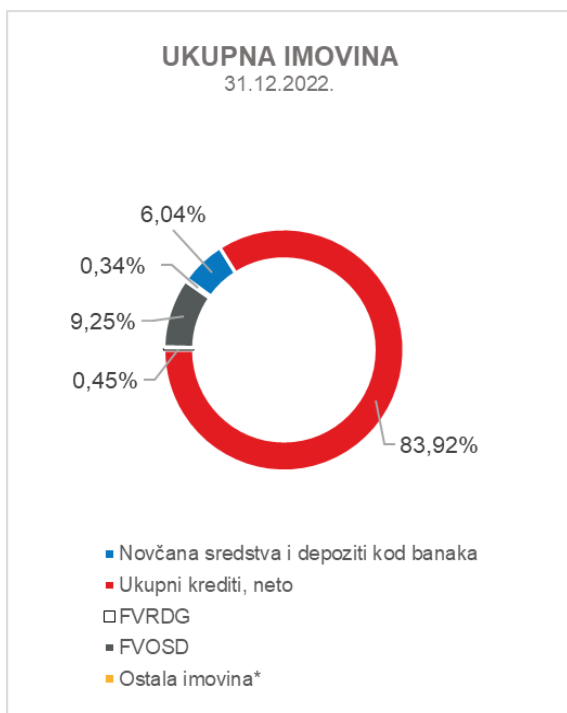
Ukupna imovina Grupe na konsolidiranoj osnovi iznosi 4.021,54 milijuna eura i veća je za 4,27 posto u odnosu na početak godine. Razlozi ovakvog trenda daju se u opisu financijskog poslovanja HBOR-a.

U strukturi imovine najveće učešće odnosi se na kreditno poslovanje matičnog društva te neto krediti čine 89,52 posto ukupne imovine.

Ukupne obveze i kapital i rezerve na dan 31. prosinca 2023. iznose 4.021,54 milijuna eura od čega ukupne obveze iznose 2.563,66 milijuna eura, odnosno 63,75 posto.

U ukupnim obvezama i kapitalu i rezervama Grupe najveći dio, tj. 55,98 posto čine obveze po kreditima matičnog društva.

Ukupni kapital i rezerve na konsolidiranoj osnovi na kraju 2023. iznose 1.457,88 milijuna eura i čine 36,25 posto ukupnih obveza i kapitala i rezervi Grupe.

*Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina, Preuzeta imovina i Ostala imovina.

**Rezerviranja uključuju rezerviranja za garancije, preuzete i ostale obveze.

OSVRT NA FINANCIJSKO POSLOVANJE HBOR-a

U nastavku se daje pregled i objašnjenja značajnih promjena u financijskom položaju i uspješnosti poslovanja u izvještajnoj godini.

Uspješnost poslovanja

U 2023. HBOR je ostvario ukupne prihode u iznosu od 102,32 milijuna eura, rashode u iznosu od 72,48 milijuna eura i dobit u iznosu od 29,84 milijuna eura. Dobit HBOR-a u 2023. je za 5,13 milijuna eura, odnosno 20,76 posto veća od dobiti za 2022. godinu.

U nastavku se daju najznačajnije okolnosti koje su utjecale na povećanje dobiti u 2023. u odnosu na 2022.:

- veće ostvarenje prihoda od kamata za 11,30 milijuna eura,
- veće ostvarenje rashoda od kamata za 7,25 milijuna eura,
- veće ostvarenje neto prihoda od naknada i provizija za 0,46 milijuna eura,
- manje ostvarenje neto prihoda od financijskih aktivnosti za 0,48 milijuna eura,
- veće ostvarenje operativnih troškova za 0,94 milijuna eura,
- manje ostvarenje gubitka od umanjenja vrijednosti i rezerviranja za 3,25 milijuna eura u odnosu na 2022. godinu,
- veće ostvarenje troška subvencije na teret poslovanja HBOR-a u iznosu od 1,47 milijuna eura,
- veće ostvarenje ostalih prihoda za 0,26 milijuna eura.

Detaljniji opis trendova daje se kod svake kategorije zasebno u nastavku.

UKUPNI PRIHODI

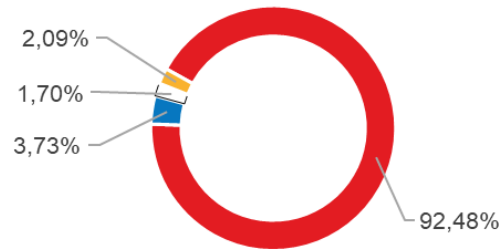
1.1. - 31.12.2022.

- Prihodi od kamata
- Prihodi od naknada i provizija
- Neto prihodi od financijskih aktivnosti
- Ostali prihodi

UKUPNI PRIHODI

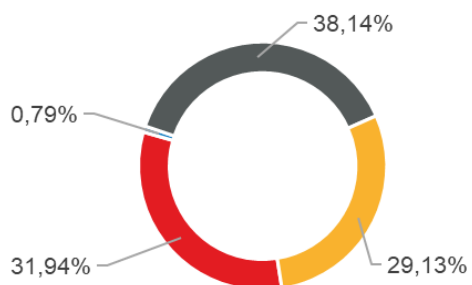
1.1. - 31.12.2023.

- Prihodi od kamata
- Prihodi od naknada i provizija
- Neto prihodi od financijskih aktivnosti
- Ostali prihodi

UKUPNI RASHODI

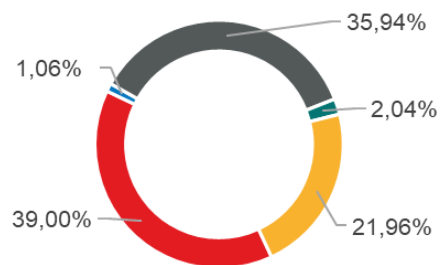
1.1. - 31.12.2022.

- Rashodi od kamata
- Rashodi od naknada i provizija
- Operativni troškovi
- Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja

UKUPNI RASHODI

1.1. - 31.12.2023.

- Rashodi od kamata
- Rashodi od naknada i provizija
- Operativni troškovi
- Trošak subvencije na teret poslovanja HBOR-a
- Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja

Neto prihodi od kamata

Neto kamatni prihodi ostvareni su u iznosu od 66,36 milijuna eura i u odnosu na ostvarenje prethodne izvještajne godine veći su za 6,50 posto zbog povećanja prihoda od kamata za 11,30 milijuna eura te povećanja rashoda od kamata za 7,25 milijuna eura.

Prihodi od kamata, izračunati metodom efektivne kamatne stope, ostvareni su u iznosu od 94,63 milijuna eura i veći su u odnosu na prethodnu godinu za 13,56 posto zbog porasta obujma kreditnih aktivnosti i porasta kamatnih stopa.

Rashodi od kamata ostvareni su u iznosu od 28,27 milijuna eura i veći su za 34,49 posto u odnosu na prethodnu izvještajnu godinu zbog porasta zaduženja i porasta kamatnih stopa.

S obzirom na opisane trendove u kamatnim приходima i kamatnim rashodima, neto kamatna marža veća je za 0,04 postotna boda u odnosu na prethodnu godinu i iznosi 1,68 posto.

Neto prihod od naknada i provizija

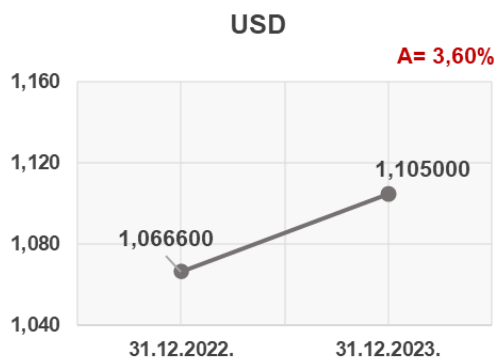
Neto prihod od naknada i provizija ostvaren je u iznosu od 3,04 milijuna eura i veći je za 17,83 posto u odnosu na prethodnu godinu zbog većeg povećanja prihoda od naknada i provizija za 0,71 milijuna eura u odnosu na povećanje rashoda od naknada i provizija za 0,25 milijuna eura. Povećanje prihoda od naknada i provizija najvećim je dijelom rezultat povećanja prihoda od naknada po osnovi poslova u ime i za račun nalagodavaca zbog povećanja obujma ovih poslova.

Neto prihodi/(rashodi) od financijskih aktivnosti

Neto prihode/(rashode) od financijskih aktivnosti čine neto tečajne razlike po glavnici potraživanja i obveza, dobitak/(gubitak) od vrijednosnog usklađenja financijske imovine koja se iskazuje po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak te realizirani dobitak/(gubitak) od financijske imovine koja se iskazuje po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

U izvještajnom razdoblju ostvareni su neto prihodi od financijskih aktivnosti u iznosu od 1,74 milijuna eura, dok su u prethodnoj godini ostvareni neto prihodi u iznosu od 2,22 milijuna eura.

Pregled kretanja tečaja eura u odnosu na tečaj dolara:

Napomena:

A = aprecijacija eura 2023./2022.

Sredstva i izvore sredstava koji su izraženi u drugoj valuti ili su izraženi s valutnom klauzulom, HBOR preračunava u protuvrijednost u eurima po srednjem tečaju HBOR-a ili drugom ugovorenom tečaju na izvještajni dan.

Prihodi i rashodi u stranim sredstvima plaćanja preračunavaju se po tečaju na dan transakcije. Ostvareni prihodi i rashodi nastali preračunavanjem po tečaju iskazuju se u Računu dobiti i gubitka u neto iznosu.

Operativni troškovi

Operativni troškovi obuhvaćaju opće i administrativne troškove te ostale troškove poslovanja, a ostvareni su u iznosu od 26,05 milijuna eura te su za 3,74 posto veći u odnosu na prethodnu godinu, najvećim dijelom zbog povećanja troškova osoblja uslijed povećanja broja zaposlenih.

Ukupan broj zaposlenih na kraju 2023. je 409 (31. prosinca 2022. bilo je 382 zaposlenika).

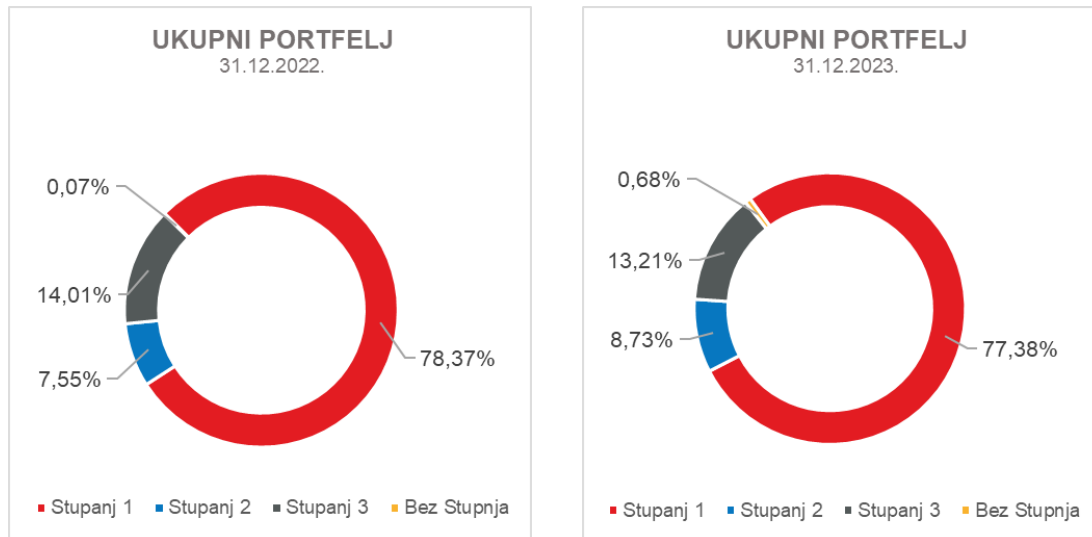
Trošak subvencije na teret poslovanja HBOR-a

HBOR je tijekom izvještajne godine uveo novi proizvod subvencioniranja kamatnih stopa na teret poslovanja HBOR-a. Sredstva za subvencioniranje kamatnih stopa HBOR osigurava iz vlastitih sredstava. U izvještajnom razdoblju ostvaren je trošak subvencije na teret poslovanja HBOR-a u visini od 1,47 milijuna eura.

Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja

U izvještajnom razdoblju ostvaren je neto gubitak od umanjenja vrijednosti plasmana u visini od 15,92 milijuna eura, a prethodne godine u visini od 19,17 milijuna eura.

U nastavku se daje pregled kvalitete portfelja:

Pregled ukupnog bruto portfelja i rezerviranja prema strukturi - financijske institucije i direktni

	2022.		2023.	
	Iznos	Struktura(%)	Iznos	Struktura(%)
Ukupni bruto portfelj, mil. eur	4.708,89	100,00	4.980,55	100,00
Od čega:				
- financijske institucije	1.323,33	28,10	1.576,63	31,66
- direktni	3.385,56	71,90	3.403,92	68,34
Ukupno rezerviranja, mil. eur	482,82	100,00	496,88	100,00
Od čega:				
- financijske institucije	9,06	1,88	7,92	1,59
- direktni	473,76	98,12	488,96	98,41
Rezerviranja/bruto portfelj	10,25 posto	-	9,98 posto	-

Značajne promjene u financijskom položaju

Ukupna imovina HBOR-a na dan 31. prosinca 2023. iznosi 4.018,68 milijuna eura te je u odnosu na 2022. povećana za 4,29 posto uslijed povećanja kreditnih aktivnosti.

Novčana sredstva i depoziti kod drugih banaka

Stanje novčanih sredstava i depozita kod drugih banaka na kraju 2023. iznosi 111,00 milijuna eura i čini 2,76 posto ukupne imovine te bilježi smanjenje od 51,58 posto u odnosu na prethodnu godinu.

Kreditni financijskim institucijama i ostalim korisnicima

Ukupni neto krediti povećani su za 11,22 posto u odnosu na prošlu godinu te na kraju 2023. iznose 3.600,08 milijuna eura i čine 89,58 posto ukupne imovine.

Ukupni bruto krediti iskazani su u iznosu od 4.077,56 milijuna eura i povećani su za 10,10 posto u odnosu na prethodnu godinu. Bruto krediti ostalim korisnicima povećani su za 1,94 posto u odnosu na početak godine, dok su bruto krediti financijskim institucijama povećani za 34,27 posto u odnosu na prethodnu godinu zbog porasta kratkoročnih plasmana i plasmana po novim kreditnim programima.

Na kraju 2023. odnos kreditnih bruto plasmana putem financijskih institucija i izravnih plasmana čini 30,79 posto : 69,21 posto (na dan 31.12.2022. čini 25,25 posto : 74,75 posto).

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak

U navedenu imovinu klasificirani su krediti po fer vrijednosti (temeljem odluke HBOR-a u navedenu skupinu klasificirani su mezzanine krediti), ulaganja u investicijske fondove i dio vlasničkih instrumenata. Ukupan iznos predmetne imovine na dan 31. prosinca 2023. godine iznosi 52,92 milijuna eura i čini 1,32 posto ukupne imovine.

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

a) Dužnički vrijednosni papiri

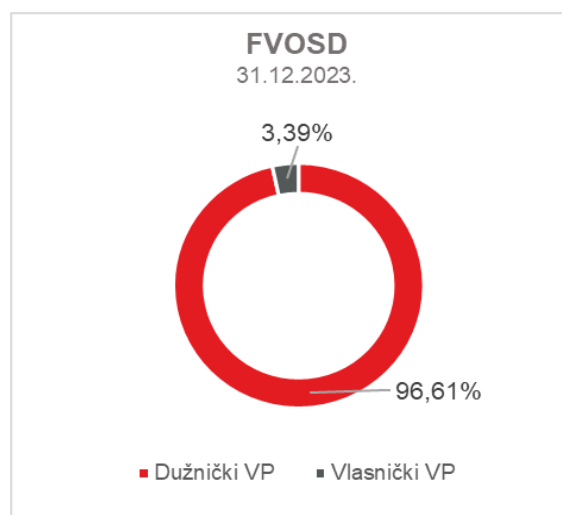
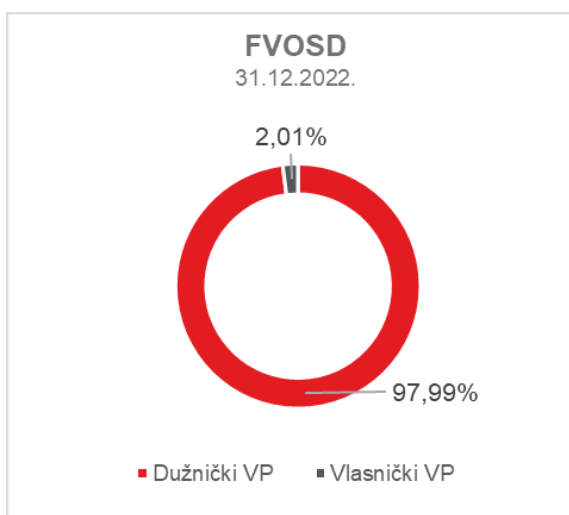
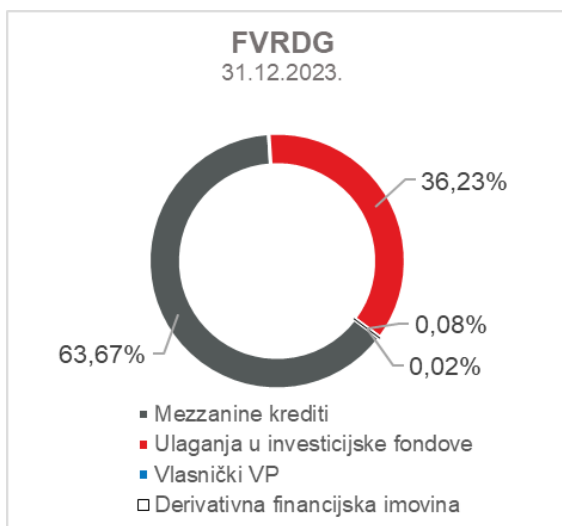
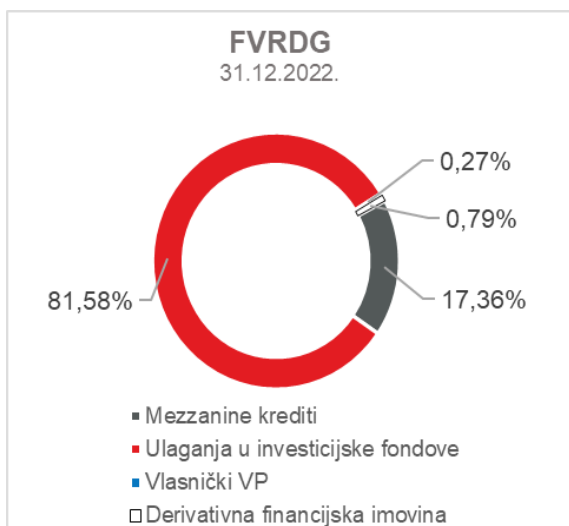
U navedenu imovinu klasificirane su obveznice Republike Hrvatske i trgovačkih društava i trezorski zapisi Ministarstva financija kao dio rezerve likvidnosti te na izvještajni datum iznose 221,09 milijuna eura i čine 5,50 posto ukupne imovine.

Umanjenje ove financijske imovine obračunava se primjenom modela očekivanih kreditnih gubitaka na način da se rezervacije za umanjene vrijednosti priznaju na računima ostale sveobuhvatne dobiti i ne umanjuju knjigovodstveni iznos ove financijske imovine u izvještaju o financijskom položaju te na izvještajni datum u ostalim rezervama iznose 0,44 milijuna eura.

b) Vlasnički vrijednosni papiri

U navedenu imovinu klasificirani su vlasnički vrijednosni papiri (dionice trgovačkih društava) koje HBOR nema namjeru prodavati i na koje se primjenjuje neopoziva opcija naknadnog mjerenja fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit bez recikliranja, odnosno, rezerve priznate unutar ostale sveobuhvatne dobiti nikada se neće prenijeti u dobit ili gubitak.

Predmetna imovina na izvještajni datum iznosi 7,77 milijuna eura i čini 0,19 posto ukupne imovine.

Ukupne obveze

Stanje ukupnih obveza na kraju 2023. iznosi 2.561,16 milijuna eura i čini 63,73 posto ukupnih obveza i kapitala i rezervi. Najveći iznos ukupnih obveza čine kreditna zaduženja HBOR-a u ukupnom iznosu od 2.251,18 milijuna eura.

Obveze po kreditima povećane su u odnosu na početak godine za 2,79 posto, a promjene po ovim obvezama daju se u tabeli u nastavku:

	(u milijunima eura)
- povlačenje sredstava zaduženja po ranije ugovorenim sredstvima posebnih financijskih institucija i zajmu Ministarstva financija	653,11
- otplate zaduženja	(593,36)
- tečajne razlike	(0,79)
- ostali obračuni*	2,12
Ukupno promjene	61,08

*Ostali obračuni odnose se na promjene iznosa nedospjele kamate i odgođene naknade.

HBOR je tijekom 2023. nastavio s pribavljanjem sredstava te su dana 30. studenoga 2023. HBOR i Europska investicijska banka („EIB“) potpisali ugovor kojim su osigurali 200 milijuna eura (od ukupno 500 milijuna eura odobrenog okvira) za financiranje malih i srednjih poduzetnika, poduzeća srednje tržišne kapitalizacije i subjekata javnog sektora, od čega je 20% namijenjeno za „zelene“ projekte.

HBOR će EIB-ova sredstva odobravati privatnim poduzećima i subjektima javnog sektora izravno ili putem lokalnih financijskih posrednika, pri čemu je 70% ukupnog iznosa sredstava namijenjeno lokalnim malim i srednjim poduzećima te poduzećima srednje tržišne kapitalizacije.

Očekuje se da će ovaj kredit u potpunosti doprinijeti ciljevima kohezijske politike EU-a i podržati zelene projekte u skladu s klimatskim ciljevima EIB-a. Ovaj ugovor će, između ostalog, pomoći HBOR-u u apsorpciji bespovratnih sredstava EU-a i strukturnih fondova te se očekuje da će pomoći u mobiliziranju ulaganja u hrvatsko gospodarstvo u iznosu do milijardu eura.

Nadalje, HBOR je dana 15. prosinca 2023. godine s Republikom Hrvatskom – Ministarstvom financija zaključio Ugovor o zajmu u iznosu od 265,00 milijuna eura za opće namjene.

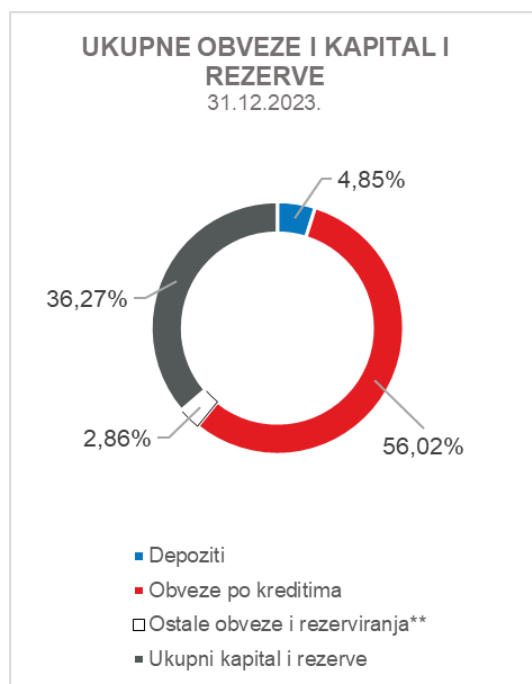
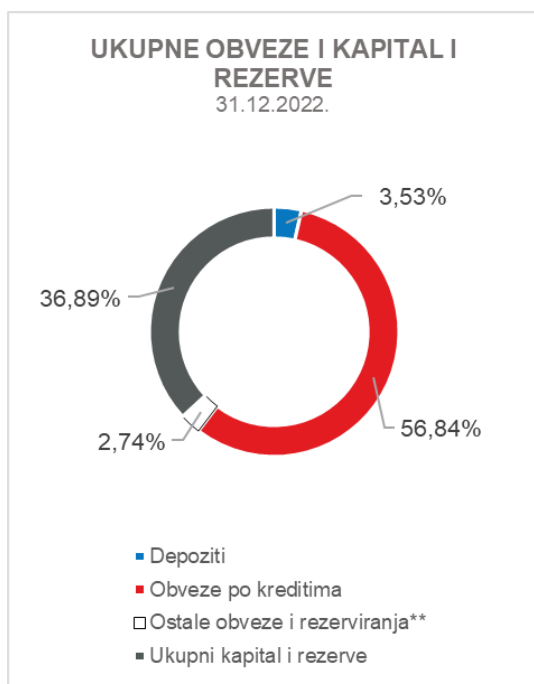
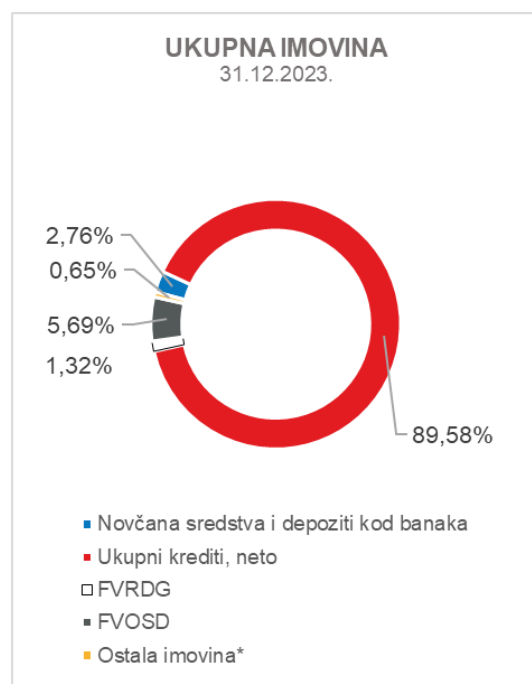
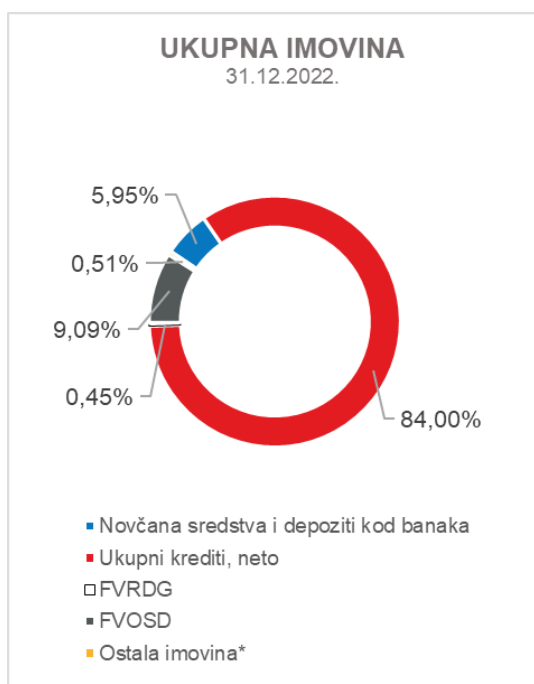
Ukupni kapital i rezerve

Od ukupnog iznosa ukupnih obveza i kapitala i rezervi, na ukupni kapital i rezerve odnosi se 1.457,52 milijuna eura ili 36,27 posto.

Ukupan kapital i rezerve HBOR-a čine osnivački kapital uplaćen iz proračuna Republike Hrvatske, zadržana dobit formirana iz ostvarene dobiti u prethodnim godinama, ostale rezerve, Garantni fond te dobit tekućeg razdoblja.

U izvještajnom razdoblju iz proračuna Republike Hrvatske u osnivački kapital uplaćeno je 2,65 milijuna eura te na kraju 2023. ukupno uplaćeni kapital iz proračuna Republike Hrvatske iznosi 902,25 milijuna eura, a za uplatu do Zakonom o HBOR-u propisanog iznosa od 929,06 milijuna eura preostaje 26,81 milijuna eura.

U skladu s odredbama Zakona o HBOR-u, cjelokupna ostvarena dobit izvještajnog razdoblja Banke se raspoređuje u rezerve.

*Ulaganja u ovisna društva, Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina, Preuzeta imovina, Ostala imovina.

**Ostale obveze, Rezerviranja za garancije, preuzete i ostale obveze

HRVATSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVITAK

Godišnji financijski izvještaji za 2023. godinu

Zagreb, ožujak 2024.

	Stranica
Odgovornosti Uprave i Nadzornog odbora za pripremu i prihvaćanje odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja	60
Zajedničko izvješće neovisnih revizora vlasniku Hrvatske banke za obnovu i razvitak	61
Konsolidirani financijski izvještaji Grupe:	69
Račun dobiti i gubitka	69
Izvještaj o dobiti i gubitku te ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	70
Izvještaj o financijskom položaju	71
Izvještaj o novčanim tokovima	72
Izvještaj o promjenama na kapitalu i rezervama	73
Odvojeni financijski izvještaji Banke:	74
Račun dobiti i gubitka	74
Izvještaj o dobiti i gubitku te ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	75
Izvještaj o financijskom položaju	76
Izvještaj o novčanim tokovima	77
Izvještaj o promjenama na kapitalu i rezervama	78
Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja	79-222
Dodatak – Financijsko poslovanje Grupe HKO	223-225

Odgovornosti Uprave i Nadzornog odbora za pripremu i prihvaćanje odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja

Odgovornost Uprave Hrvatske banke za obnovu i razvitak („HBOR“ ili „Banka“) je pripremiti odvojene i konsolidirane financijske izvještaje za svaku poslovnu godinu, koja daju istinit i vjeran prikaz financijskog položaja Banke i Grupe Hrvatske banke za obnovu i razvitak („Grupa“) te njihovog rezultata poslovanja i novčanih tokova, u skladu s primjenjivim računovodstvenim standardima te vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija potrebnih za pripremanje financijskih izvještaja u bilo koje vrijeme.

Uprava ima opću odgovornost za poduzimanje koraka koji su joj u razumnoj mjeri dostupni kako bi joj omogućili očuvanje imovine Banke i Grupe te sprečavanje i otkrivanje prijevара i ostalih nepravilnosti.

Uprava je odgovorna za odabir prikladnih računovodstvenih politika koje su u skladu s važećim računovodstvenim standardima i za njihovu dosljednu primjenu; donošenje razumnih i razboritih prosudbi i procjena; te pripremanje financijskih izvještaja temeljem principa neograničenosti vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka da će Banka i Grupa nastaviti s poslovanjem neprimjerena.

Uprava je dužna podnijeti na odobrenje Nadzornom odboru revidirano Godišnje izvješće, nakon čega ga Nadzorni odbor podnosi na potvrdu Hrvatskom saboru.

Odvojena i konsolidirana financijska izvješća prikazana na stranicama od 69 do 222 odobrena su od strane Uprave 21. ožujka 2024. u svrhu njihove predaje Nadzornom odboru, što je potvrđeno potpisima u nastavku.

Uprava je također odgovorna i za pripremu i sadržaj Izvješća posloводства i za Izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja u skladu s hrvatskim Zakonom o računovodstvu te ostale informacije (zajedno „ostale informacije“). Izvješće posloводства prikazano na stranicama 4 do 5, Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja prikazana na stranicama 6 do 9 te ostale informacije na stranicama 10 do 57 odobreni su za izdavanje od strane Uprave 21. ožujka 2024.

U ime i za Hrvatsku banku za obnovu i razvitak:

Marin Pranjić

**Direktor
Sektora financija i računovodstva**

Josip Pavković
Član Uprave

mr. sc. Alan Herjavec
Član Uprave

mr. sc. Hrvoje Čuvalo
Predsjednik Uprave

U Zagrebu 21. ožujka 2024.

ZAJEDNIČKO IZVJEŠĆE NEOVISNIH REVIZORA VLASNIKU HRVATSKE BANKE ZA OBNOVU I RAZVITAK

Izvješće o reviziji godišnjih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja

Mišljenje

Obavili smo reviziju godišnjih odvojenih financijskih izvještaja Hrvatske banke za obnovu i razvitak („Banka“) te konsolidiranih financijskih izvještaja Banke i njezinih ovisnih društava (zajedno „Grupa“), koji obuhvaćaju odvojene i konsolidirane izvještaje o financijskom položaju Banke i Grupe na 31. prosinca 2023., odvojeni i konsolidirani izvještaj o dobiti ili gubitku Banke i Grupe, odvojeni i konsolidirani izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti Banke i Grupe, odvojeni i konsolidirani izvještaj o promjenama kapitala i rezervi Banke i Grupe i odvojeni i konsolidirani izvještaj o novčanom toku Banke i Grupe za tada završenu godinu te bilješke uz godišnje financijske izvještaje, uključujući i značajne računovodstvene politike.

Prema našem mišljenju, priloženi godišnji odvojeni i konsolidirani financijski izvještaji istinito i fer prikazuju odvojeni financijski položaj Banke i konsolidirani financijski položaj Grupe na 31. prosinca 2023., njihovu odvojenu i konsolidiranu financijsku uspješnost i njihove odvojene i konsolidirane novčane tokove za tada završenu godinu u skladu sa Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja usvojenim od strane Europske unije („MSFI“).

Osnova za izražavanje mišljenja

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvješću neovisnog revizora u odjeljku Odgovornosti revizora za reviziju godišnjih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja. Neovisni smo od Banke i Grupe u skladu s Međunarodnim kodeksom etike za profesionalne računovođe, uključujući Međunarodne standarde neovisnosti koje je izdao Odbor za međunarodne standarde etike za računovođe („IESBA“, „IESBA Kodeks“) i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

ZAJEDNIČKO IZVJEŠĆE NEOVISNIH REVIZORA VLASNIKU HRVATSKE BANKE ZA OBNOVU I RAZVITAK (NASTAVAK)

Izvješće o reviziji godišnjih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja (nastavak)

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su, po našoj profesionalnoj prosudbi, bila od najveće važnosti za našu reviziju godišnjih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Ta smo pitanja razmatrali u kontekstu naše revizije godišnjih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima te ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Umanjenje vrijednosti kredita ostalim korisnicima	
<p>Na dan 31. prosinca 2023., u financijskim izvještajima Banke i Grupe, bruto krediti ostalim korisnicima iznose 2.822 milijuna eura, povezano umanjene vrijednosti u iznosu 471 milijuna eura i gubitak od umanjenja vrijednosti priznat u računu dobiti i gubitka za godinu koja je tada završila: 5 milijuna eura (31. prosinca 2022. bruto krediti ostalim korisnicima: 2.768 milijuna eura, umanjene vrijednosti: 459 milijuna eura, gubitak od umanjenja vrijednosti priznat u računu dobiti i gubitka za godinu koja je tada završila: 17 milijuna eura).</p> <p>Vidi bilješku 1.3. Utjecaj krize uzrokovane rusko-ukrajinskim ratom, 4. Sažetak značajnih računovodstvenih politika, bilješku 10. Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja, bilješku 15. Krediti ostalim korisnicima i Kreditni rizik u okviru bilješke 32. Upravljanje rizicima.</p>	
Ključno revizijsko pitanje	Kako smo adresirali ključno revizijsko pitanje
<p>Umanjenje vrijednosti predstavlja najbolju procjenu rukovodstva o očekivanim kreditnim gubicima (eng. „ECL“) unutar kredita ostalim korisnicima na izvještajni datum. Usredotočili smo se na navedeno područje s obzirom da određivanje iznosa rezervacija za umanjene vrijednosti zahtijeva značajnu procjenu od strane rukovodstva koja se odnosi na određivanje iznosa umanjenja vrijednosti.</p> <p>Rezervacije za umanjene vrijednosti za prihodujuće izloženosti (Stage 1 i Stage 2) i neprihodujuće izloženosti (Stage 3) čija je izloženost pojedinačno manja od 400 tisuća eura (u nastavku „skupno umanjene vrijednosti“) određuju se temeljem modela. Modeli za određivanje skupnog umanjenja vrijednosti oslanjaju se na brojne parametre kao što su vjerojatnost nastanka gubitka (PD), izloženost u trenutku priznavanja gubitka (EAD) i gubitak zbog nastanka statusa neispunjenja obveza (LGD), koji uzimaju u obzir povijesno iskustvo, prepoznavanje izloženosti kod kojih je došlo do značajnog pogoršanja kreditnog rizika, informacije o predviđanjima budućih kretanja te procjene rukovodstva.</p> <p>Za neprihodujuće izloženosti koje su pojedinačno veće od 400 tisuća eura, procjena umanjenja vrijednosti temelji se na poznavanju svakog dužnika te često na procjeni fer vrijednosti pripadajućeg kolaterala. Pripadajuća rezervacija za umanjene vrijednosti određuje se na pojedinačnoj osnovi temeljem sadašnje vrijednosti diskontiranih budućih novčanih tokova.</p>	<p>Naše revizorske procedure vezane za ovo područje, koje smo obavili uz pomoć stručnjaka za financijske instrumente i za informacijsku tehnologiju (IT) između ostalog, uključivale su:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pregled metodologije umanjenja vrijednosti za Banku i Grupu te procjenu njezine usklađenosti sa relevantnim zahtjevima standarda financijskog izvještavanja; • Razgovor sa zaposlenicima iz odjela upravljanja rizicima i IT odjela, kako bismo ažurirali razumijevanje procesa umanjenja vrijednosti, korištenih IT aplikacija, izvora ključnih informacija i pretpostavki o podacima koji su korišteni u modelu izračuna očekivanog kreditnog gubitka. Također, uz pomoć našeg IT stručnjaka, procjenu i testiranje IT kontrolnog okruženja na sigurnost i pristup podacima; • Procjenu i testiranje dizajna, implementacije i operativne učinkovitosti odabranih kontrola vezanih za odobravanje, evidentiranje i praćenje kredita, uključujući, ali ne ograničavajući se na identifikaciju događaja nastanka gubitka, primjerenost klasifikacije između prihodujućih i neprihodujućih kredita, primjerenost segmentacije u grupe sličnih rizika, izračun dana kašnjenja, procjenu vrijednosti kolaterala te kontrole koje se odnose na izračun rezervacije za umanjene vrijednosti;

ZAJEDNIČKO IZVJEŠĆE NEOVISNIH REVIZORA VLASNIKU HRVATSKE BANKE ZA OBNOVU I RAZVITAK (NASTAVAK)

Izvešće o reviziji godišnjih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja (nastavak)

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Umanjenje vrijednosti kredita ostalim korisnicima (nastavak)	
Ključno revizijsko pitanje	Kako smo adresirali ključno revizijsko pitanje
Zbog navedenih razloga, smatramo umanjene vrijednosti kredita ostalim korisnicima značajnim rizikom u našoj reviziji, koji zahtijeva našu povećanu pažnju. Sukladno tome, smatramo da je ovo područje ključno revizijsko pitanje.	<ul style="list-style-type: none"> • Odabir uzorka pojedinačnih izloženosti, s fokusom na izloženosti s potencijalno najvećim utjecajem na financijske izvještaje zbog njihove veličine i rizičnih obilježja te manje izloženosti koje smo na temelju naše neovisne procjene ocijenili kao visoko rizične, kao što su „watchlist“ izloženosti, restrukturirane ili reprogramirane izloženosti, krediti klijentima koji posluju u industrijama višeg rizika, neprihodujuće izloženosti s niskom pokrivenosti rezervacijama te izloženosti sa značajnom promjenom pokrivenosti rezervacijama; • Za odabrani uzorak provođenje kritičke procjene postojanja naznaka potrebne reklasifikacije u Stage 2 ili Stage 3 na dan 31. prosinca 2023., temeljeno na pregledu pripadajuće dokumentacije (kreditnih spisa) te diskusijama s voditeljima odnosa s klijentima i nositeljima funkcije upravljanja kreditnim rizikom; <p>Za umanjene vrijednosti koje se određuje na pojedinačnoj osnovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Za one izloženosti za koje su identificirane naznake klasifikacije u Stage 3, preispitivanje ključnih pretpostavki rukovodstva vezanih za procjene očekivanih budućih novčanih tokova za potrebe izračuna ispravka vrijednosti, kao što su diskontna stopa, vrijednost kolaterala i razdoblje realizacije. U slučaju značajnih odstupanja kao rezultat prethodno opisanih procedura tražili smo objašnjenja od rukovodstva. <p>Za umanjene vrijednosti koje se određuje na skupnoj osnovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Procjena je li definicija nastanka gubitka i kriterija za određivanje stage-a ispravno određena i konzistentno primijenjena. • Traženje relevantnih informacija o predviđanjima budućih kretanja i makroekonomskim projekcijama koji se koriste od strane Banke i Grupe u procjeni ECL. Neovisna procjena tih informacija ispitivanjem javno dostupnih informacija.

ZAJEDNIČKO IZVJEŠĆE NEOVISNIH REVIZORA VLASNIKU HRVATSKE BANKE ZA OBNOVU I RAZVITAK (NASTAVAK)

Izvešće o reviziji godišnjih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja (nastavak)

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Umanjenje vrijednosti kredita ostalim korisnicima (nastavak)	
Ključno revizijsko pitanje	Kako smo adresirali ključno revizijsko pitanje
	<ul style="list-style-type: none"> • Na uzorku izloženosti, preispitivanje ključnih parametara modela: <ul style="list-style-type: none"> ○ EAD - potvrđivanjem podataka o izloženostima sa podacima iz ugovora za odabrani uzorak; ○ LGD i PD - provjerom povijesnih podataka Banke, koje su prilagođene, tamo gdje je bilo potrebno, za očekivane ekonomske uvjete izvedene iz informacija o očekivanim budućim kretanjima; • Dobivanje rezultata back-testiranja provedenog nad PD i LGD parametrima korištenim u ranijim razdobljima i traženje objašnjenja Uprave za sva materijalno značajna odstupanja. <p>Za ukupno umanjenje vrijednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kritičko procjenjivanje adekvatnosti cjelokupnih rezervacija za umanjenje vrijednosti, uključujući udio bruto neprihodujućih izloženosti u ukupnoj bruto izloženosti te razinu pokrivenosti rezervacijama neprihodujućih izloženosti; • Procjena uključuju li objave Banke i Grupe u financijskim izvještajima vezane za umanjenje vrijednosti i pripadajuće objave o kreditnim rizicima adekvatne kvantitativne i kvalitativne informacije koje su zahtijevane relevantnim standardima financijskog izvještavanja.

ZAJEDNIČKO IZVJEŠĆE NEOVISNIH REVIZORA VLASNIKU HRVATSKE BANKE ZA OBNOVU I RAZVITAK (NASTAVAK)

Izvješće o reviziji godišnjih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja (nastavak)

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije uključuju informacije iskazane u Godišnjem izvješću Banke i Grupe, ali ne uključuju godišnje odvojene i konsolidirane financijske izvještaje i naše Izvješće neovisnog revizora o njima.

U vezi s našom revizijom godišnjih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i, u provođenju toga, razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne godišnjim odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim u reviziji ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane.

Vezano za Izvješće Uprave za Banku i za Grupu te za Izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, također smo proveli procedure koje su zahtijevane hrvatskim Zakonom o računovodstvu („Zakon o računovodstvu“). Ove procedure uključuju razmatranje:

- je li Izvješće posloводства pripremljeno u skladu s člancima 21. i 24. Zakona o računovodstvu
- uključuje li Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja informacije koje su zahtijevane sukladno članku 22. Zakona o računovodstvu.

Na osnovi obavljenih postupaka u mjeri u kojoj smo u mogućnosti procijeniti, izvještavamo da::

- Informacije sadržane u Izvješću posloводства te Izjavi o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja za financijsku godinu za koji su pripremljeni godišnji odvojeni i konsolidirani financijski izvještaji, konzistentne su, u svim značajnim odrednicama, s godišnjim odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima;
- Izvješće posloводства pripremljeno je, u svim značajnim odrednicama, u skladu s člancima 21. i 24. Zakona o računovodstvu;
- Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja uključuje informacije koje su zahtijevane člankom 22. Zakona o računovodstvu.

Nadalje, uzevši u obzir poznavanje i razumijevanje Banke i Grupe te okruženja u kojem oni posluju, a koje smo stekli tijekom naše revizije, dužnost nam je izvijestiti jesmo li identificirali značajno pogrešne iskaze u godišnjem izvješću. U tom smislu mi nemamo nešto za izvijestiti.

ZAJEDNIČKO IZVJEŠĆE NEOVISNIH REVIZORA VLASNIKU HRVATSKE BANKE ZA OBNOVU I RAZVITAK (NASTAVAK)**Izvješće o reviziji godišnjih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja (nastavak)****Odgovornosti Uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za godišnje financijske izvještaje**

Uprava je odgovorna za sastavljanje godišnjih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s MSFI te za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne, kako bi se omogućilo sastavljanje tih financijskih izvještaja, bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju godišnjih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Banke i Grupe da nastave s vremenski neograničenim poslovanjem te objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim u onim slučajevima kada Uprava namjerava likvidirati Banku i Grupu, prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za nadzor, odgovorni su za nadziranje procesa financijskog izvještavanja, uspostavljenog od strane Banke i Grupe.

Odgovornosti revizora za reviziju godišnjih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li godišnji odvojeni i konsolidirani financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viša razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih godišnjih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza godišnjih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik ne otkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Banke.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava Banke.

ZAJEDNIČKO IZVJEŠĆE NEOVISNIH REVIZORA VLASNIKU HRVATSKE BANKE ZA OBNOVU I RAZVITAK (NASTAVAK)**Izvješće o reviziji godišnjih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja (nastavak)****Odgovornosti revizora za reviziju godišnjih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja (nastavak)**

- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava Banke i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Banke da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u godišnjim odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg Izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Banka prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj godišnjih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li godišnji financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija
- Pribavljamo dovoljno odgovarajućih revizijskih dokaza u vezi financijskih informacija od osoba ili poslovnih aktivnosti unutar Grupe za izražavanje mišljenja o konsolidiranim financijskim izvještajima. Mi smo odgovorni za usmjeravanje, nadzor i izvedbu grupne revizije. Jedini smo odgovorni za izražavanje našeg mišljenja.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji godišnjih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem Izvješću neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba priopćiti u našem Izvješću neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice priopćavanja nadmašile dobiti javnog interesa od takvog priopćavanja.

ZAJEDNIČKO IZVJEŠĆE NEOVISNIH REVIZORA VLASNIKU HRVATSKE BANKE ZA OBNOVU I RAZVITAK (NASTAVAK)

Izvješće o reviziji godišnjih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja (nastavak)

Izvješće o drugim zakonskim i regulatornim zahtjevima

Društva BDO Croatia d.o.o. i PKF FACT revizija d.o.o. imenovana su revizorima od strane onih zaduženih za nadzor na 28. rujna 2021. da obave reviziju godišnjih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja Banke i Grupe za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. Ukupno neprekinuto razdoblje angažmana društva BDO Croatia d.o.o. iznosi 5 godina. Ukupno neprekinuto razdoblje angažmana društva PKF FACT revizija d.o.o. iznosi 3 godine.

U reviziji odvojenih i konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja Banke i Grupe za 2023. godinu odredili smo značajnosti za godišnje financijske izvještaje kao cjelinu, kako slijedi:

- za odvojene godišnje financijske izvještaje: 14,5 milijuna eura
- za konsolidirane godišnje financijske izvještaje: 14,5 milijuna eura

što predstavlja približno 1% neto imovine Banke odnosno Grupe na dan 31. prosinca 2023.

Odabrali smo neto imovinu kao mjerilo značajnosti jer smatramo da se radi o najprikladnijem mjerilu prema kojem korisnici najčešće ocjenjuju uspješnost poslovanja Banke i Grupe, a ujedno se radi i o općeprihvaćenom mjerilu.

Naše revizijsko mišljenje dosljedno je s dodatnim izvješćem za revizijski odbor Banke sastavljenim sukladno odredbama iz članka 11. Uredbe (EU) br. 537/2014.

Tijekom razdoblja između početnog datuma revidiranih godišnjih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja Banke i Grupe za 2023. godinu i datuma ovog Izvješća nismo Banci niti Grupi pružili zabranjene nerevizorske usluge i nismo u poslovnoj godini prije prethodno navedenog razdoblja pružali usluge osmišljavanja i implementacije postupaka internih kontrola ili upravljanja rizicima povezanih s pripremom i/ili kontrolom financijskih informacija ili osmišljavanja i implementacije tehnoloških sustava za financijske informacije, te smo u obavljanju revizije sačuvali neovisnost u odnosu na Banku i Grupu.

Angažirani partneri u reviziji godišnjih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja Banke i Grupe za 2023. godinu koja ima za posljedicu ovo Zajedničko izvješće neovisnog revizora su Ivan Čajko, ovlaštenu revizor (BDO Croatia d.o.o.) i Jeni Krstičević, ovlaštenu revizor (PKF FACT revizija d.o.o.).

U Zagrebu,
21. ožujka 2024. godine

BDO Croatia d.o.o.
Radnička cesta 180
10000 Zagreb

Hrvoje Stipić, predsjednik uprave

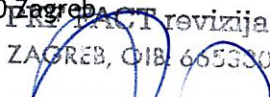

BDO Croatia d.o.o.
Zagreb, Radnička cesta 180
OIB: 70394522236

Ivan Čajko, ovlaštenu revizor

U Zagrebu,
21. ožujka 2024. godine

PKF FACT revizija d.o.o.
Zadarska 80
10000 Zagreb

PKF FACT revizija d.o.o.
ZAGREB, OIB: 66533066056
4

Jeni Krstičević, predsjednik uprave i
ovlaštenu revizor

3

Konsolidirani financijski izvještaji Grupe
Račun dobiti i gubitka
za godinu koja je završila 31. prosinca
(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	Bilješka	2023. 000 eura	2022. 000 eura
Prihodi od kamata izračunati metodom efektivne kamatne stope	5	94.865	83.508
Rashodi od kamata	6	(28.271)	(21.025)
Neto prihod od kamata		66.594	62.483
Prihodi od naknada i provizija	7	3.806	3.607
Rashodi od naknada i provizija	7	(765)	(519)
Neto prihod od naknada i provizija		3.041	3.088
Neto prihodi od financijskih aktivnosti	8	1.740	2.226
Ostali prihodi		4.985	3.340
		76.360	71.137
Troškovi osoblja	9 a)	(16.171)	(13.961)
Amortizacija	9 b)	(1.409)	(1.540)
Ostali troškovi	9 c)	(11.420)	(11.253)
Trošak subvencije na teret poslovanja HBOR-a		(1.475)	-
Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja	10	(15.915)	(19.149)
Dobit prije oporezivanja		29.970	25.234
Porez na dobit	11	(23)	(89)
Dobit tekuće godine		29.947	25.145
Dobit za raspodjelu:			
Vlasniku kapitala društva		29.947	25.145

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

Konsolidirani financijski izvještaji Grupe
Izveštaj o dobiti i gubitku te ostaloj sveobuhvatnoj dobiti
za godinu koja je završila 31. prosinca
(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	2023. 000 eura	2022. 000 eura
Dobit tekuće godine	29.947	25.145
Ostala sveobuhvatna dobit		
Stavke koje se kasnije ne prenose u dobit ili gubitak:		
Nerealizirani aktuarski (gubitak)	(1.450)	(101)
Ukupno stavke koje se kasnije ne prenose u dobit ili gubitak	(1.450)	(101)
Stavke koje se kasnije mogu prenijeti u dobit ili gubitak:		
Neto promjene financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	5.032	(9.598)
Neto tečajne razlike po vlasničkim vrijednosnim papirima	-	12
Odgođeni porez – ostala sveobuhvatna dobit	(17)	231
Ukupno stavke koje se kasnije mogu prenijeti u dobit ili gubitak	5.015	(9.355)
Ostala sveobuhvatna dobit nakon oporezivanja	3.565	(9.456)
Ukupna sveobuhvatna dobit nakon oporezivanja	33.512	15.689
Ukupna sveobuhvatna dobit:		
Vlasniku kapitala društva	33.512	15.689

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

Konsolidirani financijski izvještaji Grupe
Izvještaj o financijskom položaju
na dan 31. prosinca
(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	Bilješka	2023. 000 eura	2022. 000 eura
Imovina			
Novčana sredstva i računi kod banaka	12	42.133	228.538
Depoziti kod drugih banaka	13	71.761	4.404
Kreditni financijskim institucijama	14	1.248.881	927.031
Kreditni ostalim korisnicima	15	2.351.196	2.309.731
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	16	52.922	17.456
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	17	235.199	356.576
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	19	4.868	5.153
Preuzeta imovina	20	2.291	3.288
Ostala imovina	21	12.285	4.769
Ukupna imovina		4.021.536	3.856.946
Obveze			
Obveze po depozitima	22	194.876	135.990
Obveze po kreditima	23	2.251.176	2.190.096
Rezerviranja za garancije, preuzete i ostale obveze	24	24.382	18.941
Ostale obveze	25	93.223	89.791
Ukupne obveze		2.563.657	2.434.818
Kapital i rezerve			
Osnivački kapital	26	958.889	956.219
Zadržana dobit i rezerve		468.960	444.073
Ostale rezerve		(1.555)	(4.947)
Dobit tekuće godine		29.947	25.145
Garantni fond	27	1.638	1.638
Ukupni kapital i rezerve		1.457.879	1.422.128
Ukupne obveze i kapital i rezerve		4.021.536	3.856.946

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

Konsolidirani financijski izvještaji Grupe
Izvještaj o novčanim tokovima
za godinu koja je završila 31. prosinca
(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	Bilješka	2023. 000 eura	2022. 000 eura
Poslovne aktivnosti			
Dobit prije oporezivanja		29.970	25.234
<i>Usklađenje na neto novčana sredstva ostvarena i uporabljena za poslovne aktivnosti:</i>			
Amortizacija		1.409	1.540
Porez na dobit		(23)	(89)
Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja		15.915	19.146
Subvencija kamatnih stopa na teret HBOR-a		1.475	-
Obračunane kamate		(5.266)	8.017
Odgođene naknade		(159)	(1.759)
Neto (gubitak)/dobit od trgovanja derivativnim financijskim instrumentima		(66)	(704)
Ostale promjene po imovini po fer vrijednosti		(30.076)	417
<i>Dobitak/(gubitak) iz poslovnih aktivnosti prije promjena radnog kapitala</i>		13.179	51.802
<i>Promjene u poslovnim sredstvima i izvorima:</i>			
Neto (povećanje) depozita kod drugih banaka, prije rezerviranja za očekivane gubitke		(67.541)	(3.411)
Neto (povećanje)/smanjenje kredita financijskim institucijama, prije rezerviranja za očekivane gubitke		(319.205)	9.273
Neto (povećanje) kredita ostalim korisnicima, prije rezerviranja za očekivane gubitke		(49.331)	(231.605)
Neto smanjenje/(povećanje) preuzete imovine		818	(740)
Neto (povećanje) ostale imovine, prije rezerviranja za očekivane gubitke		(7.841)	(390)
Neto povećanje depozita banaka i trgovačkih društava		58.806	8.493
Neto povećanje ostalih obveza, prije rezerviranja		3.291	32.038
Neto novčana sredstva (uporabljena) u poslovnim aktivnostima		(367.824)	(134.540)
Ulagateljske aktivnosti			
Kupovina financijske imovine po fer vrijednosti kroz dobiti ili gubitak		(5.001)	(7.011)
Prodaja financijske imovine po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak		-	20.773
Kupovina financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		(98.876)	(256.116)
Prodaja financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		225.373	281.628
Ulaganje u ovisna društva		-	(2.654)
Neto nabava nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine		(825)	(607)
Neto novčana sredstva ostvarena u ulagateljskim aktivnostima		120.671	36.013
Financijske aktivnosti			
Povećanje osnivačkog kapitala		2.654	5.309
Povećanje obveza po kreditima povlačenjem sredstava kredita		653.112	395.666
Smanjenje obveza po kreditima otplatom glavnice kredita		(593.361)	(349.285)
Ostalo		(1.540)	8.396
Neto novčana sredstva ostvarena u financijskim aktivnostima		60.865	60.086
Učinci promjene tečajeva na novac i novčane ekvivalente			
Neto tečajne razlike		(763)	7.144
Neto učinak		(763)	7.144
Neto (smanjenje) novca i novčanih ekvivalenata		(187.051)	(31.297)
Novac i novčani ekvivalenti stanje na dan 1. siječnja, prije umanjenja vrijednosti		229.343	260.640
Neto (smanjenje) novca		(187.051)	(31.297)
Novac i novčani ekvivalenti stanje na dan 31. prosinca, prije umanjenja vrijednosti	12	42.292	229.343
Dopunski podaci – poslovne aktivnosti			
Plaćene kamate		25.502	22.245
Primljene kamate		73.877	78.509

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

Konsolidirani financijski izvještaji Grupe
Izvještaj o promjenama na kapitalu i rezervama
za godinu koja je završila 31. prosinca
(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	Osnivački kapital 000 eura	Zadržana dobit i rezerve 000 eura	Ostale rezerve 000 eura	Neto dobit tekuće godine 000 eura	Garantni fond 000 eura	Ukupni kapital 000 eura
Stanje 1. siječnja 2022.	953.565	419.097	4.509	24.976	1.634	1.403.781
Dobit tekuće godine	-	-	-	25.145	-	25.145
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	(9.456)	-	-	(9.456)
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	(9.456)	25.145	-	15.689
Tečajne razlike	-	-	-	-	4	4
Garantni fond	-	-	-	-	4	4
Uplate u osnivački kapital iz državnog proračuna	2.654	-	-	-	-	2.654
Prijenos dobiti iz 2021. godine u zadržanu dobit	-	24.976	-	(24.976)	-	-
Stanje 31. prosinca 2022.	956.219	444.073	(4.947)	25.145	1.638	1.422.128
Korekcija početnog stanja	-	14	(173)	(236)	-	(395)
Stanje 1. siječnja 2023.	956.219	444.087	(5.120)	24.909	1.638	1.421.733
Dobit tekuće godine	-	-	-	29.947	-	29.947
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	3.565	-	-	3.565
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	3.565	29.947	-	33.512
Uplate u osnivački kapital iz državnog proračuna	2.654	-	-	-	-	2.654
Ostala povećanja/smanjenja osnivački kapital	16	(36)	-	-	-	(20)
Prijenos dobiti iz 2022. godine u zadržanu dobit	-	24.909	-	(24.909)	-	-
Stanje 31. prosinca 2023.	958.889	468.960	(1.555)	29.947	1.638	1.457.879

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

Odvojeni financijski izvještaji Banke
Račun dobiti i gubitka
za godinu koja je završila 31. prosinca
(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	Bilješka	2023. 000 eura	2022. 000 eura
Prihodi od kamata izračunati metodom efektivne kamatne stope	5	94.629	83.334
Rashodi od kamata	6	(28.271)	(21.024)
Neto prihod od kamata		66.358	62.310
Prihodi od naknada i provizija	7	3.806	3.093
Rashodi od naknada i provizija	7	(765)	(519)
Neto prihod od naknada i provizija		3.041	2.574
Neto prihodi od financijskih aktivnosti	8	1.740	2.220
Ostali prihodi		2.140	1.879
		73.279	68.983
Troškovi osoblja	9 a)	(15.627)	(13.306)
Amortizacija	9 b)	(1.350)	(1.493)
Ostali troškovi	9 c)	(9.067)	(10.305)
Trošak subvencije na teret poslovanja HBOR-a		(1.475)	-
Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja	10	(15.918)	(19.170)
Dobit prije oporezivanja		29.842	24.709
Porez na dobit	11	-	-
Dobit tekuće godine		29.842	24.709
Dobit za raspodjelu:			
Vlasniku kapitala društva		29.842	24.709

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

Odvojeni financijski izvještaji Banke
Izveštaj o dobiti i gubitku te ostaloj sveobuhvatnoj dobiti
za godinu koja je završila 31. prosinca
(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	2023. 000 eura	2022. 000 eura
Dobit tekuće godine	29.842	24.709
Ostala sveobuhvatna dobit		
Stavke koje se kasnije ne prenose u dobit ili gubitak:		
Nerealizirani aktuarski (gubitak)	(1.450)	(101)
Ukupno stavke koje se kasnije ne prenose u dobit ili gubitak	(1.450)	(101)
Stavke koje se kasnije mogu prenijeti u dobit ili gubitak:		
Neto promjene financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	4.936	(8.317)
Neto tečajne razlike po vlasničkim vrijednosnim papirima	-	12
Ukupno stavke koje se kasnije mogu prenijeti u dobit ili gubitak	4.936	(8.305)
Ostala sveobuhvatna dobit nakon oporezivanja	3.486	(8.406)
Ukupna sveobuhvatna dobit nakon oporezivanja	33.328	16.303
Ukupna sveobuhvatna dobit:		
Vlasniku kapitala društva	33.328	16.303

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

Odvojeni financijski izvještaji Banke
Izvještaj o financijskom položaju
na dan 31. prosinca
(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	Bilješka	2023. 000 eura	2022. 000 eura
Imovina			
Novčana sredstva i računi kod banaka	12	41.543	227.821
Depoziti kod drugih banaka	13	69.456	1.406
Kreditni financijskim institucijama	14	1.248.881	927.031
Kreditni ostalim korisnicima	15	2.351.196	2.309.731
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	16	52.922	17.456
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	17	228.858	350.318
Ulaganja u ovisna društva	18	7.449	7.449
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	19	4.723	5.007
Preuzeta imovina	20	2.291	3.288
Ostala imovina	21	11.365	3.742
Ukupna imovina		4.018.684	3.853.249
Obveze			
Obveze po depozitima	22	194.876	135.990
Obveze po kreditima	23	2.251.176	2.190.096
Rezerviranja za garancije, preuzete i ostale obveze	24	24.380	18.936
Ostale obveze	25	90.729	86.686
Ukupne obveze		2.561.161	2.431.708
Kapital i rezerve			
Osnivački kapital	26	958.873	956.219
Zadržana dobit i rezerve		468.113	443.404
Ostale rezerve		(943)	(4.429)
Dobit tekuće godine		29.842	24.709
Garantni fond	27	1.638	1.638
Ukupni kapital i rezerve		1.457.523	1.421.541
Ukupne obveze i kapital i rezerve		4.018.684	3.853.249

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

Odvojeni financijski izvještaji Banke
Izvještaj o novčanim tokovima
za godinu koja je završila 31. prosinca
(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	Bilješka	2023. 000 eura	2022. 000 eura
Poslovne aktivnosti			
Dobit prije oporezivanja		29.842	24.709
<i>Usklađenje na neto novčana sredstva ostvarena i uporabljena za poslovne</i>			
Amortizacija		1.350	1.493
Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja		15.918	19.170
Subvencija kamatnih stopa na teret HBOR-a		1.475	-
Obračunane kamate		(5.259)	8.018
Odgođene naknade		(159)	(1.759)
Neto (gubitak)/dobit od trgovanja derivativnim financijskim instrumentima		(66)	(704)
Ostale promjene po imovini po fer vrijednosti		(30.089)	405
<i>Dobitak/(gubitak) iz poslovnih aktivnosti prije promjena radnog kapitala</i>		13.012	51.332
<i>Promjene u poslovnim sredstvima i izvorima:</i>			
Neto (povećanje) depozita kod drugih banaka, prije rezerviranja za očekivane		(68.241)	(411)
Neto (povećanje)/smanjenje kredita financijskim institucijama, prije rezerviranja za		(319.205)	9.273
Neto (povećanje) kredita ostalim korisnicima, prije rezerviranja za očekivane		(49.331)	(231.605)
Neto smanjenje/(povećanje) preuzete imovine		818	(740)
Neto (povećanje)/smanjenje ostale imovine, prije rezerviranja za očekivane gubitke		(7.729)	84
Neto povećanje depozita banaka i trgovačkih društava		58.806	8.493
Neto povećanje ostalih obveza, prije rezerviranja		4.043	31.449
Neto novčana sredstva (uprabljena) u poslovnim aktivnostima		(367.827)	(132.125)
Ulagateljske aktivnosti			
Kupovina financijske imovine po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak		(5.001)	(7.011)
Prodaja financijske imovine po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak		-	20.773
Kupovina financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		(98.876)	(256.116)
Prodaja financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		225.373	281.628
Ulaganje u ovisna društva		-	(2.654)
Neto nabava nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine		(767)	(581)
Neto novčana sredstva ostvarena u ulagateljskim aktivnostima		120.729	36.039
Financijske aktivnosti			
Povećanje osnivačkog kapitala		2.654	2.654
Povećanje obveza po kreditima povlačenjem sredstava kredita		653.112	395.666
Smanjenje obveza po kreditima otplatom glavnice kredita		(593.361)	(349.285)
Ostalo		(1.468)	8.330
Neto novčana sredstva ostvarena u financijskim aktivnostima		60.937	57.365
Učinci promjene tečajeva na novac i novčane ekvivalente			
Neto tečajne razlike		(763)	7.153
Neto učinak		(763)	7.153
Neto (smanjenje) novca i novčanih ekvivalenata		(186.924)	(31.568)
Novac i novčani ekvivalenti stanje na dan 1. siječnja, prije umanjenja vrijednosti		228.625	260.193
Neto (smanjenje) novca		(186.924)	(31.568)
Novac i novčani ekvivalenti stanje na dan 31. prosinca, prije umanjenja vrijednosti	12	41.701	228.625
Dopunski podaci – poslovne aktivnosti			
Plaćene kamate		25.502	22.245
Primljene kamate		73.733	78.332

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

Odvojeni financijski izvještaji Banke
Izvještaj o promjenama na kapitalu i rezervama
za godinu koja je završila 31. prosinca
(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	Osnivački kapital 000 eura	Zadržana dobit i rezerve 000 eura	Ostale rezerve 000 eura	Neto dobit tekuće godine 000 eura	Garantni fond 000 eura	Ukupni kapital 000 eura
Stanje 1. siječnja 2022.	953.565	418.574	3.977	24.830	1.634	1.402.580
Dobit tekuće godine	-	-	-	24.709	-	24.709
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	(8.406)	-	-	(8.406)
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	(8.406)	24.709	-	16.303
Tečajne razlike	-	-	-	-	4	4
Garantni fond	-	-	-	-	4	4
Uplate u osnivački kapital iz državnog proračuna	2.654	-	-	-	-	2.654
Prijenos dobiti iz 2021. godine u zadržanu dobit	-	24.830	-	(24.830)	-	-
Stanje 31. prosinca 2022.	956.219	443.404	(4.429)	24.709	1.638	1.421.541
Dobit tekuće godine	-	-	-	29.842	-	29.842
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	3.486	-	-	3.486
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	3.486	29.842	-	33.328
Uplate u osnivački kapital iz državnog proračuna	2.654	-	-	-	-	2.654
Prijenos dobiti iz 2022. godine u zadržanu dobit	-	24.709	-	(24.709)	-	-
Stanje 31. prosinca 2023.	958.873	468.113	(943)	29.842	1.638	1.457.523

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.
(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

1. Opći podaci

1.1. Grupa:

Hrvatska banka za obnovu i razvitak („HBOR“ ili „Banka“) je matično društvo Grupe Hrvatska banka za obnovu i razvitak („Grupa“) koja posluje u Republici Hrvatskoj. Grupa obavlja u najvećem obimu bankarsko poslovanje, a u manjem osiguravateljske aktivnosti te procjenu kreditnih rizika. Ovi financijski izvještaji obuhvaćaju odvojene i konsolidirane financijske izvještaje Banke i Grupe.

Sjedište Banke je u Zagrebu, Strossmayerov trg 9, Zagreb, Hrvatska.

Grupa je formirana tijekom 2010. godine, a ovisna društva Banke su Hrvatsko kreditno osiguranje d.d. i Poslovni info servis d.o.o. koji čine Grupu Hrvatsko kreditno osiguranje („Grupa HKO“).

Hrvatska banka za obnovu i razvitak je 100%-tni vlasnik HKO-a, koji je 100%-tni vlasnik Poslovnog info servisa d.o.o.

Sjedište Grupe HKO je u Zagrebu, Bednjanska 12.

Na dan 31. prosinca 2023. Grupa ima 428 zaposlenika (31. prosinca 2022. bilo je 402 zaposlenika).

1.2. Banka:

Hrvatska banka za obnovu i razvitak („HBOR“ ili „Banka“) osnovana je 12. lipnja 1992. donošenjem Zakona o Hrvatskoj kreditnoj banci za obnovu (HKBO). U prosincu 1995. godine, Banka mijenja naziv u Hrvatska banka za obnovu i razvitak. Osnivač i 100%-tni vlasnik HBOR-a je Republika Hrvatska.

Republika Hrvatska jamči za obveze Hrvatske banke za obnovu i razvitak bezuvjetno, neopozivo i na prvi poziv te bez izdavanja posebne jamstvene isprave. Odgovornost Republike Hrvatske kao jamca za obveze HBOR-a je solidarna i neograničena.

Zakonom o HBOR-u iz prosinca 2006. godine temeljni kapital HBOR-a utvrđen je u visini od 929,1 milijuna eura čija se dinamika uplate za pojedinu godinu utvrđuje državnim proračunom.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

1. Opći podaci (nastavak)

1.2. Banka (nastavak):

Nadzorni odbor

Na dan 31. prosinca 2023. Nadzorni odbor djeluje u sljedećem sastavu:

- izv. prof. dr. sc. Marko Primorac, ministar financija – po položaju predsjednik Nadzornog odbora,
- Šime Erlić, ministar regionalnoga razvoja i fondova Europske unije,
- dr. sc. Nikolina Brnjac, ministrica turizma i sporta,
- mr. sc. Marija Vučković, ministrica poljoprivrede,
- Branko Bačić, potpredsjednik Vlade Republike Hrvatske i ministar prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine,
- dr. sc. Luka Burilović, predsjednik Hrvatske gospodarske komore – po položaju član Nadzornog odbora,
- Žarko Tušek, saborski zastupnik,
- Predrag Štromar, saborski zastupnik,
- dr. sc. Siniša Hajdaš Dončić, saborski zastupnik.

Nakon izvještajnog razdoblja, Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 11. siječnja 2024. donijela Rješenje o imenovanju Damira Habijana, ministra gospodarstva i održivog razvoja, zamjenikom predsjednika Nadzornog odbora Hrvatske banke za obnovu i razvitak. Prethodno je Vlada Republike Hrvatske na sjednici održanoj 13. prosinca 2023. donijela Rješenje o razrješenju dr. sc. Davora Filipovića dužnosti zamjenika predsjednika Nadzornog odbora Hrvatske banke za obnovu i razvitak.

Sukladno navedenome, s danom 11. siječnja 2024. godine Nadzorni odbor HBOR-a djeluje u sljedećem sastavu:

- izv. prof. dr. sc. Marko Primorac, ministar financija – po položaju predsjednik Nadzornog odbora,
- Damir Habijan, ministar gospodarstva i održivog razvoja – po položaju zamjenik predsjednika Nadzornog odbora,
- Šime Erlić, ministar regionalnoga razvoja i fondova Europske unije,
- dr. sc. Nikolina Brnjac, ministrica turizma i sporta,
- mr. sc. Marija Vučković, ministrica poljoprivrede,
- Branko Bačić, potpredsjednik Vlade Republike Hrvatske i ministar prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine,
- dr. sc. Luka Burilović, predsjednik Hrvatske gospodarske komore – po položaju član Nadzornog odbora,
- Žarko Tušek, saborski zastupnik,
- Predrag Štromar, saborski zastupnik,
- dr. sc. Siniša Hajdaš Dončić, saborski zastupnik.

Uprava

Na dan sastavljanja ovih izvještaja Uprava HBOR-a djeluje u sljedećem sastavu:

- mr. sc. Hrvoje Čuvalo, predsjednik Uprave,
- Josip Pavković, član Uprave i
- mr. sc. Alan Herjavec, član Uprave.

Na dan 31. prosinca 2023. HBOR ima 409 zaposlenika (31. prosinca 2022. bilo je 382 zaposlenika).

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

1. Opći podaci (nastavak)

1.2. Banka (nastavak):

Revizijski odbor

Na dan 31. prosinca 2023. Revizijski odbor djeluje u sastavu:

- prof. dr. sc. Lajoš Žager, redoviti profesor, Katedra za računovodstvo Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, u svojstvu predsjednika Revizijskog odbora,
- prof. dr. sc. Boris Tušek, redoviti profesor na Katedri za računovodstvo Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, u svojstvu zamjenika predsjednika Revizijskog odbora,
- Predrag Štromar, predsjednik Odbora za prostorno uređenje i graditeljstvo u Hrvatskom saboru, u svojstvu člana Revizijskog odbora.

1.2.1. Djelatnost Banke:

Glavne poslovne djelatnosti Banke odnose se na:

- financiranje obnove i razvitka hrvatskoga gospodarstva,
- financiranje infrastrukture,
- poticanje izvoza,
- potporu razvitku malog i srednjeg poduzetništva,
- poticanje zaštite okoliša,
- kao i osiguranja izvoza hrvatskih roba i usluga od netržišnih rizika u ime i za račun Republike Hrvatske.

HBOR može obavljati i druge financijske poslove sukladno odlukama Vlade Republike Hrvatske ako ona ocijeni da je to u interesu Republike Hrvatske.

1.3. Utjecaj krize uzrokovane rusko-ukrajinskim ratom

Nakon ruske invazije na Ukrajinu 24. veljače 2022., Europska unija je donijela paket sankcija prema Ruskoj Federaciji i Republici Bjelorusiji, koje imaju gospodarske posljedice za cijelo EU tržište, pa tako i hrvatsko gospodarstvo.

Poduzetnici su višestruko pogođeni, i izravno i neizravno, posebice u obliku smanjenja potražnje, prekida postojećih ugovora i projekata uz posljedični gubitak prometa, poremećaja u lancima opskrbe, posebno sirovina i poluproizvoda, cijene energenata ili drugih ulaznih materijala. Kriza remeti opskrbe lance, utječući na izvoznike i uvoznike ruske, ukrajinske i bjeloruske robe i usluga. Negativan utjecaj povećanja cijena već se osjeća u cijelom hrvatskom gospodarstvu.

Slijedom navedenog HBOR je započeo sa programom pomoći hrvatskom gospodarstvu pogođenom ovom novom krizom:

- Programom dodjele potpora HBOR-a usklađen s Privremenim kriznim okvirom za mjere državne potpore za potporu gospodarstvu nakon invazije Rusije na Ukrajinu - odjeljci „2.1. i 2.3.“,
- Odlukom o donošenju privremene krizne mjere programa kreditiranja Obrtna sredstva: Obrtna sredstva KRIZA 2022 – mjera, čija provedba je produljena do 31. prosinca 2023. te
- Pravilnikom o obradi zahtjeva za izravne kredite po programu Obrtna sredstva KRIZA 2022 – mjera, koji obuhvaća i financiranje modelom podjele rizika s finacijskim institucijama.

Iako je dugoročnu razinu utjecaja ove krize na poslovanje Grupe trenutno teško kvantificirati, Grupa HBOR ima visoku kapitaliziranost i likvidnost kao i odgovarajuću razinu rezerviranja za izloženosti te Uprava procjenjuje da je kontinuitet poslovanja Grupe HBOR i HBOR-a neupitan.

Grupu HBOR čine HBOR kao matično društvo te ovisna društva: Hrvatsko kreditno osiguranje d.d. (u daljnjem tekstu HKO) i Poslovni info servis d.o.o. koja zajedno čine Grupu HKO, što iznosi 0,3% ukupne imovine matičnog društva. Uprava ovisnih društava poduzima potrebne mjere kako bi se smanjili negativni efekti invazije na Ukrajinu.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

2. Temelj za sastavljanje financijskih izvještaja

2.1. Izjava o usklađenosti

Ovi konsolidirani i odvojeni financijski izvještaji pripremljeni su u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koje je usvojila EU. Odobreni su za izdavanje od strane Uprave Banke dana 21. ožujka 2024.

2.2. Mjerenje

Financijski izvještaji sastavljeni su na osnovi fer vrijednosti financijske imovine i obveza po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak i financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Ostala financijska imovina i obveze te nefinancijska imovina i obveze iskazani su po amortiziranom ili povijesnom trošku.

Financijski izvještaji sastavljeni su po načelu nastanka događaja kao i pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja.

2.3. Funkcijska i prezentacijska valuta

Stavke uključene u financijski izvještaj Banke i Grupe iskazane su u valuti primarnog gospodarskog okruženja u kojem Banka i Grupa posluje (funkcijska valuta).

Obzirom da je Republika Hrvatska od 1. siječnja 2023. godine sukladno Zakonu o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj, uvela euro kao službenu valutu, Banka i Grupa su za potrebe pripreme financijskih izvještaja za godinu završenu 31. prosinca 2023. godine, promijenile prezentacijsku valutu iz kuna u eure, te su financijski izvještaji za godinu završenu 31. prosinca 2023. prvi pripremljeni u eurima. Euro je od 1. siječnja 2023. godine također i funkcijska valuta Banke i Grupe (do 1. siječnja 2023. godine to je bila kuna).

Iako promjena prezentacijske valute u financijskim izvještajima predstavlja promjenu računovodstvene politike koja zahtijeva retroaktivnu primjenu, Banka i Grupa nisu objavile treću bilancu u financijskim izvještajima za godinu završenu 31. prosinca 2023. godine sukladno Međunarodnom računovodstvenom standardu 8 (MRS) Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i pogreške, obzirom da je utvrđeno da promjena prezentacijske valute nema značajan utjecaj na financijske izvještaje Banke i Grupe, zbog stabilnog tečaja HRK/EUR zadnjih nekoliko godina.

Usporedni podaci za prethodne godine preračunati su iz hrvatskih kuna u euro korištenjem službenog tečaja konverzije koji je utvrđen u visini od 7,5345 HRK za 1 euro.

3. Korištenje prosudbi i procjena

Prilikom pripreme konsolidiranih i odvojenih financijskih izvještaja u skladu s MSFI-jevima usvojenim od strane EU, poslovodstvo donosi prosudbe, procjene i pretpostavke koje utječu na primjenu politika i iskazane iznose imovine i obveza, objavu potencijalnih i preuzetih obveza na datum izvještavanja, kao i iznose prihoda i rashoda za razdoblje. Procjene i uz njih vezane pretpostavke zasnivaju se na povijesnom iskustvu i raznim drugim čimbenicima za koje se smatra da su razumni u danim uvjetima i uz raspoložive informacije na datum izrade financijskih izvještaja, a koji zajedno čine osnovu za prosuđivanje knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza koja nije lako utvrdiva iz drugih izvora. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od ovih procjena. Procjene i uz njih vezane pretpostavke kontinuirano se pregledavaju. Izmjene računovodstvenih procjena priznaju se u razdoblju u kojem je procjena izmijenjena ukoliko izmjena utječe samo na to razdoblje, ili u razdoblju izmjene i budućim razdobljima ako izmjena utječe na tekuće i buduća razdoblja.

Procjene i temeljne pretpostavke kontinuirano se preispituju. Promjene procjena priznaju se prospektivno.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

3. Korištenje prosudbi i procjena (nastavak)

Prosudbe

- klasifikacija financijske imovine: procjena poslovnog modela u kojem se drži imovina i procjena da li ugovorni uvjeti financijske imovine prolaze SPPI test na preostali iznos glavnice (bilješka 4.1.G.ii.).
- utvrđivanje kriterija za određivanje je li kreditni rizik financijske imovine značajno povećan od početnog priznavanja, određivanje metodologije za uključivanje informacija koje se odnose na budućnost u mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka te odabir i odobrenje modela za mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka.
- utvrđivanje kontrole nad društvima u koje se ulaže (bilješka 4.1.A).

Pretpostavke i neizvjesnosti procjene

Informacije o pretpostavkama i neizvjesnosti procjena koje imaju značajan rizik da će rezultirati značajnim usklađivanjem u godini koja je završila 31. prosinca 2023. godine nalaze se u sljedećim bilješkama.

- umanjenje vrijednosti financijskih instrumenata: utvrđivanje ulaznih podataka u model mjerenja očekivanih kreditnih gubitaka, uključivanje informacija koje se odnose na budućnost (bilješka 4.1.G.ix.).
- umanjenje vrijednosti financijskih instrumenata: ključne pretpostavke korištene u procjeni nadoknadivih novčanih tokova (bilješka 4.1.G.ix.).
- značajne računovodstvene procjene i prosudbe koje se odnose na primjenu MSFI-ja 9 opisane su u bilješci (bilješka 4.1.G.).

4. Sažetak značajnih računovodstvenih politika

4.1. Značajne računovodstvene politike

Osnovne računovodstvene politike primijenjene pri sastavljanju ovih financijskih izvještaja sažete su u nastavku.

Grupa je dosljedno primjenjivala sljedeće računovodstvene politike na sva razdoblja iskazana u ovim odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima.

A. Osnova za konsolidaciju

Ovisna društva

Ovisna društva su društva pod kontrolom Grupe. Grupa "kontrolira" subjekt ako je izložena ili ima prava na varijabilne povrate iz svog sudjelovanja u subjektu i ima mogućnost utjecati na te povrate kroz svoju moć nad subjektom. Grupa ponovno procjenjuje ima li kontrolu ako postoje promjene u jednom ili više elemenata kontrole. To uključuje okolnosti u kojima zaštitna prava koja se drže (npr. ona koja proizlaze iz kreditnog odnosa) postaju bitna i dovode do toga da Grupa ima vlast nad subjektom u koji ulaže.

Financijski izvještaji ovisnih društava uključeni su u konsolidirane financijske izvještaje od datuma početka kontrole do datuma prestanka kontrole.

Nekontrolirajući udjeli

Nekontrolirajući udjeli mjere se prema njihovom proporcionalnom udjelu u utvrdivoj neto imovini stečenog društva na datum stjecanja.

Promjene vlasničkog udjela Grupe u ovisnom društvu koje nemaju za posljedicu gubitak kontrole obračunavaju se kao transakcije vlasničkim kapitalom.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

4. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

4.1. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

A. Osnova za konsolidaciju (nastavak)

Gubitak kontrole

Kada Grupa izgubi kontrolu nad ovisnim društvima, prestaje priznavati imovinu i obveze ovisnog društva te sve povezane nekontrolirajuće udjele i ostale sastavne dijelove kapitala.

Dobici ili gubici koji su rezultat navedenoga priznaju se u dobit ili gubitak. Pri gubitku kontrole, bilo koji udio zadržan u bivšem ovisnom društvu mjeri se po fer vrijednosti.

Transakcije eliminirane prilikom konsolidacije

Stanja i transakcije unutar grupe te svi nerealizirani prihodi i rashodi koji proizlaze iz transakcija unutar grupe eliminiraju se prilikom sastavljanja konsolidiranih financijskih izvještaja. Nerealizirani gubici se eliminiraju na isti način kao i nerealizirani dobiti, ali samo u onoj mjeri u kojoj nema dokaza o umanjenju vrijednosti.

B. Transakcije u inozemnim valutama i uz valutnu klauzulu

Sredstva i izvore sredstava koji su izraženi u drugoj valuti ili su izraženi s valutnom klauzulom, HBOR preračunava u protuvrijednost u eurima po srednjem tečaju HBOR-a ili po ugovornom tečaju na izvještajni datum.

Prihodi i rashodi u drugoj valuti preračunavaju se po tečaju na dan transakcije. Ostvareni prihodi i rashodi nastali preračunavanjem po tečaju iskazuju se u Računu dobiti i gubitka u neto iznosu.

Tečajne razlike koje proizlaze iz preračunavanja vlasničkih ulaganja za koja je izvršen odabir prikazivanja naknadnih promjena fer vrijednosti u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, priznaju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Iznosi priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti koji proizlaze iz vlasničkih ulaganja ne prenose se u dobit ili gubitak, već se zadržavaju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u trenutku prestanka priznavanja.

Pregled kretanja tečaja eura u odnosu na tečaj dolara prema srednjem tečaju HBOR-a, koji je korišten u sastavljanju financijskih izvještaja na izvještajni datum je:

31. prosinca 2023.	1 EUR = 1,10500 USD	
31. prosinca 2022.	1 EUR = 1,06660 USD	1 EUR = 7,53450 HRK

C. Prihodi i rashodi od kamata

Efektivna kamatna stopa

Prihodi i rashodi od kamata priznaju se u dobit ili gubitak primjenom metode efektivne kamatne stope. Efektivna kamatna stopa je stopa koja točno diskontira procijenjena buduća novčana plaćanja ili primitke kroz očekivani vijek trajanja financijskih instrumenata na:

- bruto knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine; ili
- amortizirani trošak financijskih obveza.

Prilikom izračunavanja efektivne kamatne stope za financijske instrumente koji nisu kupljena ili stvorena financijska imovina umanjena za kreditne gubitke („POCI“), Grupa procjenjuje buduće novčane tokove uzimajući u obzir sve ugovorne uvjete financijskog instrumenta, ali ne i očekivane kreditne gubitke. Za kupljenu ili stvorenu financijsku imovinu umanjenu za kreditne gubitke, efektivna kamatna stopa usklađena za kreditni rizik izračunava se na temelju procijenjenih budućih tokova uključujući i očekivane kreditne gubitke.

Izračun efektivne kamatne stope uključuje transakcijske troškove i naknade te plaćene ili primljene naknade koji su sastavni dio efektivne kamatne stope. Transakcijski troškovi uključuju inkrementalne troškove koji se mogu izravno pripisati stjecanju ili izdavanju financijske imovine ili financijske obveze.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

4. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

4.1. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

C. Prihodi i rashodi od kamata (nastavak)

Amortizirani trošak i bruto knjigovodstvena vrijednost

„Amortizirani trošak“ financijske imovine ili financijske obveze je iznos po kojem se financijska imovina ili financijska obveza mjeri pri početnom priznavanju, umanjen za otplatu glavnice, uvećan ili umanjen za kumulativnu amortizaciju svih razlika između početnog iznosa i iznosa po dospelju primjenom metode efektivne kamatne stope, te usklađen za sve očekivane kreditne gubitke.

„Bruto knjigovodstvena vrijednost financijske imovine“ je amortizirani trošak financijske imovine prije usklađivanja za bilo koji očekivani kreditni gubitak.

Obračun prihoda i rashoda od kamata

Efektivna kamatna stopa financijske imovine ili financijske obveze izračunava se pri početnom priznavanju financijske imovine ili financijske obveze. Pri izračunu prihoda i rashoda od kamata, efektivna kamatna stopa primjenjuje se na bruto knjigovodstvenu vrijednost imovine (kada imovina nije umanjena za kreditne gubitke) ili amortizirani trošak obveze. Efektivna kamatna stopa revidira se kao rezultat periodične procjene novčanih tokova instrumenata s promjenjivom kamatnom stopom kako bi se odrazila kretanja tržišnih kamatnih stopa.

Međutim, za financijsku imovinu koja je nakon početnog priznavanja umanjena za kreditne gubitke, prihodi od kamata izračunavaju se primjenom efektivne kamatne stope na amortizirani trošak financijske imovine. U slučaju smanjenja kreditnog rizika, izračun kamatnog prihoda se vraća na bruto knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine.

Za financijsku imovinu koja je bila kreditno umanjena prilikom početnog priznavanja, prihodi od kamata izračunavaju se primjenom efektivne kamatne stope na amortizirani trošak imovine. U slučaju smanjenja kreditnog rizika, izračun prihoda od kamata ne vraća se na bruto knjigovodstvenu vrijednost.

Za potrebe izračuna kamatnog prihoda za izloženosti raspoređene u 3. stupanj ili za imovinu klasificiranu kao kupljena ili stvorena financijska imovina umanjena za kreditne gubitke, koristi se pojam vremenske vrijednosti novca (unwinding). Unwinding, tj. prihod od kamata za navedene izloženosti izračunava se nakon datuma prijenosa izloženosti u 3. stupanj ili nakon datuma klasifikacije imovine kao POCI imovine i evidentira se kao rezerviranja za financijski instrument uz istodobno smanjenje prihoda od kamata.

Naknade koje čine kamatni prihod, a koje se odnose na plasmane i koje se obračunavaju i naplaćuju prilikom odobravanja i plasmana kredita ili tijekom razdoblja trajanja ugovora o kreditu, razgraničavaju se i priznaju u dobit ili gubitak primjenom metode efektivne kamatne stope tijekom razdoblja na koje se odnose.

Prihodi i rashodi od kamata iskazuju se u dobiti i gubitku u razdoblju u kojemu su nastali. Prihodi i rashodi od kamata iskazuju se u dobiti i gubitku za sve kamatonosne instrumente po načelu obračunanih kamata primjenom efektivne kamatne stope kojom se procijenjena buduća plaćanja ili naplate diskontiraju tijekom očekivanog vijeka trajanja financijskog instrumenta ili tijekom kraćeg razdoblja, kad je to primjereno. Prihod od kamata uključuje kupone zarađene od ulaganja u vrijednosnice s fiksnim prinisom.

Naknade koje čine kamatni prihod, zajedno s procijenjenim pripadajućim troškovima, odgađaju se te priznaju na vremenski proporcionalnoj osnovi za razdoblje trajanja kredita kao usklađenje efektivnog prinosa na kredit tijekom razdoblja trajanja kredita.

Kamata na kredite kod kojih postoji umanjeno vrijednosti i na ostalu financijsku imovinu se priznaje na osnovi stope korištene za svođenje budućih novčanih primitaka na njihovu sadašnju vrijednost te se iskazuje u dobiti ili gubitku.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

4. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

4.1. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

D. Prihodi od naknada i provizija

Prihodi i rashodi od naknada i provizija koji su sastavni dio efektivne kamatne stope na financijsku imovinu ili financijsku obvezu uključuju se u efektivnu kamatnu stopu (vidi (C)). Ostali prihodi od naknada i provizija - prihodi od naknada za dane garancije i ostale usluge Grupe, zajedno s provizijama za upravljanje sredstvima u ime i za račun pravnih osoba i naknadama za platni promet u zemlji i inozemstvu - priznaju se kada je obavljena povezana usluga. Ako se ne očekuje da će kreditna obveza rezultirati povlačenjem kredita, onda se pripadajuća naknada za neiskorištena sredstva priznaje pravocrtnom metodom tijekom obvezujućeg razdoblja.

Prihodi od naknada i provizija koji imaju karakter nekamatnih prihoda (naknade za upravljanje kreditima u ime i za račun drugih osoba, naknade za platni promet, ostale naknade nekamatnog tipa) priznaju se u dobit ili gubitak kada nastaju.

E. Najmovi

(a) Grupa kao najmoprimac

Pri sklapanju ugovora Grupa procjenjuje je li riječ o ugovoru o najmu odnosno sadrži li pojedini ugovor elemente najma. Riječ je o ugovoru o najmu ili ugovoru koji sadrži najam ako se njime prenosi pravo kontrole nad uporabom utvrđene imovine u određenom vremenskom razdoblju u zamjenu za naknadu.

Kako bi procijenila prenosi li se ugovorom pravo kontrole nad uporabom utvrđene imovine, Grupa koristi definiciju najma iz MSFI 16.

Grupa priznaje imovinu s pravom korištenja i obvezu po najmu na datum početka najma. Imovina s pravom korištenja početno se mjeri po trošku, koji obuhvaća početni iznos obveze po najmu usklađen za eventualna plaćanja najma prije ili na datum početka najma plus eventualno nastale direktne troškove i procjenu troškova za demontažu i uklanjanje eventualnih unaprjeđenja u prostorima podružnica i poslovnica.

Imovina s pravom korištenja naknadno se amortizira primjenom linearne metode od datuma početka do kraja razdoblja najma. Dodatno, imovina s pravom korištenja periodično se smanjuje za gubitke od umanjenja, ukoliko postoje, i usklađuje s određenim ponovnim mjerenjima obveze po najmu.

Obveza po osnovi najma mjeri se po sadašnjoj vrijednosti svih plaćanja u vezi s najmom koja nisu izvršena do dana početka najma primjenom diskontne stope. Diskontna stopa jednaka je prosječnoj ponderiranoj kamatnoj stopi na plasmane HBOR-a utvrđenoj za prethodnu poslovnu godinu.

Plaćanja po osnovu najma uključena u mjerenje obaveze po osnovu najma obuhvaćaju slijedeća plaćanja koja nisu podmirena do prvog dana trajanja najma:

- a) fiksna plaćanja;
- b) varijabilna plaćanja koja zavise od određenog indeksa ili stope;
- c) iznose koje se očekuje platiti na ime garantiranog ostatka vrijednosti;
- d) cijenu korištenja opcije otkupa ukoliko postoji velika vjerojatnost korištenja te opcije; i
- e) kazne za raskid najma.

Grupa prikazuje imovinu s pravom korištenja u bilješci 21. Ostala imovina, a obveze po najmu u bilješci 25. Ostale obveze, zbog nematerijalnog iznosa.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

4. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

4.1. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

E. Najmovi (nastavak)

(a) Grupa kao najmoprimac (nastavak)

Kratkoročni najmovi i najmovi imovine male vrijednosti

Grupa je odabrala opciju nepriznavanja imovine s pravom korištenja i obveza po najmu za najmove imovine male vrijednosti i kratkoročne najmove. Grupa priznaje plaćanja najma povezana s tim najmovima kao trošak primjenom linearne metode tijekom trajanja najma.

Grupa nije imala financijskih najмова u svom portfelju.

(b) Grupa kao najmodavac

Najmovi u kojima najmodavac zadržava bitan udio rizika i koristi vlasništva klasificiraju se kao operativni najmovi. Imovina u operativnom najmu uključuje se u 'Ulaganja u nekretnine' u izvještaju o financijskom položaju. Ulaganja u nekretnine iskazana su u bilješci 21. Ostala imovina zbog nematerijalnosti iznosa. Imovina se amortizira po pravocrtnoj osnovi jednako kao i ostale stavke nekretnina i opreme. Prihod od najma priznaje se tijekom trajanja najma.

F. Porez na dobit

Matično društvo temeljem članka 9. Zakona o HBOR-u nije obveznik plaćanja poreza na dobit. Obveze za porez na dobit proizlaze isključivo iz aktivnosti drugih članica Grupe.

Porez na dobit obračunava se na oporezivu dobit za godinu i sastoji se od tekućeg i odgođenog poreza. Porez na dobit priznaje se u dobit ili gubitak, osim u mjeri u kojoj se odnosi na stavke priznate izravno u kapitalu, u kojem slučaju se priznaju u kapitalu. Tekući porez predstavlja očekivanu poreznu obvezu obračunatu na oporezivi iznos dobiti za godinu, koristeći porezne stope koje su stupile na snagu ili su bile na snazi na izvještajni datum te sve korekcije iznosa porezne obveze za prethodna razdoblja.

Iznos odgođenog poreza izračunava se metodom bilančne obveze. Odgođeni porez na dobit odražava privremene razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza za potrebe financijskog izvještavanja i iznosa koji se koriste za potrebe izračuna poreza. Odgođena porezna imovina i obveze mjere se primjenom poreznih stopa za koje se očekuje da će se primjenjivati na oporezivu dobit u godinama u kojima se očekuje da će se te privremene razlike nadoknaditi ili namiriti na temelju poreznih stopa koje su stupile na snagu ili su bile na snazi na izvještajni datum.

Mjerenje odgođenih poreznih obveza i imovine odražava porezne posljedice koje proizlaze iz načina na koji Grupa očekuje, na datum izvještavanja, povrat ili podmirenje knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza.

Odgođena porezna imovina i obveze se ne diskontiraju te se klasificiraju kao dugotrajna imovina i / ili obveze u izvještaju o financijskom položaju. Odgođena porezna imovina priznaje se kada je vjerojatno da će biti raspoloživa dostatna oporeziva dobit za koju se može iskoristiti odgođena porezna imovina. Na svaki datum izvještaja o financijskom položaju, Grupa ponovno procjenjuje nepriznatu potencijalnu odgođenu poreznu imovinu i knjigovodstvenu vrijednost priznate odgođene porezne imovine.

Odgođena porezna imovina i obveze prebijaju se samo ako su ispunjeni određeni kriteriji.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

4. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

4.1. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

G. Financijska imovina i financijske obveze

i. Priznavanje i početno mjerenje

Grupa početno priznaje kredite financijskim institucijama, kredite ostalim korisnicima, depozite i izdane dužničke vrijednosne papire na datum nastanka. Svi ostali financijski instrumenti (uključujući redovitu kupnju i prodaju financijske imovine) priznaju se na datum trgovanja, odnosno na datum na koji Grupa postaje strana ugovornih odredbi instrumenta.

Financijska imovina ili financijska obveza početno se mjeri po fer vrijednosti, koja se kod financijske imovine koja se naknadno ne mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak uvećava za transakcijske troškove koji se mogu izravno pripisati stjecanju ili izdavanju financijske imovine.

ii. Klasifikacija

Nakon početnog priznavanja, financijska imovina se klasificira kao mjerena po amortiziranom trošku, po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ili po fer vrijednosti kroz dobiti ili gubitak.

Financijska imovina mjeri se po amortiziranom trošku ako ispunjava oba sljedeća uvjeta i ne mjeri se po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak:

- financijska imovina je alocirana u poslovni model čiji je cilj držanje imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova i
- ugovorni uvjeti financijske imovine nastaju na određene datume za novčane tokove – SPPI test je zadovoljen.

Dužnički instrument mjeri se po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit samo ako ispunjava oba sljedeća uvjeta i ne mjeri se po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak:

- imovina se drži unutar poslovnog modela čiji se cilj postiže prikupljanjem ugovornih novčanih tokova i prodajom financijske imovine; i
- ugovorni uvjeti financijske imovine nastaju na određene datume za novčane tokove – SPPI test je zadovoljen.

Prilikom početnog priznavanja ulaganja u vlasničke instrumente koji se ne drže radi trgovanja, Grupa može neopozivo izabrati opciju iskazivanja promjena fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Ovaj izbor se vrši na temelju ulaganja po investiciji.

Sva ostala financijska imovina klasificira se kao financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

Dodatno, pri početnom priznavanju, Grupa može neopozivo odlučiti da se financijska imovina mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak (financijska imovina koja na drugi način ispunjava zahtjeve za mjerenjem po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit) ako se time otklanja ili znatno umanjuje računovodstvena neusklađenost koja bi u protivnome nastala.

Poslovni modeli

Grupa procjenjuje cilj poslovnog modela u kojem se imovina drži na razini portfelja jer to najbolje odražava način na koji se upravlja poslovanjem te pružaju informacije rukovodstvu.

Sva financijska imovina, osim ulaganja u vlasničke vrijednosne papire klasificirane u kategoriju ulaganja u pridružena društva i ovisna društva s više od 20% glasačke moći ili kontrolom, grupirana je u poslovne modele koji odražavaju način na koji Grupa upravlja skupinom financijske imovine radi ostvarenja određenog poslovnog cilja i generiranja novčanih tokova.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

4. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

4.1. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

G. Financijska imovina i financijske obveze (nastavak)

ii. Klasifikacija (nastavak)

Poslovni modeli Grupe su:

- Poslovni model čiji je cilj držanje imovine radi naplate ugovorenih novčanih tokova – objedinjava svu financijsku imovinu koja se drži radi naplate ugovorenih novčanih tokova tijekom vijeka trajanja financijskog instrumenta.
Poslovni model radi naplate prolazi SPPI test (engl. Solely payments of principal and interest – u nastavku SPPI test), a u taj model alocirana je sljedeća financijska imovina:
 - o novčana sredstva na transakcijskim računima,
 - o depoziti kod banaka,
 - o krediti i obrnuti repo plasmani,
 - o ostala potraživanja.Kreditni rizik je osnovni rizik kojim se upravlja u okviru ovog poslovnog modela.
- Poslovni model čiji je cilj prikupljanje ugovorenih novčanih tokova i prodaja financijske imovine – objedinjava financijsku imovinu koja se drži s ciljem prikupljanja ugovorenih novčanih tokova i prodaje financijske imovine.
U poslovni model radi naplate i prodaje alocirana je sljedeća financijska imovina:
 - o dužnički vrijednosni papiri (prolazi SPPI test),
 - o vlasnički vrijednosni papiri (ne prolaze SPPI test),
 - o udjeli u investicijskim fondovima (ne prolaze SPPI test),Rizik likvidnosti je osnovni rizik kojim se upravlja u okviru ovog poslovnog modela.
- Poslovni model unutar kojeg se financijska imovina mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak (ne prolazi SPPI test) – objedinjuje svu financijsku imovinu koja se ne drži u okviru prethodno navedena dva poslovna modela.
Financijskom imovinom u ovom poslovnom modelu upravlja se s ciljem ostvarenja novčanih tokova prodajom imovine i ostvarenjem kratkoročnog profita.

iii. SPPI test

Za potrebe ove procjene, „glavnica“ se definira kao fer vrijednost financijske imovine prilikom početnog priznavanja. "Kamata" se definira kao naknada za vremensku vrijednost novca i za kreditni rizik povezan s nepodmirenim iznosom glavnice u određenom vremenskom razdoblju i za ostale osnovne kreditne rizike i troškove (npr. rizik likvidnosti i administrativni troškovi), kao i profitnom maržom.

Test obilježja ugovorenih novčanih tokova s aspekta plaćanja samo glavnice i kamate na nepodmireni iznos glavnice (engl. Solely payments of principal and interest – u nastavku SPPI test) jedan je od kriterija za klasifikaciju financijske imovine u pojedinu kategoriju mjerenja. SPPI test se provodi s ciljem utvrđivanja da li kamata na nepodmirenu glavnica odražava naknadu za vremensku vrijednost novca, kreditni rizik i druge osnovne rizike posudbe, troškove kreditiranja i profitnu maržu.

Prilikom procjene zadovoljavaju li ugovoreni novčani tokovi SPPI test, Grupa razmatra ugovorne uvjete instrumenta. To uključuje procjenu sadrži li financijska imovina ugovorni uvjet koji bi mogao promijeniti vrijeme ili iznos ugovorenih novčanih tokova tako da ne bi ispunio taj uvjet. Prilikom procjene, Grupa razmatra:

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

4. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

4.1. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

G. Financijska imovina i financijske obveze (nastavak)

iii. SPPI test (nastavak)

- nepredviđene događaje koji bi promijenili iznos i vrijeme novčanih tokova;
- značajke (karakteristike) financijske poluge;
- uvjete prijevremene otplate i produljenja roka otplate;
- uvjete koji ograničavaju pravo na novčane tokove Grupe od navedene imovine (npr. krediti bez prava na regres); i
- značajke koje mijenjaju razmatranje vremenske vrijednosti novca (npr. periodično resetiranje kamatnih stopa).

SPPI test se provodi:

- za svaku financijsku imovinu, alociranu u poslovni model čiji je cilj držanje financijske imovine radi naplate ugovorenih novčanih tokova i poslovni model čiji je cilj prikupljanje ugovorenih novčanih tokova i prodaja financijske imovine, a na datum njenog inicijalnog priznavanja,
- za svaku financijsku imovinu u slučajevima u kojima je izvorna imovina značajno modificirana i zbog toga ponovno priznata kao nova imovina,
- kod uvođenja novih modela i/ili programa kreditiranja kako bi se unaprijed utvrdila prihvatljivost razmatranih uvjeta kreditiranja u odnosu na potrebu kasnijeg praćenja vrijednosti eventualne financijske imovine koja bi proizašla iz istih.

iv. Reklasifikacija financijske imovine

U slučaju promjene poslovnog modela upravljanja financijskom imovinom, reklasificirati će se sva financijska imovina na koju utječe reklasifikacija. Reklasifikacija će se obaviti prospektivno, od datuma reklasifikacije, odnosno od prvog dana idućeg obračunskog razdoblja, ne prepravljajući, pri tom, prethodno priznatu dobit, gubitke ni kamate.

v. Prestanak priznavanja

Financijska imovina

Grupa prestaje priznavati financijsku imovinu kada isteknu ugovorna prava na novčane tokove od financijske imovine ili ako prenosi prava na primanje ugovornih novčanih tokova u transakciji u kojoj se prenose uglavnom svi rizici i koristi od vlasništva nad financijskom imovinom ili u kojima Grupa ne prenosi niti zadržava uglavnom sve rizike i nagrade povezane s vlasništvom te ne zadržava kontrolu nad financijskom imovinom.

Nakon prestanka priznavanja financijske imovine, razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine (ili knjigovodstvenog iznosa raspoređenog na dio imovine koja se prestala priznavati) i zbroja (i) primljene naknade za dio koji se prestaje priznavati (uključujući svu novo stečenu imovinu umanjenu za sve preuzete nove obveze) i (ii) kumulativnog dobitka ili gubitka koji je priznat u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, priznaje se u dobiti ili gubitku.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

4. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

4.1. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

G. Financijska imovina i financijske obveze (nastavak)

v. Prestanak priznavanja (nastavak)

Od 1. siječnja 2018. svi kumulativni dobici/gubici priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti po vlasničkim vrijednosnim papirima vrednovanim po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, ne priznaju se u dobit ili gubitak po prestanku priznavanja. Svaki udio u prenesenoj financijskoj imovini koja ispunjava uvjete za prestanak priznavanja koji je stvorila ili zadržala Grupa, priznaje se kao zasebna imovina ili obveze.

Financijske obveze

Financijska obveza prestaje se priznavati kada je obveza podmirena, otkazana ili istekla.

vi. Modifikacija financijske imovine

Modifikacija financijske imovine je svaka izmjena ugovornih odredbi koja rezultira izmjenom ugovorenih novčanih tokova. U slučaju kada modifikacija nije značajna, izmjena ugovornih odredbi ne dovodi do prestanka priznavanja te financijske imovine, već se utvrđuje nova bruto knjigovodstvena vrijednost kao sadašnja vrijednost modificiranih ugovornih novčanih tokova diskontiranih izvornom EKS.

Pri tome se razlika između izvorne bruto knjigovodstvene vrijednosti prije modifikacije i bruto knjigovodstvene vrijednosti utvrđene temeljem modificiranih novčanih tokova nakon modifikacije priznaje u izvještaju o dobiti i gubitku kao modifikacijski dobitak ili gubitak.

U slučaju kada je modifikacija financijske imovine značajna, financijska imovina se prije modifikacije prestaje priznavati te se modificirana financijska imovina ponovno priznaje kao „nova“ financijska imovina i utvrđuje se nova EKS. Datumom početnog priznavanja smatra se datum izmjene ugovornih odredbi.

Umanjenje vrijednosti na ponovno priznatu financijsku imovinu priznaje se u iznosu očekivanih kreditnih gubitaka u dvanaestomjesečnom razdoblju (1. stupanj) dok se ne ispune uvjeti za prelazak u 2. stupanj. Ukoliko se utvrdi da je modificirana financijska imovina pri početnom priznavanju umanjena za kreditne gubitke, u tom slučaju financijska imovina se priznaje kao kupljena ili stvorena financijska imovina umanjena za kreditne gubitke (POCI imovina) te se utvrđuje EKS usklađena za kreditni rizik.

U svrhu odlučivanja je li modifikacija značajna ili beznačajna, provodi se kvantitativno ispitivanje kako bi se utvrdilo da li je prekoračen prag značajnosti. Bruto knjigovodstvena vrijednost prije i nakon modifikacije se uspoređuju, a novi novčani tokovi diskontiraju se po izvornoj efektivnoj kamatnoj stopi. Kao prag značajnosti kvantitativnih modifikacija koje utječu na izmjenu novčanih tokova, utvrđuje se razlika u visini inicijalnog novčanog toka u odnosu na modificirani novčani tok u iznosu promjene od 10% inicijalnog novčanog toka.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

4. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

4.1. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

G. Financijska imovina i financijske obveze (nastavak)

vii. Kupljena ili stvorena financijska imovina umanjena za kreditne gubitke (POCI imovina)

POCI imovina je financijska imovina kod koje pri početnom priznavanju postoje objektivni dokazi o umanjenju za kreditne gubitke, zato što je kreditni rizik stvorene, odnosno izdane imovine vrlo visok ili je, u slučaju kupnje, ista nabavljena s velikim diskontom.

Pri početnom mjerenju POCI imovine, njezina knjigovodstvena vrijednost ne umanjuje se za rezervacije za umanjenje vrijednosti, već se POCI imovina priznaje u iznosu fer vrijednosti koja uključuje očekivane kreditne gubitke.

Očekivani kreditni gubici pri inicijalnom priznavanju iskazuju se kao umanjenje vrijednosti nastalo pri početnom priznavanju u izvještaju o financijskom položaju. Istovremeno, u računu dobiti i gubitka priznaju se gubici od umanjenja vrijednosti nastalog pri početnom priznavanju, ako se radi o izdanoj POCI imovini ili POCI imovini nastaloj nakon značajne modifikacije.

Rezervacije za umanjenje vrijednosti priznaju se u izvještaju o financijskom položaju u iznosu kumulativnih promjena očekivanih kreditnih gubitaka tijekom vijeka trajanja nastalih nakon početnog priznavanja POCI imovine, uz istovremeno priznavanje dobiti ili gubitka od umanjenja vrijednosti u računu dobiti i gubitka.

Smanjenje očekivanih kreditnih gubitaka tijekom vijeka trajanja u odnosu na iznos očekivanih kreditnih gubitaka pri početnom priznavanju, priznaje se kao negativni iznos rezervacija za umanjenje vrijednosti, uz istovremeno priznavanje dobiti od umanjenja vrijednosti u računu dobiti i gubitka.

Financijska imovina koja je priznata kao POCI imovina na sljedeće izvještajne datume se prema kriterijima kreditnog umanjenja alocira u 2.stupanj ili ostaje alocirana u 3. stupanj do prestanka priznavanja.

viii. Mjerenje fer vrijednosti

Fer vrijednost je cijena koja bi bila ostvarena na datum mjerenja prodajom neke stavke imovine ili plaćena za prijenos neke obveze Grupe u urednoj transakciji na glavnom, odnosno najpovoljnijem tržištu pod postojećim tržišnim uvjetima.

Osnovnu cijenu predstavlja izlazna cijena, neovisno o tome da li je ona neposredno vidljiva ili procijenjena nekom drugom metodom vrednovanja.

Pri početnom priznavanju, kad je neka stavka financijske imovine stečena ili neka obveza preuzeta u razmjeni za tu stavku imovine, odnosno obvezu, transakcijska cijena je cijena plaćena za stjecanje predmetne stavke imovine, odnosno primljena za preuzimanje predmetne obveze (ulazna cijena).

Fer vrijednost imovine ili obveze je cijena koja bi bila ostvarena prodajom imovine, odnosno plaćena za prijenos obveze (izlazna cijena).

Ako odredbe nekog MSFI-ja ili zakonske odredbe propisuju ili dopuštaju mjerenje neke stavke imovine ili obveze kod prvog knjiženja po fer vrijednosti i ako se u tome slučaju transakcijska cijena razlikuje od fer vrijednosti, Grupa tako nastale dobitke i gubitke uračunava u dobit i gubitak, osim ako nije propisano drugačije.

Pri utvrđivanju fer vrijednosti Grupa koristi što više relevantnih vidljivih ulaznih podataka, a što manje ulaznih podataka koji nisu vidljivi.

Grupa odabire ulazne podatke prema obilježjima stavke imovine ili obveze koje bi tržišni sudionici uzeli u obzir u transakciji predmetnom imovinom, odnosno obvezom.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

4. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

4.1. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

G. Financijska imovina i financijske obveze (nastavak)

viii. Mjerenje fer vrijednosti (nastavak)

Ako neka stavka imovine ili neka obveza mjerena po fer vrijednosti ima kupovnu cijenu i prodajnu cijenu (npr. ulazni podatak s dilerskog tržišta), za mjerenje fer vrijednosti koristi se cijena unutar raspona između kupovne i prodajne cijene koja najreprezentativnije odražava fer vrijednost.

Sukladno navedenome, knjigovodstveni iznosi novca i stanja na transakcijskim računima općenito su približno iskazani po njihovim fer vrijednostima.

Procijenjena fer vrijednost depozita kod drugih banaka približna je njihovim knjigovodstvenim iznosima, s obzirom da svi iznosi dospijevaju najkasnije do 90 dana.

Kredit i predujmovi bankama i ostalim klijentima su iskazani u neto vrijednosti, odnosno umanjeni za iznos rezerviranja radi umanjenja vrijednosti. Njihova procijenjena fer vrijednost predstavlja diskontirani iznos procijenjenih očekivanih budućih priljeva novca. Prilikom sagledavanja fer vrijednosti uzima se u obzir i subvencionirana kamata koja je u diskontiranom iznosu prikazana kao odgođeno priznavanje kamatnih prihoda u ostalim obvezama.

Tržišne cijene za dugoročne kredite koje je Grupa primila nisu dostupne te se njihova fer vrijednost procjenjuje kao sadašnja vrijednost budućih novčanih tokova diskontiranih primjenom važećih kamatnih stopa na datum izvještaja o financijskom položaju za nove kredite sa sličnim uvjetima i preostalim dospjećem.

Fer vrijednost obveznica izdanih od strane HBOR-a prezentira se korištenjem ulaznih podataka 2. razine u vidu tržišno potkrijepljenih podataka vidljivih na Bloomberg servisu, korištenjem „Bloomberg Generic prices“ (BGN) mid cijene.

BGN ili „Bloomberg Generic prices“ predstavlja jednostavni prosjek cijena uključujući indikativne i izvršne cijene. „Mid“ cijena predstavlja prosjek kotirane „ask“ i „bid“ cijene.

Grupa vodi računa o prezentiranju hijerarhije fer vrijednosti koja se sastoji od tri razine podataka koji ulaze u tehnike vrednovanja na način kako slijedi:

	Razina 1	Razina 2	Razina 3
Definicija ulaznih podataka:	Kotirane (neusklađene) cijene na aktivnim tržištima za identičnu imovinu, odnosno identične obveze i koje su dostupne na datum mjerenja.	Ulazni podaci, osim kotiranih iz 1. razine koje su, bilo izravno, bilo neizravno, vidljive za predmetnu imovinu, odnosno obvezu.	Ulazni podaci o predmetnoj imovini, odnosno obvezi koji nisu vidljivi, odnosno koji su izvedeni iz tržišnih podataka.

Grupa iskazuje prijenose između razina fer vrijednosti na kraju izvještajnog razdoblja tijekom kojeg se promjena dogodila.

Usporedba fer i knjigovodstvene vrijednosti financijskih instrumenata koji se ne vode po fer vrijednosti prikazana je u bilješci 32.2.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

4. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

4.1. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

G. Financijska imovina i financijske obveze (nastavak)

ix. Umanjenje vrijednosti

Umanjenje vrijednosti financijske imovine priznaje se po modelu očekivanih kreditnih gubitaka za imovinu koja se naknadno mjeri po amortiziranom trošku i imovinu koja se naknadno mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Umanjenje vrijednosti provodi se tijekom obračunskih razdoblja i krajem godine na dan bilance, a efekti umanjenja vrijednosti iskazuju se po svakom plasmanu pojedinačno u izvještaju o financijskom položaju, ostaloj sveobuhvatnoj dobiti i izvještaju o dobiti i gubitku.

Umanjenje vrijednosti se provodi primjenom općeg i pojednostavljenog pristupa.

Prema **općem pristupu** umanjenja vrijednosti, financijska imovina se pri inicijalnom priznavanju alokira u:

- 1. stupanj – financijska imovina bez značajno povećanog kreditnog rizika ili
- POCI imovinu kao financijsku imovinu koja je kupljena ili stvorena financijska imovina umanjena za kreditne gubitke, koja se alokira u 3. stupanj.

Na sljedeće izvještajne datume sva financijska imovina, koja nije priznata kao POCI imovina, alokira se prema utvrđenom značajnom porastu kreditnog rizika i kriterijima kreditnog umanjenja u tri stupnja:

- 1. stupanj – financijska imovina niskog kreditnog rizika,
- 2. stupanj – financijska imovina značajno povećanog kreditnog rizika ili
- 3. stupanj – financijska imovina u statusu neispunjenja obaveza.

Financijska imovina koja je priznata kao POCI imovina na sljedeće izvještajne datume se prema kriterijima kreditnog umanjenja alokira u 2.stupanj ili ostaje alocirana u 3. stupanj do prestanka priznavanja.

Umanjenje vrijednosti odgovara iznosu očekivanih kreditnih gubitaka u dvanaestomjesečnom razdoblju za financijsku imovinu raspoređenu u 1. stupanj, odnosno iznosu očekivanih kreditnih gubitaka tijekom vijeka trajanja instrumenta ukoliko je financijska imovina raspoređena u 2. i 3. stupanj.

Pri tom je kreditni gubitak razlika između svih ugovorenih novčanih tokova i svih novčanih tokova koji se očekuju od dužnika, diskontirana na sadašnju vrijednost primjenom izvorne efektivne kamatne stope, ili, u slučaju POCI imovine, primjenom efektivne kamatne stope usklađene za kreditni rizik.

U slučaju kratkotrajne financijske imovine s ugovorenim rokom dospjeća od godinu dana i kraće i financijske imovine kojoj je rok u kojem se očekuju budući novčani tokovi kraći od jedne godine računajući od datuma bilance, ne provodi se svođenje očekivanog kreditnog gubitka na sadašnju vrijednost.

Za financijsku imovinu koja se naknadno mjeri po amortiziranom trošku, umanjenje vrijednosti priznaje se kao trošak u računu dobiti i gubitka, a rezervacije za umanjenje vrijednosti umanjuju knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine u izvještaju o financijskom položaju. Rezervacije za umanjenje vrijednosti smanjuju se ili ukidaju u slučaju smanjenja očekivanih kreditnih gubitaka ili zbog naplate potraživanja u izvještaju o financijskom položaju, i istovremeno se priznaju kao prihod od ukidanja rezervacija ili prihod po naplati u računu dobiti i gubitka.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

4. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

4.1. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

G. Financijska imovina i financijske obveze (nastavak)

ix. Umanjenje vrijednosti (nastavak)

Umanjenje financijske imovine klasificirane kao imovina koja se naknadno mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit obračunava se primjenom modela očekivanih kreditnih gubitaka na način da se rezervacije za umanjene vrijednosti priznaju u računu dobiti i gubitka te u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti i sukladno tome ne umanjuju knjigovodstveni iznos ove financijske imovine u izvještaju o financijskom položaju.

Dobit ili gubitak nastao promjenom fer vrijednosti ove financijske imovine priznaje se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, a dobit ili gubitak od tečajnih razlika priznaje se u računu dobiti i gubitka.

Akumulirana dobit/gubitak priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti reklasificiraju se iz vlasničkog kapitala u računu dobiti i gubitka pri prestanku priznavanja imovine i predstavljaju reklasifikacijsko usklađenje, osim za vlasničke vrijednosnice klasificirane unutar financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit kod kojih se rezerve priznate unutar ostale sveobuhvatne dobiti nikada neće prenijeti u račun dobiti i gubitka.

Financijska imovina koja je klasificirana kao imovina koja se naknadno mjeri po fer vrijednosti kroz dobiti ili gubitak početno i naknadno se mjeri po utvrđenoj fer vrijednosti i ne podliježe umanjenju vrijednosti, već se fer vrijednost imovine utvrđuje sukladno internim aktima koji uređuju metode vrednovanja financijskih instrumenata, do prestanka priznavanja financijskog instrumenta.

Smanjenje ili povećanje fer vrijednosti ove financijske imovine evidentira se povećanjem ili smanjenjem njihove knjigovodstvene vrijednosti u izvještaju o financijskom položaju, a dobiti ili gubici nastali promjenom fer vrijednosti priznaju se u računu dobiti i gubitka.

Pojednostavljeni pristup umanjenja vrijednosti može se primijeniti samo na potraživanja od kupaca ili ugovornu imovinu i potraživanja na temelju najma, te ostale nekamatne naknade i ovo umanjeno vrijednosti uvijek odgovara iznosu očekivanih kreditnih gubitaka tijekom vijeka trajanja instrumenta.

Pri inicijalnom priznavanju financijska imovina se alokira u 2. stupanj (sva financijska imovina koja nije kreditno umanjena pri inicijalnom priznavanju) ili 3. stupanj (sva POCl imovina).

Na sljedeće izvještajne datume sva financijska imovina uključujući i POCl imovinu, alokira se isključivo prema kriterijima kreditnog umanjenja u 2. i 3. stupanj.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

4. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

4.1. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

G. Financijska imovina i financijske obveze (nastavak)

ix. Umanjenje vrijednosti (nastavak)

Detalji vezani uz metodologiju su navedeni u sklopu bilješke 31. Upravljanje rizicima.

x. Financijska imovina - kategorije

Financijsku imovinu Grupe čine:

- novčana sredstva na transakcijskim računima,
- depoziti kod banaka,
- krediti,
- dužnički vrijednosni papiri,
- vlasnički vrijednosni papiri,
- udjeli u investicijskim fondovima,
- derivatna financijska imovina i
- ostala potraživanja.

Novčana sredstva na transakcijskim računima

Novčana sredstva na transakcijskim računima alocirani su u poslovni model čiji je cilj držanje imovine radi naplate ugovorenih novčanih tokova, te prema uvjetima u Metodologiji za klasifikaciju i mjerenje financijskih instrumenata prolaze SPPI test.

Sukladno navedenom, novčana sredstva na transakcijskim računima klasificiraju se u imovinu koja se naknadno mjeri po amortiziranom trošku.

U slučaju identificiranih očekivanih kreditnih gubitaka novčanih sredstava na transakcijskim računima kod domaćih banaka i u inozemstvu, provodi se umanjenje vrijednosti, ali se očekivani kreditni gubici ne diskontiraju na sadašnju vrijednost u skladu sa kratkoročnim karakterom ove financijske imovine.

Depoziti kod banaka

Depoziti kod banaka alocirani su u poslovni model čiji je cilj držanje imovine radi naplate ugovorenih novčanih tokova, te prema uvjetima u Metodologiji za klasifikaciju i mjerenje financijskih instrumenata prolaze SPPI test.

Sukladno navedenom, depoziti kod banaka klasificiraju se u imovinu koja se naknadno mjeri po amortiziranom trošku.

Umanjenje vrijednosti utvrđuje se u iznosu očekivanih kreditnih gubitaka, ali se u slučaju kratkoročnih depozita ne diskontira na sadašnju vrijednost u skladu sa njihovim kratkoročnim karakterom.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

4. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

4.1. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

G. Financijska imovina i financijske obveze (nastavak)

x. Financijska imovina – kategorije (nastavak)

Kredit

Kredit su alocirani u poslovni model čiji je cilj držanje imovine radi naplate ugovorenih novčanih tokova. Kredit koji prema uvjetima u Metodologiji za klasifikaciju i mjerenje financijskih instrumenata prolaze SPPI test, klasificiraju se u imovinu koja se naknadno mjeri po amortiziranom trošku. Kredit koji prema uvjetima u Metodologiji za klasifikaciju i mjerenje financijskih instrumenata ne prolaze SPPI test, klasificiraju se u imovinu koja se naknadno mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

Umanjenje vrijednosti kredita koji se naknadno mjere po amortiziranom trošku utvrđuje se u visini očekivanih kreditnih gubitaka primjenjujući opći pristup umanjena vrijednosti (vidi G.ix. Umanjenje vrijednosti).

Potraživanja po kreditima temelje se na ugovoru. Svaka izmjena ugovornih odredbi koja mijenja ugovorene novčane tokove od kredita smatra se modifikacijom kredita (vidi G.vi. Modifikacija financijske imovine).

Kupljeni ili dani kredit za koje je pri inicijalnom priznavanju utvrđeno postojanje očekivanih kreditnih gubitaka smatraju se POCI imovinom (vidi G.vii. Kupljena ili stvorena financijska imovina umanjena za kreditne gubitke (POCI imovina)).

Kamatni prihod od naknada priznaje se u dobiti ili gubitku metodom efektivne kamatne stope gdje god je to primjenjivo. U slučaju da zaduženje naknade koja je inkrementalni trošak kredita nastupi prije prvog korištenja kredita, prihod od naknade priznaje se u računu dobiti i gubitka na vremenski proporcionalnoj osnovi (tzv. linearna metoda) do utvrđenja efektivne kamatne stope. Od trenutka utvrđenja efektivne kamatne stope do kraja vijeka trajanja kredita, na priznavanje kamatnog prihoda u računu dobiti i gubitka primjenjuje se metoda efektivne kamatne stope na neamortizirani iznos naknade.

Kredit koji su klasificirani u imovinu koja se naknadno mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak ne podliježu umanjenu vrijednosti već se i na početno i naknadno vrednovanje primjenjuje Metodologija navedena u točki G.x. "Ulaganje u investicijske fondove".

HBOR u portfelju ima i kredite s kamatnim stopama nižim od tržišnih kamatnih stopa koji su odobreni uz subvenciju HBOR-a. Navedeni krediti iskazuju se sukladno MSFI-ju 9.

Netržišna kamatna stopa je svaka kamatna stopa koja je niža od tržišne kamatne stopa definirane Pravilnikom za provedbu, računovodstvenu evidenciju i knjigovodstveno izvještavanje o subvenciji kamatnih stopa na teret HBOR-a.

Kredit s netržišnom kamatnom stopom početno se priznaju u visini sadašnje vrijednosti budućih novčanih tokova (uključujući ugovorenu kamatu umanjenu za subvenciju HBOR-a) diskontiranih po tržišnim kamatnim stopama. Razlika između dobivene vrijednosti i novčanog izdatka je subvencija HBOR-a i priznaje se kao gubitak u računu dobiti i gubitka u razdoblju unosa kredita u poslovne knjige HBOR-a.

Prihod od kamata na kredite s netržišnom kamatnom stopom obračunava se metodom efektivne kamatne stope. Pri tom se u ukupni prihod od kamata u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti priznaje prihod od nominalne kamatne stope kredita i amortizacije priznatog diskonta (gubitka) pri početnom priznavanju.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

4. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

4.1. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

G. Financijska imovina i financijske obveze (nastavak)

x. Financijska imovina – kategorije (nastavak)

Dužnički vrijednosni papiri

HBOR ulaže dio sredstava rezervi likvidnosti u dužničke vrijednosne papire sukladno uvjetima propisanim internim aktima banke koji uređuju investicijsku politiku HBOR-a. Zbog razvojne uloge HBOR-a određene Zakonom o HBOR-u, očuvanja kapitala i svođenja rizika koji su proizašli iz obavljanja djelatnosti utvrđenih Zakonom o HBOR-u na najmanju mjeru, Banka se ne bavi stjecanjem vrijednosnih papira i ulaganja radi kratkoročnog stjecanja dobitka/gubitka od aktivnosti trgovanja, već u svrhu održavanja kratkoročne rezerve likvidnosti i upravljanja kratkoročnom likvidnošću.

Dužničke vrijednosne papire čine obveznice i instrumenti tržišta novca – trezorski, blagajnički i komercijalni zapisi.

Dužnički vrijednosni papiri alocirani su u poslovni model čiji je cilj prikupljanje ugovorenih novčanih tokova i prodaja financijske imovine, prolaze SPPI test te se klasificiraju u imovinu koja se naknadno mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Dužnički vrijednosni papiri iskazuju u izvanbilančnoj evidenciji na datum trgovanja po nominalnoj vrijednosti, a na datum namire priznaju se u izvještaju o financijskom položaju po fer vrijednosti koja uključuje transakcijske troškove koji se izravno mogu pripisati stjecanju financijske imovine.

Stečena kamata se priznaje kao potraživanje po kamatama na datum namire i ne predstavlja prihod HBOR-a.

Kamate obračunane na nominalnu vrijednost dužničkih vrijednosnih papira proporcionalne su kamatnoj stopi i vremenu dospjeća, i priznaju se kao prihod od kamata u računu dobiti i gubitka metodom efektivne kamatne stope.

Amortizacija početno priznate premije ili diskonta te transakcijskih troškova kod kupnje dužničkih vrijednosnih papira, priznaje se u računu dobiti i gubitka kao povećanje ili smanjenje kamatnog prihoda, metodom efektivne kamatne stope.

Dužnički vrijednosni papiri evaluiraju se na datum bilance na fer vrijednost koja se utvrđuje na način propisan internim aktima koji uređuju metode vrednovanja financijskih instrumenata (Metodologija vrednovanja financijskih instrumenata). Dobit ili gubitak nastao uslijed promjene fer vrijednosti ove financijske imovine priznaje se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, a dobit ili gubitak od tečajnih razlika priznaje se u računu dobiti ili gubitka.

Ako se financijska imovina prestane priznavati, kumulativna dobit ili gubitak priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti reklasificiraju se iz vlasničkog kapitala u račun dobiti i gubitka i predstavljaju reklasifikacijsko usklađenje.

Umanjenje vrijednosti utvrđuje se u visini očekivanih kreditnih gubitaka (vidi G.ix. Umanjenje vrijednosti – opći pristup).

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

4. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

4.1. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

G. Financijska imovina i financijske obveze (nastavak)

x. Financijska imovina – kategorije (nastavak)

Vlasnički vrijednosni papiri

Računovodstveni tretman ulaganja u obične ili povlaštene dionice ili poslovne udjele ovisi o stupnju kontrole i utjecaju HBOR-a nad poslovanjem i poslovnim politikama u trgovačkom društvu i vrsti ulaganja.

Ulaganja se razvrstavaju kao:

- 1) ulaganja bez značajnog utjecaja - udjel u vlasništvu ispod 20%,
- 2) ulaganja u pridružena društva - značajni utjecaj,
- 3) ulaganja u ovisna društva - kontrolni utjecaj.

Pri pripremi odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja ulaganja u pridružena i ovisna društva iskazuju se ili:

- 1) po trošku ulaganja,
- 2) sukladno MSFI-ju 9,
- 3) primjenom metode udjela.

Za svaku kategoriju ulaganja primjenjuje se isti računovodstveni tretman.

U slučajevima kada se ulaganja u ovisna i pridružena društva koja se iskazuju po trošku ulaganja ili primjenom metode udjela klasificiraju kao ulaganja namijenjena prodaji ili distribuciji iskazuje se sukladno MSFI-ju 5 „Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i prestanak poslovanja“.

U tim okolnostima ne mijenja se mjerenje ulaganja obračunatih sukladno MSFI-ju 9.

Ulaganja bez značajnog utjecaja - udjel u vlasništvu ispod 20%

Vlasnički vrijednosni papiri alocirani su u poslovni model čiji je cilj prikupljanje ugovorenih novčanih tokova i prodaja financijske imovine, te prema uvjetima u Metodologiji za klasifikaciju i mjerenje financijskih instrumenata ne prolaze SPPI test. Sukladno navedenom, vlasnički vrijednosni papiri klasificiraju se u imovinu koja se naknadno mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak te se početno i naknadno mjeri po fer vrijednosti.

Na dio vlasničkih vrijednosnih papira se primjenjuje opcija fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, a to su dionice društava S.W.I.F.T. i Europskog investicijskog fonda zbog trajne namjere držanja tih dionica u portfelju HBOR-a. Opcija fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit predstavlja način naknadnog mjerenja u kojem se sve promjene fer vrijednosti priznaju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, a ne u dobiti ili gubitku. Ovo je neopoziva opcija i svi vlasnički instrumenti ostaju klasificirani u ovaj model naknadnog vrednovanja do prestanka priznavanja.

Dobici ili gubici nastali uslijed promjene tečaja stranih valuta, priznaju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Iznosi priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti ne prenose se u dobit ili gubitak, već se u trenutku prestanka priznavanja zadržavaju unutar ostale sveobuhvatne dobiti.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

4. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

4.1. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

G. Financijska imovina i financijske obveze (nastavak)

x. Financijska imovina – kategorije (nastavak)

Vlasnički vrijednosni papiri (nastavak)

Ulaganja bez značajnog utjecaja - udjel u vlasništvu ispod 20 % (nastavak)

Prihod od dividende po vlasničkim vrijednosnim papirima priznaje se temeljem odluke o isplati i u razdoblju u kojem je donesena, koju je donijela skupština ili drugo nadležno tijelo, ako je razumno da će se dividenda i naplatiti.

Ako je naplata neizvjesna, приход će se priznati tek u trenutku naplate.

Dividenda se priznaje u dobiti ili gubitku za sve vlasničke instrumente neovisno da li su klasificirani kao instrumenti koji se naknadno mjere po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak ili kao instrumenti koji se naknadno mjere po opciji fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Ulaganja u ovisna društva – ostvarivanje kontrole (vidi A. Ovisna društva)

Ulaganja u investicijske fondove

Udjeli u investicijskim fondovima odnose se na udjele u novčanim ili obvezničkim UCITS otvorenim investicijskim fondovima i udjele u PE/VC alternativnim investicijskim fondovima rizičnog kapitala.

Udjeli u investicijskim fondovima prema uvjetima u Metodologiji za klasifikaciju i mjerenje financijskih instrumenata, ne prolaze SPPI test. Sukladno navedenom, klasificiraju se u imovinu koja se naknadno mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

Fer vrijednost udjela u investicijskim fondovima utvrđuje sukladno internim aktima koji uređuju metode vrednovanja financijskih instrumenata (Metodologija vrednovanja financijskih instrumenata) do prestanka priznavanja financijskog instrumenta, a u poslovnima knjigama priznaje se po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

Derivatni financijski instrumenti

Derivatna financijska imovina odnosi se na FX Forward i FX Swap instrumente ugovorene za potrebe upravljanja valutnim rizikom i rizikom likvidnosti.

Derivatna financijska imovina alocirana je u poslovni model unutar kojeg se financijska imovina mjeri po fer vrijednosti kroz dobiti ili gubitak te, prema uvjetima u Metodologiji za klasifikaciju i mjerenje financijskih instrumenata, ne prolazi SPPI test. Sukladno navedenom, klasificira se u imovinu/obveze koja se naknadno mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka te se vrednuje kao imovina kada je njezina fer vrijednost pozitivna, odnosno, kao obveze kada je negativna.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

4. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

4.1. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

G. Financijska imovina i financijske obveze (nastavak)

x. Financijska imovina – kategorije (nastavak)

Derivatni financijski instrumenti (nastavak)

Na datum ugovora na računima izvanbilančne evidencije početno se iskazuje ugovorena vrijednost derivatnih financijskih instrumenata, uz istovremeno priznavanje promjene fer vrijednosti u izvještaju o financijskom položaju i dobiti ili gubitku od promjene fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka sve do prestanka priznavanja.

Fer vrijednost derivatne financijske imovine utvrđuje se kao sadašnja vrijednost svih budućih novčanih tokova koja se utvrđuje metodologijom propisanom internim aktima koji uređuju metode vrednovanja financijskih instrumenata (Metodologija vrednovanja financijskih instrumenata).

HBOR ne drži ili izdaje izvedene financijske instrumente u spekulativne svrhe.

Niti jedan od tih instrumenata ne ispunjava uvjete instrumenta zaštite sukladno MSFI-ju 9.

Derivatni financijski instrumenti – pozitivna fer vrijednost iskazuju se u bilješci Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, dok se derivatni financijski instrumenti – negativna fer vrijednost iskazuju u bilješci Ostale obveze, zbog nematerijalnog iznosa.

Ostala potraživanja

Ostala potraživanja uključuju dospjela i nedospjela potraživanja po obračunatim nekamatnim prihodima s temelja provizija i naknada te ostala potraživanja koja nisu uključena u ostale pozicije: dani predujmovi za kratkotrajnu imovinu dobavljačima, potraživanja od kupaca, pojedine preplate i sredstva u obračunu.

Potraživanjima po osnovi naknada koja imaju karakter nekamatnih prihoda smatraju se naknade za izdane garancije, naknade za upravljanje zajmovima u ime i za račun drugih osoba, naknade za obavljanje usluga platnog prometa, ostale naknade koje imaju nekamatni karakter.

Ostala potraživanja dospijevaju u roku od godine dana i kraće te se smatraju kratkoročnim potraživanjima koja se priznaju u izvještaju o financijskom položaju kao nedospjelo potraživanje ili na dan dospjeća po načelu fakturirane realizacije.

Ostala potraživanja alocirana su u poslovni model čiji je cilj držanje imovine radi naplate ugovorenih novčanih tokova te, prema uvjetima u Metodologiji za klasifikaciju i mjerenje financijskih instrumenata, prolaze SPPI test. Sukladno navedenom, ostala potraživanja klasificiraju se u imovinu koja se naknadno mjeri po amortiziranom trošku.

Umanjenje vrijednosti ostalih potraživanja utvrđuje se u visini očekivanih kreditnih gubitaka, ali se ne diskontira na sadašnju vrijednost u skladu sa kratkoročnim karakterom ove financijske imovine.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

4. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

4.1. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

G. Financijska imovina i financijske obveze (nastavak)

x. Financijska imovina – kategorije (nastavak)

Ostala potraživanja (nastavak)

Umanjenje vrijednosti provodi se primjenom pojednostavljenog pristupa umanjenja vrijednosti (vidi G.ix. Umanjenje vrijednosti – pojednostavljeni pristup).

Na dospjela nenaplaćena potraživanja po ostalim potraživanjima obračunava se ugovorena zatezna kamata, a u slučaju da ista nije ugovorena, obračunava se zakonska zatezna kamata.

H. Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina

Nekretnine i oprema iskazuju se po trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti.

Kupljeni softver koji je sastavni dio funkcionalnosti povezane opreme kapitalizira se kao dio te opreme.

Ako značajni dijelovi nekretnina ili opreme imaju različiti korisni vijek trajanja, tada se iskazuju kao zasebne stavke (glavne komponente) nekretnina i opreme.

Svaki dobitak ili gubitak od prodaje nekretnina i opreme priznaje se u okviru ostalih prihoda u dobiti ili gubitku. Naknadni izdaci kapitaliziraju se samo kada je vjerojatno da će nastati buduće ekonomske koristi od rashoda za Grup. Tekući popravci i održavanje se priznaju kao trošak u trenutku nastanka.

Amortizacija se obračunava tako da se trošak nabave nekretnina i opreme umanjuje za procijenjenu rezidualnu vrijednost primjenom linearne metode tijekom njihovog procijenjenog korisnog vijeka trajanja i priznaje se u dobiti ili gubitak.

Zemljište se ne amortizira.

Procijenjeni korisni vijek trajanja je sljedeći:

		2023.		2022.
	Korisni vijek trajanja izražen u godinama	Godišnje stope amortizacije	Korisni vijek trajanja izražen u godinama	Godišnje stope amortizacije
Građevinski objekti	20	5%	20	5%
Računala	2	50%	2	50%
Namještaj i oprema	4	25%	4	25%
Motorna vozila	5	20%	5	20%
Ostala nespomenuta imovina i ulaganja	10	10%	10	10%
Nematerijalna imovina	4	25%	4	25%

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

4. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

4.1. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

H. Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina (nastavak)

Metode amortizacije, korisni vijek trajanja i ostatak vrijednosti pregledavaju se na svaki datum izvještavanja i po potrebi usklađuju.

I. Ulaganja u nekretnine

Ulaganja u nekretnine koje Grupa drži radi ostvarivanja zarade od najamnine ili zbog povećanja tržišne vrijednosti početno se mjeri po trošku nabave, a naknadno umanjuje za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja vrijednosti.

Naknadni troškovi zamjene dijela postojećeg sredstva priznaju se u knjigovodstvenu vrijednost ulaganja u nekretnine u trenutku nastanka troška, kada je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi povezane s tom stavkom pritijecati u Grupi i trošak stavke može se pouzdano izmjeriti. Svi ostali troškovi popravaka i održavanja priznaju se kao trošak u razdoblju u kojem su nastali.

Zemljište se ne amortizira. Amortizacija se obračunava na ostala ulaganja u nekretnine po linearnoj metodi po propisanim stopama kako bi se trošak imovine otpisao tijekom procijenjenog korisnog vijeka trajanja imovine.

Procijenjeni vijek trajanja imovine izražen u godinama je kako slijedi:

	2023. godine	2022. godine
Najam nekretnine	20	20

Preostala vrijednost, metode amortizacije i procijenjeni vijek uporabe periodički se pregledavaju i usklađuju, ako je potrebno, na svaki datum izvještavanja o financijskom položaju. Ako se utvrdi da je knjigovodstvena vrijednost imovine veća od procijenjenog nadoknadivog iznosa, odmah se otpisuje do nadoknadivog iznosa. Dobici i gubici od otuđenja procjenjuju se usporedbom prihoda od prodaje s knjigovodstvenim iznosom i evidentiraju se u sveobuhvatnoj dobiti.

Ulaganja u nekretnine iskazana su u bilješki 21. Ostala imovina zbog nematerijalnog iznosa.

J. Preuzeta imovina

Preuzeta imovina obuhvaća nekretnine, postrojenja i opremu koju je Grupa preuzela u zamjenu za nenaplaćena potraživanja. Grupa očekuje da će tako preuzeta imovina biti nadoknađena prvenstveno putem prodaje, a ne daljnjim korištenjem.

Grupa vrednuje ovu imovinu po knjigovodstvenoj vrijednosti ili fer vrijednosti (utvrđenoj od strane neovisnog procjenitelja) umanjenoj za procijenjene očekivane troškove otuđenja, ovisno što je niže.

Amortizacija navedene imovine se ne obračunava.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

4. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

4.1. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

J. Preuzeta imovina (nastavak)

Grupa priznaje gubitak od umanjenja za bilo koji početni ili naknadni djelomični otpis ove imovine do fer vrijednosti umanjene za troškove otuđenja, i priznaje dobitak za bilo koje naknadno povećanje fer vrijednosti umanjenoj za troškove otuđenja imovine, do visine kumulativnog gubitka od umanjenja koji je bio priznat.

Rezervacije za umanjenje vrijednosti priznaju se u dobiti ili gubitku, kao dobiti/gubici nakon naknadnog mjerenja i prodaje preuzete imovine.

K. Depoziti, obveze po kreditima i obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire

Izdani dužnički vrijednosni papiri i zaduženja su izvori financiranja Grupe.

Depoziti, obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire i obveze po kreditima početno se mjere po fer vrijednosti umanjenoj za dodatne izravne transakcijske troškove te se naknadno mjere po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope, osim ako Grupa ne odredi obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

Financijske obveze se iskazuju u ugovorenoj valuti preračunatoj u eure po srednjem tečaju HBOR-a, ugovornom tečaju ili po utvrđenoj svoti koja potječe iz poslovnih i financijskih transakcija temeljenih na dokumentaciji.

Kada Grupa proda financijsku imovinu i istovremeno zaključi ugovor o ponovnoj kupnji te imovine (ili slične imovine) po fiksnoj cijeni na buduću datum (ugovor o prodaji i ponovnoj kupnji), aranžman se obračunava kao zajmovi uzeti od financijskih institucija koji su osigurani instrumentima osiguranja, a predmetna imovina i nadalje se priznaje u financijskim izvještajima Grupe.

L. Državne potpore

Korisnicima koji ostvaruju pravo na subvenciju kamatne stope po Programu povlaštenog financiranja po kreditnim programima HBOR-a kamatna stopa je subvencionirana za cijelo vrijeme trajanja otplate kredita od strane Republike Hrvatske – Ministarstva financija, po Programu Obrtna sredstva Mjera COVID-19 za MSP poduzetnike u turističkim djelatnostima, po programu NPOO – Fond subvencija kamata za MSP, po programu NPOO – Fond subvencija kamata za MIDCAP i Velike poduzetnike, po programu NPOO – Fond subvencija kamata za Javni sektor.

Diskontirani iznos subvencionirane kamate za krajnjeg korisnika iskazan je kao odgođeno priznavanje kamatnih prihoda u ostalim obvezama i priznaje se u računu dobiti i gubitka na vremenskoj osnovi tijekom razdoblja otplate kredita. Sukladno tome krediti su iskazani po amortiziranom trošku, korištenjem kamatne stope bez uvažavanja efekata subvencija uplaćenih od države.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

4. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

4.1. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

M. Preuzete obveze po kreditima

Grupa nema preuzetih obveza po kreditima koje se mjere po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

Za ostale preuzete obveze po kreditima:

- od 1. siječnja 2018.: Grupa priznaje rezerviranja za gubitke;
- prije 1. siječnja 2018.: Grupa je priznala rezerviranja u skladu s MRS-om 37 ako se ugovor smatrao štetnim.

Obveze koje proizlaze iz obveza po preuzetim kreditima uključene su u rezerviranja.

N. Primanja zaposlenih

Grupa plaća doprinose u obvezne mirovinske planove na obveznoj, ugovornoj osnovi. Grupa nema daljnjih obveza plaćanja nakon uplate doprinosa. Doprinosi se priznaju kao rashodi za naknade zaposlenima kada dospijevaju.

Grupa priznaje rezerviranje za druge obveze prema zaposlenicima kada postoji ugovorna obveza ili praksa iz prošlosti na temelju koje je nastala izvedena obveza. Nadalje, Grupa priznaje obvezu za akumulirane naknade za odsustvo s posla temeljem neiskorištenih dana godišnjeg odmora na datum financijskih izvještaja.

O. Izvještavanje po segmentima

Segment je prepoznatljiva komponenta Grupe koja se bavi ili pružanjem proizvoda ili usluga (poslovni segment), ili pružanjem proizvoda ili usluga unutar određenog gospodarskog okruženja (zemljopisnog segmenta), koji su podložni rizicima i koristima različitim od onih u drugim segmentima. Informacije o ograničenom segmentu prikazane su u odnosu na poslovne segmente Grupe. Primarni format poslovnih segmenata temelji se na Bančinoj strukturi menadžmenta i strukturi internog izvještavanja.

Grupa je identificirala tri glavna segmenta: bankarske aktivnosti, osiguravateljske aktivnosti i ostale aktivnosti.

Kako Grupa većinom posluje u Hrvatskoj ne postoje sekundarni (zemljopisni) segmenti.

P. Poslovi u ime i za račun trećih strana

Banka upravlja značajnim sredstvima u ime i za račun Ministarstva financija, Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja, Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, Ministarstva poljoprivrede, Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Ministarstva vanjskih i europskih poslova, Ministarstva turizma i sporta, Vodovoda i kanalizacije d.o.o., Split, Hrvatske agencije za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (HAMAG-BICRO) te poslovnih banaka koja se uglavnom koriste za kreditiranje programa obnove i razvitka.

Ti iznosi ne predstavljaju imovinu Banke te su isključeni iz Izvještaja o financijskom položaju i vode se odvojeno od poslovanja Banke.

Prihodi i rashodi po tom poslovanju terete nalogodavca, a Banka po tim poslovima ne snosi druge obveze i rizike. Za svoje usluge Banka po određenim programima naplaćuje naknadu, dok određene programe vodi bez naknade (vidi bilješku 29.).

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

4. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

4.1. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

R. Subvencioniranje kamatnih stopa na teret poslovanja HBOR-a

HBOR je tijekom izvještajne godine uveo novi proizvod subvencioniranja kamatnih stopa na teret poslovanja HBOR-a. Sredstva za subvencioniranje kamatnih stopa HBOR osigurava iz vlastitih sredstava.

Ovime se u HBOR-ov portfelj uvode krediti sa umanjenom kamatom koja je niža od tržišne kamatne stope (vidi 4.1. G. x. Krediti).

U skladu sa zahtjevima standarda takav financijski instrument se inicijalno priznaje po fer vrijednosti definiranoj kao sadašnja vrijednost očekivanih novčanih tokova diskontiranih po tržišnoj kamatnoj stopi, dok se razlika između tog iznosa i iznosa danog kredita priznaje kao rashod razdoblja (veza pozicija Računa dobiti i gubitka: „Trošak subvencije na teret poslovanja HBOR-a“).

Prihod od kamata na kredite s netržišnom kamatnom stopom obračunava se primjenom metode efektivne kamatne stope na ostatak duga u pojedinim razdobljima obračuna te se kroz vrijeme trajanja instrumenta provodi amortizacija diskonta priznatog prilikom inicijalnog priznavanja koja direktno uvećava vrijednost prihoda od kamata u razdobljima priznavanja (veza pozicija Računa dobiti i gubitka: „Prihod od ukidanja razgraničenja subvencije na teret poslovanja HBOR-a“ – u 2023. godini nije iskazana zbog početka provođenja proizvoda).

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

4.2. Usvajanje novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja („MSFI“) i tumačenja

Prva primjena novih i izmjena postojećih standarda na snazi za tekuće izvještajno razdoblje

U tekućem izvještajnom razdoblju na snazi su sljedeće izmjene postojećih standarda koje je objavio Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde („OMRS“) i usvojila Europska unija:

- Izmjene i dopune MRS-a 12 Porez na dobit: Međunarodna porezna reforma - Model pravila drugog stupa 2023. (na snazi odmah i za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine);
- Izmjene MSFI-ja 17 Ugovori o osiguranju: Početna primjena MSFI-ja 17 i MSFI 9 – Usporedne informacije (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine);
- MRS 12 Porez na dobit (izmjena – Odgođeni porez koji se odnosi na imovinu i obveze koje proizlaze iz jedne transakcije) (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine);
- MRS 1 Prezentacija financijskih izvještaja i MSFI Izjava o praksi 2 (izmjena – Objavljivanje računovodstvenih politika) (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine);
- MRS 8 Računovodstvene politike, Promjene računovodstvenih procjena i pogreške (izmjena - Definicija računovodstvenih procjena) (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine);
- MSFI 17 – Ugovori o osiguranju i izmjene MSFI 17 (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine).

Usvajanje navedenih izmjena postojećih standarda nije dovelo do značajnih promjena u financijskim izvještajima Grupe.

Standardi i izmjene postojećih standarda koje je objavio OMRS i usvojeni su u Europskoj uniji, ali još nisu na snazi

Na datum odobrenja ovih financijskih izvještaja bile su objavljene, ali ne i na snazi, sljedeće izmjene postojećih standarda koje je objavio OMRS i usvojene su u Europskoj uniji:

- Izmjene i dopune MRS-a 1 Prezentacija financijskih izvještaja:
 - Klasifikacija obveza na kratkoročne i dugoročne - odgoda datuma stupanja na snagu; i
 - Dugoročne obveze s kovenantama(na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2024. godine);
- Izmjene i dopune MSFI-ja 16 Najmovi: Obveza po najmu kod prodaje s povratnim najmom (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2024. godine).

Grupa očekuje da usvajanje izmjena i dopuna postojećih standarda neće dovesti do značajnih promjena u financijskim izvještajima Grupe.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

4. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

4.2. Usvajanje novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja („MSFI“) i tumačenja (nastavak)

Novi standardi i izmjene postojećih standarda koje je objavio OMRS, ali još nisu usvojeni u Europskoj uniji

MSFI-jevi trenutačno usvojeni u Europskoj uniji ne razlikuju se značajno od propisa koje je donio Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde (OMRS), izuzev sljedećih novih standarda i izmjena postojećih standarda, o čijem usvajanju Europska unija dana 31. prosinca 2023. još nije donijela odluku (datumi stupanja na snagu navedeni u nastavku odnose se na MSFI-jeve koje je izdao OMRS):

- Dopune MRS-a 7 Izvještaj o novčanom toku i MSFI-ja 7 Financijski instrumenti: Objavljivanje: Financijski aranžmani dobavljača (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2024. godine);
- Dopune MRS-a 21 Učinci promjena tečaja stranih valuta: nemogućnost konverzije (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2025. godine).

Grupa očekuje da usvajanje izmjena i dopuna postojećih standarda neće dovesti do značajnih promjena u financijskim izvještajima Grupe.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

5. Prihodi od kamata izračunati metodom efektivne kamatne stope

Prihodi od kamata po korisnicima:

	2023. 000 eura	Grupa 2022. 000 eura	2023. 000 eura	Banka 2022. 000 eura
Javni sektor	21.912	18.726	21.740	18.553
Državna trgovačka društva	8.135	3.796	8.135	3.796
Strane pravne osobe	89	1.295	89	1.295
Domaća trgovačka društva	44.126	42.145	44.126	42.145
Domaće financijske institucije	14.508	10.911	14.444	10.910
Inozemne financijske institucije	2.385	49	2.385	49
Zatezne kamate	2.018	4.744	2.018	4.744
Ostalo	1.692	1.842	1.692	1.842
	94.865	83.508	94.629	83.334

Prihodi od kamata po vrstama plasmana:

	2023. 000 eura	Grupa 2022. 000 eura	2023. 000 eura	Banka 2022. 000 eura
Kamate po kreditima				
- financijskim institucijama	14.327	10.910	14.327	10.910
- ostalim korisnicima	73.429	69.665	73.429	69.665
	87.756	80.575	87.756	80.575
Plasmani u vrijednosne papire	4.536	2.883	4.364	2.711
- obveznice Republike Hrvatske	3.580	2.786	3.412	2.618
- obveznice trgovačkih društava	13	13	9	9
- trezorski zapisi Ministarstva financija	943	84	943	84
Novčana sredstva i depoziti	2.573	50	2.509	48
	94.865	83.508	94.629	83.334

Glavna razlika između prihoda od kamata i primljenog odnosno naplaćenog iznosa kamatnih prihoda (vidi Izvještaj o novčanim tokovima) najvećim se dijelom odnosi na prihode s osnova subvencionirane kamatne stope čiji se tok novca bilježi u trenutku uplate. Diskontirani iznos subvencionirane kamate za krajnjeg korisnika iskazan je kao odgođeno priznavanje kamatnih prihoda (veza bilješka 25. Ostale obveze) i priznaje se u računu dobiti i gubitka na vremenskoj osnovi tijekom razdoblja otplate kredita. Prihod od subvencionirane kamate u 2023. godini iznosi 13.486 tisuća eura (31. prosinca 2022.: 7.817 tisuća eura).

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

6. Rashodi od kamata

Rashodi od kamata prema primateljima:

	Grupa		Banka	
	2023.	2022.	2023.	2022.
	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura
Domaće financijske institucije	305	81	305	81
Inozemne financijske institucije	24.600	19.061	24.600	19.061
Državne jedinice	3.353	1.871	3.353	1.871
Ostalo	13	12	13	11
	28.271	21.025	28.271	21.024

Rashodi od kamata prema vrstama obveza:

	Grupa		Banka	
	2023.	2022.	2023.	2022.
	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura
Obveze po kreditima	26.815	20.823	26.815	20.823
Dužnički vrijednosni papiri	-	4	-	4
Depoziti	1.443	186	1.443	186
Najmovi – kamatni troškovi na dugoročne ugovore	13	12	13	11
	28.271	21.025	28.271	21.024

Razlika između rashoda od kamata i plaćenih kamata (vidi Izvještaj o novčanim tokovima) najvećim se dijelom odnosi na promjenu iznosa nedospjele kamate u odnosu na prethodnu godinu.

7. Neto prihodi od naknada i provizija

	Grupa		Banka	
	2023.	2022.	2023.	2022.
	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura
Prihodi od naknada i provizija iz ugovora s kupcima:				
Upravljanje imovinom - po poslovima u ime i za račun	2.809	2.330	2.809	2.330
Po osnovi platnog prometa	35	33	35	33
Ostalo	2	4	2	4
Ukupne naknade i provizije iz ugovora s kupcima	2.846	2.367	2.846	2.367
Po izdanim garancijama	960	726	960	726
Prihodi od provizija po reosiguranju	-	514	-	-
Prihodi od naknada i provizija	3.806	3.607	3.806	3.093
Rashodi od naknada i provizija	(765)	(519)	(765)	(519)
Neto prihodi od naknada i provizija	3.041	3.088	3.041	2.574

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

8. Neto prihodi/(rashodi) od financijskih aktivnosti

	2023. 000 eura	Grupa 2022. 000 eura	2023. 000 eura	Banka 2022. 000 eura
Neto dobit/(gubitak) od tečajnih razlika s osnova imovine nominirane u stranoj valuti:				
Novčana sredstva, računi i depoziti kod banaka	(2)	753	(2)	756
Kreditni financijskim institucijama i ostalim korisnicima	(1.006)	3.702	(1.006)	3.702
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	(158)	270	(158)	270
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	107	-	98
Ostalo	(174)	1.037	(174)	1.038
	(1.340)	5.869	(1.340)	5.864
Neto dobit/(gubitak) od tečajnih razlika s osnova obveza nominiranih u stranoj valuti:				
Obveze po depozitima	480	(753)	480	(753)
Obveze po kreditima i izdanim dugoročnim vrijednosnim papirima	796	(6.093)	796	(6.093)
Ostalo	(24)	278	(24)	277
	1.252	(6.568)	1.252	(6.569)
Neto dobit/(gubitak) od tečajnih razlika s osnova imovine i obveza nominiranih u stranoj valuti	(88)	(699)	(88)	(705)
Dobitak/(gubitak) od financijske imovine koja se iskazuje po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	752	2.259	752	2.259
Dobitak/(gubitak) od trgovanja derivatima	(66)	704	(66)	704
Realizirani (gubitak) od financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	(5)	(38)	(5)	(38)
Prihod od kamata-Kreditni po FVRDG	1.147	-	1.147	-
Neto prihodi/(rashodi) od financijskih aktivnosti	1.740	2.226	1.740	2.220

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

9. Operativni troškovi

Operativni troškovi mogu se prikazati kako slijedi:

	2023. 000 eura	Grupa 2022. 000 eura	2023. 000 eura	Banka 2022. 000 eura
9. a) Troškovi osoblja	16.171	13.961	15.627	13.306
9. b) Amortizacija	1.409	1.540	1.350	1.493
9. c) Ostali troškovi	11.420	11.253	9.067	10.305
Od čega:				
<i>Troškovi administracije</i>	<i>2.824</i>	<i>2.195</i>	<i>2.758</i>	<i>2.101</i>
<i>Utrošeni materijal i usluge</i>	<i>4.734</i>	<i>4.571</i>	<i>4.393</i>	<i>4.319</i>
<i>Ostali rashodi</i>	<i>3.862</i>	<i>4.487</i>	<i>1.916</i>	<i>3.885</i>
	29.000	26.754	26.044	25.104

Utrošeni materijal i usluge sadržava troškove revizije, kako slijedi:

	2023. 000 eura	Grupa 2022. 000 eura	2023. 000 eura	Banka 2022. 000 eura
Revizijske usluge	108	94	75	75
Nerevizijske usluge	-	-	-	-
Troškovi revizije	108	94	75	75

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

10. Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja

Rezerviranja za gubitke po plasmanima mogu se prikazati kako slijedi:

a) Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja financijskih instrumenata po MSFI-ju 9

	2023. 000 eura	Grupa 2022. 000 eura	2023. 000 eura	Banka 2022. 000 eura
Rezerviranja za gubitke po računima kod financijskih institucija	(646)	564	(646)	564
Rezerviranja za gubitke po depozitima kod drugih banaka	216	4	218	-
Rezerviranja za gubitke po kreditima financijskim institucijama	(1.346)	253	(1.346)	253
Rezerviranja za gubitke po kreditima ostalim korisnicima i kamatama	5.360	17.253	5.360	17.253
Modifikacijski (dobitak)/gubitak po kreditima banaka	(439)	(155)	(439)	(155)
Modifikacijski (dobitak)/gubitak po kreditima ostalim korisnicima	(1.365)	2.923	(1.365)	2.923
POCI imovina – usklađenje fer vrijednosti kod inicijalnog priznavanja	10.836	3.867	10.836	3.867
Rezerviranja za gubitke financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	(163)	14	(164)	14
Rezerviranja za gubitke po ostaloj imovini	(195)	499	(193)	495
Rezerviranja za gubitke po preuzetim obvezama po kreditima	1.520	(1.917)	1.520	(1.917)
Rezerviranja za gubitke po garancijama	2.375	(4.478)	2.375	(4.478)
Ukupno	16.153	18.827	16.156	18.819

b) Ostala umanjenja vrijednosti i rezerviranja

	2023. 000 eura	Grupa 2022. 000 eura	2023. 000 eura	Banka 2022. 000 eura
Usklađenje vrijednosti preuzete imovine	179	288	179	288
Ostala usklađenja	(488)	-	(488)	-
Rezerviranja za ostale obveze	71	34	71	63
Ukupno	(238)	322	(238)	351
Sveukupno	15.915	19.149	15.918	19.170

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

11. Porez na dobit

U skladu sa člankom 9. Zakona o HBOR-u, Banka nije obveznik poreza na dobit, te se porez na dobit Grupe odnosi na ovisna društva Banke.

	2023. 000 eura	Grupa 2022. 000 eura
Priznato u Računu dobiti i gubitka		
Tekući porez - priznato u Računu dobiti i gubitka	(23)	(89)
Porez na dobit	(23)	(89)
Usklađenje poreza na dobit		
Dobit prije oporezivanja	29.970	25.234
Dobit Banke koja nije obveznik poreza na dobit	(29.842)	(24.709)
Dobit prije oporezivanja obveznika poreza na dobit	128	525
Porez na dobit po stopi 18%	(16)	(83)
Porez na dobit po stopi 10%	(4)	(6)
Porezno nepriznati troškovi	4	-
Porezno izuzeti prihodi	(7)	-
Ukupan porez na dobit	(23)	(89)

Utvrđena porezna obveza podložna je različitom tumačenju u pogledu ocjene prihvatljivosti troškova i obuhvata prihoda za potrebe oporezivanja. Grupa je poduzela niz aktivnosti kako bi utvrđena tekuća porezna obveza bila u cijelosti usklađena s Zakonom o porezu na dobit.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

12. Novčana sredstva i računi kod banaka

	Grupa			Banka
	31. prosinca 2023. 000 eura	31. prosinca 2022. 000 eura	31. prosinca 2023. 000 eura	31. prosinca 2022. 000 eura
Sredstva izdvojena na računu kod Hrvatske narodne banke	286	279	286	279
Sredstva izdvojena na računima domaćih banaka	41.685	215.773	41.094	215.055
Sredstva izdvojena na računima stranih banaka	210	11.341	210	11.341
Devizni tekući računi - domaće banke	16	-	16	-
Devizni tekući računi - inozemne banke	95	1.950	95	1.950
	42.292	229.343	41.701	228.625
Rezerviranja za očekivane gubitke	(159)	(805)	(158)	(804)
	42.133	228.538	41.543	227.821

Sljedeće tablice prikazuju informacije o kreditnoj kvaliteti financijske imovine koja se mjeri po amortiziranom trošku. Iznosi u tablici predstavljaju bruto knjigovodstvene iznose:

31. prosinca 2023.	Grupa				Banka			
	Stupanj 1 000 eura	Stupanj 2 000 eura	Stupanj 3 000 eura	Ukupno 000 eura	Stupanj 1 000 eura	Stupanj 2 000 eura	Stupanj 3 000 eura	Ukupno 000 eura
Bruto iznos	42.292	-	-	42.292	41.701	-	-	41.701
Rezerviranja	(159)	-	-	(159)	(158)	-	-	(158)
Stanje na dan 31. prosinca 2023.	42.133	-	-	42.133	41.543	-	-	41.543
31. prosinca 2022.	Stupanj 1 000 eura	Stupanj 2 000 eura	Stupanj 3 000 eura	Ukupno 000 eura	Stupanj 1 000 eura	Stupanj 2 000 eura	Stupanj 3 000 eura	Ukupno 000 eura
Bruto iznos	229.343	-	-	229.343	228.625	-	-	228.625
Rezerviranja	(805)	-	-	(805)	(804)	-	-	(804)
Stanje na dan 31. prosinca 2022.	228.538	-	-	228.538	227.821	-	-	227.821

Razlika u odnosu na ukupno bruto i neto stanje Novčanih sredstava i računa kod banaka odnosi se na stanje sredstava u blagajni koja ne predstavljaju kreditni rizik.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

12. Novčana sredstva i računi kod banaka (nastavak)

Promjene na rezerviranjima za očekivane gubitke po računima kod banaka mogu se prikazati kako slijedi:

	Grupa		Banka	
	1.1.-31.12. 2023. 000 eura	1.1.-31.12. 2022. 000 eura	1.1.-31.12. 2023. 000 eura	1.1.-31.12. 2022. 000 eura
Stanje 1. siječnja	805	240	804	239
Neto (smanjenje)/povećanje rezerviranja za očekivane gubitke po računima kod banaka	(646)	564	(646)	564
<i>Ukupno kroz dobit ili gubitak (bilješka 10)</i>	<i>(646)</i>	<i>564</i>	<i>(646)</i>	<i>564</i>
Neto dobit/gubitak od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke	-	1	-	1
Stanje na kraju izvještajnog razdoblja	159	805	158	804

Neto dobit/gubitak dobit od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke prikazan je unutar Neto prihoda/(rashoda) od financijskih aktivnosti u Računu dobiti i gubitka.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

13. Depoziti kod drugih banaka

	Grupa		Banka	
	31. prosinca 2023. 000 eura	31. prosinca 2022. 000 eura	31. prosinca 2023. 000 eura	31. prosinca 2022. 000 eura
Depoziti kod stranih banaka	33.647	1.406	33.647	1.406
Depoziti kod domaćih banaka	38.300	3.003	36.000	-
Obračunata kamata	35	-	27	-
	71.982	4.409	69.674	1.406
Rezerviranja za očekivane gubitke	(221)	(5)	(218)	-
	71.761	4.404	69.456	1.406

Sljedeće tablice prikazuju informacije o kreditnoj kvaliteti financijske imovine koja se mjeri po amortiziranom trošku. Iznosi u tablici predstavljaju bruto knjigovodstvene iznose:

31. prosinca 2023.	Grupa				Banka			
	Stupanj 1 000 eura	Stupanj 2 000 eura	Stupanj 3 000 eura	Ukupno 000 eura	Stupanj 1 000 eura	Stupanj 2 000 eura	Stupanj 3 000 eura	Ukupno 000 eura
Bruto iznos	71.982	-	-	71.982	69.674	-	-	69.674
Rezerviranja	(221)	-	-	(221)	(218)	-	-	(218)
Stanje na dan 31. prosinca 2023.	71.761	-	-	71.761	69.456	-	-	69.456

31. prosinca 2022.	Grupa				Banka			
	Stupanj 1 000 eura	Stupanj 2 000 eura	Stupanj 3 000 eura	Ukupno 000 eura	Stupanj 1 000 eura	Stupanj 2 000 eura	Stupanj 3 000 eura	Ukupno 000 eura
Bruto iznos	4.409	-	-	4.409	1.406	-	-	1.406
Rezerviranja	(5)	-	-	(5)	-	-	-	-
Stanje na dan 31. prosinca 2022.	4.404	-	-	4.404	1.406	-	-	1.406

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

13. Depoziti kod drugih banaka (nastavak)

Promjene na rezerviranjima za očekivane gubitke po depozitima kod drugih banaka mogu se prikazati kako slijedi:

	1.1.-31.12. 2023. 000 eura	Grupa 1.1.-31.12. 2022. 000 eura	1.1.-31.12. 2023. 000 eura	Banka 1.1.-31.12. 2022. 000 eura
Stanje 1. siječnja	5	-	-	-
Neto povećanje rezerviranja za očekivane gubitke po depozitima kod drugih banaka	216	5	218	-
<i>Ukupno kroz dobit ili gubitak (bilješka 10)</i>	<i>216</i>	<i>5</i>	<i>218</i>	<i>-</i>
Neto dobit/gubitak od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke	-	-	-	-
Stanje na kraju izvještajnog razdoblja	221	5	218	-

Neto dobit/gubitak od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke prikazan je unutar Neto prihoda/(rashoda) od financijskih aktivnosti u Računu dobiti i gubitka.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

14. Krediti financijskim institucijama

	31. prosinca 2023. 000 eura	Grupa i Banka 31. prosinca 2022. 000 eura
Dugoročni krediti po kreditnim programima	1.062.831	920.700
Kratkoročni plasmani i obrnuti repo poslovi	193.000	15.927
Obračunata kamata	2.384	931
Odgođena naknada po kreditima	(2.607)	(2.449)
	1.255.608	935.109
Rezerviranja za očekivane gubitke	(6.727)	(8.078)
	1.248.881	927.031

Sljedeće tablice prikazuju informacije o kreditnoj kvaliteti financijske imovine koja se mjeri po amortiziranom trošku. Iznosi u tablici predstavljaju bruto knjigovodstvene iznose:

31. prosinca 2023.				Grupa i Banka
	Stupanj 1	Stupanj 2	Stupanj 3	Ukupno
	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura
Bruto iznos	1.238.052	16.420	1.136	1.255.608
Rezerviranja	(4.163)	(1.707)	(857)	(6.727)
Stanje na dan 31. prosinca 2023.	1.233.889	14.713	279	1.248.881

31. prosinca 2022.				Grupa i Banka
	Stupanj 1	Stupanj 2	Stupanj 3	Ukupno
	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura
Bruto iznos	893.650	40.249	1.210	935.109
Rezerviranja	(3.544)	(3.635)	(899)	(8.078)
Stanje na dan 31. prosinca 2022.	890.106	36.614	311	927.031

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

14. Krediti financijskim institucijama (nastavak)

Promjene na rezerviranjima za očekivane gubitke po kreditima financijskim institucijama mogu se prikazati kako slijedi:

	1.1.-31.12. 2023. 000 eura	Grupa i Banka 1.1.-31.12. 2022. 000 eura
Stanje 1. siječnja	8.078	7.817
Usklađenje početnog stanja	(5)	-
Neto (smanjenje)/povećanje rezerviranja za očekivane gubitke po kreditima financijskim institucijama	(1.346)	253
<i>Ukupno kroz dobit ili gubitak (bilješka 10)</i>	(1.346)	253
Neto dobit/gubitak od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke	-	9
Prijenos na kredite ostalim korisnicima	-	-
Unwinding – promjena uslijed proteka vremena	-	(1)
Stanje na kraju izvještajnog razdoblja	6.727	8.078

Neto dobit/gubitak od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke prikazan je unutar Neto prihoda/(rashoda) od financijskih aktivnosti u Računu dobiti i gubitka.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

14. Krediti financijskim institucijama (nastavak)

Kreditni financijskim institucijama, umanjeni za rezerviranja za očekivane gubitke, prema namjeni kreditnih programa dani su kako slijedi:

	31. prosinca 2023. 000 eura	Grupa i Banka 31. prosinca 2022. 000 eura
EU projekti	54.217	33.555
Financijsko restrukturiranje	3.429	3.843
Priprema izvoza	1.535	135
Investicije javnog sektora	147.368	121.119
Investicije privatnog sektora	114.438	34.541
Poduzetništvo mladih, žena i početnika	11.619	10.317
Obrtna sredstva	5.904	2.287
Obrtna sredstva – Mjere COVID 19 i Kriza 2022	4.942	7.861
Program kreditiranja obnove i razvitka gospodarskih djelatnosti	76.634	95.665
Financiranje izvoza	144.858	167.489
Program obnove i razvitka infrastrukture u Republici Hrvatskoj	96.535	107.420
Program kreditiranja malog i srednjeg poduzetništva	401.093	336.098
Program kreditiranja ratom oštećenih i razrušenih stambenih i gospodarskih objekata	259	370
Ostalo	193.000	15.927
Obračunata kamata	2.384	931
Odgođena naknada po kreditima	(2.607)	(2.449)
	<u>1.255.608</u>	<u>935.109</u>
Rezerviranja za očekivane gubitke	(6.727)	(8.078)
	<u>1.248.881</u>	<u>927.031</u>

Prosječne kamatne stope na ukupne kredite financijskim institucijama iskazane su u visini od 0,36% (31. prosinca 2022.: 0,28%) a bez rezerve likvidnosti su iskazane u visini od 0,32% (31. prosinca 2022.: 0,28%).

Prosječne kamatne stope odražavaju omjer kamatnih prihoda na navedene plasmane i prosječne imovine.

Stavka „Ostalo“ sadrži obrnute repo plasmane u ukupnom iznosu 193.000 tisuća eura (31. prosinca 2022.: 0 tisuća eura). Ovi su plasmani osigurani vrijednosnim papirima u iznosu od 207.190 tisuća eura (31. prosinca 2022.: 0 tisuća eura).

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

15. Krediti ostalim korisnicima

Kreditni ostalim korisnicima umanjeni za rezerviranja za očekivane gubitke mogu se prikazati po sektorizaciji kako slijedi:

	31. prosinca 2023. 000 eura	Grupa i Banka 31. prosinca 2022. 000 eura
Domaća trgovačka društva	1.777.568	1.662.237
Državna trgovačka društva	217.424	209.108
Javni sektor	726.253	788.414
Strane pravne osobe	-	12.802
Ostali	62.307	62.354
Obračunata kamata	47.646	43.319
Odgođena naknada po kreditima	(9.245)	(9.942)
	<u>2.821.953</u>	<u>2.768.292</u>
Rezerviranja za očekivane gubitke	(470.757)	(458.561)
	<u>2.351.196</u>	<u>2.309.731</u>

Sljedeće tablice prikazuju informacije o kreditnoj kvaliteti financijske imovine koja se mjeri po amortiziranom trošku. Iznosi u tablici predstavljaju bruto knjigovodstvene iznose:

31. prosinca 2023.	Stupanj 1 000 eura	Stupanj 2 000 eura	Stupanj 3 000 eura	POCI		Grupa i Banka Ukupno 000 eura
				Stupanj 2 000 eura	Stupanj 3 000 eura	
Bruto iznos	1.816.277	388.593	400.035	6.213	210.835	2.821.953
Rezerviranja	(42.543)	(128.588)	(267.359)	(750)	(31.517)	(470.757)
Stanje na dan 31. prosinca 2023.	<u>1.773.734</u>	<u>260.005</u>	<u>132.676</u>	<u>5.463</u>	<u>179.318</u>	<u>2.351.196</u>
31. prosinca 2022.	Stupanj 1 000 eura	Stupanj 2 000 eura	Stupanj 3 000 eura	POCI		Grupa i Banka Ukupno 000 eura
				Stupanj 2 000 eura	Stupanj 3 000 eura	
Bruto iznos	1.857.325	294.483	429.658	6.838	179.988	2.768.292
Rezerviranja	(47.280)	(104.067)	(277.638)	(136)	(29.440)	(458.561)
Stanje na dan 31. prosinca 2022.	<u>1.810.045</u>	<u>190.416</u>	<u>152.020</u>	<u>6.702</u>	<u>150.548</u>	<u>2.309.731</u>

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

15. Krediti ostalim korisnicima (nastavak)

Promjene na rezerviranjima za očekivane gubitke po kreditima ostalim korisnicima i kamatama mogu se prikazati kako slijedi:

	1.1.-31.12. 2023. 000 eura	Grupa i Banka 1.1.-31.12. 2022. 000 eura
Stanje 1. siječnja	458.561	432.134
Usklađenje početnog stanja	489	-
Neto povećanje rezerviranja za očekivane gubitke po kreditima ostalim korisnicima i kamatama	5.360	17.253
<i>Ukupno kroz dobit ili gubitak (bilješka 10)</i>	<i>5.360</i>	<i>17.253</i>
Neto dobit/gubitak od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke	(353)	1.351
Otpis	(3.392)	(3.741)
Prijenos u izvanbilančnu evidenciju	(2.311)	(2.671)
Donos sa kredita financijskim institucijama	-	-
Unwinding – promjena uslijed proteka vremena	3.996	1.839
Preuzimanje nekretnine	-	-
Donos isključenih kamata i ostalo	8.407	12.396
Stanje na kraju izvještajnog razdoblja	470.757	458.561

Neto dobit/gubitak od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke prikazan je unutar Neto prihoda/(rashoda) od financijskih aktivnosti u Računu dobiti i gubitka.

Otpis potraživanja u iznosu od 3.392 tisuća eura najvećim se dijelom odnosi na trajno isknjiženje iz poslovnih knjiga zbog prodaje potraživanja i zbog stečajnih postupaka dužnika.

Prijenos u izvanbilančnu evidenciju u visini od 2.311 tisuća eura proveden je temeljem propisanih kriterija u Metodologiji otpisa potraživanja.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

15. Krediti ostalim korisnicima (nastavak)

Krediti ostalim korisnicima, umanjeni za rezerviranja za očekivane gubitke, prema namjeni kreditnih programa dani su kako slijedi:

	31. prosinca 2023. 000 eura	Grupa i Banka 31. prosinca 2022. 000 eura
EU projekti	72.901	54.713
Financijsko restrukturiranje	121.229	159.754
Priprema izvoza	1.827	17.796
Investicije javnog sektora	292.790	284.366
Investicije privatnog sektora	240.302	161.619
Poduzetništvo mladih, žena i početnika	8.827	6.711
Obrtna sredstva	220.501	254.773
Obrtna sredstva – Mjere COVID 19 i Kriza 2022	551.850	350.297
Program kreditiranja obnove i razvitka gospodarskih djelatnosti	225.071	245.527
Financiranje izvoza	410.396	476.747
Program obnove i razvitka infrastrukture u Republici Hrvatskoj	505.595	561.876
Program kreditiranja malog i srednjeg poduzetništva	97.821	122.507
Ostalo	34.442	38.229
Obračunata kamata	47.646	43.319
Odgođena naknada po kreditima	(9.245)	(9.942)
	<u>2.821.953</u>	<u>2.768.292</u>
Rezerviranja za očekivane gubitke	(470.757)	(458.561)
	<u>2.351.196</u>	<u>2.309.731</u>

Prosječne kamatne stope na kredite ostalim korisnicima iskazane su u visini od 1,87% (1.1. do 31.12.2022.:1,83%), a bez rezerve likvidnosti su iskazane u visini od 1,86% (1.1. do 31.12.2022.:1,83%)

Prosječne kamatne stope odražavaju omjer kamatnih prihoda na navedene plasmane i prosječne imovine.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

16. Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak

	31. prosinca 2023. 000 eura	Grupa i Banka 31. prosinca 2022. 000 eura
Krediti po FVRDG:		
Mezzanine krediti	33.698	3.030
	33.698	3.030
Ulaganja u investicijske fondove:		
Udjeli u investicijskim fondovima po FVRDG	19.171	14.242
	19.171	14.242
Vlasnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju:		
Dionice trgovačkih društava	-	4
Depozitarne potvrde - DR	42	42
	42	46
Derivativna financijska imovina – pozitivna fer vrijednost		
	11	138
	52.922	17.456

Dionice trgovačkih društava koje ne kotiraju u iznosu od 0 tisuća eura (31. prosinca 2022.: 4 tisuće eura) (udjel od 0,03%) odnose se na dionice društva Helios Faros d.d., u stečaju, koje je HBOR stekao u zamjenu za dio potraživanja prihvaćanjem stečajnog plana trgovačkog društva. Dionice su prodane 24. kolovoza 2023. i HBOR ih je isknjižio iz poslovnih knjiga.

Vlasnički papiri koji ne kotiraju u iznosu od 42 tisuća eura (31. prosinca 2022.: 42 tisuća eura) odnose se na depozitarne potvrde o vlasništvu (engl. depository receipt – DR) Fortenova Group Stak Stichting preuzete Nagodbom u Postupku izvanredne uprave nad Agrokor d.d. i dr.

Na dan 31. prosinca 2023. iskazana je pozitivna fer vrijednost derivativnih financijskih instrumenata u visini od 11 tisuća eura (31. prosinca 2022.: 138 tisuća eura).

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

17. Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

	Grupa		Banka	
	31. prosinca 2023. 000 eura	31. prosinca 2022. 000 eura	31. prosinca 2023. 000 eura	31. prosinca 2022. 000 eura
Dužnički vrijednosni papiri:				
Dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju:				
Obveznice Republike Hrvatske	185.225	177.001	179.243	171.089
Obveznice trgovačkih društava	303	289	-	-
Trezorski zapisi Ministarstva financija	38.451	170.067	38.451	170.067
Obračunata kamata	3.177	1.901	3.121	1.844
	227.156	349.258	220.815	343.000
Dužnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju:				
Obveznice trgovačkih društava	81	62	81	62
Zamjenjive obveznice – CB	195	195	195	195
Obračunata kamata	2	4	2	4
	278	261	278	261
Vlasnički vrijednosni papiri:				
Vlasnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju:				
Dionice inozemnim pravnih osoba - SWIFT	8	7	8	7
Dionice inozemnih financijskih institucija - EIF	7.757	7.050	7.757	7.050
	7.765	7.057	7.765	7.057
	235.199	356.576	228.858	350.318

Zamjenjive obveznice (engl. convertible bonds – CB) Fortenova Group TopCo B.V., koje ne kotiraju, u iznosu od 195 tisuća eura (31. prosinca 2022.: 195 tisuća eura) preuzete su Nagodbom u Postupku izvanredne uprave nad Agrokor d.d. i dr.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

17. Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (nastavak)

Sljedeće tablice prikazuju informacije o kreditnoj kvaliteti financijske imovine koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Iznosi u tablici predstavljaju bruto knjigovodstvene iznose:

31. prosinca 2023.	Grupa				Banka			
	Stupanj 1 000 eura	Stupanj 2 000 eura	Stupanj 3 000 eura	Ukupno 000 eura	Stupanj 1 000 eura	Stupanj 2 000 eura	Stupanj 3 000 eura	Ukupno 000 eura
Bruto iznos	227.239	-	195	227.434	220.898	-	195	221.093
Stanje na dan 31. prosinca 2023.	227.239	-	195	227.434	220.898	-	195	221.093

31. prosinca 2022.	Grupa				Banka			
	Stupanj 1 000 eura	Stupanj 2 000 eura	Stupanj 3 000 eura	Ukupno 000 eura	Stupanj 1 000 eura	Stupanj 2 000 eura	Stupanj 3 000 eura	Ukupno 000 eura
Bruto iznos	349.257	66	195	349.518	343.000	66	195	343.261
Stanje na dan 31. prosinca 2022.	349.257	66	195	349.518	343.000	66	195	343.261

Promjene na rezerviranjima za kreditne gubitke po financijskoj imovini po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, a koji ne umanjuju knjigovodstvenu vrijednost imovine, mogu se prikazati kako slijedi:

	Grupa			Banka
	1.1.-31.12. 2023. 000 eura	1.1.-31.12. 2022. 000 eura	1.1.-31.12. 2023. 000 eura	1.1.-31.12. 2022. 000 eura
Stanje 1. siječnja	618	603	606	591
Neto (smanjenje)/povećanje rezerviranja za očekivane gubitke	(164)	14	(164)	14
<i>Ukupno kroz dobit ili gubitak (bilješka 10)</i>	<i>(164)</i>	<i>14</i>	<i>(164)</i>	<i>14</i>
Neto dobit/gubitak od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke	-	1	-	1
Stanje na kraju izvještajnog razdoblja	454	618	442	606

Neto dobit/gubitak od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke prikazane su unutar Neto prihoda/(rashoda) od financijskih aktivnosti u Računu dobiti i gubitku.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

17. Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (nastavak)

U nastavku se daje pregled ulaganja:

	Datum izdanja	Datum dospijea	Kamatna stopa (%)	Grupa		Banka	
				31. prosinca 2023.	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2023.	31. prosinca 2022.
				000 eura	000 eura	000 eura	000 eura
Dužnički vrijednosni papiri:							
Dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju:							
<i>Obveznice Republike Hrvatske:</i>							
RHMF-O-247E	10.7.2013.	10.7.2024.	5,75	25.493	21.219	24.905	20.604
RHMF-O-267E	15.7.2022.	15.7.2026	2,13	20.687	20.434	20.687	20.434
XS1117298916	11.3.2015.	11.3.2025.	3,0	38.512	37.836	38.512	37.836
XS1843434876	19.6.2019.	19.6.2029.	1,125	1.812	1.696	1.812	1.696
RHMF-O-257A	9.7.2015.	9.7.2025.	4,5	1.118	1.157	-	-
RHMF-O-26CA	14.12.2015.	14.12.2026.	4,25	5.180	5.215	4.098	4.120
RHMF-O-282A	7.2.2017.	7.2.2028.	2,875	1.562	1.525	1.316	1.279
RHMF-O-23BA	27.11.2017.	27.11.2023.	1,75	-	73.926	-	73.926
RHMF-O-297A	9.7.2018.	9.7.2029.	2,38	385	375	-	-
RHMF-O-34BA	27.11.2019.	27.11.2034.	1,00	1.710	1.577	-	-
RHMF-O-403E	3.3.2020.	3.3.2040.	1,25	852	847	-	-
RHMF-O-253A	3.3.2020.	3.3.2025.	0,25	10.225	9.974	10.225	9.974
RHMF-O-24BA	27.11.2019.	27.11.2024.	0,25	1.243	1.220	1.243	1.220
RHMF-O-253B	8.3.2023.	8.3.2025.	3,65	37.172	-	37.172	-
RHMF033BA3	24.11.2023	24.11.2023	3,75	39.274	-	39.274	-
<i>Obveznice trgovačkih društava:</i>							
JDGL-O-24XA	18.12.2019.	18.12.2024.	1,75	132	106	-	-
HRATGRO25CA5	11.12.2020.	11.12.2025.	0,88	172	183	-	-
Trezorski zapisi, do 182 dana			3,349-3,856	4.976	-	4.976	
Trezorski zapisi, do 364 dana			3,464-3,867	33.474	170.067	33.474	170.067
Obračunata kamata				3.177	1.901	3.121	1.844
				227.156	349.258	220.815	343.000
Dužnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju:							
<i>Obveznice trgovačkih društava:</i>							
LNGU-O-31AE	24.7.2015.	15.10.2031.	4,5	81	62	81	62
<i>Obveznice stranih trgovačkih društava:</i>							
Fortenova Group TopCo B.V.	1.4.2019.	1.4.2029.	2,5	195	195	195	195
Obračunata kamata				2	4	2	4
				278	261	278	261
Vlasnički vrijednosni papiri:							
Vlasnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju:							
Dionice inozemnih pravnih osoba - SWIFT				8	7	8	7
Dionice inozemnih financijskih institucija - EIF				7.757	7.050	7.757	7.050
				7.765	7.057	7.765	7.057
Ukupno				235.199	356.576	228.858	350.318

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

18. Ulaganja u ovisna društva

Na dan 31. prosinca 2023. ovisna društva Banke su sljedeća:

Konsolidirano društvo	Djelatnost	Vlasništvo	Vlasništvo	Ulaganje 31.	Ulaganje 31.
		31. prosinca	31. prosinca	prosinca	prosinca
		2023.	2022.	2023.	2022.
		%	%	000 eura	000 eura
Direktan udio					
Hrvatsko kreditno osiguranje d.d. Zagreb, Republika Hrvatska	osiguravanje inozemnih i domaćih kratkoročnih potraživanja poslovnih subjekata vezanih za isporuke roba i usluga	100%	100%	7.449	7.449
Ukupno				7.449	7.449

Rezultati povezanog društva daju se u Dodatku uz financijske izvještaje – Financijsko poslovanje Grupe HKO.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

19. Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina

Grupa	Građevinski objekti	Računala	Namještaj, oprema i vozila	Nekretnine i oprema i nematerijalna imovina u pripremi	Ukupno nekretnine, postrojenja i oprema	Nematerijalna imovina	Ukupno
31. prosinca 2023.	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura
Nabavna vrijednost							
Stanje							
31. prosinca 2022.	10.355	1.399	1.567	8	13.329	5.049	18.378
Ispravak početnog stanja	-	-	2	-	2	-	2
Stjecanje	-	26	-	783	809	100	909
Prijenos s nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine u pripremi	-	12	144	(682)	(526)	526	-
Usklađenje	-	(4)	(34)	-	(38)	(70)	(108)
Rashod i otpis	-	(47)	(64)	-	(111)	(527)	(638)
Vraćeno u upotrebu	-	12	4	-	16	-	16
Stanje							
31. prosinca 2023.	10.355	1.398	1.619	109	13.481	5.078	18.559
Amortizacija i ispravak vrijednosti							
Stanje							
31. prosinca 2022.	6.502	1.305	1.176	-	8.983	4.242	13.225
Ispravak početnog stanja	-	-	1	-	1	-	1
Amortizacija za 2023.	533	86	106	-	725	401	1.126
Usklađenje	-	(6)	(31)	-	(37)	(3)	(40)
Rashod i otpis	-	(47)	(63)	-	(110)	(527)	(637)
Vraćeno u upotrebu	-	12	4	-	16	-	16
Stanje							
31. prosinca 2023.	7.035	1.350	1.193	-	9.578	4.113	13.691
Neto knjigovodstvena vrijednost							
31. prosinca 2023.	3.320	48	426	109	3.903	965	4.868
Neto knjigovodstvena vrijednost							
31. prosinca 2022.	3.853	94	391	8	4.346	807	5.153

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

19. Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina (nastavak)

Grupa	Građevinski objekti	Računala	Namještaj, oprema i vozila	Nekretnine i oprema i nematerijalna imovina u pripremi	Ukupno nekretnine, postrojenja i oprema	Nematerijalna imovina	Ukupno
31. prosinca 2022.	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura
Nabavna vrijednost							
Stanje							
31. prosinca 2021.	10.355	1.838	1.716	7	13.916	4.768	18.684
Stjecanje	-	3	2	598	603	6	609
Prijenos s nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine u pripremi	-	62	219	(597)	(316)	316	-
Rashod i otpis	-	(504)	(373)	-	(877)	(41)	(918)
Vraćeno u upotrebu	-	-	3	-	3	-	3
Stanje							
31. prosinca 2022.	10.355	1.399	1.567	8	13.329	5.049	18.378
Amortizacija i ispravak vrijednosti							
Stanje							
31. prosinca 2021.	5.969	1.530	1.430	-	8.929	3.925	12.854
Amortizacija za 2022.	533	280	114	-	927	358	1.285
Rashod i otpis	-	(505)	(371)	-	(876)	(41)	(917)
Vraćeno u upotrebu	-	-	3	-	3	-	3
Stanje							
31. prosinca 2022.	6.502	1.305	1.176	-	8.983	4.242	13.225
Neto knjigovodstvena vrijednost							
31. prosinca 2022.	3.853	94	391	8	4.346	807	5.153
Neto knjigovodstvena vrijednost							
31. prosinca 2021.	4.386	309	286	7	4.988	843	5.831

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

19. Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina (nastavak)

Banka	Građevinski objekti	Računala	Namještaj, oprema i vozila	Nekretnine i oprema i nematerijalna imovina u pripremi	Ukupno nekretnine, postrojenja i oprema	Nematerijalna imovina	Ukupno
31. prosinca 2023.	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura
Nabavna vrijednost							
Stanje							
31. prosinca 2022.	10.233	1.310	1.485	8	13.036	4.879	17.915
Stjecanje	-	-	-	784	784	-	784
Prijenos s nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine u pripremi	-	13	144	(683)	(526)	526	-
Rashod i otpis	-	(41)	(63)	-	(104)	(526)	(630)
Vraćeno u upotrebu	-	12	4	-	16	-	16
Stanje							
31. prosinca 2023.	10.233	1.294	1.570	109	13.206	4.879	18.085
Amortizacija i ispravak vrijednosti							
Stanje							
31. prosinca 2022.	6.403	1.223	1.135	-	8.761	4.147	12.908
Amortizacija za 2023.	511	74	97	-	682	385	1.067
Rashod i otpis	-	(41)	(62)	-	(103)	(526)	(629)
Vraćeno u upotrebu	-	12	4	-	16	-	16
Stanje							
31. prosinca 2023.	6.914	1.268	1.174	0	9.356	4.006	13.362
Neto knjigovodstvena vrijednost							
31. prosinca 2023.	3.319	26	396	109	3.850	873	4.723
Neto knjigovodstvena vrijednost							
31. prosinca 2022.	3.830	87	350	8	4.275	732	5.007

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

19. Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina (nastavak)

Banka	Građevinski objekti	Računala	Namještaj, oprema i vozila	Nekretnine i oprema i nematerijalna imovina u pripremi	Ukupno nekretnine, postrojenja i oprema	Nematerijalna imovina	Ukupno
31. prosinca 2022.	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura
Nabavna vrijednost							
Stanje							
31. prosinca 2021.	10.233	1.752	1.635	7	13.627	4.619	18.246
Stjecanje	-	-	-	583	583	-	583
Prijenos s nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine u pripremi	-	62	219	(582)	(301)	301	-
Rashod i otpis	-	(504)	(372)	-	(876)	(41)	(917)
Vraćeno u upotrebu	-	-	3	-	3	-	3
Stanje							
31. prosinca 2022.	10.233	1.310	1.485	8	13.036	4.879	17.915
Amortizacija i ispravak vrijednosti							
Stanje							
31. prosinca 2021.	5.891	1.457	1.401	-	8.749	3.834	12.583
Amortizacija za 2022.	512	270	102	-	884	354	1.238
Rashod i otpis	-	(504)	(371)	-	(875)	(41)	(916)
Vraćeno u upotrebu	-	-	3	-	3	-	3
Stanje							
31. prosinca 2022.	6.403	1.223	1.135	-	8.761	4.147	12.908
Neto knjigovodstvena vrijednost							
31. prosinca 2022.	3.830	87	350	8	4.275	732	5.007
Neto knjigovodstvena vrijednost							
31. prosinca 2021.	4.342	295	234	7	4.878	785	5.663

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

20. Preuzeta imovina

	31. prosinca 2023. 000 eura	Grupa i Banka 31. prosinca 2022. 000 eura
Preuzeta imovina, neto	2.291	3.288
	2.291	3.288

U 2023. godini obavljeno je preuzimanje nekretnina sadašnje vrijednosti 74 tisuće eura, nabavne vrijednosti od 74 tisuće eura i ispravka vrijednosti od 0 tisuća eura, a odnosi se na građevinske objekte (2022. godine obavljeno je preuzimanje nekretnina sadašnje vrijednosti 596 tisuća eura, nabavne vrijednosti od 596 tisuća eura i ispravka vrijednosti od 0 tisuća eura, a odnosi se na zemljište u iznosu od 31 tisuća eura, nabavne vrijednosti 31 tisuća eura i ispravka vrijednosti od 0 tisuća eura i građevinske objekte u iznosu od 565 tisuća eura, nabavne vrijednosti 565 tisuća eura i ispravka vrijednosti 0 tisuća eura).

Fer vrijednost imovine koja je preuzeta tijekom 2023., na kraju 2023. godine iznosi 103 tisuće eura.

U 2023. godini obavljena je prodaja preuzete imovine u iznosu sadašnje vrijednosti 892 tisuće eura, nabavne vrijednosti 1.536 tisuća eura i ispravka vrijednosti 644 tisuće eura, a odnosi se na zemljište u iznosu od 836 tisuća eura, građevinske objekte u iznosu od 27 tisuća eura i stambene objekte u iznosu 29 tisuća eura (2022. godine obavljena je prodaja preuzete imovine u iznosu sadašnje vrijednosti 32 tisuća eura, nabavne vrijednosti 109 tisuća eura i ispravka vrijednosti 77 tisuća eura, a odnosi se na zemljište u iznosu od 11 tisuća eura i stambene objekte u iznosu od 21 tisuća eura).

U 2023. godini je obavljen prijenos preuzete imovine u najam na poziciju Ulaganje u nekretnine u visini od 140 tisuće eura (2022. godine: 171 tisuća eura) što je iskazano u okviru Ostale imovine zbog nematerijalnog značaja. U 2023. godini je na ovu imovinu obračunata amortizacija u visini od 9 tisuća eura (2022.: 18 tisuća eura).

Fer vrijednost preuzete imovine na početku izvještajnog razdoblja iznosila je 5.590 tisuća eura, a na kraju izvještajnog razdoblja iznosi 4.066 tisuća eura.

Iznos usklađenja za Grupu i Banku koji ima učinak na račun dobiti i gubitka u 2023. godini iznosi 179 tisuća eura (2022. godina: povećanje od 288 tisuća eura).

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

21. Ostala imovina

	31. prosinca 2023. 000 eura	Grupa 31. prosinca 2022. 000 eura	31. prosinca 2023. 000 eura	Banka 31. prosinca 2022. 000 eura
Potraživanja po naknadama	3.540	3.541	3.540	3.541
Ostala potraživanja	1.925	1.625	1.925	1.625
Unaprijed plaćeni troškovi	492	387	477	334
Obračunati prihodi	3.057	2.197	3.057	2.197
Imovina iz ugovora o reosiguranju	733	-	-	-
Potraživanja po premijama	-	474	-	-
Potraživanja po provizijama od reosiguranja	-	300	-	-
Potraživanja po naknadama za procjenu rizika	35	40	-	-
Odgođena porezna imovina	140	156	-	-
Imovina u najmu	2.032	506	2.032	506
Ostala imovina	4.724	234	4.719	208
	16.678	9.460	15.750	8.411
Rezerviranja za očekivane gubitke	(4.393)	(4.691)	(4.385)	(4.669)
	12.285	4.769	11.365	3.742

Imovina u najmu je priznata sukladno primjeni standarda MSFI 16, a amortizacija tijekom godine iznosila je 290 tisuća eura za Grupu i Banku.

Sljedeće tablice prikazuju informacije o kreditnoj kvaliteti financijske imovine koja se mjeri po amortiziranom trošku. Iznosi u tablici predstavljaju bruto knjigovodstvene iznose:

31. prosinca 2023.	Grupa					Banka				
	Stupanj 1	Stupanj 2	Stupanj 3	POCI	Ukupno	Stupanj 1	Stupanj 2	Stupanj 3	POCI	Ukupno
	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura
Bruto iznos	1.644	12	4.535	42	6.233	876	12	4.535	42	5.465
Rezerviranja	(27)	(1)	(4.330)	(35)	(4.393)	(19)	(1)	(4.330)	(35)	(4.385)
Stanje na dan 31. prosinca 2023.	1.617	11	205	7	1.840	857	11	205	7	1.080
31. prosinca 2022.	Grupa					Banka				
	Stupanj 1	Stupanj 2	Stupanj 3	POCI	Ukupno	Stupanj 1	Stupanj 2	Stupanj 3	POCI	Ukupno
	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura
Bruto iznos	1.116	-	4.821	43	5.980	302	-	4.821	43	5.166
Rezerviranja	(25)	-	(4.631)	(35)	(4.691)	(3)	-	(4.631)	(35)	(4.669)
Stanje na dan 31. prosinca 2022.	1.091	-	190	8	1.289	299	-	190	8	497

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

21. Ostala imovina (nastavak)

U nastavku se daje pregled pozicija koje su izložene kreditnom riziku:

	31. prosinca 2023. 000 eura	Grupa 31. prosinca 2022. 000 eura	31. prosinca 2023. 000 eura	Banka 31. prosinca 2022. 000 eura
Potraživanja po naknadama	3.540	3.541	3.540	3.541
Ostala potraživanja	1.925	1.625	1.925	1.625
Imovina iz ugovora o reosiguranju	733	-	-	-
Potraživanja po premijama	-	474	-	-
Potraživanja po provizijama od reosiguranja	-	300	-	-
Potraživanja po naknadama za procjenu rizika	35	40	-	-
	6.233	5.980	5.465	5.166
Rezerviranja za očekivane gubitke	(4.393)	(4.691)	(4.385)	(4.669)
Imovina koja je izložena kreditnom riziku	1.840	1.289	1.080	497

Promjene na rezerviranjima za očekivane gubitke po ostaloj imovini mogu se prikazati:

	1.1.-31.12. 2023. 000 eura	Grupa 1.1.-31.12. 2022. 000 eura	1.1.-31.12. 2023. 000 eura	Banka 1.1.-31.12. 2022. 000 eura
Stanje 1. siječnja	4.691	4.227	4.669	4.207
Neto povećanje/(smanjenje) rezerviranja za očekivane gubitke po ostaloj imovini	(195)	500	(193)	496
<i>Ukupno kroz dobit ili gubitak (bilješka 10)</i>	<i>(195)</i>	<i>500</i>	<i>(193)</i>	<i>496</i>
Otpis	(93)	(6)	(93)	(5)
Prijenos u vanbilančnu evidenciju	-	-	-	(2)
Neto dobit/(gubitak) od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke	(2)	(29)	(2)	(29)
Ostala usklađenja	(8)	(1)	4	2
Stanje na kraju izvještajnog razdoblja	4.393	4.691	4.385	4.669

Neto dobit/gubitak od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke prikazane su unutar Neto prihoda/(rashoda) od financijskih aktivnosti u Računu dobiti i gubitku.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

22. Obveze po depozitima

	Grupa i Banka	
	31. prosinca 2023. 000 eura	31. prosinca 2022. 000 eura
Depoziti banaka i depoziti stranih financijskih institucija	56.500	20.000
Redovni računi trgovačkih društava	3	1
Račun Ministarstva financija RH	24.385	9.433
Namjenski računi trgovačkih društava	28.238	6.956
Posebni računi banaka	-	160
Posebni računi stranih financijskih institucija	2	2
Depoziti državnih institucija	64.349	96.760
Ostali depoziti	21.307	2.666
	<hr/>	<hr/>
	194.784	135.978
Obračunata kamata	92	12
	<hr/>	<hr/>
	194.876	135.990

Depoziti banaka u 2022. godini odnose se na loro depozite Bulgarian Development Bank AD i Europske investicijske banke (EIB), dok se u 2023. godini odnose na loro depozite Bulgarian Development Bank AD i UniCredit bank Austria AG.

Račun Ministarstva financija Republike Hrvatske odnosi se na sredstva garantnog fonda temeljem uplaćenih premija za reosigurane poslove po poslovima osiguranja izvoza u iznosu od 24.385 tisuća eura (31. prosinca 2022.: 9.433 tisuća eura).

Depoziti po viđenju državnih institucija odnose se na poslove koje Banka obavlja u ime i za račun Ministarstva financija, Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, Ministarstva poljoprivrede, Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Vodovoda i kanalizacije d.o.o., Split i Hrvatske agencije za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (HAMAG-BICRO).

Namjenski računi trgovačkih društava odnose se na priljeve sredstva i raspolaganje sredstvima avansa uplaćenim na račun trgovačkog društva, a vezano na izdane garancije HBOR-a za povrat avansa za izvozni posao. Sredstva avansa koriste se isključivo namjenski u svrhu provedbe izvoznog ugovora, uz suglasnost HBOR-a.

Posebni računi stranih financijskih institucija odnose se na sredstva ELENA granta, a odnosi se na prvu tranšu 40% iznosa ELENA granta po potpisu Ugovora o financiranju od 839 tisuća eura, umanjenu za namjenski iskorištena sredstva te stanje na računu na dan 31. prosinca 2023. iznosi 2 tisuća eura (31. prosinca 2022.: 2 tisuća eura).

Na navedene depozite HBOR ne plaća kamatu.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

23. Obveze po kreditima

	Grupa i Banka	
	31. prosinca 2023. 000 eura	31. prosinca 2022. 000 eura
Stanje 1. siječnja	2.189.811	2.137.368
Novi krediti	653.112	395.666
Povrat kredita	(593.361)	(349.285)
Neto dobit/gubitak od tečajnih razlika	(791)	6.062
	<u>2.248.771</u>	<u>2.189.811</u>
Obračunata kamata	5.737	3.995
Odgođena naknada	(3.332)	(3.710)
	<u>2.251.176</u>	<u>2.190.096</u>

	Grupa i Banka	
	31. prosinca 2023. 000 eura	31. prosinca 2022. 000 eura
Pozajmljena sredstva - strane financijske institucije a)	1.833.548	1.858.004
Pozajmljena sredstva - domaće institucije b)	415.223	331.807
	<u>2.248.771</u>	<u>2.189.811</u>
Obračunata kamata	5.737	3.995
Odgođena naknada	(3.332)	(3.710)
	<u>2.251.176</u>	<u>2.190.096</u>

(a) Pozajmljena sredstva stranih financijskih institucija odnose se na dugoročne kredite posebnih financijskih institucija, najvećim dijelom Europske investicijske banke (EIB) i Razvojne banke vijeća Europe (CEB).

(b) Pozajmljena sredstva domaćih institucija najvećim se dijelom odnose na zajmove Ministarstva financija Republike Hrvatske.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

24. Rezerviranja za garancije, preuzete i ostale obveze

	Grupa		Banka	
	31. prosinca 2023. 000 eura	31. prosinca 2022. 000 eura	31. prosinca 2023. 000 eura	31. prosinca 2022. 000 eura
Rezerviranja za garancije i preuzete obveze	14.637	10.714	14.637	10.714
Rezerviranja za ostale obveze	9.745	8.227	9.743	8.222
	24.382	18.941	24.380	18.936

Promjene na rezerviranjima za očekivane gubitke po garancijama, preuzetim i ostalim obvezama mogu se prikazati kako slijedi:

	Grupa		Banka	
	1.1.-31.12. 2023. 000 eura	1.1.-31.12. 2022. 000 eura	1.1.-31.12. 2023. 000 eura	1.1.-31.12. 2022. 000 eura
Stanje 1. siječnja	10.714	17.199	10.714	17.199
Neto povećanje/(smanjenje) rezerviranja za očekivane gubitke po garancijama	2.375	(4.478)	2.375	(4.478)
<i>Ukupno kroz dobit ili gubitak (bilješka 10)</i>	<i>2.375</i>	<i>(4.478)</i>	<i>2.375</i>	<i>(4.478)</i>
Neto povećanje/(smanjenje) rezerviranja za očekivane gubitke po preuzetim obvezama	1.520	(1.917)	1.520	(1.917)
<i>Ukupno kroz dobit ili gubitak (bilješka 10)</i>	<i>1.520</i>	<i>(1.917)</i>	<i>1.520</i>	<i>(1.917)</i>
Neto tečajne razlike po rezerviranjima za očekivane gubitke	28	(90)	28	(90)
Stanje na kraju izvještajnog razdoblja – Rezerviranja za garancije i preuzete obveze	14.637	10.714	14.637	10.714
Stanje 1. siječnja	8.227	8.093	8.222	8.058
Neto povećanje rezerviranja za očekivane gubitke po ostalim obvezama	71	33	71	63
<i>Ukupno kroz dobit ili gubitak (bilješka 10)</i>	<i>71</i>	<i>33</i>	<i>71</i>	<i>63</i>
Nerealizirani aktuarski dobitak/(gubitak)	1.450	101	1.450	101
Ostala usklađenja	(3)	-	-	-
Stanje na kraju izvještajnog razdoblja – Rezerviranja za očekivane gubitke po ostalim obvezama	9.745	8.227	9.743	8.222

Neto dobit/(gubitak) od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke prikazana je unutar Neto prihoda/(rashoda) od financijskih aktivnosti u Računu dobiti i gubitka.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

24. Rezerviranja za garancije, preuzete i ostale obveze (nastavak)

Od ukupnog iznosa rezerviranja za garancije i preuzete obveze na financijske institucije se odnosi iznos od 816 tisuća eura (31. prosinca 2022.: 176 tisuća eura), domaća trgovačka društva iznos od 13.524 tisuća eura (31. prosinca 2022.: 10.318 tisuća eura), javni sektor iznos od 44 tisuća eura (31. prosinca 2022.: 6 tisuća eura) na neprofitne institucije 0 tisuća eura (31. prosinca 2022.: 151 tisuća eura) te na ostalo iznos od 253 tisuća eura (31. prosinca 2022.: 63 tisuća eura).

Rezerviranja za ostale obveze u 2023. godini iznose za Grupu ukupno 9.745 tisuća eura (31. prosinca 2022.: 8.227 tisuća eura), a za Banku iznose 9.743 tisuća eura (31. prosinca 2022.: 8.222 tisuća eura). Od ukupnog iznosa rezerviranja za ostale obveze na sudske sporove koji se vode protiv Banke za Grupu i Banku odnosi se iznos od 1.366 tisuća eura (31. prosinca 2022.: 1.350 tisuća eura), na obveze temeljem definiranih naknada sukladno MRS-u 19 Primanja zaposlenih za Grupu i Banku iznos od 6.857 tisuća eura (31. prosinca 2022.: 5.252 tisuća eura), te na rezerviranja za ostale obveze sukladno MRS-u 37 Rezerviranja, nepredvidive obveze i nepredvidiva imovina za Grupu iznos od 1.522 tisuće eura (31. prosinca 2022.: 1.625 tisuća eura) te za Banku 1.520 tisuća eura (31. prosinca 2022.: 1.620 tisuća eura).

Posljednju aktuarsku procjenu sadašnje vrijednosti obveza temeljem definiranih naknada na dan 31. prosinca 2023. obavio je ovlašteni aktuar. U modelu su u obzir uzete smrtnost, fluktuacija zaposlenih, stopa rasta definiranih naknada i diskontna stopa, a pri izračunu su za svakog zaposlenika uzeti u obzir starost, spol, broj godina staža, očekivana smrtnost i diskontna stopa, odnosno dugoročno održiva stopa prinosa na obveznice Republike Hrvatske.

Primijenjena diskontna stopa koja predstavlja dugoročno održivu stopu prinosa na obveznice Republike Hrvatske iznosi 2,25%, dok je prethodne godine iznosila 1,80%.

Nerealizirani aktuarski dobiti/(gubici) koji proizlaze iz izračuna rezerviranja iskazani su u okviru ostale sveobuhvatne dobiti kako bi neto imovina ili obveza odrazila punu vrijednost manjka, odnosno viška u planu.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

25. Ostale obveze

	Grupa		Banka	
	31. prosinca 2023. 000 eura	31. prosinca 2022. 000 eura	31. prosinca 2023. 000 eura	31. prosinca 2022. 000 eura
Obveze za subvencioniranje kamatne stope (a)	34.851	59.498	34.851	59.498
Odgođeno priznavanje kamatnih prihoda (b)	50.515	23.306	50.515	23.306
Obveze za isplatu plaća i naknada	1.363	1.167	1.327	1.132
Obveze prema dobavljačima	184	150	159	135
Obveze po više naplaćenim potraživanjima	870	1.185	870	1.185
Obveze za preostalo pokriće	1.049	-	-	-
Obveze za nastale štete	1.291	-	-	-
Prijenosne premije	-	760	-	-
Pričuve šteta	-	655	-	-
Pričuve za povratne premije	-	254	-	-
Obveze prema reosigurateljima	-	1.108	-	-
Odgođena porezna obveza	20	41	-	-
Porez na dobit-tekuća obveza	10	2	-	-
Obveze po osnovi najma	2.043	537	2.042	513
Ostale obveze	927	1.083	865	872
Derivativne financijske obveze	100	45	100	45
	93.223	89.791	90.729	86.686

(a) Obveze za subvencioniranje kamatne stope odnose se na predujmove preuzete za subvencioniranje kamatnih stopa po kreditima, koji su odobreni uz nižu kamatnu stopu krajnjim korisnicima po programima koje HBOR provodi u ime i za račun Republike Hrvatske. Ove obveze odnose se na:

- Program povlaštenog financiranja po kreditnim programima HBOR-a u iznosu od 18.429 tisuća eura (31. prosinca 2022.: 41.539 tisuća eura),
- Program Obrtna sredstva Mjera COVID-19 za MSP poduzetnike u turističkim djelatnostima za mikro, male i srednje poduzetnike, Ministarstvo turizma i sporta u iznosu od 0 tisuća eura (31. prosinca 2022.: 1 tisuća eura),
- Financijski instrument Fonda subvencija kamata po kreditima za mikro, male i srednje poslovne subjekte u iznosu od 4.950 tisuća eura (31. prosinca 2022.: 5.640 tisuća eura),
- Financijski instrument Fonda subvencija kamata po kreditima subjektima srednje tržišne kapitalizacije i velikim poslovnim subjektima u iznosu od 5.393 tisuća eura (31. prosinca 2022.: 6.159 tisuća eura),
- Financijski instrument Fonda subvencija kamata po kreditima za subjekte javnog sektora u iznosu od 6.079 tisuća eura (31. prosinca 2022.: 6.159 tisuća eura).

(b) Odgođeno priznavanje kamatnih prihoda u iznosu od 50.515 tisuća eura (31. prosinca 2022.: 23.306 tisuća eura) sastoji se od državne subvencije za kamate na kredite, koji su odobreni i povučeni od strane krajnjeg korisnika po nižoj kamatnoj stopi, ali još nisu u fazi otplate u iznosu od 13.532 tisuća eura (31. prosinca 2022.: 5.954 tisuća eura) te onih koji su u fazi otplate u iznosu od 36.983 tisuća eura (31. prosinca 2022.: 17.352 tisuća eura) (vidi bilješku 4.1. L. Državne potpore).

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

26. Osnivački kapital

Zakonom o HBOR-u propisani osnivački kapital treba iznositi 929.060 tisuća eura uplatama iz proračuna te iz ostalih izvora temeljem pojedinačnih zakona.

Plan godišnjih iznosa i vremenski okvir uplata iz Državnog proračuna nije unaprijed određen, već sukladno Zakonu, dinamiku uplata u osnivački kapital određuje Hrvatski sabor donošenjem Državnog proračuna Republike Hrvatske.

Grupa je računovodstvenim politikama odredila osnovne ciljeve upravljanja kapitalom, kategoriju kapitala kojom Banka upravlja, kao i mjere ostvarivanja i praćenja politike upravljanja kapitalom. Upravljanje kapitalom se obrazlaže i iskazuje u bilješci 34.

Osnivački kapital ovisnog društva Hrvatsko kreditno osiguranje d.d. iznosi 7.632 tisuća eura i u 100%-tnom je vlasništvu Banke, a osnivački kapital društva Poslovni info servis d.o.o. iznosi 40 tisuća eura i u 100%-tnom je vlasništvu Hrvatskog kreditnog osiguranja d.d.. Kapital oba društva je upisan i u cijelosti uplaćen.

27. Garantni fond

Grupa i Banka

000 eura

Stanje 1. siječnja 2022.

1.634

Neto tečajne razlike

4

Stanje 31. prosinca 2022.

1.638

Neto tečajne razlike

-

Stanje 31. prosinca 2023.

1.638

Sredstva garantnog fonda u ukupnom iznosu od 1.638 tisuća eura na dan 31. prosinca 2023. i 2022. godine odnose se na sredstva garantnog fonda od Deutsche Investitions - und Entwicklungsgesellschaft (DEG), a odnose se na financijski doprinos (bespovratna sredstva) Vlade SR Njemačke, koja se koriste za pokriće očekivanih gubitaka za izdane garancije i odobrene kredite po Programu kreditiranja utemeljenja poduzetništva u Hrvatskoj. Sredstva garantnog fonda su bezuvjetno nepovratna i nemaju dospeljeće. Sredstva garantnog fonda Vladi SR Njemačke ne nose nikakva upravljačka prava niti pravo na udio u poslovnom rezultatu Grupe.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

28. Garancije i preuzete obveze

U okviru svog redovnog poslovanja, Grupa zaključuje ugovore o garancijama i preuzetim obvezama. Svrha ovih instrumenata je osigurati raspoloživost sredstava s obzirom na potrebe klijenata.

Navedene obveze sadrže kreditni rizik te su stoga dio ukupnog rizika Grupe iako se ne prikazuju u Izvještaju o financijskom položaju.

Grupa i Banka

	31. prosinca 2023. 000 eura	31. prosinca 2022. 000 eura
Izdane garancije	52.623	36.008
Izdane garancije u devizama	7.716	5.073
Preuzete obveze po kreditima	445.273	354.120
Otvoreni akreditivi u devizama	-	165
Upisani a neplaćeni kapital EIF-a	10.400	10.400
Ugovorena obveza EIF CROGIP	31.460	36.276
Ugovorena obveza EIF FRC2	81	403
	<u>547.553</u>	<u>442.445</u>
Rezerviranja za garancije i preuzete obveze	(14.637)	(10.714)
	<u>532.916</u>	<u>431.731</u>

Sljedeće tablice prikazuju informacije o kreditnoj kvaliteti garancija i preuzetih obveza. Za preuzete obveze po kreditima i ugovore o financijskim jamstvima, iznosi u tablici predstavljaju odobrene ili zajamčene iznose:

31. prosinca 2023.							Grupa i Banka
	Stupanj 1	Stupanj 2	Stupanj 3	POCI		Bez Stupnja	Ukupno
	000 eura	000 eura	000 eura	Stupanj 2 000 eura	Stupanj 3 000 eura	000 eura	
Bruto iznos	445.908	21.676	25.014	-	13.014	-	505.612
Rezerviranja	(4.243)	(5.380)	(4.574)	-	(440)	-	(14.637)
Stanje na dan 31. prosinca 2023.	<u>441.665</u>	<u>16.296</u>	<u>20.440</u>	<u>-</u>	<u>12.574</u>	<u>-</u>	<u>490.975</u>

31. prosinca 2022.							Grupa i Banka
	Stupanj 1	Stupanj 2	Stupanj 3	POCI		Bez Stupnja	Ukupno
	000 eura	000 eura	000 eura	Stupanj 2 000 eura	Stupanj 3 000 eura	000 eura	
Bruto iznos	342.483	11.855	23.808	-	17.055	165	395.366
Rezerviranja	(1.388)	(1.670)	(7.092)	-	(564)	-	(10.714)
Stanje na dan 31. prosinca 2022.	<u>341.095</u>	<u>10.185</u>	<u>16.716</u>	<u>-</u>	<u>16.491</u>	<u>165</u>	<u>384.652</u>

U poziciji Bez Stupnja su prikazani Akreditivi koji su pokriveni depozitima.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

28. Garancije i preuzete obveze (nastavak)

Garancije

Garancije i akreditivi predstavljaju obvezu Banke da izvrši plaćanja u ime klijenta u slučaju nemogućnosti klijenta da podmiri svoje obveze prema trećim stranama ili u slučaju nastanka određenih događaja, obično vezanih za izvoz i/ili uvoz dobara te za ostale ugovorene svrhe. Garancije i akreditivi nose isti kreditni rizik kao i krediti.

Garancije Banke su 3% pokrivena jamstvima, depozitima i bankarskim garancijama.

Preuzete obveze po kreditima

Po ugovorenim neiskorištenim kreditima, Banka je preuzela ugovornu obvezu za isplatom sredstava kredita i revolving kredita. Ugovorom je najčešće definiran krajnji datum korištenja kredita ili je navedena druga klauzula prestanka obveze. Korištenje ugovorenih sredstava obavlja se u nekoliko povlačenja u ovisnosti o namjeni kredita, fazi projekta ili isplatnoj dokumentaciji. Ukupni ugovoreni iznos kredita ne mora biti povučen zbog čega ukupan ugovoreni iznos ne predstavlja nužno buduće zahtjeve za isplatom.

Ugovoreni neiskorišteni krediti sadrže manji potencijalni kreditni rizik jer većina preuzetih obveza po kreditima ovisi o udovoljavanju posebnih kreditnih uvjeta za povlačenje sredstava od strane korisnika.

Banka prati rokove dospjeća ugovorenih preuzetih obveza.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

29. Poslovi u ime i za račun

Grupa upravlja značajnim sredstvima u ime i za račun Ministarstva financija, Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja, Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, Ministarstva poljoprivrede, Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Ministarstva vanjskih i europskih poslova, Ministarstva turizma i sporta, Vodovoda i kanalizacije d.o.o., Split, Hrvatske agencije za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (HAMAG-BICRO) te poslovnih banaka koja se uglavnom koriste za kreditiranje programa obnove i razvitka. Ta sredstva se vode odvojeno od sredstava Grupe. Prihodi i rashodi po tom poslovanju terete nalogodavca, a Grupa ne snosi druge obveze. Za svoje usluge Grupa po određenim programima naplaćuje naknadu dok određene programe vodi bez naknade u ovisnosti o ugovoru s nalogodavcem, vodeći računa da ti iznosi nisu značajni za Grupu.

Ukupna bilančna suma poslova u ime i za račun po pojedinačnim programima iznosi:

Grupa i Banka	31. prosinca 2023.	31. prosinca 2022.
Program	000 eura	000 eura
Kreditiranje razvitka i obnove poljodjelskih domaćinstava	1.914	2.307
Kreditiranje zapošljavanja razvojačenih pripadnika HV-a	39.269	38.446
Program naplate potraživanja po jamstvima HAMAG-BICRO-a	11	12
Osiguranje izvoznih poslova ¹	119.264	99.121
Program povlaštenog financiranja po kreditnim programima HBOR-a MF	18.429	41.538
Program regionalnog razvoja Republike Hrvatske – krediti	60	160
Projekt obnovljivih izvora energije	207	201
VIK – EKO račun A – namjenska cijena vode	107.751	104.001
VIK – EKO račun B – PDV	20.878	20.865
Ribarska infrastruktura – Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture	6.193	6.194
Mikrokreditiranje uz potporu EU – poslovne banke	100	97
Poslovi ulaganja u Fondove za gospodarsku suradnju ²	1.839	4.164
ESIF – Krediti za rast i razvoj	112.505	111.330
ESIF – Krediti za energetska učinkovitost u zgradama javnog sektora	27.130	28.102
ESIF - Krediti za javnu rasvjetu	45.805	21.779
Investicijski krediti za ruralni razvoj ³	1.466	1.455
Obrtna sredstva Mjera COVID-19 za MSP poduzetnike u turističkim djelatnostima	-	1
Obrtna sredstva za ruralni razvoj	35.058	34.392
Ulaganje u Investicijski fond Inicijative triju mora ⁴	16.349	11.264
NPOO - Fond subvencija kamata za MSP	8.435	6.118
NPOO - Fond subvencija kamata za MIDCAP i Velike poduzetnike	10.863	6.637
NPOO - Fond subvencija kamata za Javni sektor	13.049	6.637
NPOO - Krediti posebnih segmenata MSP-ova	33.403	16.592
NPOO - Jamstveni fond	40.304	19.908
Program kreditiranja Poljoprivreda i prerada	4.537	-
	664.819	581.321

^{1 2 3 4} Fer vrijednost neto imovine Osiguranja izvoznih poslova, Fondova za gospodarsku suradnju, Investicijskih kredita za ruralni razvoj i Investicijskog fonda Inicijative triju mora u 2023. godini iskazana je prema zadnjim raspoloživim podacima i ne predstavlja konačnu fer vrijednost dok je za 2022. godinu iznos iskazan prema revidiranim financijskim izvještajima.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

30. Transakcije s povezanim stranama

Povezane strane su društva koja izravno ili neizravno putem jednog ili više posrednika kontroliraju izvještajno društvo ili su pod njegovom kontrolom.

Najveći dio transakcija s povezanim stranama čine transakcije s Republikom Hrvatskom, 100%-tnim vlasnikom Banke i državnim trgovačkim društvima nad kojima Republika Hrvatska ima kontrolni utjecaj.

Sve iskazane transakcije obavljene su po uobičajenim/redovnim uvjetima Banke.

Na dan 31. prosinca 2023. i 31. prosinca 2022., stanja koja proizlaze iz transakcija s povezanim stranama, uključujući ključne članove rukovodstva, obuhvaćaju sljedeće:

a) Transakcije s povezanim stranama

Grupa	Izloženost	Obveze	Izloženost	Obveze
	31. prosinca 2023.	31. prosinca 2023.	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2022.
	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura
Vlasnik	280.436	506.144	414.604	466.075
Državni fondovi, izvršna tijela i agencije	672.036	18.982	644.723	31.426
Državna trgovačka društva	181.913	988	218.416	792
Ključni članovi rukovodstva	272	423	304	368
Ukupno	1.134.657	526.537	1.278.047	498.661

Grupa	Prihodi	Rashodi	Prihodi	Rashodi
	1.1. – 31.12. 2023.	1.1. – 31.12. 2023.	1.1. – 31.12. 2022.	1.1. – 31.12. 2022.
	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura
Vlasnik	7.411	3.249	5.540	2.118
Državni fondovi, izvršna tijela i agencije	16.578	121	12.973	1.635
Državna trgovačka društva	8.828	30.090	10.067	7.437
Ključni članovi rukovodstva	10	1.505	9	1.277
Ukupno	32.827	34.965	28.589	12.467

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

30. Transakcije s povezanim stranama (nastavak)

a) Transakcije s povezanim stranama (nastavak)

Banka	Izloženost	Obveze	Izloženost	Obveze
	31. prosinca 2023. 000 eura	31. prosinca 2023. 000 eura	31. prosinca 2022. 000 eura	31. prosinca 2022. 000 eura
Vlasnik	280.436	506.144	414.604	466.075
Državni fondovi, izvršna tijela i agencije	665.950	18.973	638.751	31.414
Državna trgovačka društva	181.912	987	218.416	792
Ovisna društva	7.449	-	7.449	-
Ključni članovi rukovodstva	272	403	304	351
Ukupno	1.136.019	526.507	1.279.524	498.632

Banka	Prihodi	Rashodi	Prihodi	Rashodi
	1.1. – 31.12. 2023. 000 eura	1.1. – 31.12. 2023. 000 eura	1.1. – 31.12. 2022. 000 eura	1.1. – 31.12. 2022. 000 eura
Vlasnik	7.411	3.249	5.540	2.118
Državni fondovi, izvršna tijela i agencije	15.895	97	12.804	1.630
Državna trgovačka društva	8.828	30.080	10.067	7.428
Ključni članovi rukovodstva	10	1.253	9	1.055
Ukupno	32.144	34.679	28.420	12.231

Imovina sadrži kredite ostalim korisnicima, dužničke vrijednosne papire po amortiziranom trošku, financijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, ostalu imovinu i izvanbilačnu izloženost koja se odnosi na preuzete obveze.

Obveze sadrže obveze po depozitima, obveze za plaće, rezerviranja u ime otpremnina i jubilarnih nagrada ključnih članova rukovodstva te ostale obveze.

Prihodi sadrže prihode od kamata i naknada, te prihode od ukidanja umanjenja vrijednosti i rezerviranja.

Rashodi sadrže rashode za plaće ključnih članova rukovodstva, gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

30. Transakcije s povezanim stranama (nastavak)

b) Primljeni instrumenti osiguranja

	31. prosinca 2023. 000 eura	Grupa 31. prosinca 2022. 000 eura	31. prosinca 2023. 000 eura	Banka 31. prosinca 2022. 000 eura
Republika Hrvatska	1.132.205	1.106.751	1.129.860	1.106.514
Državne agencije	106.553	61.866	106.553	61.866
Ukupno	1.238.758	1.168.617	1.236.413	1.168.380

Primljeni instrumenti osiguranja odnose se na prvorazredne instrumente osiguranja zaprimljene u svrhu osiguranja plasmana Banke, a čine ih: jamstvo Republike Hrvatske, jamstvo HAMAG-BICRO-a, polica osiguranja od političkih i/ili komercijalnih rizika te zakonska jamstva u slučaju kada za obveze klijenta zakonskim aktima jamči Republika Hrvatska ili druga državna tijela.

Temeljem Ugovora o kvotnom reosiguranju između HBOR-a, u ime i za račun Republike Hrvatske, i HKO d.d. provodi se reosiguranje, odnosno, pokriva razmjerni dio (kvotno reosiguranje) političkih i komercijalnih rizika kod izvoznih kredita i potraživanja nastalih prilikom izvoza roba i usluga. Reosiguratelj pokriva sve neutržive (netržišne) rizike koje je preuzeo Osiguratelj odnosno Hrvatsko kreditno osiguranje, dioničko društvo za osiguranje u rasponu od 15% do 90% osigurane svote.

c) Plaće ključnih članova rukovodstva

Ključni članovi rukovodstva Grupe i Banke uključuju članove Uprave, izvršne direktore, predstojnika Ureda Uprave, direktore, pomoćnika direktora, savjetnike Uprave te prokurista.

Plaće uključuju redovan rad, godišnji odmor, državni praznik, plaćeni dopust, naknadu plaće za vrijeme bolovanja, minuli rad te isplate prema ugovorima. Iznos plaće za Gruppu u 2023. godini iznosi 1.490 tisuća eura (31. prosinca 2022.: 1.263 tisuća eura), a za Banku iznosi 1.253 tisuća eura (31. prosinca 2022.: 1.055 tisuća eura).

Nagrade za rad članovima Nadzornog odbora iznosile su u 2023. godini za Gruppu 15 tisuća eura (31. prosinca 2022.: 14 tisuća eura), a za Banku 0 tisuća eura (31. prosinca 2022.: 0 tisuća eura) i odnose se na članove nadzornih odbora u ovisnom društvu koje imenuje HBOR.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

31. Upravljanje rizicima

Temeljem Zakona o Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak, Banka je dužna rizike u poslovanju svoditi na najmanju mjeru rukovodeći se načelima bankarskog poslovanja.

Banka u procesu upravljanja rizicima kontinuirano utvrđuje, procjenjuje, odnosno mjeri, prati, ovladava i kontrolira rizike kojima je u poslovanju izložena ili bi mogla biti izložena te o njima izvještava nadležna tijela. Navedenim postupcima i pripadajućim internim aktima osiguran je sveobuhvatan i cjelovit sustav upravljanja rizicima.

Najznačajniji rizici kojima je banka u svakodnevnom poslovanju izložena su kreditni rizik, rizik likvidnosti, kamatni rizik, valutni rizik, operativni rizik i rizik eksternalizacije. Navedenim rizicima svakodnevno se upravlja temeljem politika, pravilnika, metodologija, uputa i sustava limita, kontrola te odluka/zaključaka Nadzornog odbora, Uprave i odbora za upravljanje rizicima.

Banka provodi analize osjetljivosti i analize scenarija pod pretpostavkom promjene jednoga, odnosno više faktora rizika u redovnim i stresnim okolnostima te se o rezultatima izvještavaju nadležna tijela HBOR-a. Kontinuirano se razvijaju sustavi proaktivnog upravljanja rizicima radi smanjenja potencijalnih budućih rizika.

31.1. Pregled najvažnijih rizika

Kreditni rizik

Banka kontrolira kreditni rizik putem kreditnih politika i pravilnika o upravljanju ovim rizikom u kojima su propisani sustavi unutarnjih kontrola s ciljem preventivnog djelovanja na rizik.

Sustav upravljanja kreditnim rizikom čini najvažniji dio poslovne politike Banke i bitan je čimbenik njezine strategije poslovanja.

Rizik likvidnosti, valutni rizik i kamatni rizik

Kroz djelovanje Odbora za upravljanje aktivom i pasivom, Banka osigurava adekvatno upravljanje rizikom likvidnosti te valutnim rizikom i kamatnim rizikom. Upravljanje ovim rizicima podrazumijeva svođenje kamatnog i valutnog rizika te rizika likvidnosti na najmanju mjeru. Izravnim i neizravnim uključivanjem većine organizacijskih jedinica Banke u rad Odbora za upravljanje aktivom i pasivom nastoji se osigurati kvalitetan, integriran i sveobuhvatan sustav upravljanja navedenim rizicima.

Rizik likvidnosti

Temeljna načela i principi upravljanja rizikom likvidnosti HBOR-a utvrđeni su internim aktima te odlukama i zaključcima Nadzornog odbora, Uprave i Odbora za upravljanje aktivom i pasivom.

U svrhu upravljanja rizikom likvidnosti, Banka je uspostavila sustav limita i signala ranog upozorenja te prati i kontrolira njihovo poštivanje, održava potrebnu razinu rezerve likvidnosti, kontinuirano prati tekuću i planiranu likvidnost, osigurava dostatna eurska i devizna sredstva potrebna za pravovremeno podmirenje obveza te za isplate po odobrenim kreditima i planiranim odobrenjima kredita. Pri upravljanju rizikom likvidnosti nastoji se postići ročna usklađenost postojećih i planiranih plasmana i njihovih izvora. Banka nema depozite građana te nije izložena značajnijim dnevnim oscilacijama likvidnosti.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.1. Pregled najvažnijih rizika (nastavak)

Rizik likvidnosti (nastavak)

Praćenje rizika likvidnosti Banka provodi i kroz analize scenarija ili analize osjetljivosti pod pretpostavkom redovnih i stresnih uvjeta poslovanja. Pravilnikom o upravljanju rizikom likvidnosti utvrđeni su i postupci u slučaju naznake kao i nastupa krize likvidnosti.

Kamatni rizik

Temeljna načela i principi upravljanja kamatnim rizikom Banke utvrđeni su internim aktima te odlukama i zaključcima Uprave i Odbora za upravljanje aktivom i pasivom. Za mjerenje i praćenje kamatnog rizika Banka provodi analizu kamatnog jaza. Kamatni se jaz izračuje za određena razdoblja prema mogućnosti promjene kamatnih stopa i koristi se za sagledavanje osjetljivost Banke na promjene kamatnih stopa i redovnim i stresnim uvjetima poslovanja. Provodi se i detaljna razrada kamatnih stopa po valuti, vrsti i visini kamatne stope te se izrađuju projekcije kretanja prosječnih ponderiranih kamatnih stopa izvora i plasmana. Pored usklađivanja kamatnih stopa izvora i plasmana prate se trenutni tržišni uvjeti i prognoze kretanja osnovnih tržišnih pokazatelja.

Valutni rizik

Temeljna načela i principi upravljanja valutnim rizikom HBOR-a utvrđeni su internim aktima te odlukama i zaključcima Uprave i Odbora za upravljanje aktivom i pasivom. Postavljene su metode za mjerenje, odnosno procjenu, praćenje i upravljanje valutnim rizikom, utvrđeni su limiti i signali ranog upozorenja, postupci u slučaju naznake, kao i nastupa krize te su definirana izvješća potrebna za cjelovito ovladavanje ovim rizikom.

Za mjerenje izloženosti valutnom riziku prati se otvorenost devizne pozicije. Osim dnevnog praćenja otvorenosti devizne pozicije i projiciranja njezinog kretanja, za potrebe procjene i mjerenja valutnog rizika izračunava se rizična vrijednost te redovito izvještava nadležna tijela o najvećim potencijalnim gubicima po značajnim valutama. Provode se analize osjetljivosti pod pretpostavkom redovnih i stresnih uvjeta poslovanja.

Operativni rizik

HBOR ima uspostavljen okvir za upravljanje operativnim rizikom koji je usklađen sa regulativom HNB-a primjenjivoj na poslovanje Banke kao posebne financijske institucije te sa dobrim bankarskim praksama u dijelu upravljanja rizicima.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.1. Pregled najvažnijih rizika (nastavak)

Operativni rizik (nastavak)

Temeljna načela upravljanja operativnim rizikom utvrđena su Politikom upravljanja operativnim rizikom kao krovnim aktom, kojom je uspostavljena struktura upravljanja i odgovornosti u sustavu, utvrđen pristup za izračun kapitalnog zahtjeva za operativni rizik, uspostavljen sustav izvještavanja te načini utvrđivanja, ovladavanja i praćenja izloženosti operativnom riziku.

Sustavom upravljanja obuhvaćen je i operativni rizik kod poslovnih promjena, novih proizvoda i značajnih izmjena postojećih proizvoda te operativni rizik koji se javlja pri eksternalizaciji aktivnosti.

Za praćenje i nadziranje rada informacijskog sustava zadužen je Odbor za upravljanje informacijskim sustavom čiji je cilj upravljanje resursima informacijskog sustava uz uspostavljanje odgovarajuće razine učinkovitosti i sigurnosti informacijskog sustava kako bi se osiguralo, između ostalog, primjereno upravljanje rizicima koji proizlaze iz korištenja informacijske tehnologije. Nadzor nad sigurnošću informacijskog sustava obavlja funkcija Voditelja sigurnosti informacijskog sustava. U okviru ove funkcije uspostavljen je sustav upravljanja kontinuitetom poslovanja HBOR-a.

U 2023. godini nisu identificirani događaji operativnog rizika koji bi značajno utjecali na izloženost HBOR-a operativnom riziku. Događaj iz prethodnog razdoblja (potres u Zagrebu 2020., koji je za posljedicu imao oštećenje glavna poslovna zgrade HBOR-a) imao je utjecaj na poslovanje tijekom 2023. budući da su započeli pripremni radovi za obnovu zgrade.

Rizik eksternalizacije

Temeljna načela upravljanja rizikom eksternalizacije utvrđena su krovnim aktom Politike upravljanja rizikom eksternalizacije, uspostavljeno je upravljanje eksternalizacijom, upravljanje odnosima s pružateljima usluga te svođenje rizika koji proizlaze iz eksternalizacije na najmanju mjeru.

Uspostavljena je centralna evidencija o eksternaliziranim aktivnostima, a o materijalno značajnim eksternalizacijama godišnje se izvještava Uprava i Nadzorni odbor Banke.

U 2023. godini započela je aktivnost ažuriranja internih akata i unapređenja sustava upravljanja rizikom eksternalizacije u skladu sa dobrom poslovnom praksom i regulativnom za kreditne institucije, u mjeri primjenjivoj na HBOR kao posebnu financijsku instituciju.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.2. Strategija i sustavi upravljanja rizicima

Nadzorni odbor odgovoran je za nadgledanje primjerenosti i učinkovitosti procesa upravljanja rizicima u Grupi. Nadzorni odbor donosi Strategiju upravljanja rizicima HBOR-a kojom se uspostavljaju osnovna načela i standardi upravljanja rizicima te se definira sklonost preuzimanju rizika.

Uprava Banke odgovorna je za provođenje strategije upravljanja rizicima te uspostavljanje učinkovitog i pouzdanog sustava upravljanja svim rizicima. Za potrebu ostvarenja svoje funkcije Uprava je svoja ovlaštenja za upravljanje rizicima delegirala na tri odbora.

Odbori za upravljanje rizicima

- **Odbor za upravljanje aktivom i pasivom** – upravlja rizikom likvidnosti, kamatnim rizikom i valutnim rizikom sukladno odredbama: Pravilnika o upravljanju rizikom likvidnosti, Pravilnika o upravljanju valutnim rizikom, Procedura upravljanja kamatnim rizikom, Pravilnika o knjizi trgovanja, Politika upravljanja aktivom i pasivom te ostalih akata Banke kojima je regulirano ovo područje,
- **Odbor za procjenu i mjerenje kreditnog rizika** – upravlja kreditnim rizikom u okviru propisanih Kreditnih politika, Pravilnika o upravljanju kreditnim rizikom, metodologija i ostalih internih akata koji obuhvaćaju problematiku vezanu uz kreditni rizik,
- **Odbor za upravljanje informacijskim sustavom HBOR-a** – upravlja resursima informacijskog sustava uz primjereno upravljanje rizicima koji proizlaze iz korištenja informacijske tehnologije.

Sektor upravljanja rizicima

Sektor upravljanja rizicima je stalna funkcija kontrole rizika, funkcionalno i organizacijski neovisna o poslovnim procesima i aktivnostima u kojima rizik nastaje odnosno koje prati i nadzire. Odgovoran je za kontrolu, utvrđivanje, mjerenje odnosno procjenu i nadzor rizika kojima je HBOR u svom poslovanju izložen ili bi mogao biti izložen.

Svoju funkciju Sektor upravljanja rizicima ostvaruje analizom te procjenom, odnosno mjerenjem rizika, razvojem pravilnika, politika i metodologija za upravljanje rizicima, nadzorom i praćenjem njihove primjene, predlaganjem i kontrolom poštivanja usvojenih limita izloženosti, davanjem prijedloga i preporuka za primjereno upravljanje rizicima te izvješćivanjem nadležnih tijela.

Strategija upravljanja rizicima usmjerena je prema postizanju i održavanju kvalitetnog i učinkovitog sustava upravljanja rizicima, na daljnji razvoj i unapređenje tog sustava u smjeru usklađenja s bankovnom regulativom te relevantnim preporukama i smjernicama, uvažavajući specifičnosti HBOR-a kao razvojne i izvozne banke i posebne financijske institucije.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.2. Strategija i sustavi upravljanja rizicima (nastavak)

Mjerenje rizika i sustavi izvješćivanja

Pri procjeni, odnosno mjerenju rizika uvažavaju se povijesni podaci, planovi poslovanja, trenutni i očekivani tržišni uvjeti te specifičnosti Banke kao posebne financijske institucije.

Rezultati procjene odnosno mjerenja, provedenih analiza te testiranja otpornosti na stres izlažu se na sjednicama odbora za upravljanje rizicima i Uprave. U svrhu praćenja i kontrole rizika utvrđeni su sustavi limita za upravljanje kreditnim rizikom, rizikom likvidnosti, kamatnim rizikom i valutnim rizikom.

Nadležna tijela sustavno se izvještava o: kvaliteti kreditnog portfelja, velikoj izloženosti i najvišoj dopuštenoj izloženosti, adekvatnosti kapitala, naplati potraživanja i rizičnih plasmana, promjenama internih rejtinga poslovnih banaka i poduzetim aktivnostima u slučaju njihova pogoršanja, nizu pokazatelja stanja i projekcija likvidnosti, projekcijama otvorenosti devizne pozicije, utjecaju promjena deviznih tečajeva i kamatnih stopa na rezultat poslovanja, kamatnom jazu, projekcijama prosječnih ponderiranih kamatnih stopa na izvore i plasmane financijskih institucija i sl. Dinamika izvještavanja te metodologije mjerenja i procjene rizika propisani su internim aktima Banke.

31.3. Kreditni rizik

Banka kontrolira kreditni rizik putem kreditnih politika o upravljanju ovim rizikom u kojima su utvrđeni sustavi unutarnjih kontrola s ciljem preventivnog djelovanja na rizik.

Sustav upravljanja kreditnim rizikom čini najvažniji dio poslovne politike Banke i bitan je činitelj njezine strategije poslovanja, zbog čega je ovo područje regulirano Politikom o upravljanju kreditnim rizikom i Pravilnikom o upravljanju kreditnim rizikom, koji se primjenjuje na sve faze kreditnog procesa (od razvoja novih bankarskih proizvoda, odnosno od zahtjeva za kredit, praćenja poslovanja klijenta do konačne otplate kredita).

Uz Politiku i Pravilnik o upravljanju kreditnim rizikom propisane su metodologije kao zasebni interni akti namijenjeni ocjeni poslovanja različitih ciljanih skupina klijenata.

U slučaju izravnog kreditiranja, za ocjenjivanje kreditne sposobnosti koristi se Metodologija za ocjenu kreditnog rizika (za bruto izloženosti iznad 400 tisuća eura) ili Metodologijom kreditnog bodovanja (kod bruto izloženosti ispod 400 tisuća eura). Metodologija kreditnog bodovanja služi za ocjenu kreditne sposobnosti klijenata koji pripadaju „portfelju malih kredita“, a sadrži sedam modela bodovanja:

- plasmani do 40 tisuća eura za trgovačka društva, obrtnike i poljoprivrednike,
- plasmani početnicima do 40 tisuća eura,
- plasmani od 40 tisuća eura do 200 tisuća eura za trgovačka društva,
- plasmani početnicima od 40 tisuća eura do 200 tisuća eura,
- plasmani od 40 tisuća eura do 200 tisuća eura za sve ostale poduzetnike,
- plasmani od 200 tisuća eura do 400 tisuća eura za trgovačka društva i plasmani početnicima i
- ostalim poduzetnicima od 200 tisuća eura do 400 tisuća eura.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.3. Kreditni rizik (nastavak)

Metodologija za ocjenu kreditnog rejtinga se koristi za ocjenu rizika klijenata koji pripadaju portfelju individualno značajnih klijenata odnosno za bruto izloženosti iznad 400 tisuća eura. Ocjena rizika može biti sadržana u ocjeni kreditne sposobnosti klijenta, ocjeni uspješnosti investicijskog projekta i ocjeni kreditne sposobnosti klijenta s analizom budućeg poslovanja.

Sukladno Zakonu o HBOR-u Banka dio svojih plasmana odobrava putem poslovnih banaka i leasing društava pri čemu se za ocjenu banaka primjenjuju Metodologija za ocjenu i odabir banaka i Metodologija za ocjenu i odabir inozemnih banaka, a za ocjenu leasing društava Metodologija za ocjenu i odabir leasing društava. Radi lakše dostupnosti sredstava HBOR-a, dio svojih plasmana plasira se po modelu podjele rizika prema kojem u financiranju klijenata sudjeluje poslovna banka i HBOR u unaprijed dogovorenim omjerima financiranja.

Banka kao razvojna financijska institucija podupire rast i razvoj hrvatskog gospodarstva kroz investicijsko ulaganje. Iz tog razloga klijenti se najčešće javljaju sa zahtjevima za kreditno praćenje razvojnih investicijskih projekata. Kako bi se rizik sveo na najmanju mjeru i što objektivnije procijenilo koji projekti su ekonomski održivi te osiguravaju povrat uloženog, Banka stalno unapređuje postojeća organizacijsko-tehnološka rješenja, izvještaje i akte te daje prijedloge novih organizacijskih propisa i provedbenih uputa.

Stalnim praćenjem i ocjenjivanjem poslovanja klijenata nastoje se pravovremeno uočiti poteškoće u njihovom poslovanju. Kod klijenata koji su suočeni s problemima Banka pronalazi primjerene načine naplate potraživanja sagledavajući mogućnosti novih uvjeta otplate potraživanja s ciljem nastavka proizvodnog procesa i povećanja zapošljavanja. Posebno se uočavaju i prate uzroci loših plasmana te se postupci za njihovu prevenciju ugrađuju u procedure rada u svrhu smanjenja udjela rizičnih plasmana.

Radi ublažavanja negativnih posljedica pandemije koronavirusa, Banka je s ciljem očuvanja razine gospodarske aktivnosti i likvidnosti gospodarskih subjekata te najvažnije – očuvanja radnih mjesta omogućila reprogramiranje obveza.

Zbog odobravanja većeg broja kredita u relativno kratkom vremenu u 2023. godini skraćene su pojedine aktivnosti u postojećem načinu i procesu obrade kreditnih zahtjeva za klijente s potresom pogođenih područja i za klijente pogođene krizom izazvanom izravnim ili neizravnim učinkom ruske agresije na Ukrajinu.

U svrhu praćenja i kontrole rizika utvrđeni su sustavi limita za upravljanje kreditnim rizikom. Utvrđeni su limiti velike izloženosti i maksimalno dozvoljeni iznos kreditne izloženosti prema pojedinom korisniku i s njim povezanim osobama.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.3. Kreditni rizik (nastavak)

31.3.1. Rizik povezan s kreditnim odobrenjima

Klijentima banke omogućeno je izdavanje garancija i akreditiva s odgođenim polaganjem pokrića (pokriće je moguće i iz kredita), po identičnoj proceduri koja je propisana za izravne klijente kod odobravanja kredita.

Sve garancije prate se prema rokovima važnosti, a akreditivi s odgođenim polaganjem pokrića prema dospijećima. Ukoliko dođe do poziva za plaćanje Banka je obvezna izvršiti plaćanje u ime klijenta. Takve obveze Banku izlažu rizicima koji su slični kreditnima, a umanjuju se istim postupcima koji se primjenjuju na kredite.

31.3.2. Procjena umanjenja vrijednosti

Umanjenje vrijednosti formira se u skladu s Međunarodnim standardom financijskog izvještavanja 9, aktima HNB-a primjenjivim na HBOR i internim pravilnicima i metodologijama rada.

S obzirom na procijenjenu razinu kreditnog rizika te način izračuna očekivanih kreditnih gubitaka, izloženosti klijenata se razvrstavaju u sljedeće kategorije:

- 1. stupanj - obuhvaća sve klijente niskog kreditnog rizika i klijente kod kojih je procijenjeno da nije došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika,
- 2. stupanj - obuhvaća sve klijente kod kojih je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika nakon početnog priznavanja,
- 3. stupanj - obuhvaća klijente u statusu neispunjavanja obveza odnosno klijente kod kojih postoje objektivni dokazi o umanjenju vrijednosti
- te zasebnu kategoriju - kupljenu ili stvorenu kreditno umanjenju financijsku imovinu (eng. Purchased or originated credit impaired asset, POCI).

Tijekom ugovornog odnosa s klijentom procjenjuje se razina očekivanih kreditnih gubitaka klijenta. Procjena se provodi praćenjem slijedeća tri kriterija:

- kreditne sposobnosti dužnika
- urednosti podmirivanja obveza i
- kvalitete instrumenata osiguranja.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.3. Kreditni rizik (nastavak)

31.3.2. Procjena umanjenja vrijednosti (nastavak)

Za cijelo vrijeme trajanja ugovornog odnosa procjenjuje se kreditna sposobnost dužnika s ciljem utvrđivanja moguće promjene financijskog položaja klijenta (dužnika) odnosno vjerojatnosti pogoršanja njegove kreditne sposobnosti. Kod utvrđivanja kreditne sposobnosti klijenta uzima se u obzir i grupa povezanih osoba zbog efekta zaraze odnosno mogućnosti prelijevanja rizika između povezanih osoba. Kreditna sposobnost klijenta se prati putem:

- promjene financijskog rejtinga klijenta i s njim povezanih osoba,
- kriterija kojima je svrha utvrđivanje financijskih poteškoća klijenta,
- kriterija s Liste za pojačano praćenje klijenta te
- kriterija za uočavanje povećanog kreditnog rizika.

Klijent se smatra urednim ako sve svoje obveze podmiruje u cijelosti (glavnica, kamate, provizije, naknade i druge troškove) u ugovorenim iznosima i ugovorenim rokovima dospjeća pri čemu se svi plasmani i izvanbilančne obveze jednog klijenta promatraju kao jedan.

Procjena instrumenata osiguranja temelji se na njihovoj kvaliteti, procjeni vrijednosti i rokovima naplativosti.

31.3.2.1. Definicija statusa neispunjenja ugovornih obveza (engl. default) i izlaska iz statusa neispunjenja obveza (oporavka)

Status neispunjenja obveza pojedinog klijenta je nastao kada je ispunjen jedan od sljedećih uvjeta ili oba sljedeća uvjeta:

- ocjenjuje se vjerojatnim da klijent neće u cijelosti podmiriti svoje obveze prema HBOR-u ne uzimajući u obzir mogućnost naplate iz instrumenata osiguranja,
- klijent više od 90 dana nije ispunio svoju dospelu obvezu po bilo kojoj značajnoj kreditnoj obvezi.

Prag značajnosti iznosi 100 eura za stanovništvo, a za ostale klijente 500 eura, računa se na nivou klijenta zbrajanjem dospelih obveza po svim plasmanima klijenta.

Pri procjeni vjerojatnosti da dužnik neće u cijelosti podmiriti svoje obveze uzimaju se u obzir sljedeći elementi:

- priznato je umanjenje vrijednosti za kreditne gubitke zbog uočenoga značajnog pogoršanja kreditne kvalitete dužnika,
- prodaja kreditne izloženosti uz značajan ekonomski gubitak,
- reprogramiranje ili restrukturiranje kreditne izloženosti zbog financijskih poteškoća dužnika,
- stečajni ili sličan postupak (PSN, likvidacija) nad dužnikom,
- imenovana posebna uprava, ukinuto odobrenje za rad, pokrenute mjere rane intervencije,
- otkaz ugovora,
- plaćanje po garanciji.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.3. Kreditni rizik (nastavak)

31.3.2. Procjena umanjenja vrijednosti (nastavak)

31.3.2.1. Definicija statusa neispunjenja ugovornih obveza (engl. default) i izlaska iz statusa neispunjenja obveza (oporavka) (nastavak)

Osim navedenog, prilikom utvrđivanja statusa neispunjenja obveza uzimaju se u obzir i odnosi unutar grupe povezanih osoba ako postoji status neispunjavanja obveza kod jednog dužnika unutar grupe povezanih osoba koji dovodi do učinka širenja statusa neispunjavanja obveza na druge subjekte unutar te grupe.

Svi financijski instrumenti klijenta u statusu neispunjenja obveza se klasificiraju u 3. stupanj.

Plasmani klijentima u statusu neispunjenja obveza zbog materijalnog kašnjenja u plaćanju obveza preko 90 dana mogu se klasificirati u ozdravljene/rehabilitirane ukoliko je prošlo 150 dana od trenutka ne postojanja okidača za status neispunjenja obveza. U razdoblju kušnje od 150 dana klijent ne smije kasniti u plaćanju obveza preko 30 dana u materijalno značajnom iznosu.

Po proteku 150 dana ozdravljenim klijentima se smatraju samo klijenti za koje je utvrđeno da nisu u financijskim poteškoćama. Ako postoje naznake ponovnog ulaska u status neispunjenja obveza, status se ne mijenja sve do stvarnog i trajnog poboljšanja kreditne kvalitete klijenta.

Restrukturirane izloženosti kojima su uzrok financijske poteškoće i problemi u otplati se mogu klasificirati kao ozdravljene/rehabilitirane nakon godine dana od posljednjeg među događajima:

- od dana restrukturiranja,
- od datuma dodjele statusa neispunjenja obveza,
- od proteka počeka ukoliko je odobren u sklopu restrukturiranja.

Tijekom razdoblja kušnje od godine dana u izloženosti klijenata u statusu ispunjavanja obveza se mogu klasificirati u izloženosti klijenata u statusu značajno povećanog kreditnog rizika kada su ispunjeni svi sljedeći uvjeti :

- dužnik je uredno platio po dospijeću najmanje iznos restrukturiranih obveza u visini dospjelih u trenutku provedbe restrukturiranja,
- dužnik je redovito plaćao dospjele obveze u skladu s planom otplate (ili uz kašnjenje do 30 dana),
- nema vjerojatnosti stupanja u status neispunjenja obveza,
- nema dospjelih nepodmirenih obveza nakon restrukturiranja,
- nema sumnje da dužnik neće plaćati i nadalje svoje obveze po dospijeću.

Svi ovi uvjeti trebaju biti zadovoljeni i za nove plasmane istom klijentu. Reklasificirati se u ozdravljene mogu samo plasmani klijentu koji nije u financijskim poteškoćama.

Financijski instrumenti rehabilitiranih/ozdravljenih klijenata se nakon ispunjenja svih uvjeta iz razdoblja kušnje klasificiraju u prihodujuće izloženosti. Svi plasmani klijenata nakon reprograma/restrukturiranja smatraju se reprogramiranima (engl. Forbearance) još dvije godine od kad su klasificirani kao prihodujuće izloženosti i u tom periodu se klasificiraju u 2. stupanj rizika.

Svi klijenti kojima nisu odobreni ustupci zbog financijskih poteškoća, a HBOR-ova izloženost prema njima je prestala biti neprihodujuća, nakon ozdravljenja klasificiraju se u 1. stupanj rizika.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.3. Kreditni rizik (nastavak)

31.3.2. Procjena umanjenja vrijednosti (nastavak)

31.3.2.2. Bančin postupak procjene internog rejtinga i vjerojatnosti neispunjenja ugovornih obveza (PD)

Za modeliranje PD-ja koristi se pristup temeljen na TTC (engl. Through-the-Cycle) migracijskim matricama za izloženosti u homogenim skupinama izravnih korisnika i ostalo. Definirane su rizične skupine (eng. bucket) te se provodi analiza kretanja izloženosti između navedenih skupina.

Za navedene izloženosti, rizične skupine su definirane temeljem dana kašnjenja i statusa restrukturiranih izloženosti. Modeliranju PD-ja prethodi prikupljanje podataka za prethodno relevantno razdoblje.

Pri modeliranju PD-ja, analizira se kretanje izloženosti između sljedećih skupina:

- od 0 do 30 dana kašnjenja - skupina 1,
- od 31 do 90 dana kašnjenja - skupina 2,
- više od 90 dana kašnjenja i restrukturiranje – događaj statusa neispunjenja obveza (defaulta).

Temeljem matrica kretanja izloženosti iz skupine u skupinu, izračunava se 12-mjesečna vrijednost PD-ja. Daljnjim množenjem matrica izračunavaju se granične vrijednosti PD-ja putem kojih se kreira vektor. Vektor graničnih vrijednosti PD-ja predstavlja osnovu pomoću koje se izračunava vrijednost cjeloživotnog PD-ja. Vrijednost cjeloživotnog PD-ja ovisi o tenoru, odnosno preostalom razdoblju do dospjeća pojedine izloženosti.

Pristup temeljen na vanjskom rejtingu koji objavljuju vanjske kreditne rejting agencije korišten je prilikom izračuna PD-ja za izloženosti iz homogenih skupina financijske institucije te središnja država i lokalna i područna (regionalna) samouprava.

Za izloženosti prema domaćim financijskim institucijama, obzirom da ne postoji vanjski rejting za sve financijske institucije u portfelju Grupe, postojeći interni rejtingi domaćih financijskih institucija mapirani su na vanjski rejting pri čemu se kao polazna točka mapiranja koristi financijska institucija koja ima vanjski rejting, slijedom čega je interni rejting u Grupi izjednačen s rejtingom S&P-a "BBB+". Time je utvrđena gornja granica za domaće financijske institucije na razini rejtinga države. Distribucija vrijednosti PD-ja za preostale interne rejtinge određuje se metodom linearne interpolacije.

Za izloženosti prema inozemnim financijskim institucijama koriste se rejtingi vanjskih kreditnih rejting agencija i sukladno tome primjenjuje odgovarajuća vrijednost PD-ja iz njihovih matrica, a ako nema onda se koristi interni rejting, odnosno primjenjuju se pravila istovjetna domaćim financijskim institucijama.

Vrijednost 12-mjesečnog PD-ja procjenjuje se množenjem TTC matrice sa samom sobom. Vrijednost cjeloživotnog PD-ja predstavlja kumulativnu vrijednost graničnih vrijednosti PD-ja, odnosno zbroj graničnih vrijednosti PD-ja, ovisno o tenoru izloženosti.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.3. Kreditni rizik (nastavak)

31.3.2. Procjena umanjenja vrijednosti (nastavak)

31.3.2.3. Izloženost u trenutku nastanka statusa neispunjenja obveza

Za potrebe modeliranja izloženosti u trenutku nastanka statusa neispunjenja obveza (engl. Exposure at Default, dalje: EAD), odnosno za potrebe izračuna kreditnog konverzijskog parametra (dalje: CCF, eng. Credit Conversion Factor) i omjera prijevremene otplate, razmatraju se podaci za proteklo petogodišnje razdoblje.

Temeljem navedenih povijesnih podataka utvrđen je omjer prijevremene naplate približno jednak nuli te kreditni konverzijski faktor jednak 1.

EAD se izračunava za svaki ugovor. Dva su pristupa izračunu EAD-a ako za izloženost:

- postoji plan otplate - temeljem novčanog toka iz plana otplate,
- ne postoji plan otplate - temeljem iznosa izloženosti na izvještajni datum.

Za izloženosti klasificirane u 1. stupanj rizika te za dospjele izloženosti EAD je jednak trenutnoj izloženosti.

Za nedospjele izloženosti, cjeloživotni EAD se izračunava temeljem plana otplate, uvažavajući iznose i razdoblje dospjeća, a maksimalno do posljednjeg datuma dospjeća izloženosti (tenora).

31.3.2.4. Gubitak u trenutku nastanka statusa neispunjenja obveza

Za skupine izravnih korisnika i ostalo, gubitak u trenutku nastanka statusa neispunjenja obveza (engl. Loss Given Default, dalje: LGD) se procjenjuje temeljem transakcija nakon datuma nastanka statusa neispunjenja obveza klijenta. Svaka se transakcija diskontira na datum nastanka statusa neispunjenja obveza odgovarajućom diskontnom stopom, a diskontni faktor ovisi o proteklom vremenu. Pojedinačnoj izloženosti se pribrajaju sva povećanja nakon datuma nastanka statusa neispunjenja obveza. Rezultat navedenog izračuna je stopa naplate za svaku izloženost u nekoj homogenoj skupini, a ukupnu stopu naplate za pojedinu homogenu skupinu čini težinski prosjek stopa naplate svih pojedinačnih izloženosti.

U izračun LGD-a također je uzeta u obzir i vjerojatnost izlaska iz statusa neispunjenja obveza.

Kao podloga za određivanje LGD-a za skupine središnja država i lokalna i područna (regionalna) samouprava i financijske institucije koristi se izvještaj vanjskih kreditnih rejting agencija. U godišnjim izvještajima o stopama nastanka statusa neispunjenja obveza i naplate, kreditne rejting agencije objavljuju i povijesne i tržišne stope naplate. Tržišna stopa naplate je tržišna cijena obveznice u odnosu na njezinu vrijednost neposredno prije defaulta ili u trenutku defaulta obveznice. Temeljem tržišnih stopa naplate za neosigurani nadređeni dug („senior unsecured debt“), određuje se stopa naplate ponderirana izdavateljem obveznica (eng. issuer-weighted recovery rate).

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.3. Kreditni rizik (nastavak)

31.3.2. Procjena umanjnja vrijednosti (nastavak)

31.3.2.5. Značajno povećanje kreditnog rizika

U svrhu utvrđivanja povećanog kreditnog rizika kontinuirano, a najmanje jednom godišnje prate se promjene za sve klijente Banke. Svi plasmani klijentu kod kojeg je utvrđen povećan kreditni rizik ili u slučaju individualno značajnih klijenata čija je izloženost iznad 400 tisuća eura, a nalaze se na Listi za pojačano praćenje, na slijedeći izvještajni datum se svi financijski instrumenti klijenta povećanog kreditnog rizika klasificiraju u 2. stupanj temeljem uočenih kriterija kao na primjer:

- klijentovo kašnjenje u podmirenju bilo koje značajne dospjele obveze prema HBOR-u duže od 30 dana (a kraće od 90 dana),
- klijent je u financijskim poteškoćama, ali nije u statusu neispunjenja obveza,
- pogoršanje rejtinga, nizak kreditni rejting klijenta,
- nepoštivanje ugovornih odredbi
- gubitak ključnih kupaca ili dobavljača i sl.

Izlazak iz statusa povećanog kreditnog rizika uvjetovan je nepostojanjem svih kriterija koji su svrstali klijenta u predmetni status po njegovom događaju, a provjera svih pokazatelja provodi se najmanje jednom godišnje u okviru godišnjeg praćenja klijenta. Deaktiviranje dijela pokazatelja moguće je provesti nakon šest mjeseci. Pokazatelji povećanog kreditnog rizika su aktivni godinu dana, nakon čega ih je potrebno provjeriti te temeljem rezultata praćenja ponovo aktivirati odnosno deaktivirati. Rezultat promjene je reklasifikacija financijskih instrumenata klijenta u 1. stupanj odnosno njihovim ostankom u 2. stupnju rizika.

Financijski instrumenti klijenta s investicijskim rejtingom vanjskih kreditnih rejting agencija smatraju se financijskim instrumentima niskog kreditnog rizika. Sve izloženosti prema Republici Hrvatskoj i jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave (JLP(R)S), HNB-u, Europskoj investicijskoj banci (EIB) te ostalim razvojnim bankama smatraju se također financijskim instrumentima klijenata niskog kreditnog rizika. Financijski instrumenti klijenata niskog kreditnog rizika se uvijek raspoređuju u 1. stupanj.

31.3.2.6. Svrstavanje financijske imovine koja se mjeri na skupnoj osnovi

Kreditni rizik se procjenjuje na skupnoj osnovi za sve izloženosti prema klijentima klasificiranim u 1. i 2. stupanj rizika te u 3. stupnju rizika i POCl imovinu klijenata koji pripadaju portfelju malih kredita. Klijenti koji pripadaju portfelju malih kredita su klijenti prema kojima je HBOR izložen u bruto iznosu jednakom ili manjem od 400 tisuća eura.

Za potrebe određivanja značajnog povećanja kreditnog rizika i priznavanja rezervacija za umanjnje vrijednosti na skupnoj osnovi, financijski instrumenti su grupirani u sljedeće skupine, i to na temelju zajedničkih obilježja kreditnog rizika, radi lakše procjene značajnog povećanja kreditnog rizika:

- financijske institucije,
- središnja država i lokalna i područna (regionalna) samouprava,
- izravni korisnici – veliki,

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.3. Kreditni rizik (nastavak)

31.3.2. Procjena umanjenja vrijednosti (nastavak)

31.3.2.6. Svrstavanje financijske imovine koja se mjeri na skupnoj osnovi (nastavak)

- izravni korisnici – mali i srednji,
- izravni korisnici – mikro,
- izravni korisnici – stanovništvo,
- ostalo.

Grupiranjem financijskih instrumenata u homogene skupine se osigurava da se u slučaju značajnog povećanja kreditnog rizika ispuni cilj priznavanja očekivanih kreditnih gubitaka tijekom cijelog vijeka trajanja financijskog instrumenta, čak i ako dokaz takvog značajnog povećanja kreditnog rizika još uvijek nije dostupan na razini pojedinog instrumenta.

31.3.3. Analiza inputa za ECL model u okviru utjecaja makroekonomskih uvjeta na PD

Prilikom uključivanja informacija o budućnosti, koriste se dostupni izvori (HNB, DZS) o makroekonomskim uvjetima kako bi se projicirao njihov utjecaj na sadašnju vrijednost rizičnih parametara.

Temeljem povijesne analize utjecaja makroekonomskih uvjeta i dostupnim makroekonomskim prognozama, utvrđuje se potencijalni utjecaj budućeg kretanja makroekonomskih uvjeta na vrijednost rizičnih parametara koristeći scenarije s pripadajućim vjerojatnostima nastanka pojedinog scenarija.

Kod procjene očekivanih kreditnih gubitaka primjenom ranijih iskustava o kreditnim gubicima, podaci o ranijim stopama kreditnog gubitka se primjenjuju na cjelokupni portfelj izravnih kredita, a primjenom određene metode omogućeno je povezivanje pojedine skupine financijskih instrumenata s podacima o ranijem iskustvu o kreditnim gubicima u skupinama financijskih instrumenata sličnih karakteristika kreditnog rizika, kao i s važnim odgovarajućim podacima koji odražavaju postojeće stanje.

Očekivani kreditni gubici odražavaju očekivanja Banke u pogledu kreditnih gubitaka. Međutim, kada pri procjeni očekivanih kreditnih gubitaka razmatra sve razumne i pouzdane podatke koji su dostupni bez nepotrebnih troškova i napora, Banka razmatra i odgovarajuće tržišne podatke o kreditnom riziku određenog financijskog instrumenta ili sličnih financijskih instrumenata.

Banka za potrebe izračuna očekivanih kreditnih gubitaka koristi veći broj makroekonomskih uvjeta od kojih je za jedan (realna stopa rasta BDP-a) utvrđena korelacija ukupnog PD-ja za cjelokupni portfelj izravnih kredita.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.3. Kreditni rizik (nastavak)

31.3.3. Analiza inputa za ECL model u okviru utjecaja makroekonomskih uvjeta na PD (nastavak)

Kako bi se odredio utjecaj budućih makroekonomskih uvjeta na očekivane kreditne gubitke, putem analize na temelju povijesnih podataka, utvrđuje se veza između makroekonomskih uvjeta i PD-ja. Nakon toga, procjenjuje se utjecaj makroekonomskih prognoza na vrijednosti PD-ja i računa se koeficijent pomoću kojeg se korigira procijenjena vrijednost PD-ja u dva scenarija, optimistični i pesimistični.

31.3.4. Kvantitativna analiza pouzdanosti informacija koje se koriste za izračun rezervacije za ECL

Za primjenu makroekonomskih faktora Banka koristi metodologiju sa nivoom pouzdanosti od 90%.

31.3.5. Pregled modificiranih i restrukturiranih kredita

Modifikacijom se smatra svaka izmjena ugovornih odredbi koja rezultira izmjenom ugovorenih novčanih tokova od financijske imovine.

Izmjena uvjeta po plasmanu obuhvaća promjene određenih ugovorom definiranih uvjeta najčešće radi prilagodbe promjenama u provedbi investicije, a moguće i tijekom otplate, koje nisu uzrokovane financijskim poteškoćama klijenta. Najčešće bi izmijenjeni uvjeti bili prihvaćeni kod odobrenja da su bili poznati ili su rezultat okolnosti koje nisu pod kontrolom klijenta.

Sve promjene ugovornih obveza kojima se čini ustupak klijentu, a koji je u financijskim poteškoćama smatraju se reprogramom ili restrukturiranjem. Ustupak se može odnositi na bilo koju od sljedećih mjera:

- izmjena ranijih uvjeta ugovora za koje se smatra da ih klijent ne može ispuniti a dovode do gubitka njegove sposobnosti podmirivanja obveza i koji ne bi bili odobreni da dužnik nema financijske poteškoće (npr. smanjenje kamatne stope, smanjenje ili otpis kamatnog prihoda, promjena visine glavnice, promjena tj. produženje rokova otplate i sl.)
- potpuno ili djelomično refinanciranje plasmana koje ne bi bilo odobreno da dužnik nema financijske poteškoće.

Dokaz o ustupku uključuje sljedeće:

- razliku u korist klijenta između izmijenjenih uvjeta ugovora i ranijih uvjeta ugovora,
- uvrštenje povoljnijih uvjeta u izmijenjeni ugovor u odnosu na uvjete koje bi mogli postići drugi dužnici sa sličnim profilom rizičnosti u portfelju Banke.

Reprogramom se smatra promjena prvobitno ugovorenih uvjeta kreditiranja zbog privremenih financijskih poteškoća klijenta. Restrukturiranjem se smatra promjena prvobitno ugovorenih uvjeta kreditiranja zbog značajnih financijskih poteškoća klijenta, kojemu je potrebno financijsko, poslovno i operativno restrukturiranje, odnosno klijentu koji se već nalazi u statusu neispunjenja obveza.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.3. Kreditni rizik (nastavak)

31.3.6. Analiza koncentracije rizika

Banka kroz razvojne programe kreditiranja obuhvaća područje cijele Republike Hrvatske s naglaskom na potpomognuta područja. Kreditni rizik rasprostranjen je po geografskim područjima, djelatnostima, sektorima te kreditnim programima. Banka nastoji izbjeći pretjeranu koncentraciju kreditnog rizika te povoljnijim uvjetima i novim kreditnim programima (proizvodima) potaknuti razvoj slabije razvijenih područja Republike Hrvatske u skladu s državnom strategijom razvoja pojedinih djelatnosti.

Kreditiranjem različitih grana djelatnosti uz poticanje proizvodnje i razvoja s ciljem razvoja hrvatske privrede Banka stvara bolju bazu za povrate kredita i smanjenje rizika.

Najveća kreditna izloženost prema jednom dužniku na 31. prosinca 2023. za Grupu iznosi 272.844 tisuća eura (31. prosinca 2022.: 307.227 tisuća eura), a za Banku iznosi 269.949 tisuća eura (31. prosinca 2022.: 307.227 tisuća eura), bez uzimanja u obzir primljenih instrumenata osiguranja.

Banka kao posebna financijska institucija provodi svoju razvojnu ulogu odobravajući plasmane krajnjim korisnicima kredita putem financijskih institucija s kojima ima sklopljene ugovore o poslovnoj suradnji.

31.3.7. Model podjele rizika

Model podjele rizika je način provedbe programa kreditiranja HBOR-a u suradnji s poslovnim bankama, pri čemu HBOR snosi dio rizika izravnog kredita (npr. 50%), dok za drugi dio kredita (neovisno je li isti financiran iz sredstava HBOR-a ili sredstava poslovne banke) rizik snosi poslovna banka.

Krediti po modelima podjele rizika po kreditnim programima HBOR-a (prvenstveno krediti za investicije i restrukturiranja, a manjim djelom za likvidnost) se provode na način da su poslovne banke uključene u transakcije i nadalje agenti (administrativni, platni i agenti osiguranja), ali HBOR provodi uobičajenu proceduru kao i za bilo koji drugi izravni kredit te unosi, kako izloženosti tako i kolaterale, u poslovne knjige nakon ugovaranja odnosno provedbe osiguranja plasmana.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.3. Kreditni rizik (nastavak)

31.3.7. Model podjele rizika (nastavak)

U sklopu mjera za pomoć gospodarstvu uslijed ove krize omogućeno je odobravanje novih kredita za likvidnost poduzetnicima koji su pogođeni krizom izazvanom izravnim ili neizravnim učinkom ruske agresije na Ukrajinu po modelu podjele rizika s poslovnim bankama. Zbog kratkog roka za obradu većeg broja kreditnih zahtjeva, postojeći kreditni proces propisan Pravilnikom o upravljanju kreditnim rizikom je za ovu svrhu ubrzan i skraćen.

U HBOR-u praćenje klijenata prema kojima HBOR ima bruto izloženost višu od 400 tisuća eura po proceduri za izravne kredite, a obzirom da Banka često nema izravan kontakt s klijentom sve potrebne informacije za potrebe praćenja koristi kvartalna izvješća ili se informira kod poslovne banke.

31.3.8. Instrumenti osiguranja i ostala poboljšanja kvalitete kredita (kreditne sposobnosti)

Instrumenti osiguranja plasmana Banke su:

1. obvezni (mjenice i zadužnice),
2. uobičajeni (nekretnine, brodovi, zrakoplovi, bankarska garancija, jamstvo Republike Hrvatske, jamstvo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, jamstvo HAMAG-BICRO-a, polica osiguranja od političkih i/ili komercijalnih rizika), te
3. ostali instrumenti osiguranja (pokretna imovina, mjenice ili jamstva drugih trgovačkih društva solidnog boniteta, prijenos vlasništva ili zalog dionica odnosno udjela trgovačkog društva, pljenidba novčanih potraživanja odnosno cesija naplativih potraživanja, pljenidba depozita, vinkuliranje police osiguranja imovine i/ili osoba, zalog na žigu ili robnoj marki i sl.).

Svi plasmani Banke moraju biti osigurani obveznim instrumentima osiguranja. Plasmani manjih iznosa moraju biti osigurani barem jednim obveznim instrumentom osiguranja. Izbor prihvatljivih instrumenata osiguranja ne ovisi samo o postignutom omjeru osiguranja nego i o utvrđenim rizicima, pri čemu prednost imaju brže utrživi i vrjedniji instrumenti osiguranja.

Prihvatljivi uobičajeni i ostali instrumenti osiguranja razvrstani su prema kvaliteti u pet skupina. Ocjena instrumenata osiguranja temelji se na njihovoj kvaliteti koja se utvrđuje na bazi njihove tržišne unovčivosti, dokumentiranosti i mogućnosti nadzora od strane Banke te mogućnosti prisilne naplate.

Pri donošenju odluke o odobrenju kredita slaba se kreditna sposobnost ne može zamijeniti kvalitetom instrumenata osiguranja, osim u slučajevima osiguranja prvorazrednim instrumentima osiguranja: jamstvom Republike Hrvatske, jamstvom lokalne/područne (regionalne) samouprave (JLPS), jamstvom HAMAG-BICRO-a, policom osiguranja kredita i kada za obveze klijenta zakonskim aktima jamče Republika Hrvatska, JLPS ili druga državna tijela.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.3. Kreditni rizik (nastavak)

31.3.8. Instrumenti osiguranja i ostala poboljšanja kvalitete kredita (kreditne sposobnosti) (nastavak)

U svrhu ublažavanja kreditnog rizika i smanjenja troškova poslovanja, a sukladno Zakonu o HBOR-u, dio svojih plasmana Banka odobrava putem financijskih institucija. Za osiguranje plasmana odobrenih krajnjim korisnicima putem financijskih institucija Banka uzima obvezne instrumente osiguranja od poslovnih banaka i leasing društava. Financijska institucija ih je dužna deponirati temeljem Ugovora o međusobnoj poslovnoj suradnji, a ne za svaki pojedinačni plasman krajnjem korisniku zaključen temeljem tog Ugovora. U svakom pojedinačnom ugovoru o plasmanu za krajnjeg korisnika ugovara se pravo korištenja obveznih instrumenata osiguranja deponiranih uz Ugovor o međusobnoj poslovnoj suradnji. Obzirom da financijske institucije snose rizik povrata plasmana krajnjeg korisnika ostavljena im je mogućnost ugovaranja dostatnih instrumenata osiguranja od krajnjeg korisnika kredita/leasinga.

Kod odobrenja kredita putem poslovnih banaka, ovisno o njezinom internom rejtingu, zasniva se i nadhipoteka. Tada poslovna banka prenosi vlasništvo na predmetu osiguranja u svoju korist, uz zasnivanje založnog prava u korist Banke ili zasniva hipoteku na predmetu osiguranja u svoju korist, uz nadhipoteku u korist Banke.

Potpisom Ugovora o međusobnoj poslovnoj suradnji ugovara se prijenos tražbina poslovne banke iz ugovora o kreditu s krajnjim korisnikom kredita na HBOR. Ugovorom poslovna banka ovlašćuje HBOR da može jednostranom pisanom izjavom obavijestiti poslovnu banku da, u slučaju nelikvidnosti poslovne banke ili prijetećeg stečaja, neurednog ispunjavanja, odnosno neispunjavanja obveza iz ugovora o međubankarskom kreditu te otvaranja stečaja ili redovne likvidacije poslovne banke, nastupa ustupanje potraživanja prema krajnjem korisniku s poslovne banke na HBOR s učinkom cesije umjesto ispunjenja.

Također, poslovna banka ovlašćuje HBOR da se temeljem ugovora o međusobnoj poslovnoj suradnji i navedene izjave može bez ikakve njezine daljnje suglasnosti ili odobrenja upisati u sve javne registre, knjige i upisnike umjesto poslovne banke na mjesto vjerovnika po provedenim osiguranjima za ustupljene tražbine te u svim drugim postupcima stupiti na mjesto vjerovnika.

Od trenutka ustupanja, krajnji korisnik kredita je u obvezi sva plaćanja po ustupljenoj tražbini izvršavati izravno HBOR-u. Ako u tom slučaju poslovna banka eventualno primi neke uplate na ime naplate ustupljenog potraživanja, obvezna je sve što primi bez odgode proslijediti HBOR-u.

Svi izravni plasmani uglavnom su osigurani prijenosom vlasništva ili hipotekom na nekretninama te, ako je to moguće, kao osiguranje od kreditnog rizika Banka pribavlja jamstvo Hrvatske agencije za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (HAMAG-BICRO), jamstvo EIF-a (Europski investicijski fond), jamstvo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, jamstvo Republike Hrvatske i slično.

Banka je ovlaštena izvršiti verifikaciju procjene vrijednosti i tako utvrđena procjena se smatra konačnom vrijednosti instrumenta osiguranja.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.3. Kreditni rizik (nastavak)

31.3.8. Instrumenti osiguranja i ostala poboljšanja kvalitete kredita (kreditne sposobnosti) (nastavak)

Ovisno o vrsti instrumenta osiguranja, kreditnom programu, općim uvjetima osiguranja ili odluci nadležnog tijela, Banka je odredila potreban omjer plasmana i osiguranja.

Za nekretnine je potreban omjer iznosa plasmana i procijenjene prometne vrijednosti nekretnine 1:1,3, osim kod ulaganja na otocima, potpomognutim područjima gdje je taj omjer 1:1,2. Za pokretnine je potreban omjer iznosa plasmana i procijenjene prometne vrijednosti pokretnine 1:2. Za slučaj predlaganja nižeg omjera vrijednosti osiguranja od propisanog, obrazlažu se razlozi i opravdanosti odstupanja od propisanog. Osiguranje za izravno kreditiranje likvidnosti poduzetnika putem COVID -19 kredita ili kredite za potresom pogođena područja Sisačko-moslavačke županije te kredite za likvidnost po novoj mjeri OBS KRIZA 2022 je omogućeno uz pokriće kredita instrumentima osiguranja najmanje 70%.

Banka kontinuirano prati vrijednost instrumenata osiguranja ponovnom procjenom ili potvrdom/verifikacijom vrijednosti. Praćenje vrijednosti založene nekretnine obavlja se za poslovne nekretnine jednom godišnje, a za stambene nekretnine svake tri godine. Banka ima formiranu posebnu organizacijsku jedinicu za:

- procjenu vrijednosti i verifikaciju već procijenjenih vrijednosti ponuđenih instrumenata osiguranja (nekretnine i pokretnine),
- tehničko-tehnološku analizu investicijskih projekata
- provjeru utjecaja projekata na okoliš i/ili održivi razvoj kao i
- financijski nadzor nad korištenjem sredstava kredita u svrhu kontrole izvedbe investicijskog projekta.

U slučaju nemogućnosti naplate iz redovnog poslovanja Banka pokreće raspoložive instrumente osiguranja u svrhu naplate svojih potraživanja. To podrazumijeva pokretanje naplate iz obveznih instrumenata osiguranja zatim iz prvorazrednih bezuvjetnih na prvi poziv naplativih instrumenata, a zatim iz zaloga ili fiducije nad nekretninama ili pokretninama, uključujući i njihovo preuzimanje u vlasništvo Banke sa svrhom smanjenja ili naplate potraživanja. Preuzetu imovinu Banka ne koristi za svoje poslovne namjene.

Kod modela podjele rizika, osiguranje se provodi ovisno o modelu:

- poslovna banka - sukladno vlastitim internim aktima i dobrim bankarskim praksama te se ne primjenjuju akti HBOR-a i njima propisani omjeri osiguranja,
- ili poslovna banka i HBOR - svaka za svoj dio kredita provodi osiguranje sukladno vlastitim aktima odlukama i/ili procedurama,
- kod kredita za likvidnost poduzetnicima koji su snažno pogođeni krizom izazvanom pandemijom koronavirusa za osiguranje kredita su uzimani isti instrumenti koje je uzela banka, uz pokriće kredita instrumentima osiguranja najmanje 50%,
- a kod kredita za likvidnost poduzetnicima koji su pogođeni krizom izazvanom agresijom na Ukrajinu za osiguranje kredita su uzimani također isti instrumenti ali uz pokriće kredita instrumentima osiguranja najmanje 70%.

Otpisi

Otpis se provodi sukladno Metodologiji otpisa potraživanja.

Kriteriji razmatranja otpisa potraživanja mogu se grupirati u 3 osnovne skupine:

- A. iscrpljenost svih raspoloživih oblika redovne i prisilne naplate;
- B. ostvarivanje nagodbe, prodaje potraživanja ili restrukturiranja plasmana;
- C. teško socijalno i/ili zdravstveno stanje dužnika (i/ili sudužnika, jamca).

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.3. Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i maksimalna izloženost kreditnom riziku

Tabela u nastavku prikazuje neto najveću izloženost kreditnom riziku prema pozicijama izvještaja o financijskom položaju i garancija i preuzetih obveza na dan izvještavanja, bez umanjenja za vrijednost sredstava osiguranja naplate:

	Grupa			Banka
	Neto najveća izloženost 31. prosinca 2023. 000 eura	Neto najveća izloženost 31. prosinca 2022. 000 eura	Neto najveća izloženost 31. prosinca 2023. 000 eura	Neto najveća izloženost 31. prosinca 2022. 000 eura
Imovina				
Novčana sredstva i računi kod banaka	42.133	228.538	41.543	227.821
Depoziti kod drugih banaka	71.761	4.404	69.456	1.406
Kreditni financijskim institucijama	1.248.881	927.031	1.248.881	927.031
Kreditni ostalim korisnicima	2.351.196	2.309.731	2.351.196	2.309.731
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	33.709	3.168	33.709	3.168
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	227.434	349.518	221.093	343.261
Ostala imovina	1.840	1.289	1.080	497
Ukupno	3.976.954	3.823.679	3.966.958	3.812.915
Garancije i preuzete obveze				
Izdane garancije	44.545	29.487	44.545	29.487
Izdane garancije u devizama	5.357	3.559	5.357	3.559
Otvoreni akreditivi u devizama	-	165	-	165
Preuzete obveze po kreditima	441.073	351.441	441.073	351.441
Ukupno	490.975	384.652	490.975	384.652
Ukupna izloženost kreditnom riziku	4.467.929	4.208.331	4.457.933	4.197.567

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.3. Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i maksimalna izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Koncentracija imovine i garancija te preuzetih obveza prema zemljopisnim segmentima, neto izloženost, bez umanjenja za vrijednost sredstava osiguranja naplate:

Grupa	Republika Hrvatska 000 eura	Zemlje Europske unije 000 eura	Ostale zemlje 000 eura	Ukupno 000 eura
31. prosinca 2023.				
Imovina				
Novčana sredstva i računi kod banaka	41.828	215	90	42.133
Depoziti kod drugih banaka	38.119	33.642	-	71.761
Kreditni financijskim institucijama	1.248.881	-	-	1.248.881
Kreditni ostalim korisnicima	2.351.196	-	-	2.351.196
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	33.709	-	-	33.709
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	227.239	195	-	227.434
Ostala imovina	1.153	683	4	1.840
Ukupno	3.942.125	34.735	94	3.976.954
Garancije i preuzete obveze				
Izdane garancije	44.545	-	-	44.545
Izdane garancije u devizama	5.357	-	-	5.357
Preuzete obveze po kreditima	432.651	821	7.601	441.073
Ukupno	482.553	821	7.601	490.975
Ukupna izloženost kreditnom riziku	4.424.678	35.556	7.695	4.467.929

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.3. Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i maksimalna izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Koncentracija imovine i garancija te preuzetih obveza prema zemljopisnim segmentima, neto izloženost, bez umanjenja za vrijednost sredstava osiguranja naplate (nastavak):

Grupa	Zemlje			Ukupno 000 eura
	Republika Hrvatska 000 eura	Europske unije 000 eura	Ostale zemlje 000 eura	
31. prosinca 2022.				
Imovina				
Novčana sredstva i računi kod banaka	215.251	11.345	1.942	228.538
Depoziti kod drugih banaka	2.997	1.407	-	4.404
Kreditni financijskim institucijama	927.031	-	-	927.031
Kreditni ostalim korisnicima	2.298.458	-	11.273	2.309.731
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	3.168	-	-	3.168
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	349.323	195	-	349.518
Ostala imovina	700	182	407	1.289
Ukupno	3.796.928	13.129	13.622	3.823.679
Garancije i preuzete obveze				
Izdane garancije	29.487	-	-	29.487
Izdane garancije u devizama	3.559	-	-	3.559
Otvoreni akreditivi u devizama	165	-	-	165
Preuzete obveze po kreditima	351.441	-	-	351.441
Ukupno	384.652	-	-	384.652
Ukupna izloženost kreditnom riziku	4.181.580	13.129	13.622	4.208.331

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.3. Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i maksimalna izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Koncentracija imovine i garancija te preuzetih obveza prema zemljopisnim segmentima, neto izloženost, bez umanjenja za vrijednost sredstava osiguranja naplate (nastavak):

Banka		Zemlje		
31. prosinca 2023.	Republika Hrvatska 000 eura	Europske unije 000 eura	Ostale zemlje 000 eura	Ukupno 000 eura
Imovina				
Novčana sredstva i računi kod banaka	41.238	215	90	41.543
Depoziti kod drugih banaka	35.814	33.642	-	69.456
Kreditni financijskim institucijama	1.248.881	-	-	1.248.881
Kreditni ostalim korisnicima	2.351.196	-	-	2.351.196
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	33.709	-	-	33.709
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	220.898	195	-	221.093
Ostala imovina	393	683	4	1.080
Ukupno	3.932.129	34.735	94	3.966.958
Garancije i preuzete obveze				
Izdane garancije	44.545	-	-	44.545
Izdane garancije u devizama	5.357	-	-	5.357
Preuzete obveze po kreditima	432.651	821	7.601	441.073
Ukupno	482.553	821	7.601	490.975
Ukupna izloženost kreditnom riziku	4.414.682	35.556	7.695	4.457.933

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.3. Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i maksimalna izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Koncentracija imovine i garancija te preuzetih obveza prema zemljopisnim segmentima, neto izloženost, bez umanjenja za vrijednost sredstava osiguranja naplate (nastavak):

Banka	Republika Hrvatska 000 eura	Zemlje Europske unije 000 eura	Ostale zemlje 000 eura	Ukupno 000 eura
31. prosinca 2022.				
Imovina				
Novčana sredstva i računi kod banaka	214.535	11.344	1.942	227.821
Depoziti kod drugih banaka	-	1.406	-	1.406
Kreditni financijskim institucijama	927.031	-	-	927.031
Kreditni ostalim korisnicima	2.298.458	-	11.273	2.309.731
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	3.168	-	-	3.168
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	343.066	195	-	343.261
Ostala imovina	497	-	-	497
Ukupno	3.786.755	12.945	13.215	3.812.915
Garancije i preuzete obveze				
Izdane garancije	29.487	-	-	29.487
Izdane garancije u devizama	3.559	-	-	3.559
Otvoreni akreditivi u devizama	165	-	-	165
Preuzete obveze po kreditima	351.441	-	-	351.441
Ukupno	384.652	-	-	384.652
Ukupna izloženost kreditnom riziku	4.171.407	12.945	13.215	4.197.567

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.3. Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i maksimalna izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Koncentracija imovine i garancija te preuzetih obveza prema industrijskim granama, neto izloženost, prije i nakon uzimanja u obzir primljenih instrumenata osiguranja:

Grupa	Neto najveća izloženost	Neto najveća izloženost nakon umanjenja za sredstva osiguranja	Neto najveća izloženost	Neto najveća izloženost nakon umanjenja za sredstva osiguranja
	31. prosinca 2023. 000 eura	31. prosinca 2023. 000 eura	31. prosinca 2022. 000 eura	31. prosinca 2022. 000 eura
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1.567.846	-	1.314.535	-
Vodoopskrba, opskrba električnom energijom i ostala infrastruktura	336.728	178.496	338.065	140.862
Turizam	421.616	15.995	448.101	31.432
Prijevoz, skladištenje i veze	386.616	62.267	389.205	71.864
Brodogradnja	162.243	17.674	198.653	5.626
Poljoprivreda i ribarstvo	100.210	31.167	78.260	12.630
Proizvodnja prehrambenih proizvoda	141.837	32.135	113.820	16.075
Građevinarstvo	405.426	25.985	358.672	11.012
Ostala industrija	174.079	56.170	119.184	27.473
Javna uprava	238.315	237.890	364.182	363.760
Obrazovanje	10.128	9.737	8.791	8.420
Proizvodnja metala i gotovih metalnih proizvoda, osim strojeva i opreme	51.337	6.961	51.882	6.910
Proizvodnja kemikalija i kemijskih proizvoda	14.881	1.239	6.739	258
Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda	36.124	8.176	33.290	15.921
Proizvodnja farmaceutskih pripravaka	67.491	7.555	71.431	13.252
Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica	13.173	454	15.269	426
Proizvodnja električne opreme	18.582	6.264	15.944	7.524
Proizvodnja strojeva i uređaja	30.898	3.016	19.983	2.985
Ostalo	290.399	80.471	262.325	63.035
Ukupna izloženost kreditnom riziku	4.467.929	781.652	4.208.331	799.465

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.3. Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i maksimalna izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Koncentracija imovine i garancija te preuzetih obveza prema industrijskim granama, neto izloženost, prije i nakon uzimanja u obzir primljenih instrumenata osiguranja:

Banka	Neto najveća izloženost	Neto najveća izloženost nakon umanjeња za sredstva osiguranja	Neto najveća izloženost	Neto najveća izloženost nakon umanjeња za sredstva osiguranja
	31. prosinca 2023. 000 eura	31. prosinca 2023. 000 eura	31. prosinca 2022. 000 eura	31. prosinca 2022. 000 eura
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1.564.952	-	1.310.233	-
Vodoopskrba, opskrba električnom energijom i ostala infrastruktura	336.728	178.496	338.065	140.862
Turizam	421.616	15.995	448.101	31.432
Prijevoz, skladištenje i veze	386.609	62.260	389.198	71.857
Brodogradnja	162.243	17.674	198.653	5.626
Poljoprivreda i ribarstvo	100.207	31.165	78.253	12.622
Proizvodnja prehrambenih proizvoda	141.809	32.107	113.811	16.066
Građevinarstvo	405.272	25.832	358.649	10.989
Ostala industrija	174.015	56.106	119.118	27.408
Javna uprava	231.974	231.548	358.171	357.749
Obrazovanje	10.128	9.737	8.791	8.420
Proizvodnja metala i gotovih metalnih proizvoda, osim strojeva i opreme	51.331	6.955	51.877	6.904
Proizvodnja kemikalija i kemijskih proizvoda	14.881	1.239	6.739	258
Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda	36.124	8.176	33.290	15.921
Proizvodnja farmaceutskih pripravaka	67.371	7.435	71.303	13.124
Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica	13.173	454	15.269	426
Proizvodnja električne opreme	18.582	6.264	15.944	7.524
Proizvodnja strojeva i uređaja	30.898	3.016	19.983	2.985
Ostalo	290.020	80.092	262.119	62.829
Ukupna izloženost kreditnom riziku	4.457.933	774.551	4.197.567	793.002

Koncentracija imovine i garancija i preuzetih obveza prema industrijskim granama za obje godine sastavljena je sukladno Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti iz 2007. godine („NKD 2007.“).

Pri sastavljanju bilješke primjenjuje se kombinirani pristup koji uvažava djelatnosti dužnika, zadržava nazive djelatnosti drugačije od onih u Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti te objedinjuje slične djelatnosti.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.3. Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i maksimalna izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Fer vrijednost instrumenata osiguranja u 2023. godini za Grupu iznosi 3.686.277 tisuća eura (31. prosinca 2022.: 3.408.866 tisuća eura), a za Banku iznosi 3.683.382 tisuća eura (31. prosinca 2022.: 3.404.565 tisuća eura).

Neto najveća izloženost u 2023. godini. za Grupu iznosi 781.652 tisuća eura (31. prosinca 2022.: 799.465 tisuća eura), a za Banku 774.551 tisuća eura (31. prosinca 2022.: 793.002 tisuća eura).

U ukupnoj neto najvećoj izloženosti nakon umanjenja za sredstva osiguranja u 2023. godini iznos kreditnog rizika od 418.339 tisuća eura za Grupu (31. prosinca 2022.: 541.964 tisuća eura) i 412.301 tisuća eura za Banku (31. prosinca 2022.: 535.995 tisuća eura) nije pokriven uobičajenim instrumentima osiguranja, ali se odnosi na potraživanja i primljena sredstva od Republike Hrvatske za Grupu i Banku u iznosu od 58.915 tisuća eura (31. prosinca 2022.: 71.731 tisuća eura), jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 115.038 tisuća eura (31. prosinca 2022.: 100.543 tisuća eura), državnih trgovačkih društava za čije obveze Republika Hrvatska odgovara solidarno i neograničeno u iznosu od 17.529 tisuća eura (31. prosinca 2022.: 20.717 tisuća eura), republičkih fondova u iznosu od 4 tisuća eura (31. prosinca 2022.: 5 tisuća eura), obveznica RH i trezorskih zapisa Ministarstva financija u iznosu od 226.853 tisuća eura za Grupu i 220.815 tisuća eura za Banku (31. prosinca 2022.: 348.968 tisuća eura za Grupu i 342.999 tisuća eura za Banku).

Dio plasmana koji imaju iskazanu neto izloženost odnosi se na plasmane koji su privremeno djelomično pokriveni instrumentima osiguranja te je daljnje plasiranje po odobrenom plasmanu obustavljeno sve do pribavljanja instrumenata osiguranja potrebnih za udovoljavanje potrebnog omjera vrijednosti predmeta osiguranja i plasmana.

Djelatnost financijskog posredovanja najvećim dijelom uključuje poslovne banke.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.3. Kreditni rizik (nastavak)

Kvaliteta kreditnog rizika prema vrsti financijske imovine

Analiza kreditnog rizika, neto izloženost, prije i nakon uzimanja u obzir primljenih instrumenata osiguranja, prema vrsti financijske imovine na pozicijama imovine i garancija i preuzetih obveza prema rizičnim skupinama:

Grupa	31. prosinca 2023.												Financijska imovina koja se ne raspoređuje u rizične skupine po MSFI-ju 9 nakon umanjena za instrumente osiguranja	Neto izloženost ukupnog portfelja nakon umanjena za instrumente osiguranja
	Neto izloženost portfelja - Stupanj 1	Neto izloženost portfelja - Stupanj 2	Neto izloženost portfelja - Stupanj 3	Neto izloženost portfelja rizične skupine POCI		Financijska imovina koja se ne raspoređuje u rizične skupine po MSFI-ju 9	Neto izloženost ukupnog portfelja	Neto izloženost portfelja nakon umanjena za instrumente osiguranja - Stupanj 1	Neto izloženost portfelja nakon umanjena za instrumente osiguranja - Stupanj 2	Neto izloženost portfelja nakon umanjena za instrumente osiguranja - Stupanj 3	Neto izloženost portfelja nakon umanjena za instrumente osiguranja - rizične skupine POCI - Stupanj 2	Neto izloženost portfelja nakon umanjena za instrumente osiguranja - rizične skupine POCI - Stupanj 3		
	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura
Imovina														
Novčana sredstva i računi kod banaka	42.133	-	-	-	-	-	42.133	-	-	-	-	-	-	-
Depoziti kod drugih banaka	71.761	-	-	-	-	-	71.761	-	-	-	-	-	-	-
Kreditni financijskim institucijama	1.233.889	14.713	279	-	-	-	1.248.881	-	-	-	-	-	-	-
Kreditni ostalim korisnicima	1.773.734	260.005	132.676	5.463	179.318	-	2.351.196	330.589	29.668	8.431	66	9.546	-	378.300
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	-	-	-	-	-	33.709	33.709	-	-	-	-	-	158	158
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	227.239	-	195	-	-	-	227.434	227.239	-	195	-	-	-	227.434
Ostala imovina	1.617	11	205	-	7	-	1.840	869	11	79	-	8	-	967
Ukupno	3.350.373	274.729	133.355	5.463	179.325	33.709	3.976.954	558.697	29.679	8.705	66	9.554	158	606.859
Garancije i preuzete obveze														
Izdane garancije	17.929	6.176	20.440	-	-	-	44.545	17.537	1.344	14.348	-	-	-	33.229
Izdane garancije u devizama	53	5.304	-	-	-	-	5.357	15	2.919	-	-	-	-	2.934
Preuzete obveze po kreditima	423.683	4.816	-	-	12.574	-	441.073	135.627	2.938	-	-	65	-	138.630
Ukupno	441.665	16.296	20.440	-	12.574	-	490.975	153.179	7.201	14.348	-	65	-	174.793
Ukupna izloženost kreditnom riziku	3.792.038	291.025	153.795	5.463	191.899	33.709	4.467.929	711.876	36.880	23.053	66	9.619	158	781.652

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.3. Kreditni rizik (nastavak)

Kvaliteta kreditnog rizika prema vrsti financijske imovine

Analiza kreditnog rizika, neto izloženost, prije i nakon uzimanja u obzir primljenih instrumenata osiguranja, prema vrsti financijske imovine na pozicijama imovine i garancija i preuzetih obveza prema rizičnim skupinama:

Grupa

31. prosinca 2022.

Grupa	Neto izloženost portfelja - Stupanj 1	Neto izloženost portfelja - Stupanj 2	Neto izloženost portfelja - Stupanj 3	Neto izloženost portfelja rizične skupine POCI		Financijska imovina koja se ne raspoređuje u rizične skupine po MSFI-ju 9	Neto izloženost ukupnog portfelja	Neto izloženost portfelja nakon umanjena za instrumente osiguranja- Stupanj 1	Neto izloženost portfelja nakon umanjena za instrumente osiguranja- Stupanj 2	Neto izloženost portfelja nakon umanjena za instrumente osiguranja- Stupanj 3	Neto izloženost portfelja nakon umanjena za instrumente osiguranja- rizične skupine POCI		Financijska imovina koja se ne raspoređuje u rizične skupine po MSFI-ju 9 nakon umanjena za instrumente osiguranja	Neto izloženost ukupnog portfelja nakon umanjena za instrumente osiguranja
				Stupanj 2	Stupanj 3						Stupanj 2	Stupanj 3		
	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura
Imovina														
Novčana sredstva i računi kod banaka	228.538	-	-	-	-	-	228.538	-	-	-	-	-	-	-
Depoziti kod drugih banaka	4.404	-	-	-	-	-	4.404	-	-	-	-	-	-	-
Kreditni financijskim institucijama	890.106	36.614	311	-	-	-	927.031	-	-	-	-	-	-	-
Kreditni ostalim korisnicima	1.810.045	190.416	152.020	6.702	150.548	-	2.309.731	307.778	18.588	13.878	300	22.760	-	363.304
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	-	-	-	-	-	3.168	3.168	-	-	-	-	-	-	-
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	349.257	66	195	-	-	-	349.518	349.257	66	195	-	-	-	349.518
Ostala imovina	1.091	-	190	-	8	-	1.289	284	-	190	-	8	-	482
Ukupno	3.283.441	227.096	152.716	6.702	150.556	3.168	3.823.679	657.319	18.654	14.263	300	22.768	-	713.304
Garancije i preuzete obveze														
Izdane garancije	15.891	384	13.212	-	-	-	29.487	15.509	1	5.447	-	-	-	20.957
Izdane garancije u devizama	55	-	3.504	-	-	-	3.559	16	-	3.504	-	-	-	3.520
Otvoreni akreditivi u devizama	-	-	-	-	-	165	165	-	-	-	-	-	-	-
Preuzete obveze po kreditima	325.149	9.801	-	-	16.491	-	351.441	60.389	1.295	-	-	-	-	61.684
Ukupno	341.095	10.185	16.716	-	16.491	165	384.652	75.914	1.296	8.951	-	-	-	86.161
Ukupna izloženost kreditnom riziku	3.624.536	237.281	169.432	6.702	167.047	3.333	4.208.331	733.233	19.950	23.214	300	22.768	-	799.465

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.3. Kreditni rizik (nastavak)

Kvaliteta kreditnog rizika prema vrsti financijske imovine (nastavak)

Analiza kreditnog rizika, neto izloženost, prije i nakon uzimanja u obzir primljenih instrumenata osiguranja, prema vrsti financijske imovine na pozicijama imovine i garancija i preuzetih obveza prema rizičnim skupinama (nastavak):

Banka	31. prosinca 2023.														
	Neto izloženost portfelja - Stupanj 1	Neto izloženost portfelja - Stupanj 2	Neto izloženost portfelja - Stupanj 3	Neto izloženost portfelja rizične skupine POCl		Financijska imovina koja se ne raspoređuje u rizične skupine po MSFI-ju 9	Neto izloženost ukupnog portfelja	Neto izloženost portfelja nakon umanjenja za instrumente osiguranja - Stupanj 1	Neto izloženost portfelja nakon umanjenja za instrumente osiguranja - Stupanj 2	Neto izloženost portfelja nakon umanjenja za instrumente osiguranja - Stupanj 3	Neto izloženost portfelja nakon umanjenja za instrumente osiguranja rizične skupine POCl		Financijska imovina koja se ne raspoređuje u rizične skupine po MSFI-ju 9 nakon umanjenja za instrumente osiguranja	Neto izloženost ukupnog portfelja nakon umanjenja za instrumente osiguranja	
	000 eura	000 eura	000 eura	Stupanj 2 000 eura	Stupanj 3 000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	Stupanj 2 000 eura	Stupanj 3 000 eura	000 eura	000 eura
Imovina															
Novčana sredstva i računi kod banaka	41.543	-	-	-	-	-	41.543	-	-	-	-	-	-	-	-
Depoziti kod drugih banaka	69.456	-	-	-	-	-	69.456	-	-	-	-	-	-	-	-
Kreditni financijskim institucijama	1.233.889	14.713	279	-	-	-	1.248.881	-	-	-	-	-	-	-	-
Kreditni ostalim korisnicima	1.773.734	260.005	132.676	5.463	179.318	-	2.351.196	330.589	29.668	8.431	66	9.546	-	-	378.300
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	-	-	-	-	-	33.709	33.709	-	-	-	-	-	-	158	158
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	220.898	-	195	-	-	-	221.093	220.898	-	195	-	-	-	-	221.093
Ostala imovina	857	11	205	-	7	-	1.080	110	10	79	-	8	-	-	207
Ukupno	3.340.377	274.729	133.355	5.463	179.325	33.709	3.966.958	551.597	29.678	8.705	66	9.554	158	599.758	
Garancije i preuzete obveze															
Izdane garancije	17.929	6.176	20.440	-	-	-	44.545	17.537	1.344	14.348	-	-	-	-	33.229
Izdane garancije u devizama	53	5.304	-	-	-	-	5.357	15	2.919	-	-	-	-	-	2.934
Preuzete obveze po kreditima	423.683	4.816	-	-	12.574	-	441.073	135.627	2.938	-	-	65	-	-	138.630
Ukupno	441.665	16.296	20.440	-	12.574	-	490.975	153.179	7.201	14.348	-	65	-	-	174.793
Ukupna izloženost kreditnom riziku	3.782.042	291.025	153.795	5.463	191.899	33.709	4.457.933	704.776	36.879	23.053	66	9.619	158	-	774.551

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.3. Kreditni rizik (nastavak)

Kvaliteta kreditnog rizika prema vrsti financijske imovine (nastavak)

Analiza kreditnog rizika, neto izloženost, prije i nakon uzimanja u obzir primljenih instrumenata osiguranja, prema vrsti financijske imovine na pozicijama imovine i garancija i preuzetih obveza prema rizičnim skupinama (nastavak):

Banka

31. prosinca 2022.

	Neto izloženost portfelja - Stupanj 1	Neto izloženost portfelja - Stupanj 2	Neto izloženost portfelja - Stupanj 3	Neto izloženost portfelja rizične skupine POCI		Financijska imovina koja se ne raspoređuje u rizične skupine po MSFI-ju 9 000 eura	Neto izloženost ukupnog portfelja 000 eura	Neto izloženost portfelja nakon umanjena za instrumente osiguranja - Stupanj 1 000 eura	Neto izloženost portfelja nakon umanjena za instrumente osiguranja - Stupanj 2 000 eura	Neto izloženost portfelja nakon umanjena za instrumente osiguranja - Stupanj 3 000 eura	Neto izloženost portfelja nakon umanjena za instrumente osiguranja rizične skupine POCI		Financijska imovina koja se ne raspoređuje u rizične skupine po MSFI-ju 9 nakon umanjena za instrumente osiguranja 000 eura	Neto izloženost ukupnog portfelja nakon umanjena za instrumente osiguranja 000 eura
	000 eura	000 eura	000 eura	Stupanj 2 000 eura	Stupanj 3 000 eura						Stupanj 2 000 eura	Stupanj 3 000 eura		
Imovina														
Novčana sredstva i računi kod banaka	227.821	-	-	-	-	-	227.821	-	-	-	-	-	-	-
Depoziti kod drugih banaka	1.406	-	-	-	-	-	1.406	-	-	-	-	-	-	-
Kreditni financijskim institucijama	890.106	36.614	311	-	-	-	927.031	-	-	-	-	-	-	-
Kreditni ostalim korisnicima	1.810.045	190.416	152.020	6.702	150.548	-	2.309.731	307.778	18.588	13.878	300	22.760	-	363.304
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	-	-	-	-	-	3.168	3.168	-	-	-	-	-	-	-
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	343.000	66	195	-	-	-	343.261	343.000	66	195	-	-	-	343.261
Ostala imovina	299	-	190	-	8	-	497	78	-	190	-	8	-	276
Ukupno	3.272.677	227.096	152.716	6.702	150.556	3.168	3.812.915	650.856	18.654	14.263	300	22.768	-	706.841
Garancije i preuzete obveze														
Izdane garancije	15.891	384	13.212	-	-	-	29.487	15.509	1	5.447	-	-	-	20.957
Izdane garancije u devizama	55	-	3.504	-	-	-	3.559	16	-	3.504	-	-	-	3.520
Otvoreni akreditivi u devizama	-	-	-	-	-	165	165	-	-	-	-	-	-	-
Preuzete obveze po kreditima	325.149	9.801	-	-	16.491	-	351.441	60.389	1.295	-	-	-	-	61.684
Ukupno	341.095	10.185	16.716	-	16.491	165	384.652	75.914	1.296	8.951	-	-	-	86.161
Ukupna izloženost kreditnom riziku	3.613.772	237.281	169.432	6.702	167.047	3.333	4.197.567	726.770	19.950	23.214	300	22.768	-	793.002

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.3. Kreditni rizik (nastavak)

Kvaliteta kreditnog rizika prema vrsti financijske imovine (nastavak)

Na dan 31. prosinca 2023. u ukupnoj neto najvećoj izloženosti Grupe i Banke iznos kredita ostalim korisnicima od 191.406 tisuća eura nije pokriven uobičajenim instrumentima osiguranja, ali se odnosi na potraživanja i primljena sredstva od Republike Hrvatske u iznosu od 58.839 tisuća eura, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 115.038 tisuća eura te državnih trgovačkih društava za čije obveze Republika Hrvatska odgovara solidarno i neograničeno u iznosu od 17.529 tisuća eura.

Na dan 31. prosinca 2023. iznos financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu nije pokriven uobičajenim instrumentima, ali se odnosi na obveznice Republike Hrvatske i trezorske zapise Ministarstva financija u iznosu od 226.853 tisuća eura kod Grupe i 220.815 tisuća eura kod Banke.

Na dan 31. prosinca 2023. ostala imovina u iznosu od 80 tisuća eura nije pokrivena uobičajenim instrumentima osiguranja, ali se odnosi na potraživanja od Republike Hrvatske i republičkih fondova.

Na dan 31. prosinca 2022. u ukupnoj neto najvećoj izloženosti Grupe i Banke iznos kredita ostalim korisnicima od 192.972 tisuća eura nije pokriven uobičajenim instrumentima osiguranja, ali se odnosi na potraživanja i primljena sredstva od Republike Hrvatske u iznosu od 71.712 tisuća eura, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 100.543 tisuća eura te državnih trgovačkih društava za čije obveze Republika Hrvatska odgovara solidarno i neograničeno u iznosu od 20.717 tisuća eura.

Na dan 31. prosinca 2022. iznos financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu nije pokriven uobičajenim instrumentima, ali se odnosi na obveznice Republike Hrvatske i trezorske zapise Ministarstva financija u iznosu od 348.968 tisuća eura kod Grupe i 342.999 tisuća eura kod Banke.

Na dan 31. prosinca 2022. ostala imovina u iznosu od 24 tisuća eura nije pokrivena uobičajenim instrumentima osiguranja, ali se odnosi na potraživanja od Republike Hrvatske i republičkih fondova.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.3. Kreditni rizik (nastavak)

i. Promjene po rezerviranjima

U sljedećim tablicama prikazuju se promjene po rezerviranjima od početnog do završnog stanja prema vrsti financijskog instrumenta i prema rizičnim skupinama:

Novčana sredstva i računi kod banaka

Grupa 31. prosinca 2023.	Stupanj 1 000 eura	Stupanj 2 000 eura	Stupanj 3 000 eura	POCI 000 eura	Ukupno 000 eura
Stanje 1. siječnja 2023.	805	-	-	-	805
Prijenos u Stupanj 1	-	-	-	-	-
Prijenos u Stupanj 2	-	-	-	-	-
Prijenos u Stupanj 3	-	-	-	-	-
Neto (smanjenje) rezerviranja za očekivane gubitke	(646)	-	-	-	(646)
Neto dobit/gubitak od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke	-	-	-	-	-
Stanje 31. prosinca 2023.	159	-	-	-	159

Grupa 31. prosinca 2022.	Stupanj 1 000 eura	Stupanj 2 000 eura	Stupanj 3 000 eura	POCI 000 eura	Ukupno 000 eura
Stanje 1. siječnja 2022.	240	-	-	-	240
Prijenos u Stupanj 1	-	-	-	-	-
Prijenos u Stupanj 2	-	-	-	-	-
Prijenos u Stupanj 3	-	-	-	-	-
Neto povećanje rezerviranja za očekivane gubitke	564	-	-	-	564
Neto dobit/gubitak od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke	1	-	-	-	1
Stanje 31. prosinca 2022.	805	-	-	-	805

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.3. Kreditni rizik (nastavak)

i. Promjene po rezerviranjima (nastavak)

Novčana sredstva i računi kod banaka (nastavak)

Banka

31. prosinca 2023.

	Stupanj 1 000 eura	Stupanj 2 000 eura	Stupanj 3 000 eura	POCI 000 eura	Ukupno 000 eura
Stanje 1. siječnja 2023.	804	-	-	-	804
Prijenos u Stupanj 1	-	-	-	-	-
Prijenos u Stupanj 2	-	-	-	-	-
Prijenos u Stupanj 3	-	-	-	-	-
Neto (smanjenje) rezerviranja za očekivane gubitke	(646)	-	-	-	(646)
Neto dobit/gubitak od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke	-	-	-	-	-
Stanje 31. prosinca 2023.	158	-	-	-	158

Banka

31. prosinca 2022.

	Stupanj 1 000 eura	Stupanj 2 000 eura	Stupanj 3 000 eura	POCI 000 eura	Ukupno 000 eura
Stanje 1. siječnja 2022.	239	-	-	-	239
Prijenos u Stupanj 1	-	-	-	-	-
Prijenos u Stupanj 2	-	-	-	-	-
Prijenos u Stupanj 3	-	-	-	-	-
Neto povećanje rezerviranja za očekivane gubitke	564	-	-	-	564
Neto dobit/gubitak od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke	1	-	-	-	1
Stanje 31. prosinca 2022.	804	-	-	-	804

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.3. Kreditni rizik (nastavak)

i. Promjene po rezerviranjima (nastavak)

Depoziti kod drugih banaka

Grupa 31. prosinca 2023.	Stupanj 1 000 eura	Stupanj 2 000 eura	Stupanj 3 000 eura	POCI 000 eura	Ukupno 000 eura
Stanje 1. siječnja 2023.	5	-	-	-	5
Prijenos u Stupanj 1	-	-	-	-	-
Prijenos u Stupanj 2	-	-	-	-	-
Prijenos u Stupanj 3	-	-	-	-	-
Neto povećanje rezerviranja za očekivane gubitke	216	-	-	-	216
Neto dobit/gubitak od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke	-	-	-	-	-
Stanje 31. prosinca 2023.	221	-	-	-	221

Grupa 31. prosinca 2022.	Stupanj 1 000 eura	Stupanj 2 000 eura	Stupanj 3 000 eura	POCI 000 eura	Ukupno 000 eura
Stanje 1. siječnja 2022.	-	-	-	-	-
Prijenos u Stupanj 1	-	-	-	-	-
Prijenos u Stupanj 2	-	-	-	-	-
Prijenos u Stupanj 3	-	-	-	-	-
Neto povećanje rezerviranja za očekivane gubitke	5	-	-	-	5
Neto dobit/gubitak od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke	-	-	-	-	-
Stanje 31. prosinca 2022.	5	-	-	-	5

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.3. Kreditni rizik (nastavak)

ii. Promjene po rezerviranjima (nastavak)

Depoziti kod drugih banaka

Banka 31. prosinca 2023.	Stupanj 1 000 eura	Stupanj 2 000 eura	Stupanj 3 000 eura	POCI 000 eura	Ukupno 000 eura
Stanje 1. siječnja 2023.	-	-	-	-	-
Prijenos u Stupanj 1	-	-	-	-	-
Prijenos u Stupanj 2	-	-	-	-	-
Prijenos u Stupanj 3	-	-	-	-	-
Neto povećanje rezerviranja za očekivane gubitke	218	-	-	-	218
Neto dobit/gubitak od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke	-	-	-	-	-
Stanje 31. prosinca 2023.	218	-	-	-	218

Banka 31. prosinca 2022.	Stupanj 1 000 eura	Stupanj 2 000 eura	Stupanj 3 000 eura	POCI 000 eura	Ukupno 000 eura
Stanje 1. siječnja 2022.	-	-	-	-	-
Prijenos u Stupanj 1	-	-	-	-	-
Prijenos u Stupanj 2	-	-	-	-	-
Prijenos u Stupanj 3	-	-	-	-	-
Neto smanjenje rezerviranja za očekivane gubitke	-	-	-	-	-
Neto dobit/gubitak od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke	-	-	-	-	-
Stanje 31. prosinca 2022.	-	-	-	-	-

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.3. Kreditni rizik (nastavak)

i. Promjene po rezerviranjima (nastavak)

Kreditni financijskim institucijama

Grupa i Banka

31. prosinca 2023.

	Stupanj 1 000 eura	Stupanj 2 000 eura	Stupanj 3 000 eura	POCI 000 eura	Ukupno 000 eura
Stanje 1. siječnja 2023.	3.544	3.635	899	-	8.078
Korekcija početnog stanja	-	-	(5)	-	(5)
Prijenos u Stupanj 1	558	(558)	-	-	-
Prijenos u Stupanj 2	-	-	-	-	-
Prijenos u Stupanj 3	-	-	-	-	-
Neto povećanje/(smanjenje) rezerviranja za očekivane gubitke	61	(1.370)	(37)	-	(1.346)
Unwinding - promjena uslijed proteka vremena	-	-	-	-	-
Neto dobit/gubitak od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke	-	-	-	-	-
Stanje 31. prosinca 2023.	4.163	1.707	857	-	6.727

Grupa i Banka

31. prosinca 2022.

	Stupanj 1 000 eura	Stupanj 2 000 eura	Stupanj 3 000 eura	POCI 000 eura	Ukupno 000 eura
Stanje 1. siječnja 2022.	3.922	3.077	818	-	7.817
Prijenos u Stupanj 1	18	(18)	-	-	-
Prijenos u Stupanj 2	(254)	254	-	-	-
Prijenos u Stupanj 3	-	-	-	-	-
Neto (smanjenje)/povećanje rezerviranja za očekivane gubitke	(147)	318	82	-	253
Unwinding - promjena uslijed proteka vremena	-	-	(1)	-	(1)
Neto dobit/gubitak od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke	5	4	-	-	9
Stanje 31. prosinca 2022.	3.544	3.635	899	-	8.078

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.3. Kreditni rizik (nastavak)

i. Promjene po rezerviranjima (nastavak)

Kreditni ostalim korisnicima

Grupa i Banka

31. prosinca 2023.

	Stupanj 1 000 eura	Stupanj 2 000 eura	Stupanj 3 000 eura	POCI 000 eura	Ukupno 000 eura
Stanje 1. siječnja 2023.	47.280	104.067	277.638	29.576	458.561
Korekcija početnog stanja rezerviranja	-	-	472	17	489
Prijenos u Stupanj 1	47.177	(43.608)	(3.569)	-	-
Prijenos u Stupanj 2	(8.890)	9.767	(877)	-	-
Prijenos u Stupanj 3	(4)	(4.446)	(3.576)	8.026	-
Neto (smanjenje)/povećanje rezerviranja za očekivane gubitke	(41.292)	62.943	226	(16.517)	5.360
Otpis	(1.652)	-	(3.969)	(82)	(5.703)
Unwinding - promjena uslijed proteka vremena	(76)	(135)	1.428	2.779	3.996
Ostalo	-	-	-	8.407	8.407
Neto dobit/gubitak od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke	-	-	(414)	61	(353)
Stanje 31. prosinca 2023.	42.543	128.588	267.359	32.267	470.757

Grupa i Banka

31. prosinca 2022.

	Stupanj 1 000 eura	Stupanj 2 000 eura	Stupanj 3 000 eura	POCI 000 eura	Ukupno 000 eura
Stanje 1. siječnja 2022.	50.648	73.768	278.594	29.124	432.134
Prijenos u Stupanj 1	38.771	(16.940)	(21.831)	-	-
Prijenos u Stupanj 2	(10.638)	11.092	(454)	-	-
Prijenos u Stupanj 3	(5)	(33.680)	31.349	2.336	-
Neto (smanjenje)/povećanje rezerviranja za očekivane gubitke	(30.529)	69.808	(5.380)	(16.646)	17.253
Otpis	-	-	(3.741)	-	(3.741)
Prijenos u izvanbilančnu evidenciju	-	-	(2.671)	-	(2.671)
Unwinding - promjena uslijed proteka vremena	(1.364)	(132)	929	2.406	1.839
Ostalo	-	-	-	12.396	12.396
Neto dobit/gubitak od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke	397	151	843	(40)	1.351
Stanje 31. prosinca 2022.	47.280	104.067	277.638	29.576	458.561

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.3. Kreditni rizik (nastavak)

i. Promjene po rezerviranjima (nastavak)

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

Grupa 31. prosinca 2023.	Stupanj 1 000 eura	Stupanj 2 000 eura	Stupanj 3 000 eura	POCI 000 eura	Ukupno 000 eura
Stanje 1. siječnja 2023.	339	48	231	-	618
Prijenos u Stupanj 1	44	(44)	-	-	-
Prijenos u Stupanj 2	-	-	-	-	-
Prijenos u Stupanj 3	-	-	-	-	-
Neto (smanjenje) rezerviranja za očekivane gubitke	(160)	(4)	-	-	(164)
Neto dobit/gubitak od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke	-	-	-	-	-
Stanje 31. prosinca 2023.	223	-	231	-	454

Grupa 31. prosinca 2022.	Stupanj 1 000 eura	Stupanj 2 000 eura	Stupanj 3 000 eura	POCI 000 eura	Ukupno 000 eura
Stanje 1. siječnja 2022.	374	-	229	-	603
Prijenos u Stupanj 1	-	-	-	-	-
Prijenos u Stupanj 2	(6)	6	-	-	-
Prijenos u Stupanj 3	-	-	-	-	-
Neto (smanjenje)/povećanje rezerviranja za očekivane gubitke	(29)	42	1	-	14
Neto dobit/gubitak od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke	-	-	1	-	1
Stanje 31. prosinca 2022.	339	48	231	-	618

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.3. Kreditni rizik (nastavak)

i. Promjene po rezerviranjima (nastavak)

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (nastavak)

Banka

31. prosinca 2023.

	Stupanj 1 000 eura	Stupanj 2 000 eura	Stupanj 3 000 eura	POCI 000 eura	Ukupno 000 eura
Stanje 1. siječnja 2023.	327	48	231	-	606
Prijenos u Stupanj 1	44	(44)	-	-	-
Prijenos u Stupanj 2	-	-	-	-	-
Prijenos u Stupanj 3	-	-	-	-	-
Neto (smanjenje) rezerviranja za očekivane gubitke	(160)	(4)	-	-	(164)
Neto dobit/gubitak od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke	-	-	-	-	-
Stanje 31. prosinca 2023.	211	-	231	-	442

Banka

31. prosinca 2022.

	Stupanj 1 000 eura	Stupanj 2 000 eura	Stupanj 3 000 eura	POCI 000 eura	Ukupno 000 eura
Stanje 1. siječnja 2022.	362	-	229	-	591
Prijenos u Stupanj 1	-	-	-	-	-
Prijenos u Stupanj 2	(6)	6	-	-	-
Prijenos u Stupanj 3	-	-	-	-	-
Neto (smanjenje)/povećanje rezerviranja za očekivane gubitke	(29)	42	1	-	14
Neto dobit/gubitak od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke	-	-	1	-	1
Stanje 31. prosinca 2022.	327	48	231	-	606

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.3. Kreditni rizik (nastavak)

i. Promjene po rezerviranjima (nastavak)

Ostala imovina

Grupa

31. prosinca 2023.

	Stupanj 1 000 eura	Stupanj 2 000 eura	Stupanj 3 000 eura	POCI 000 eura	Ukupno 000 eura
Stanje 1. siječnja 2023.	25	-	4.631	35	4.691
Prijenos u Stupanj 1	-	-	-	-	-
Prijenos u Stupanj 2	-	-	-	-	-
Prijenos u Stupanj 3	-	-	-	-	-
Neto povećanje/(smanjenje) rezerviranja za očekivane gubitke	14	1	(206)	(4)	(195)
Otpis	-	-	(93)	-	(93)
Neto dobit/gubitak od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke	-	-	(2)	-	(2)
Ostala usklađenja	(12)	-	-	4	(8)
Stanje 31. prosinca 2023.	27	1	4.330	35	4.393

Grupa

31. prosinca 2022.

	Stupanj 1 000 eura	Stupanj 2 000 eura	Stupanj 3 000 eura	POCI 000 eura	Ukupno 000 eura
Stanje 1. siječnja 2022.	23	1	4.170	33	4.227
Prijenos u Stupanj 1	1	-	(1)	-	-
Prijenos u Stupanj 2	(4)	4	-	-	-
Prijenos u Stupanj 3	-	(14)	14	-	-
Neto povećanje rezerviranja za očekivane gubitke	7	9	484	-	500
Otpis	(2)	-	(4)	-	(6)
Neto dobit/gubitak od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke	-	-	(29)	-	(29)
Ostala usklađenja	-	-	(3)	2	(1)
Stanje 31. prosinca 2022.	25	-	4.631	35	4.691

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.3. Kreditni rizik (nastavak)

i. Promjene po rezerviranjima (nastavak)

Ostala imovina (nastavak)

Banka

31. prosinca 2023.

	Stupanj 1 000 eura	Stupanj 2 000 eura	Stupanj 3 000 eura	POCI 000 eura	Ukupno 000 eura
Stanje 1. siječnja 2023.	3	-	4.631	35	4.669
Prijenos u Stupanj 1	-	-	-	-	-
Prijenos u Stupanj 2	-	-	-	-	-
Prijenos u Stupanj 3	-	-	-	-	-
Neto povećanje/(smanjenje) rezerviranja za očekivane gubitke	16	1	(206)	(4)	(193)
Otpis	-	-	(93)	-	(93)
Neto dobit/gubitak od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke	-	-	(2)	-	(2)
Ostala usklađenja	-	-	-	4	4
Stanje 31. prosinca 2023.	19	1	4.330	35	4.385

Banka

31. prosinca 2022.

	Stupanj 1 000 eura	Stupanj 2 000 eura	Stupanj 3 000 eura	POCI 000 eura	Ukupno 000 eura
Stanje 1. siječnja 2022.	4	1	4.169	33	4.207
Prijenos u Stupanj 1	1	-	(1)	-	-
Prijenos u Stupanj 2	(4)	4	-	-	-
Prijenos u Stupanj 3	-	(14)	14	-	-
Neto povećanje rezerviranja za očekivane gubitke	2	9	485	-	496
Otpis	-	-	(5)	-	(5)
Neto dobit/gubitak od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke	-	-	(29)	-	(29)
Ostala usklađenja	-	-	(2)	2	-
Stanje 31. prosinca 2022.	3	-	4.631	35	4.669

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.3. Kreditni rizik (nastavak)

i. Promjene po rezerviranjima (nastavak)

Garancije i preuzete obveze

Grupa i Banka

31. prosinca 2023.

	Stupanj 1 000 eura	Stupanj 2 000 eura	Stupanj 3 000 eura	POCI 000 eura	Ukupno 000 eura
Stanje 1. siječnja 2023.	1.387	1.670	7.093	564	10.714
Prijenos u Stupanj 1	274	(274)	-	-	-
Prijenos u Stupanj 2	(67)	2.277	(2.210)	-	-
Prijenos u Stupanj 3	-	-	-	-	-
Neto povećanje/(smanjenje) rezerviranja za očekivane gubitke	2.649	1.679	(309)	(124)	3.895
Neto dobit/gubitak od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke	-	28	-	-	28
Stanje 31. prosinca 2023.	4.243	5.380	4.574	440	14.637

Grupa i Banka

31. prosinca 2022.

	Stupanj 1 000 eura	Stupanj 2 000 eura	Stupanj 3 000 eura	POCI 000 eura	Ukupno 000 eura
Stanje 1. siječnja 2022.	1.414	3.485	10.987	1.313	17.199
Prijenos u Stupanj 1	1.092	(1.092)	-	-	-
Prijenos u Stupanj 2	(173)	173	-	-	-
Prijenos u Stupanj 3	-	(738)	738	-	-
Neto (smanjenje) rezerviranja za očekivane gubitke	(943)	(167)	(4.567)	(718)	(6.395)
Neto dobit/gubitak od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke	(2)	9	(66)	(31)	(90)
Stanje 31. prosinca 2022.	1.388	1.670	7.092	564	10.714

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.4. Rizik likvidnosti

Iznos ukupne imovine, ukupnih obveza i garancija i preuzetih obveza na dan 31. prosinca 2023. i 31. prosinca 2022. analiziran je kroz preostalo razdoblje od dana Izvještaja o financijskom položaju u odnosu na ugovoreni datum dospijeća kako slijedi:

Grupa 31. prosinca 2023.	Do 1 mjesec 000 eura	1 do 3 mjeseca 000 eura	3 mj. do 1 godine 000 eura	1 do 3 godina 000 eura	Preko 3 godine 000 eura	Ukupno 000 eura
Imovina						
Novčana sredstva i računi kod banaka	42.133	-	-	-	-	42.133
Depoziti kod drugih banaka	68.254	2.203	-	-	1.304	71.761
Kreditni financijskim institucijama*	90.275	158.524	130.273	306.450	563.359	1.248.881
Kreditni ostalim korisnicima	271.161	52.397	286.532	586.168	1.154.938	2.351.196
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	42	11	-	33.698	19.171	52.922
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	232.032	3.144	23	-	-	235.199
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	4.868	4.868
Preuzeta imovina	2	148	149	820	1.172	2.291
Ostala imovina	6.482	118	2.662	2.705	318	12.285
Ukupna imovina	710.381	216.545	419.639	929.841	1.745.130	4.021.536
Obveze						
Obveze po depozitima	148.059	12.586	18.604	46	15.581	194.876
Obveze po kreditima	59.784	167.701**	262.670	640.802	1.120.219	2.251.176
Rezerviranja za garancije, preuzete i ostale obveze	10.561	851	3.205	6.343	3.422	24.382
Ostale obveze	39.304	3.261	14.301	23.605	12.752	93.223
Ukupne obveze	257.708	184.399	298.780	670.796	1.151.974	2.563.657
Likvidnosni jaz	452.673	32.146	120.859	259.045	593.156	1.457.879
Garancije i preuzete obveze						
Izdane garancije	52.623	-	-	-	-	52.623
Izdane garancije u devizama	7.716	-	-	-	-	7.716
Preuzete obveze po kreditima	445.273	-	-	-	-	445.273
Upisani a neuplaćeni kapital EIF-a	10.400	-	-	-	-	10.400
Ugovorena obveza EIF CROGIP	129	1.467	7.404	15.800	6.660	31.460
Ugovorena obveza EIF FRC2	14	4	13	40	10	81
Ukupne garancije i preuzete obveze	516.155	1.471	7.417	15.840	6.670	547.553

Stavke s neodređenim dospjećem iskazane su u razdoblju preko 3 godine.

* Potraživanje u iznosu od 193.000 tisuća eura odnosi se na obrnute repo poslove. Kako je dio iznosa potraživanja produžen nakon datuma Izvještaja o financijskom položaju njegovo dospijeće iskazano je u razdoblju od 1 do 3 mjeseca u iznosu od 128.000 tisuća eura.

**Obračunata nedospjela kamata po kreditima raspoređena je u kategoriji od 1 do 3 mjeseca.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.4. Rizik likvidnosti (nastavak)

Grupa 31. prosinca 2022.	Do 1 mjesec 000 eura	1 do 3 mjeseca 000 eura	3 mj. do 1 godine 000 eura	1 do 3 godina 000 eura	Preko 3 godine 000 eura	Ukupno 000 eura
Imovina						
Novčana sredstva i računi kod banaka	228.538	-	-	-	-	228.538
Depoziti kod drugih banaka	-	2.998	-	-	1.406	4.404
Kreditni financijskim institucijama	33.066	26.296	111.878	255.183	500.608	927.031
Kreditni ostalim korisnicima	193.225	69.967	277.458	572.447	1.196.634	2.309.731
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	14.367	59	-	3.030	-	17.456
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	354.715	1.856	5	-	-	356.576
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	5.153	5.153
Preuzeta imovina	-	-	261	1.728	1.299	3.288
Ostala imovina	769	733	772	2.161	334	4.769
Ukupna imovina	824.680	101.909	390.374	834.549	1.705.434	3.856.946
Obveze						
Obveze po depozitima	98.077	3.894	14.620	10.011	9.388	135.990
Obveze po kreditima	73.705	41.082*	431.959	702.300	941.050	2.190.096
Rezerviranja za garancije, preuzete i ostale obveze	13.811	359	1.324	2.394	1.053	18.941
Ostale obveze	63.350	2.751	7.182	12.174	4.334	89.791
Ukupne obveze	248.943	48.086	455.085	726.879	955.825	2.434.818
Likvidnosni jaz	575.737	53.823	(64.711)	107.670	749.609	1.422.128
Garancije i preuzete obveze						
Izdane garancije	36.008	-	-	-	-	36.008
Izdane garancije u devizama	5.073	-	-	-	-	5.073
Otvoreni akreditivi u devizama	165	-	-	-	-	165
Preuzete obveze po kreditima	354.120	-	-	-	-	354.120
Upisani a neplaćeni kapital EIF-a	10.400	-	-	-	-	10.400
Ugovorena obveza EIF CROGIP	-	2.565	7.696	14.101	11.914	36.276
Ugovorena obveza EIF FRC2	49	54	245	39	16	403
Ukupne garancije i preuzete obveze	405.815	2.619	7.941	14.140	11.930	442.445

Stavke s neodređenim dospjećem iskazane su u razdoblju preko 3 godine.

* *Obračunata nedospjela kamata po kreditima raspoređena je u kategoriji od 1 do 3 mjeseca.*

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.4. Rizik likvidnosti (nastavak)

Iznos ukupne imovine, ukupnih obveza i garancija i preuzetih obveza na dan 31. prosinca 2023. i 31. prosinca 2022. analiziran je kroz preostalo razdoblje od dana Izvještaja o financijskom položaju u odnosu na ugovoreni datum dospijeća kako slijedi:

Banka	Do 1	1 do 3	3 mj. do 1	1 do 3	Preko 3	Ukupno
31. prosinca 2023.	mjesec	mjeseca	godine	godina	godine	
	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura
Imovina						
Novčana sredstva i računi kod banaka	41.543	-	-	-	-	41.543
Depoziti kod drugih banaka	68.152	-	-	-	1.304	69.456
Kreditni financijskim institucijama*	90.275	158.524	130.273	306.450	563.359	1.248.881
Kreditni ostalim korisnicima	271.161	52.397	286.532	586.168	1.154.938	2.351.196
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	42	11	-	33.698	19.171	52.922
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	225.735	3.123	-	-	-	228.858
Ulaganja u ovisna društva	-	-	-	-	7.449	7.449
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	4.723	4.723
Preuzeta imovina	2	148	149	820	1.172	2.291
Ostala imovina	5.703	117	2.662	2.705	178	11.365
Ukupna imovina	702.613	214.320	419.616	929.841	1.752.294	4.018.684
Obveze						
Obveze po depozitima	148.059	12.586	18.604	46	15.581	194.876
Obveze po kreditima	59.784	167.701**	262.670	640.802	1.120.219	2.251.176
Rezerviranja za garancije, preuzete i ostale obveze	10.561	851	3.203	6.343	3.422	24.380
Ostale obveze	39.304	3.167	11.921	23.605	12.732	90.729
Ukupne obveze	257.708	184.305	296.398	670.796	1.151.954	2.561.161
Likvidnosni jaz	444.905	30.015	123.218	259.045	600.340	1.457.523
Garancije i preuzete obveze						
Izdane garancije	52.623	-	-	-	-	52.623
Izdane garancije u devizama	7.716	-	-	-	-	7.716
Preuzete obveze po kreditima	445.273	-	-	-	-	445.273
Upisani a neplaćeni kapital EIF-a	10.400	-	-	-	-	10.400
Ugovorena obveza EIF CROGIP	129	1.467	7.404	15.800	6.660	31.460
Ugovorena obveza EIF FRC2	14	4	13	40	10	81
Ukupne garancije i preuzete	516.155	1.471	7.417	15.840	6.670	547.553

Stavke s neodređenim dospjećem iskazane su u razdoblju preko 3 godine.

* Potraživanje u iznosu od 193.000 tisuća eura odnosi se na obrnute repo poslove. Kako je dio iznosa potraživanja produžen nakon datuma Izvještaja o financijskom položaju njegovo dospijeće iskazano je u razdoblju od 1 do 3 mjeseca u iznosu od 128.000 tisuća eura.

**Obračunata nedospjela kamata po kreditima raspoređena je u kategoriji od 1 do 3 mjeseca.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.4. Rizik likvidnosti (nastavak)

Banka 31. prosinca 2022.	Do 1 mjesec 000 eura	1 do 3 mjeseca 000 eura	3 mj. do 1 godine 000 eura	1 do 3 godina 000 eura	Preko 3 godine 000 eura	Ukupno 000 eura
Imovina						
Novčana sredstva i računi kod banaka	227.821	-	-	-	-	227.821
Depoziti kod drugih banaka	-	-	-	-	1.406	1.406
Kreditni financijskim institucijama	33.066	26.296	111.878	255.183	500.608	927.031
Kreditni ostalim korisnicima	193.225	69.967	277.458	572.447	1.196.634	2.309.731
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	14.367	59	-	3.030	-	17.456
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	348.470	1.848	-	-	-	350.318
Ulaganja u ovisna društva	-	-	-	-	7.449	7.449
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	5.007	5.007
Preuzeta imovina	-	-	261	1.728	1.299	3.288
Ostala imovina	531	142	729	2.161	179	3.742
Ukupna imovina	817.480	98.312	390.326	834.549	1.712.582	3.853.249
Obveze						
Obveze po depozitima	98.077	3.894	14.620	10.011	9.388	135.990
Obveze po kreditima	73.705	41.082*	431.959	702.300	941.050	2.190.096
Rezerviranja za garancije, preuzete i ostale obveze	13.811	359	1.319	2.394	1.053	18.936
Ostale obveze	63.226	1.642	6.036	10.959	4.823	86.686
Ukupne obveze	248.819	46.977	453.934	725.664	956.314	2.431.708
Likvidnosni jaz	568.661	51.335	(63.608)	108.885	756.268	1.421.541
Garancije i preuzete obveze						
Izdane garancije	36.008	-	-	-	-	36.008
Izdane garancije u devizama	5.073	-	-	-	-	5.073
Otvoreni akreditivi u devizama	165	-	-	-	-	165
Preuzete obveze po kreditima	354.120	-	-	-	-	354.120
Upisani a neuplaćeni kapital EIF-a	10.400	-	-	-	-	10.400
Ugovorena obveza EIF CROGIP	-	2.565	7.696	14.101	11.914	36.276
Ugovorena obveza EIF FRC2	49	54	245	39	16	403
Ukupne garancije i preuzete	405.815	2.619	7.941	14.140	11.930	442.445

Stavke s neodređenim dospijanjem iskazane su u razdoblju preko 3 godine.

* Obračunata nedospjela kamata po kreditima raspoređena je u kategoriji od 1 do 3 mjeseca.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.4. Rizik likvidnosti (nastavak)

Tabela u nastavku prikazuje preostalo ugovorno dospijeće financijskih obveza dok su garancije i preuzete obveza Grupe prikazane u kategoriji do 1 mjesec obzirom na mogućnost prijevremenog poziva na izvršenje obveze (nediskontirani iznosi):

Grupa	Do 1	1 do 3	3 mj. do 1	1 do 3	Preko 3	Ukupno
31. prosinca 2023.	mjesec	mjeseca	godine	godina	godine	
	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura
Financijske obveze						
Obveze po depozitima	148.059	12.586	18.604	46	15.581	194.876
Obveze po kreditima	61.798	166.698	296.933	723.743	1.268.546	2.517.718
Rezerviranja za garancije, preuzete i ostale obveze	10.561	851	3.205	6.343	3.422	24.382
Ostale obveze	39.304	3.261	14.301	23.605	12.752	93.223
Ukupno	259.722	183.396	333.043	753.737	1.300.301	2.830.199
Garancije i preuzete obveze						
Izdane garancije	52.623	-	-	-	-	52.623
Izdane garancije u devizama	7.716	-	-	-	-	7.716
Preuzete obveze po kreditima	445.273	-	-	-	-	445.273
Upisani a neuplaćeni kapital EIF-a	10.400	-	-	-	-	10.400
Ugovorena obveza EIF CROGIP	129	1.467	7.404	15.800	6.660	31.460
Ugovorena obveza EIF FRC2	14	4	13	40	10	81
Ukupne garancije i preuzete obveze	516.155	1.471	7.417	15.840	6.670	547.553
Grupa	Do 1	1 do 3	3 mj. do 1	1 do 3	Preko 3	Ukupno
31. prosinca 2022.	mjesec	mjeseca	godine	godina	godine	
	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura
Financijske obveze						
Obveze po depozitima	98.077	3.894	14.620	10.011	9.388	135.990
Obveze po kreditima	75.187	39.643	449.195	755.216	1.068.147	2.387.388
Rezerviranja za garancije, preuzete i ostale obveze	13.811	359	1.324	2.394	1.053	18.941
Ostale obveze	63.350	2.751	7.182	12.174	4.333	89.790
Ukupno	250.425	46.647	472.321	779.795	1.082.921	2.632.109
Garancije i preuzete obveze						
Izdane garancije	36.008	-	-	-	-	36.008
Izdane garancije u devizama	5.073	-	-	-	-	5.073
Otvoreni akreditivi u devizama	165	-	-	-	-	165
Preuzete obveze po kreditima	354.120	-	-	-	-	354.120
Upisani a neuplaćeni kapital EIF-a	10.400	-	-	-	-	10.400
Ugovorena obveza EIF CROGIP	-	2.565	7.696	14.101	11.914	36.276
Ugovorena obveza EIF FRC2	49	54	245	39	16	403
Ukupne garancije i preuzete obveze	405.815	2.619	7.941	14.140	11.930	442.445

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.4. Rizik likvidnosti (nastavak)

Tabela u nastavku prikazuje preostalo ugovorno dospijeće financijskih obveza dok su garancije i preuzete obveza Banke prikazane u kategoriji do 1 mjesec obzirom na mogućnost prijevremenog poziva na izvršenje obveze (nediskontirani iznosi):

Banka	Do 1	1 do 3	3 mj. do 1	1 do 3	Preko 3	Ukupno
31. prosinca 2023.	mjesec	mjeseca	godine	godina	godine	
	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura
Financijske obveze						
Obveze po depozitima	148.059	12.586	18.604	46	15.581	194.876
Obveze po kreditima	61.798	166.698	296.933	723.743	1.268.546	2.517.718
Rezerviranja za garancije, preuzete i ostale obveze	10.561	851	3.203	6.343	3.422	24.380
Ostale obveze	39.304	3.167	11.921	23.605	12.732	90.729
Ukupno	259.722	183.302	330.661	753.737	1.300.281	2.827.703
Garancije i preuzete obveze						
Izdane garancije	52.623	-	-	-	-	52.623
Izdane garancije u devizama	7.716	-	-	-	-	7.716
Preuzete obveze po kreditima	445.273	-	-	-	-	445.273
Upisani a neplaćeni kapital EIF-a	10.400	-	-	-	-	10.400
Ugovorena obveza EIF CROGIP	129	1.467	7.404	15.800	6.660	31.460
Ugovorena obveza EIF FRC2	14	4	13	40	10	81
Ukupne garancije i preuzete obveze	516.155	1.471	7.417	15.840	6.670	547.553
Banka	Do 1	1 do 3	3 mj. do 1	1 do 3	Preko 3	Ukupno
31. prosinca 2022.	mjesec	mjeseca	godine	godina	godine	
	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura
Financijske obveze						
Obveze po depozitima	98.077	3.894	14.620	10.011	9.388	135.990
Obveze po kreditima	75.187	39.643	449.195	755.216	1.068.147	2.387.388
Rezerviranja za garancije, preuzete i ostale obveze	13.811	359	1.319	2.394	1.053	18.936
Ostale obveze	63.226	1.642	6.036	10.959	4.823	86.686
Ukupno	250.301	45.538	471.170	778.580	1.083.411	2.629.000
Garancije i preuzete obveze						
Izdane garancije	36.008	-	-	-	-	36.008
Izdane garancije u devizama	5.073	-	-	-	-	5.073
Otvoreni akreditivi u devizama	165	-	-	-	-	165
Preuzete obveze po kreditima	354.120	-	-	-	-	354.120
Upisani a neplaćeni kapital EIF-a	10.400	-	-	-	-	10.400
Ugovorena obveza EIF CROGIP	-	2.565	7.696	14.101	11.914	36.276
Ugovorena obveza EIF FRC2	49	54	245	39	16	403
Ukupne garancije i preuzete obveze	405.815	2.619	7.941	14.140	11.930	442.445

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.5. Tržišni rizici

Upravljanje tržišnim rizicima u Banci podrazumijeva svođenje kamatnog rizika i valutnog rizika na najmanju mjeru.

31.5.1. Kamatni rizik

Tabele u nastavku prikazuju osjetljivost Grupe na rizik kamatnih stopa na dan 31. prosinca 2023. i 31. prosinca 2022. na temelju poznatih datuma promjene cijena imovine i obveza na koje se primjenjuju promjenjive i fiksne kamatne stope. Razdoblja promjena kamatnih stopa određena su na osnovi preostale ročnosti i ugovornog razdoblja promjena kamatnih stopa, ovisno o tome što je kraće.

Imovina i obveze na koje se ne primjenjuje kamatna stopa svrstani su u okviru kategorije 'Beskamatno'. Tabele u nastavku prikazuju procjenu o izloženosti kamatnom riziku Grupe na dan 31. prosinca 2023. i 2022. godine te nisu nužno indikativne za poziciju u drugom razdoblju.

Grupa	Do 1 mjesec	1 do 3 mjeseca	3 mj. do 1 godine	1 do 3 godina	Preko 3 godine	Beska- matno	Ukupno	Fiksna kamatna stopa
31. prosinca 2023.	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura
Imovina								
Novčana sredstva i računi kod banaka	42.133	-	-	-	-	-	42.133	42.133
Depoziti kod drugih banaka	70.431	-	-	-	-	1.330	71.761	70.431
Kreditni financijskim institucijama	87.993	168.026	128.016	301.413	561.073	2.360	1.248.881	1.235.651
Kreditni ostalim korisnicima	239.908	94.026	284.057	574.254	1.136.498	22.453	2.351.196	2.200.795
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	-	-	-	33.698	-	19.224	52.922	33.698
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	13.332	4.976	52.642	110.714	42.647	10.888	235.199	224.311
Ostala imovina	-	-	-	-	-	12.285	12.285	-
Imovina	453.797	267.028	464.715	1.020.079	1.740.218	68.540	4.014.377	3.807.019
Obveze								
Obveze po depozitima	77.717	-	-	-	-	117.159	194.876	77.717
Obveze po kreditima	59.925	162.220	301.277	637.050	1.084.967	5.737	2.251.176	2.198.507
Rezerviranja za garancije, preuzete i ostale obveze	-	-	-	-	-	24.382	24.382	-
Ostale obveze	-	-	-	-	-	93.223	93.223	-
Obveze	137.642	162.220	301.277	637.050	1.084.967	240.501	2.563.657	2.276.224
Kamatni jaz	316.155	104.808	163.438	383.029	655.251	(171.961)	1.450.720	1.530.795

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.5. Tržišni rizik (nastavak)

31.5.1. Kamatni rizik (nastavak)

Grupa	Do 1	1 do 3	3 mj. do 1	1 do 3	Preko 3	Beska-	Ukupno	Fiksna
31. prosinca 2022.	mjesec	mjeseca	godine	godina	godine	matno		kamatna
	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	stopa
								000 eura
Imovina								
Novčana sredstva i računi kod banaka	14.003	-	-	-	-	214.535	228.538	14.003
Depoziti kod drugih banaka	-	-	2.996	-	-	1.408	4.404	2.996
Kreditni financijskim institucijama	32.047	37.920	109.397	249.738	497.019	910	927.031	913.404
Kreditni ostalim korisnicima	174.208	109.012	378.812	480.275	1.148.508	18.916	2.309.731	2.127.870
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	-	-	-	3.030	-	14.426	17.456	3.030
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	13.274	57.069	173.657	71.708	31.906	8.962	356.576	347.614
Ostala imovina	-	-	-	-	-	4.769	4.769	-
Imovina	233.532	204.001	664.862	804.751	1.677.433	263.926	3.848.505	3.408.917
Obveze								
Obveze po depozitima	20.000	-	-	-	-	115.990	135.990	20.000
Obveze po kreditima	73.704	38.587	450.827	701.955	921.028	3.995	2.190.096	2.165.690
Rezerviranja za garancije, preuzete i ostale obveze	-	-	-	-	-	18.941	18.941	-
Ostale obveze	-	-	-	-	-	89.791	89.791	-
Obveze	93.704	38.587	450.827	701.955	921.028	228.717	2.434.818	2.185.690
Kamatni jaz	139.828	165.414	214.035	102.796	756.405	35.209	1.413.687	1.223.227

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.5. Tržišni rizik (nastavak)

31.5.1. Kamatni rizik (nastavak)

Tabele u nastavku prikazuju osjetljivost HBOR-a na rizik kamatnih stopa na dan 31. prosinca 2023. i 2022. godine na temelju poznatih datuma promjene cijena imovine i obveza na koje se primjenjuju promjenjive i fiksne kamatne stope. Razdoblja promjena kamatnih stopa određena su na osnovi preostale ročnosti i ugovornog razdoblja promjena kamatnih stopa, ovisno o tome što je kraće.

Imovina i obveze na koje se ne primjenjuje kamatna stopa svrstani su u okviru kategorije 'Beskamatno'. Tabele u nastavku prikazuju procjenu o izloženosti kamatnom riziku HBOR-a na dan 31. prosinca 2023. i 2022. godine te nisu nužno indikativne za poziciju u drugom razdoblju.

Banka	Do 1 mjesec	1 do 3 mjeseca	3 mj. do 1 godine	1 do 3 godina	Preko 3 godine	Beska- matno	Ukupno	Fiksna kamatna stopa
31. prosinca 2023.	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura
Imovina								
Novčana sredstva i računi kod banaka	41.543	-	-	-	-	-	41.543	41.543
Depoziti kod drugih banaka	68.126	-	-	-	-	1.330	69.456	68.126
Kreditni financijskim institucijama	87.993	168.026	128.016	301.413	561.073	2.360	1.248.881	1.235.651
Kreditni ostalim korisnicima	239.908	94.026	284.057	574.254	1.136.498	22.453	2.351.196	2.200.795
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	-	-	-	33.698	-	19.224	52.922	33.698
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	6.991	4.976	52.642	110.714	42.647	10.888	228.858	217.970
Ostala imovina	-	-	-	-	-	11.365	11.365	-
Imovina	444.561	267.028	464.715	1.020.079	1.740.218	67.620	4.004.221	3.797.783
Obveze								
Obveze po depozitima	77.717	-	-	-	-	117.159	194.876	77.717
Obveze po kreditima	59.925	162.220	301.277	637.050	1.084.967	5.737	2.251.176	2.198.507
Rezerviranja za garancije, preuzete i ostale obveze	-	-	-	-	-	24.380	24.380	-
Ostale obveze	-	-	-	-	-	90.729	90.729	-
Obveze	137.642	162.220	301.277	637.050	1.084.967	238.005	2.561.161	2.276.224
Kamatni jaz	306.919	104.808	163.438	383.029	655.251	(170.385)	1.443.060	1.521.559

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.5. Tržišni rizik (nastavak)

31.5.1. Kamatni rizik (nastavak)

Banka	Do 1 mjesec	1 do 3 mjeseca	3 mj. do 1 godine	1 do 3 godina	Preko 3 godine	Beska- matno	Ukupno	Fiksna kamatna stopa
31. prosinca 2022.	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura
Imovina								
Novčana sredstva i računi kod banaka	13.287	-	-	-	-	214.534	227.821	13.287
Depoziti kod drugih banaka	-	-	-	-	-	1.406	1.406	-
Kreditni financijskim institucijama	32.047	37.920	109.397	249.738	497.019	910	927.031	913.404
Kreditni ostalim korisnicima	174.208	109.012	378.812	480.275	1.148.508	18.916	2.309.731	2.127.870
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	-	-	-	3.030	-	14.426	17.456	3.030
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	13.274	57.069	173.657	69.647	27.765	8.906	350.318	341.412
Ostala imovina	-	-	-	-	-	3.742	3.742	-
Imovina	232.816	204.001	661.866	802.690	1.673.292	262.840	3.837.505	3.399.003
Obveze								
Obveze po depozitima	20.000	-	-	-	-	115.990	135.990	20.000
Obveze po kreditima	73.704	38.587	450.827	701.955	921.028	3.995	2.190.096	2.165.690
Rezerviranja za garancije, preuzete i ostale obveze	-	-	-	-	-	18.936	18.936	-
Ostale obveze	-	-	-	-	-	86.686	86.686	-
Obveze	93.704	38.587	450.827	701.955	921.028	225.607	2.431.708	2.185.690
Kamatni jaz	139.112	165.414	211.039	100.735	752.264	37.233	1.405.797	1.213.313

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.5. Tržišni rizik (nastavak)

31.5.1. Kamatni rizik (nastavak)

Iznos ukupne imovine i ukupnih obveza prema mogućnosti promjene kamatnih stopa (fiksna i varijabilna):

	31. prosinca 2023.	Grupa 31. prosinca 2022.	31. prosinca 2023.	Banka 31. prosinca 2022.
	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura
Imovina				
Imovina uz fiksnu kamatnu stopu	3.807.019	3.408.917	3.797.783	3.399.003
Imovina uz varijabilnu kamatnu stopu	138.818	175.662	138.818	175.662
Beskamatno	68.540	263.926	67.620	262.840
Ukupno	4.014.377	3.848.505	4.004.221	3.837.505
Obveze				
Obveze uz fiksnu kamatnu stopu	2.276.224	2.185.690	2.276.224	2.185.690
Obveze uz varijabilnu kamatnu stopu	46.932	20.411	46.932	20.411
Beskamatno	240.501	228.717	238.005	225.607
Ukupne obveze	2.563.657	2.434.818	2.561.161	2.431.708

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.5. Tržišni rizik (nastavak)

31.5.1. Kamatni rizik (nastavak)

Analiza osjetljivosti

Postavke korištene u izradi analize osjetljivosti za kamatni rizik vezane su uz moguće promjene referentnih kamatnih stopa radi procjene hipotetskog utjecaja na dobit HBOR-a.

Primjenom metode standardne devijacije na dnevne promjene referentnih kamatnih stopa vezanih uz EUR i USD utvrđena je volatilnost navedenih stopa u 2023. godini. Temeljem ovih volatilnosti utvrđene su veličine mogućih promjena referentnih kamatnih stopa vezanih uz EUR i USD koje su primijenjene u analizi osjetljivosti.

Analiza prikazuje osjetljivost na razumno očekivane promjene bazičnih bodova promjenjivih kamatnih stopa. Sve ostale varijable ostaju nepromijenjene.

Osjetljivost dobiti je pod utjecajem pretpostavljenih promjena u kamatnim stopama u razdoblju od godine dana, bazirano na kamatonosnoj imovini i obvezama uz promjenjivu kamatnu stopu.

Valuta	Povećanje	Utjecaj	Povećanje	Utjecaj
	bazičnih bodova 2023.	na dobit 2023.	bazičnih bodova 2022.	na dobit 2022.
		000 eura		000 eura
EUR	+0,6	5	+9	140
USD	+0,4	0.4	+2	-

Valuta	Smanjenje	Utjecaj	Smanjenje	Utjecaj
	bazičnih bodova 2023.	na dobit 2023.	bazičnih bodova 2022.	na dobit 2022.
		000 eura		000 eura
EUR	-0,6	(5)	-9	(140)
USD	-0,4	(0.4)	-2	-

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.5. Tržišni rizik (nastavak)

31.5.2. Valutni rizik

Iznos ukupne imovine i ukupnih obveza na dan 31. prosinca 2023. i 31. prosinca 2022. u eurima i devizama:

Grupa

31. prosinca 2023.	EUR 000 eura	USD 000 eura	Ostale valute 000 eura	Ukupno 000 eura
Imovina				
Novčana sredstva i računi kod banaka	42.023	91	19	42.133
Depoziti kod drugih banaka	69.318	2.443	-	71.761
Kreditni financijskim institucijama	1.248.881	-	-	1.248.881
Kreditni ostalim korisnicima	2.302.547	26.458	22.191	2.351.196
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	48.034	4.888	-	52.922
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	235.199	-	-	235.199
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	4.868	-	-	4.868
Preuzeta imovina	2.291	-	-	2.291
Ostala imovina	12.285	-	-	12.285
Ukupna imovina	3.965.446	33.880	22.210	4.021.536
Obveze				
Obveze po depozitima	180.779	14.097	-	194.876
Obveze po kreditima	2.230.910	20.266	-	2.251.176
Rezerviranja za garancije, preuzete i ostale obveze	21.957	66	2.359	24.382
Ostale obveze	93.223	-	-	93.223
Ukupne obveze	2.526.869	34.429	2.359	2.563.657
Valutni jaz	1.438.577	(549)	19.851	1.457.879

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.5. Tržišni rizik (nastavak)

31.5.2. Valutni rizik (nastavak)

Grupa

31. prosinca 2022.

	EUR	USD	Ostale valute	Ukupno
	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura
Imovina				
Novčana sredstva i računi kod banaka	226.588	1.946	4	228.538
Depoziti kod drugih banaka	4.404	-	-	4.404
Kreditni financijskim institucijama	927.031	-	-	927.031
Kreditni ostalim korisnicima	2.272.371	19.485	17.875	2.309.731
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	14.426	3.030	-	17.456
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	356.576	-	-	356.576
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	5.153	-	-	5.153
Preuzeta imovina	3.288	-	-	3.288
Ostala imovina	4.769	-	-	4.769
Ukupna imovina	3.814.606	24.461	17.879	3.856.946
Obveze				
Obveze po depozitima	134.987	1.003	-	135.990
Obveze po kreditima	2.166.190	23.906	-	2.190.096
Rezerviranja za garancije, preuzete i ostale obveze	17.337	-	1.605	18.942
Ostale obveze	89.753	30	7	89.790
Ukupne obveze	2.408.267	24.939	1.612	2.434.818
Valutni jaz	1.406.339	(478)	16.267	1.422.128

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.5. Tržišni rizik (nastavak)

31.5.2. Valutni rizik (nastavak)

Iznos ukupne imovine i ukupnih obveza na dan 31. prosinca 2023. i 31. prosinca 2022. u eurima i devizama:

Banka

31. prosinca 2023.	EUR 000 eura	USD 000 eura	Ostale valute 000 eura	Ukupno 000 eura
Imovina				
Novčana sredstva i računi kod banaka	41.433	91	19	41.543
Depoziti kod drugih banaka	67.013	2.443	-	69.456
Kreditni financijskim institucijama	1.248.881	-	-	1.248.881
Kreditni ostalim korisnicima	2.302.547	26.458	22.191	2.351.196
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	48.034	4.888	-	52.922
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	228.858	-	-	228.858
Ulaganja u ovisna društva	7.449	-	-	7.449
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	4.723	-	-	4.723
Preuzeta imovina	2.291	-	-	2.291
Ostala imovina	11.365	-	-	11.365
Ukupna imovina	3.962.594	33.880	22.210	4.018.684
Obveze				
Obveze po depozitima	180.779	14.097	-	194.876
Obveze po kreditima	2.230.910	20.266	-	2.251.176
Rezerviranja za garancije, preuzete i ostale obveze	21.955	66	2.359	24.380
Ostale obveze	90.729	-	-	90.729
Ukupne obveze	2.524.373	34.429	2.359	2.561.161
Valutni jaz	1.438.221	(549)	19.851	1.457.523

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.5. Tržišni rizik (nastavak)

31.5.2. Valutni rizik (nastavak)

Banka

31. prosinca 2022.

	EUR	USD	Ostale valute	Ukupno
	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura
Imovina				
Novčana sredstva i računi kod banaka	225.871	1.946	4	227.821
Depoziti kod drugih banaka	1.406	-	-	1.406
Kreditni financijskim institucijama	927.031	-	-	927.031
Kreditni ostalim korisnicima	2.272.371	19.485	17.875	2.309.731
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	14.426	3.030	-	17.456
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	350.318	-	-	350.318
Ulaganja u ovisna društva	7.449	-	-	7.449
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	5.007	-	-	5.007
Preuzeta imovina	3.288	-	-	3.288
Ostala imovina	3.742	-	-	3.742
Ukupna imovina	3.810.909	24.461	17.879	3.853.249
Obveze				
Obveze po depozitima	134.987	1.003	-	135.990
Obveze po kreditima	2.166.190	23.906	-	2.190.096
Rezerviranja za garancije, preuzete i ostale obveze	17.331	-	1.605	18.936
Ostale obveze	86.686	-	-	86.686
Ukupne obveze	2.405.194	24.909	1.605	2.431.708
Valutni jaz	1.405.715	(448)	16.274	1.421.541

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.5. Tržišni rizik (nastavak)

31.5.2. Valutni rizik (nastavak)

Analiza osjetljivosti

Analiza osjetljivosti ukupne imovine i ukupnih obveza Banke na promjene deviznih tečajeva provodi se za one strane valute koje na izvještajni datum predstavljaju značajnu valutu Banke.

U analizi osjetljivosti za valutni rizik primijenjena je pretpostavka razumno moguće promjene tečaja USD u odnosu na euro, uz ostale varijable stabilne, radi procjene hipotetskog utjecaja na dobit HBOR-a na dan 31. prosinca 2023.

Primjenom metode standardne devijacije na promjene tečaja EUR/USD utvrđena je volatilnost tečaja EUR/USD koja je u razdoblju od prethodnih 12 mjeseci iznosila 7,39%.

U nastavku se iskazuje utjecaj pretpostavljene promjene tečaja EUR/USD, po stavkama ukupne imovine i ukupnih obveza denominiranim ili vezanim uz USD, na dobit HBOR-a.

Valuta	Promjene tečaja	Utjecaj na
	valute	dobit
	31.12.2023.	31.12.2023.
	%	000 eura
USD	+7,39	27
USD	-7,39	(52)

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

32. Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza

Računovodstvena politika mjerenja fer vrijednosti opisana je u bilješci 4.1.

32.1. Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza koji se vode po fer vrijednosti

Tabele u nastavku daju prikaz financijske imovine po fer vrijednosti po razinama temeljem MSFI 9 klasifikacije na dan 31. prosinca 2023. i 31. prosinca 2022.

Grupa	31. prosinca 2023.		
	Razina 1 000 eura	Razina 2 000 eura	Razina 3 000 eura
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak:			
<i>Kreditni po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak:</i>			
Mezzanine krediti	-	-	33.698
<i>Ulaganja u investicijske fondove:</i>			
Udjeli u investicijskim fondovima po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	19.171	-	-
Vlasnički vrijednosni papiri:			
<i>Vlasnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju:</i>			
Dionice trgovačkih društava	-	-	-
Depozitarne potvrde - DR	-	-	42
Derivativna financijska imovina – pozitivna fer vrijednost			
FX swap	-	11	-
Ukupno financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	19.171	11	33.740
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit:			
Dužnički vrijednosni papiri:			
<i>Dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju:</i>			
Obveznice Republike Hrvatske	185.225	-	-
Obveznice trgovačkih društava	303	-	-
Trezorski zapisi Ministarstva financija	38.451	-	-
Obračunata kamata	3.177	-	-
<i>Dužnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju:</i>			
Obveznice trgovačkih društava	-	-	81
Zamjenjive obveznice CB	-	-	195
Obračunata kamata	-	-	2
Ukupno dužnički vrijednosni papiri	227.156	-	278
<i>Vlasnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju:</i>			
Dionice inozemnih pravnih osoba - SWIFT	-	8	-
Dionice inozemnih financijskih institucija – EIF	-	7.757	-
Ukupno vlasnički vrijednosni papiri	-	7.765	-
Ukupno imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	227.156	7.765	278
Derivativne financijske obveze			
FX swap	-	100	-
Ukupno obveze	-	100	-

Trezorski zapisi Ministarstva financija prikazani su na razini 1 hijerarhije fer vrijednosti kotirane kupovne („bid“) cijene na Bloombergu te se kao tehnika vrednovanja primjenjuje cijena kotirana na tržištu.

Dužnički vrijednosni papiri – obveznice trgovačkih društava prikazane su na razini 3 hijerarhije fer vrijednosti. Pri vrednovanju je korištena metoda diskontiranih novčanih tijekova temeljem tržišnih kamatnih stopa, spreada temeljem internog kreditnog rejtinga i interno definiranog spreada vezanog uz likvidnost vrijednosnog papira.

OTC FX swap ne kotira na aktivnom tržištu, a cijena im se izračunava po opće prihvaćenom modelu korištenjem trenutnih tržišnih parametara izvedenih iz deviznog spot tečaja i razlike kamatnih stopa ugovorene ročnosti za devize koje su predmet ugovora.

U izvještajnom razdoblju Trezorski zapisi Ministarstva financija transferirani su sa razine 2 na razinu 1.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

32. Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza (nastavak)

32.1. Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza koji se vode po fer vrijednosti (nastavak)

Grupa	31. prosinca 2022.		
	Razina 1 000 eura	Razina 2 000 eura	Razina 3 000 eura
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak:			
<i>Kreditni po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak:</i>			
Mezzanine krediti	-	-	3.030
<i>Ulaganja u investicijske fondove:</i>			
Udjeli u investicijskim fondovima po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	14.242	-	-
Vlasnički vrijednosni papiri:			
<i>Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju:</i>			
Dionice trgovačkih društava	-	-	-
<i>Vlasnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju:</i>			
Dionice trgovačkih društava	-	-	4
Depozitarne potvrde - DR	-	-	42
Derivativna financijska imovina – pozitivna fer vrijednost	-	-	-
FX swap	-	138	-
Ukupno financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	14.242	138	3.076
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit:			
Dužnički vrijednosni papiri:			
<i>Dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju:</i>			
Obveznice Republike Hrvatske	177.001	-	-
Obveznice trgovačkih društava	289	-	-
Trezorski zapisi Ministarstva financija	-	170.067	-
Obračunata kamata	1.901	-	-
<i>Dužnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju:</i>			
Obveznice trgovačkih društava	-	-	62
Zamjenjive obveznice CB	-	-	195
Obračunata kamata	-	-	4
Ukupno dužnički vrijednosni papiri	179.191	170.067	261
<i>Vlasnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju:</i>			
Dionice inozemnih pravnih osoba - SWIFT	-	7	-
Dionice inozemnih financijskih institucija – EIF	-	7.050	-
Ukupno vlasnički vrijednosni papiri	-	7.057	-
Ukupno imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	179.191	177.124	261
Derivativne financijske obveze			
FX swap	-	45	-
Ukupno obveze	-	45	-

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

32. Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza (nastavak)

32.1. Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza koji se vode po fer vrijednosti (nastavak)

Banka	31. prosinca 2023.		
	Razina 1 000 eura	Razina 2 000 eura	Razina 3 000 eura
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak:			
<i>Kreditni po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak:</i>			
Mezzanine krediti	-	-	33.698
<i>Ulaganja u investicijske fondove:</i>			
Udjeli u investicijskim fondovima po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	19.171	-	-
Vlasnički vrijednosni papiri:			
<i>Vlasnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju:</i>			
Dionice trgovačkih društava	-	-	-
Depozitarne potvrde - DR	-	-	42
Derivatna financijska imovina – pozitivna fer vrijednost			
FX swap	-	11	-
Ukupno financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	19.171	11	33.740
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit:			
Dužnički vrijednosni papiri:			
<i>Dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju:</i>			
Obveznice Republike Hrvatske	179.243	-	-
Trezorski zapisi Ministarstva financija	38.451	-	-
Obračunana kamata	3.121	-	-
<i>Dužnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju:</i>			
Obveznice trgovačkih društava	-	-	81
Zamjenjive obveznice CB	-	-	195
Obračunata kamata	-	-	2
Ukupno dužnički vrijednosni papiri	220.815	-	278
<i>Vlasnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju:</i>			
Dionice inozemnih pravnih osoba - SWIFT	-	8	-
Dionice inozemnih financijskih institucija – EIF	-	7.757	-
Ukupno vlasnički vrijednosni papiri	-	7.765	-
Ukupno imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	220.815	7.765	278
Derivatne financijske obveze			
FX swap	-	100	-
Ukupno obveze	-	100	-

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

32. Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza (nastavak)

32.1. Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza koji se vode po fer vrijednosti (nastavak)

Banka	31. prosinca 2022.		
	Razina 1 000 eura	Razina 2 000 eura	Razina 3 000 eura
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak:			
<i>Kreditni po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak:</i>			
Mezzanine krediti	-	-	3.030
<i>Ulaganja u investicijske fondove:</i>			
Udjeli u investicijskim fondovima po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	14.242	-	-
Vlasnički vrijednosni papiri:			
<i>Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju:</i>			
Dionice trgovačkih društava	-	-	-
<i>Vlasnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju:</i>			
Dionice trgovačkih društava	-	-	4
Depozitarne potvrde - DR	-	-	42
Derivatna financijska imovina – pozitivna fer vrijednost	-	-	-
Depozitarne potvrde - DR	-	138	-
Ukupno financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	14.242	138	3.076
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit:			
Dužnički vrijednosni papiri:			
<i>Dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju:</i>			
Obveznice Republike Hrvatske	171.089	-	-
Trezorski zapisi Ministarstva financija	-	170.067	-
Obračunana kamata	1.844	-	-
<i>Dužnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju:</i>			
Obveznice trgovačkih društava	-	-	62
Zamjenjive obveznice CB	-	-	195
Obračunata kamata	-	-	4
Ukupno dužnički vrijednosni papiri	172.933	170.067	261
<i>Vlasnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju:</i>			
Dionice inozemnih pravnih osoba - SWIFT	-	7	-
Dionice inozemnih financijskih institucija – EIF	-	7.050	-
Ukupno vlasnički vrijednosni papiri	-	7.057	-
Ukupno imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	172.933	177.124	261
Derivatne financijske obveze			
FX swap	-	45	-
Ukupno obveze	-	45	-

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

32. Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza (nastavak)

32.1. Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza koji se vode po fer vrijednosti (nastavak)

32.1.1. Razina 3 - fer vrijednosti

a) Mezzanine krediti

Za procjenu fer vrijednosti mezzanine kredita koristi se metoda diskontiranja očekivanih budućih novčanih tijekova.

Mezzanine kreditni plasmani zbog svojih ugovornih karakteristika ne prolaze na SPPI testu. Karakteristike zbog kojih mezzanine krediti ne prolaze SPPI test su sljedeće:

- dužnik ima pravo prijevremeno otplatiti mezzanine dug vjerovniku,
- u slučaju ostvarenja ugovorom definiranih pokazatelja poslovanja dužnika (omjer neto duga dužnika i prosječnog iznosa EBITDA za prethodne tri godine mora biti niži od limita) tijekom unaprijed određenog razdoblja, vjerovnik mezzanine duga ima pravo, ali ne i obvezu, konverzije mezzanine duga u „senior dug“
- vjerovnik mezzanine duga ima pravo, ali ne i obvezu, zatražiti od dužnika da se dugovani iznos mezzanine duga unese u temeljni kapital dužnika (povećanje temeljnog kapitala dužnika unosom prava-tražbine)
- dužnik ima mogućnost zatvoriti dug refinanciranjem od strane drugog vjerovnika
- u slučaju da sve mogućnosti zatvaranja mezzanine duga nisu provedene, zatvaranje mezzanine duga moguće je iz prodaje brodova u vlasništvu dužnika i
- u slučaju prijevremenog zatvaranja mezzanine duga otplatom, refinanciranjem ili pretvaranjem mezzanine duga u kapital, kamata na mezzanine dug obračunava se do dana prijevremenog zatvaranja mezzanine duga, odnosno dok mezzanine dug postoji u tom obliku.

Zbog navedenih karakteristika mezzanine kredita procjena fer vrijednosti ovih kredita obavljena je uz uvažavanje načela opreznosti, prema kojem se prihodi priznaju samo onda kad su stvarno nastali, a rashodi i onda kada su mogući, uz pretpostavku nastavka redovnog poslovanja dužnika u budućnosti. Navedeno predstavlja situaciju u kojoj bi Banka po konačnom dospijeću mezzanine kredita svoja potraživanja konvertirala u temeljni kapital dužnika.

Dana 31. prosinca 2023. tržišna cijena redovnih dionica dužnika koje bi Banka mogla upisati iznosila je 4.888 tisuća eura uz pretpostavku da su u tržišnu cijenu dionica uključena sva tržišna očekivanja vezana uz buduće poslovanje izdavatelja. Obzirom da je izračun napravljen pod pretpostavkom konverzije mezzanine duga dužnika u temeljni kapital dužnika s danom 31.12.2023., tržišnu vrijednost redovnih dionica dužnika koje bi Banka mogla upisati nije potrebno diskontirati te na ovaj način namirena procijenjena fer vrijednost mezzanine kredita na dan 31.12. 2023. iznosi 4.888 tisuća eura tj. 5.402 tisuća USD po tečaju na dan 31.12.2023.

Temeljem Rješenja u predstečajnom postupku, HBOR preuzeo 50% tražbina dužnika kao senior dug i 50% tražbina kao mezzanine dug. Mezzanine dug je iskazan u visini od 4.888 tisuća eura.

U izvještajnom razdoblju plasiran je novi mezzanin kredit u visini od 30.000 tisuća eura. Fer vrijednost ovog mezzanine duga na 31. prosinca 2023. iznosi 28.810 tisuća eura. Fer vrijednost je izračunata koristeći podatke sa Bloomberg platforme – krivulje potrebne za revalorizaciju i projekcija varijabilne kamatne stope uz korištenje premije za rizik likvidnosti.

Ukupna fer vrijednost mezzanine duga na 31. prosinca 2023. iznosi 33.698 tisuća eura.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

32. Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza (nastavak)

32.1. Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza koji se vode po fer vrijednosti (nastavak)

32.1.1. Razina 3 - fer vrijednosti (nastavak)

b) Korporativne obveznice koje su raspoređene u razinu 3

(i) Tehnike vrednovanja i značajni ulazni podaci koji nisu vidljivi

Za procjenu fer vrijednosti nelikvidnih korporativnih obveznica u portfelju HBOR-a koristi se metoda diskontiranog novčanog tijeka obveznice. Fer vrijednost obveznica je sadašnja vrijednost svih budućih novčanih tijekova obveznica izračunata primjenom diskontne stope definirane kao prinos na nerizična ulaganja uvećan za premiju specifičnog kreditnog rizika za promatranu obveznicu i premiju rizika likvidnosti obveznice.

Visina diskontne stope na nerizična ulaganja izračunava se kao linearno interpolirani/ekstrapolirani prinos obveznica Republike Hrvatske istog trajanja (duracije) i iste devize kao vrednovane obveznice. Izvor informacija o prinosima na obveznice Republike Hrvatske je informacijski sustav Bloomberg.

Premija iznosa specifičnog rizika za promatranu obveznicu ovisi o HBOR-ovom internom kreditnom rejtingu izdavatelja obveznice, odnosno ako je izdavatelj član poslovne grupacije, premija rizika ovisi o internom kreditnom rejtingu matičnog društva.

(ii) Analiza senzitivnosti korporativne obveznice s iskazanim potencijalnim učinkom na dobit/gubitak na dan 31. prosinca 2023., uz pretpostavku promjene diskontirane stope (prinosa) za 2% i za 10%

Pod pretpostavkom da se tržišne kamatne stope promjene za 2% u odnosu na važeće na dan 31. prosinca 2023., efekti bi bili sljedeći:

- a) U slučaju smanjenja tržišnih prinosa na nerizična ulaganja (linearno interpolirani/ekstrapolirani prinos obveznica Republike Hrvatske istog trajanja/duracije i iste devize kao predmetna obveznica) za 2%, diskontna stopa bi iznosila 15,65%, cijena obveznica bi bila 44,35%, što bi rezultiralo povećanjem ostvarene dobiti HBOR-a za 1,3 tisuća eura.
- b) U slučaju povećanja tržišnih prinosa na nerizična ulaganja (linearno interpolirani/ekstrapolirani prinos obveznica Republike Hrvatske istog trajanja/duracije i iste devize kao korporativne obveznice) za 2%, diskontna stopa bi iznosila 19,65%, cijena obveznice bi bila 43,00%, što bi rezultiralo smanjenjem ostvarene dobiti HBOR-a za 1,2 tisuća eura.

Kao osnova za promjenu tržišne kamatne stope od 2% u odnosu na važeće tržišne uvjete dana 31. prosinca 2023. korištena je definirana promjena kamatnih stopa iz „Odluke o upravljanju kamatnim rizikom u knjizi banke“, a koja se koristi za izračun standardnog kamatnog šoka. „Standardni kamatni šok jest paralelni pozitivan i negativan pomak kamatnih stopa na referentnoj krivulji prinosa za 200 baznih bodova, primjenjujući donju granicu stope od 0%, osim u slučajevima u kojima je ostvariva negativna kamatna stopa.“

U slučaju smanjenja očekivanih novčanih tijekova po korporativnoj obveznici za 10%, ostvarena dobit HBOR-a bi se smanjila za 8,1 tisuća eura.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

32. Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza (nastavak)

32.1. Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza koji se vode po fer vrijednosti (nastavak)

32.1.1. Razina 3 - fer vrijednosti (nastavak)

c) Usklađivanje fer vrijednosti Razine 3:

- i. Fer vrijednosti financijske imovine razine 3 koja je nakon početnog priznavanja svedena na fer vrijednost – mezzanine krediti:

Grupa i Banka	2023. 000 eura	2022. 000 eura
Stanje 1. siječnja	3.030	2.173
Novi kredit	30.000	-
Povećanje fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	826	993
Neto tečajne razlike	(158)	223
Prodaja mezzanine kredita	-	(359)
Stanje 31. prosinca	33.698	3.030

- ii. Fer vrijednost financijske imovine razine 3 koja je nakon početnog priznavanja svedena na fer vrijednost – dužnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju:

Grupa i Banka	2023. 000 eura	2022. 000 eura
Stanje 1. siječnja	261	289
Povećanje/(smanjenje) fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	36	(10)
Dospjeće glavnice	(17)	-
Neto tečajne razlike	-	1
Obračunane kamate	(2)	(19)
Stanje 31. prosinca	278	261

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

32. Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza (nastavak)

32.2. Financijski instrumenti koji se ne vode po fer vrijednosti

Sljedeća tablica prikazuje fer vrijednosti financijskih instrumenata koji se ne vode po fer vrijednosti i analizira ih po razinama u hijerarhiji fer vrijednosti u koju je kategorizirano svako mjerenje fer vrijednosti.

Grupa	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Fer vrijednost	Knjigovodstvena vrijednost
31. prosinca 2023.	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura
Imovina					
Novčana sredstva i računi kod banaka	42.133	-	-	42.133	42.133
Depoziti kod drugih banaka	-	71.761	-	71.761	71.761
Kreditni financijskim institucijama	-	-	1.170.611	1.170.611	1.248.881
Kreditni ostalim korisnicima	-	-	2.421.766	2.421.766	2.351.196
	42.133	71.761	3.592.377	3.706.271	3.713.971
Obveze					
Obveze po depozitima	-	194.876	-	194.876	194.876
Obveze po kreditima	-	-	2.083.242	2.083.242	2.251.176
	-	194.876	2.083.242	2.278.118	2.446.052

Grupa	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Fer vrijednost	Knjigovodstvena vrijednost
31. prosinca 2022.	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura
Imovina					
Novčana sredstva i računi kod banaka	228.538	-	-	228.538	228.538
Depoziti kod drugih banaka	-	4.404	-	4.404	4.404
Kreditni financijskim institucijama	-	-	825.503	825.503	927.031
Kreditni ostalim korisnicima	-	-	2.316.516	2.316.516	2.309.731
	228.538	4.404	3.142.019	3.374.961	3.469.704
Obveze					
Obveze po depozitima	-	135.990	-	135.990	135.990
Obveze po kreditima	-	-	1.931.762	1.931.762	2.190.096
	-	135.990	1.931.762	2.067.752	2.326.086

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

32. Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza (nastavak)

32.2. Financijski instrumenti koji se ne vode po fer vrijednosti (nastavak)

Banka	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Fer vrijednost	Knjigovodstvena vrijednost
31. prosinca 2023.	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura
Imovina					
Novčana sredstva i računi kod banaka	41.543	-	-	41.543	41.543
Depoziti kod drugih banaka	-	69.456	-	69.456	69.456
Kreditni financijskim institucijama	-	-	1.170.611	1.170.611	1.248.881
Kreditni ostalim korisnicima	-	-	2.421.766	2.421.766	2.351.196
	41.543	69.456	3.592.377	3.703.376	3.711.076
Obveze					
Obveze po depozitima	-	194.876	-	194.876	194.876
Obveze po kreditima	-	-	2.083.242	2.083.242	2.251.176
	-	194.876	2.083.242	2.278.118	2.446.052

Banka	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Fer vrijednost	Knjigovodstvena vrijednost
31. prosinca 2022.	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura
Imovina					
Novčana sredstva i računi kod banaka	227.821	-	-	227.821	227.821
Depoziti kod drugih banaka	-	1.406	-	1.406	1.406
Kreditni financijskim institucijama	-	-	825.503	825.503	927.031
Kreditni ostalim korisnicima	-	-	2.316.516	2.316.516	2.309.731
	227.821	1.406	3.142.019	3.371.246	3.465.989
Obveze					
Obveze po depozitima	-	135.990	-	135.990	135.990
Obveze po kreditima	-	-	1.931.762	1.931.762	2.190.096
	-	135.990	1.931.762	2.067.752	2.326.086

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

33. Izvještavanje po segmentima

Osnovne informacije o segmentima su predstavljene u odnosu na poslovne segmente Grupe. Kako Grupa ne raspoređuje administrativne troškove i kapital i rezerve po segmentima, nije prikazana profitabilnost segmenata.

Imovina i obveze po segmentima iskazani su neto, tj. bruto nakon umanjenja vrijednosti i rezerviranja, a prije uzimanja u obzir primljenih kolateralala.

Poslovanje segmenata je organizacijski i upravljački odvojeno i svaki segment predstavlja cjelinu koja pruža različite proizvode i usluge i posluje na različitim tržištima.

Poslovni segmenti:

Grupa ima sljedeće poslovne segmente:

Segment:

Bankarske aktivnosti

Osiguravateljske aktivnosti

Ostalo

Poslovne aktivnosti segmenta uključuju:

financiranje obnove i razvitka hrvatskoga gospodarstva, financiranje infrastrukture, poticanje izvoza, potporu razvitku malog i srednjeg poduzetništva, poticanje zaštite okoliša, kao i osiguranje izvoza hrvatskih roba i usluga od netržišnih rizika u ime i za račun Republike Hrvatske

osiguravanje inozemnih i domaćih kratkoročnih potraživanja poslovnih subjekata vezanih za isporuke roba i usluga

izrade analiza, procjena kreditnih rizika i pružanje informacija o kreditnoj sposobnosti

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

33. Izvještavanje po segmentima (nastavak)

1. siječnja - 31. prosinca 2023.	Bankarske aktivnosti 000 eura	Osiguravateljske aktivnosti 000 eura	Ostale aktivnosti 000 eura	Neraspoređeno 000 eura	Ukupno 000 eura
Neto prihod od kamata	66.358	236	-	-	66.594
Neto prihod od naknada	3.041	-	277	-	3.318
Neto prihodi/(rashodi) od financijskih aktivnosti	1.740	-	2	-	1.742
Dobitak od umanjenja vrijednosti	-	-	-	-	-
Neto zarađene premije	-	2.555	-	-	2.555
Ostali prihodi	2.140	287	42	(39)	2.430
Prihod iz poslovanja	73.279	3.078	321	(39)	76.639
Operativni troškovi	(26.044)	(565)	(290)	39	(26.860)
Dobitak/gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja	(15.918)	(2)	5	-	(15.915)
Trošak subvencije na teret poslovanja HBOR-a	(1.475)	-	-	-	(1.475)
Izdaci za osigurane slučajeve	-	-	-	-	-
Neto rashodi od naknada i provizija	-	(277)	-	-	(277)
Neto rashodi od financijskih aktivnosti	-	(2)	-	-	(2)
Ostali rashodi	-	(2.140)	-	-	(2.140)
Troškovi poslovanja	(43.437)	(2.986)	(285)	39	(46.669)
Dobit prije oporezivanja	29.842	92	36	-	29.970
Porez na dobit	-	(23)	-	-	(23)
Dobit za godinu	29.842	69	36	-	29.947
31. prosinca 2023.					
Imovina segmenta	4.018.684	10.222	149	(7.519)	4.021.536
Ukupna imovina	4.018.684	10.222	149	(7.519)	4.021.536
Obveze segmenta	2.561.161	2.484	16	(4)	2.563.657
Ukupni kapital i rezerve	1.457.523	49	93	214	1.457.879
Ukupne obveze i kapital i rezerve	4.018.684	2.533	109	210	4.021.536

Međusobni odnosi između članica Grupe iskazani su u koloni „Neraspoređeno“.

Grupa se odredila za jednostavan pristup iskazivanja operativnih segmenata uvažavajući osnovni poslovni model svake članice Grupe kako je prethodno opisano u ovoj bilješci.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

33. Izvještavanje po segmentima (nastavak)

1. siječnja - 31. prosinca 2022.	Bankarske aktivnosti 000 eura	Osiguravateljske aktivnosti 000 eura	Ostale aktivnosti 000 eura	Neraspoređeno 000 eura	Ukupno 000 eura
Neto prihod od kamata	62.310	173	-	-	62.483
Neto prihod od naknada	2.574	246	268	-	3.088
Neto prihodi/(rashodi) od financijskih aktivnosti	2.220	6	-	-	2.226
Dobitak od umanjenja vrijednosti	-	18	3	-	21
Neto zarađene premije	-	1.451	-	-	1.451
Ostali prihodi	1.879	8	40	(38)	1.889
Prihod iz poslovanja	68.983	1.902	311	(38)	71.158
Operativni troškovi	(25.104)	(981)	(243)	38	(26.290)
Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja	(19.170)	-	-	-	(19.170)
Izdaci za osigurane slučajeve	-	(574)	-	-	(574)
Neto promjena pričuva	-	191	-	-	191
Ostali rashodi	-	(80)	-	-	(80)
Troškovi poslovanja	(44.274)	(1.444)	(243)	38	(45.923)
Dobit prije oporezivanja	24.709	457	68	-	25.234
Porez na dobit	-	(89)	-	-	(89)
Dobit za godinu	24.709	368	68	-	25.145
31. prosinca 2022.					
Imovina segmenta	3.853.249	11.058	158	(7.519)	3.856.946
Ukupna imovina	3.853.249	11.058	158	(7.519)	3.856.946
Obveze segmenta	2.431.708	3.091	23	(4)	2.434.818
Ukupni kapital i rezerve	1.421.541	280	101	206	1.422.128
Ukupne obveze i kapital i rezerve	3.853.249	3.371	124	202	3.856.946

Međusobni odnosi između članica Grupe iskazani su u koloni „Neraspoređeno“.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

34. Upravljanje kapitalom

Osnovni ciljevi Banke u upravljanju kapitalom su osiguravanje pretpostavki neograničenosti poslovanja („going-concern“) i poštivanja regulatornih i ugovornih zahtjeva od strane vjerovnika o održavanju adekvatnosti kapitala.

Grupa je odredila regulatorni kapital kao kategoriju kapitala kojom upravlja.

Regulatorni kapital je iznos izvora sredstava koji se održava radi sigurnog i stabilnog poslovanja, odnosno radi ispunjenja obveza prema vjerovnicima.

Regulatorni kapital HBOR-a je zbroj osnovnog kapitala i dopunskog kapitala.

HBOR osigurava da u svakom trenutku ima iznos kapitala adekvatan vrstama, opsegu i složenosti poslova koje obavlja i rizicima kojima je izložen ili bi mogao biti izložen u svom poslovanju.

Stopa ukupnog kapitala HBOR-a izračunava se kao odnos između regulatornog kapitala i ukupnog:

- 1. iznosa izloženosti ponderiranog kreditnim rizikom (propisan Metodologijom za izračun stope ukupnog kapitala HBOR-a) i
- 2. iznosa inicijalnih kapitalnih zahtjeva za tržišne rizike, rizik namire i operativni rizik (propisani Metodologijom za izračun stope ukupnog kapitala HBOR-a), pomnoženih s 12,5.

Stopa ukupnog kapitala izračunava se temeljem interne metodologije utemeljene na regulatornom okviru u skladu s pristupom izračuna Basel II, na primjeni određenih odredbi važeće bankovne regulative ovisno o mogućnostima sustava HBOR-a i uz daljnje strateško usmjerenje na njezin razvoj u skladu s važećom bankovnom regulativom, primjenjivom na HBOR kao razvojnu i izvoznju banku Republike Hrvatske.

Sklonost preuzimanju rizika (apetit za rizik) jest razina i vrste rizika koje je HBOR spreman preuzeti kako bi ostvario ciljeve iz svoje strategije poslovanja, a uvijek se utvrđuje unutar definirane sposobnosti podnošenja rizika, koja predstavlja najveću razinu rizika koju HBOR može preuzeti s obzirom na svoju kapitalnu osnovu, sposobnost upravljanja rizicima i kontrole te regulatorna ograničenja ako su propisana i primjenjiva na HBOR.

U okviru definiranja sklonosti preuzimanju rizika na strateškoj razini utvrđena je minimalno prihvatljiva stopa ukupnog kapitala u visini 20%.

U nastavku se daje pregled stope adekvatnosti kapitala na dane 31. prosinca 2023. i 31. prosinca 2022.

	31. prosinca 2023. 000 eura	Grupa 31. prosinca 2022. 000 eura	31. prosinca 2023. 000 eura	Banka 31. prosinca 2022. 000 eura
Ukupni regulatorni kapital	1.452.021	1.414.926	1.452.008	1.414.566
Iznos izloženosti ponderiran kreditnim rizikom	2.528.975	2.269.351	2.527.125	2.267.241
Kapitalni zahtjev za operativni rizik	136.878	124.005	132.563	120.677
Kapitalni zahtjev za valutni rizik	-	63.100	-	60.097
Ukupno kapitalni zahtjevi	2.665.853	2.456.456	2.659.688	2.448.015
	%	%	%	%
Stopa adekvatnosti kapitala	54,47	57,60	54,59	57,78
	000 eura	000 eura	000 eura	000 eura
Potreban iznos regulatornog kapitala za pokriće kapitalnih zahtjeva prema regulatornim zahtjevima	319.902	294.775	319.163	293.762

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

35. Zarada po dionici

Sukladno Zakonu o HBOR-u temeljni kapital Banke čini jedan poslovni udio koji se ne može dijeliti, prenositi niti zalagati i u isključivom je vlasništvu Republike Hrvatske.

U svrhu izračuna zarade po dionici, zarada predstavlja neto dobit poslije oporezivanja.

36. Događaji nakon datuma izvještajnog razdoblja

36.1. Nadzorni odbor HBOR-a

Nakon izvještajnog razdoblja, Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 11. siječnja 2024. donijela Rješenje o imenovanju Damira Habijana, ministra gospodarstva i održivog razvoja, zamjenikom predsjednika Nadzornog odbora Hrvatske banke za obnovu i razvitak. Prethodno je Vlada Republike Hrvatske na sjednici održanoj 13. prosinca 2023. donijela Rješenje o razrješenju dr. sc. Davora Filipovića dužnosti zamjenika predsjednika Nadzornog odbora Hrvatske banke za obnovu i razvitak.

Sukladno navedenome, s danom 11. siječnja 2024. godine Nadzorni odbor HBOR-a djeluje u sljedećem sastavu:

- izv. prof. dr. sc. Marko Primorac, ministar financija – po položaju predsjednik Nadzornog odbora,
- Damir Habijan, ministar gospodarstva i održivog razvoja – po položaju zamjenik predsjednika Nadzornog odbora,
- Šime Erlić, ministar regionalnoga razvoja i fondova Europske unije,
- dr. sc. Nikolina Brnjac, ministrica turizma i sporta,
- mr. sc. Marija Vučković, ministrica poljoprivrede,
- Branko Bačić, potpredsjednik Vlade Republike Hrvatske i ministar prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine,
- dr. sc. Luka Burilović, predsjednik Hrvatske gospodarske komore – po položaju član Nadzornog odbora,
- Žarko Tušek, saborski zastupnik,
- Predrag Štromar, saborski zastupnik,
- dr. sc. Siniša Hajdaš Dončić, saborski zastupnik.

Dodatak uz financijske izvještaje – Financijsko poslovanje Grupe HKO
Izvještaj o dobiti i gubitku te ostaloj sveobuhvatnoj dobiti
za godinu koja je završila 31. prosinca

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	2023. 000 eura	2022. 000 eura
Prihodi od ugovora o osiguranju	2.832	-
Zarađene premije		
Zaračunana bruto premija	-	2.616
Ispravak vrijednosti i naplaćeni ispravak premije	-	(1)
Bruto premije predane u reosiguranje	-	(1.099)
Neto zaračunate premije	-	1.516
Promjena bruto pričuva prijenosnih premija	-	-
Promjena bruto pričuva prijenosnih premija, udio reosiguranja	-	(66)
Neto zarađene premije	-	1.450
Prihodi od provizija i naknada	-	515
Neto prihodi od ulaganja	236	178
Ostali poslovni prihodi	13	10
Neto prihodi	3.081	2.153
Bruto izdatak za povrat premije	-	(148)
Udio reosiguravatelja u povratu premije	-	68
Bruto pričuva za povrate premija	-	(96)
Udio reosiguravatelja u pričuvi	-	35
Neto izdaci i pričuve za povrat premije	-	(141)
Rashodi od ugovora o osiguranju	(2.673)	-
Neto rezultat ugovora o (pasivnom) reosiguranju	(281)	-
Izdaci za osigurane slučajeve	-	(839)
Izdaci za osigurane slučajeve, udio reosiguranja	-	265
Promjena pričuva za štete	-	387
Promjena pričuva za štete, udio reosiguranja	-	(135)
Neto izdaci za osigurane slučajeve	-	(322)
Troškovi pribave i marketinga	-	(121)
Administrativni troškovi	-	(1.062)
Ostali poslovni troškovi	1	17
Neto tečajne razlike koje ne proizlaze iz financijskih instrumenata	-	1
Dobit prije oporezivanja	128	525
Porez na dobit	(23)	(89)
Dobit tekuće godine	105	436
Ostala sveobuhvatna dobit		
Stavke koje se kasnije ne prenose u dobit ili gubitak:		
Ukupno stavke koje se kasnije ne prenose u dobit ili gubitak	-	-
Stavke koje se kasnije mogu uračunati u dobit ili gubitak:		
Dobici proizašli iz revalorizacije financijske imovine raspoložive za prodaju	350	227
Smanjenje fer vrijednosti imovine raspoložive za prodaju	(253)	(1.508)
Umanjenje financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	1	-
Odgođeni porez	(18)	231
Ukupno stavke koje se kasnije mogu uračunati u dobit ili gubitak	80	(1.050)
Ostala sveobuhvatna dobit nakon oporezivanja	80	(1.050)
Ukupna sveobuhvatna dobit prije oporezivanja	185	(614)
Ukupna sveobuhvatna dobit za raspodjelu:		
Vlasnicima društva	185	(614)

Dodatak uz financijske izvještaje – Financijsko poslovanje Grupe HKO
Izveštaj o financijskom položaju
na dan 31. prosinca

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	2023. 000 eura	2022. 000 eura
Imovina		
Dugotrajna imovina		
Nekretnine i oprema	53	71
Nematerijalna imovina	92	75
Odgođena porezna imovina	140	156
Ukupna dugotrajna imovina	285	302
Kratkotrajna imovina		
Ulaganja raspoloživa za prodaju	6.342	6.258
Depoziti u bankama	2.305	2.997
Imovina iz ugovora o reosiguranju	733	-
Potraživanja iz poslova osiguranja	-	765
Ostala potraživanja	46	107
Novac i novčani ekvivalenti	590	717
Ukupna kratkotrajna imovina	10.016	10.844
Ukupna imovina	10.301	11.146
Kapital i obveze		
Kapital		
Temeljni kapital	7.648	7.632
Zadržana dobit i rezerve	663	669
Ostale rezerve	(611)	(700)
Dobit tekuće godine	105	436
Ukupan kapital	7.805	8.037
Tehničke pričuve		
Obveze za preostalo pokriće	1.049	-
Obveze za nastale štete	1.291	-
Bruto tehničke pričuve	-	2.876
Tehničke pričuve – udio reosiguranja	-	(1.203)
	2.340	1.673
Kratkotrajne obveze		
Obveze iz poslova osiguranja	-	1.129
Odgođena i tekuća porezna obveza	29	-
Ostale obveze	127	307
Ukupno obveze	156	1.436
Ukupno kapital i obveze	10.301	11.146

Dodatak uz financijske izvještaje – Financijsko poslovanje Grupe HKO
Izvještaj o novčanim tokovima
za godinu koja je završila 31. prosinca

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	2023. 000 eura	2022. 000 eura
Poslovne aktivnosti		
Dobit prije oporezivanja	128	525
<i>Usklađenje na neto novčana sredstva ostvarena i uporabljena za poslovne aktivnosti</i>		
Amortizacija	59	48
Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja	(3)	(20)
Porez na dobit	-	(27)
Obračunane kamate	(7)	(1)
Ostalo	-	-
Premija/diskont od FVOC	13	-
<i>Dobit iz poslovnih aktivnosti prije promjena radnoga kapitala</i>	190	525
Promjene u poslovnim sredstvima i izvorima		
Neto smanjenje depozita kod drugih banaka	700	(3.000)
Smanjenje diskonta po imovini raspoloživoj za prodaju i imovini do dospjeća	-	12
Potraživanja po premijama	(137)	(452)
Neto smanjenje/(povećanje) ostale imovine	22	(21)
Neto smanjenje imovine i obveza iz poslova osiguranja	-	789
Neto povećanje tehničkih pričuva	(800)	(124)
Neto povećanje ostalih obveza	27	(77)
Neto novčana sredstva ostvarena za poslovne aktivnosti	2	(2.348)
Ulagateljske aktivnosti		
Neto kupovina imovine raspoložive za prodaju	-	-
Neto prodaja imovine raspoložive za prodaju	-	-
Neto nabava nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine	(129)	(26)
Neto novčana sredstva (uprabljena) u ulagateljskim aktivnostima	(129)	(26)
Financijske aktivnosti		
Neto povećanje osnivačkog kapitala	-	2.654
Neto novčana sredstva ostvarena u financijskim aktivnostima	-	2.654
Učinci promjene tečajeva na novac i novčane ekvivalente		
Neto tečajne razlike	-	(9)
Neto učinak	-	(9)
Neto povećanje/(smanjenje) novca i novčanih ekvivalenata	(127)	271
Stanje na dan 1. siječnja	717	446
Neto povećanje/(smanjenje) novca	(127)	271
Stanje na dan 31. prosinca	590	717

Dodatak uz financijske izvještaje – Financijsko poslovanje Grupe HKO
Izveštaj o promjenama na kapitalu
za godinu koja je završila 31. prosinca

(Svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	Temeljni kapital 000 eura	Zadržana dobit i rezerve 000 eura	Ostale rezerve 000 eura	Neto dobit tekuće godine 000 eura	Ukupni kapital koji pripada vlasnicima društva 000 eura	Ukupni kapital 000 eura
Stanje 1. siječnja 2022.	4.977	523	350	146	5.996	5.996
Dobit tekuće godine	-	-	-	436	436	436
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	(1.050)	-	(1.050)	(1.050)
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	(1.050)	436	(614)	(614)
Prijenos dobiti prethodne godine u zadržanu dobit	-	146	-	(146)	-	-
Uplate u temeljni kapital	2.655	-	-	-	2.655	2.655
Stanje 31. prosinca 2022.	7.632	669	(700)	436	8.037	8.037
Korekcija početnog stanja	-	(169)	9	(237)	(397)	(397)
Stanje 1. siječnja 2023.	7.632	500	(691)	199	7.640	7.640
Dobit tekuće godine	-	-	-	105	105	105
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	80	-	80	80
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	80	105	185	185
Prijenos dobiti prethodne godine u zadržanu dobit	-	199	-	(199)	-	-
Uplate u temeljni kapital	-	-	-	-	-	-
Ostala usklađenja	16	(36)	-	-	(20)	(20)
Stanje 31. prosinca 2023.	7.648	663	(611)	105	7.805	7.805

NADZORNI ODBOR

Broj: 1000-6-6/2024

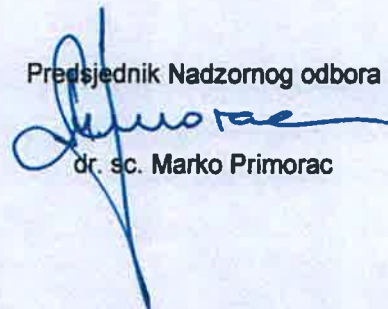
Zagreb, 8. travnja 2024.

Temeljem Statuta Hrvatske banke za obnovu i razvitak (u daljnjem tekstu: HBOR), Nadzorni odbor HBOR-a, na 6. sjednici održanoj 8. travnja 2024. godine, donosi sljedeću

ODLUKU

1. Utvrđuju se odvojeni i konsolidirani Godišnji financijski izvještaji HBOR-a za 2023. godinu koji se nalaze u prilogu i sastavni su dio ove Odluke.
2. Nadzorni odbor prihvaća Zajedničko izvješće neovisnih revizora o obavljenoj reviziji Godišnjih financijskih izvještaja HBOR-a iz točke 1. ove Odluke koje je sastavni dio predmetnih Godišnjih financijskih izvještaja.
3. Izvještaji iz točke 1. ove Odluke upućuju se na potvrdu Hrvatskome saboru.
4. Ostvarena dobit iskazana u odvojenim Godišnjim financijskim izvještajima Hrvatske banke za obnovu i razvitak za 2023. godinu će se, sukladno članku 12. stavku (2) Zakona o HBOR-u, rasporediti u rezerve HBOR-a.

Predsjednik Nadzornog odbora

dr. sc. Marko Primorac